

SAAB

ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING 2018

Samarbeten för ökad trygghet

Mission.

Skapa trygghet för människor genom att överbygga intellektuella och tekniska barriärer.

Vision.

Det är en mänsklig rättighet att känna sig säker.

Saab är på en tillväxtresa och de senaste åren har präglats av stark tillväxt och stärkt strategiskt fokus. Saab arbetar utifrån tre strategiska prioriteringar.

Saab och Boeing har tillsammans utvecklat T-X, ett helt nytt avancerat pilotträningssflygplan för USA:s flygvapen.

Hållbarhet är en integrerad del av Saabs strategi. I Saabs hållbarhetsrapport ges en samlad bild av hållbarhetsarbetet.

Det är ett grundläggande mänskligt behov och en mänsklig rättighet att känna trygghet. Tryggheten ställs dock inför många olika typer av hot, det kan handla om militära hot, terrorism, olyckor eller naturkatastrofer.

Saab utvecklar innovativa, högteknologiska och kostnadseffektiva system för att öka tryggheten för samhällen och människor. Samtidigt genomsyras verksamheten av insikten om att en del av de system och lösningar som bidrar till ökad trygghet också kan komma att användas i konflikt. Det innebär ett stort ansvar. Genom att agera ansvarsfullt i allt vi gör bygger vi förtroende hos kunder, medarbetare och samhälle och bidrar till en säkrare värld.

Innehåll

Saab i korthet	2
Ordförande har ordet	4
Vd-ord	6
Konkurrensfördelar och strategi	8
Saab som investering	10
Strategiska prioriteringar	12
Marknad och trender	14
Strategi – Marknad	16
Strategi – Innovation	24
Strategi – Effektivitet	30
Saabs aktie	36
Förvaltningsberättelse	38
Koncernen – Ekonomisk översikt 2018	39
Affärsområden	40
Övriga väsentliga händelser	46
Risker och osäkerhetsfaktorer	48
Hållbarhetsrapport	52
Bolagsstyrningsrapport	68
Styrelse och revisorer	74
Koncernledning	76
Övrig information	78
Finansiella rapporter och noter	80
Utdelningsmotivering	134
Förslag till vinstdisposition 2018	135
Revisionsberättelse	136
Information till aktieägarna	141
Flerårsöversikt	142
Ordlista	143
Saab i världen	144

Om denna rapport

Hållbarhetsprioriteringar är integrerade i hela årsredovisningen. I Hållbarhetsrapporten på sidorna 52–67 beskrivs Saabs hållbarhetsarbete mer i detalj. Den formella årsredovisningen omfattar sidorna 38–135. I vissa fall har avrundningar skett, vilket innebär att tabeller och beräkningar inte alltid summerar exakt. Tryckt årsredovisning kan beställas via servicecenter@servistik.se.

Saab förser den globala marknaden med världsledande produkter, tjänster och lösningar inom militärt försvar och civil säkerhet. Saab har verksamhet och medarbetare på alla kontinenter.

Viktiga händelser under året

- Under första halvåret valde Finland Saab som huvudleverantör till den finska marinens halvtidsmodifieringsprogram Squadron 2000. Inom ramen för detta fick Saab en beställning av produktion och leverans av Saabs Nya Lätta Torped (NLT). Detta var den första exportordern för denna nya torped.
- I mars genomförde Saab en lyckad premiärflygning med det nya flygburna övervakningssystemet GlobalEye i Linköping. GlobalEye ger användaren förmåga att övervaka luft, hav och mark med en och samma lösning.
- I maj invigde Saab en anläggning för tillverkning av strukturdelar till Gripen: Saab Aeronáutica Montagens (SAM) i São Bernardo do Campo i delstaten São Paulo i Brasilien.
- Det amerikanska flygvapnet meddelade i september att de valt Boeing som leverantör av ett nytt avancerat pilotträningssystem. I oktober erhöll Saab sin första T-X-relaterade beställning från Boeing.
- Saabs styrelse beslutade den 18 november, med stöd av bemyndigande lämnat av extra bolagsstämman den 16 november 2018, att öka bolagets aktiekapital genom företrädesemission om 6 miljarder kronor av A- och B-aktier med företrädesrätt för Saabs aktieägare. Företrädesemissionen genomfördes framgångsrikt.

Saabs långsiktiga finansiella mål

5%

Den organiska försäljningstillväxten ska i genomsnitt uppgå till 5 procent per år över en konjunkturcykel.

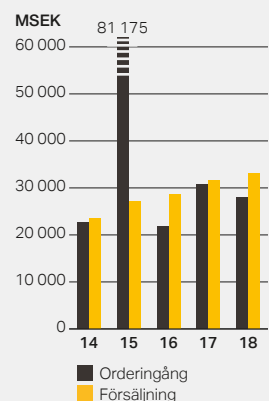
10%

Rörelsemarginalen (EBIT) ska i snitt uppgå till minst 10 procent per år över en konjunkturcykel.

30%

Soliditeten ska överstiga 30 procent.

Orderingång och försäljningsintäkter

Utfall Saabs långsiktiga finansiella mål, %

	2018	2017	2016
Organisk försäljningstillväxt	4	11	5
Rörelsemarginal, justerat för jämförelsestörande poster	7,7	7,1	6,3
Soliditet	35,0	31,7	32,3

Nyckeltal, MSEK

	2018	2017	2016
Ordergång	27 975	30 841	21 828
Orderstock vid årets slut	102 184	107 233	107 606
Försäljningsintäkter	33 156	31 666	28 631
Rörelseresultat (EBIT)	2 266	2 250	1 797
Rörelsemarginal (EBIT), %	6,8	7,1	6,3
Justerat rörelseresultat	2 564	2 250	1 797
Justerad rörelsemarginal, %	7,7	7,1	6,3
Årets resultat	1 366	1 508	1 175
Resultat per aktie, SEK (efter utspädning)	11,21	12,70	9,79
Operationellt kassaflöde	-2 424	1 388	2 603
Fritt kassaflöde	-3 195	852	2 359
Utdelning per aktie, SEK	4,50	5,50	5,25
Soliditet, %	35,0	31,7	32,3
Minskning av Saabs växthusgasutsläpp, % (relaterat till 2017)	3,3		
Andel chefer som är kvinnor, %	25,1	25,2	24,5
Andel medarbetare som är kvinnor, %	23,4	23,2	22,6
Andel egenfinansierad FoU (andel av försäljningen), %	6,7	6,5	7,2
Antal anställda vid årets slut	17 096	16 427	15 465

Rörelsemarginal EBIT (%) och rörelseresultat EBIT (MSEK) per affärsområde

Aeronautics, 8,4%	680
Dynamics, 10,1%	535
Surveillance, 8,5%	631
Support and Services, 12,5%	685
IPS, 3,3%	202
Kockums, 5,3%	173

Saabs verksamhet är uppdelad på sex affärsområden

Aeronautics

Aeronautics är en världsledande tillverkare av innovativa flygsystem som utvecklar produkter inom militär flygteknik. Stridsflygsystemet Gripen och Saabs del i träningsflygplanet T-X har sin hemvist i affärsområdet. Här utförs även framtidsstudier kring bemannade och obemannade flygplan.

Dynamics

Dynamics erbjuder en marknadsledande produktportfölj med understödsvapen, missilsystem, torpeder, obemannade undervattensfarkoster, träningsystem och signaturhanteringssystem till försvarsmakter, samt därtill relaterade militära och civila nischprodukter.

Surveillance

Surveillance levererar effektiva lösningar för säkerhet och trygghet, för övervakning och beslutsstöd och för att upptäcka, lokalisera och skydda mot olika typer av hot. Produktportföljen omfattar flygburna, landbaserade och marina radar-, signalspanings- och självskyddssystem samt lednings- och kommunikationssystem.

Support and Services

Support and Services erbjuder pålitlig och kostnadseffektiv service och support till samtliga Saabs marknader. Det innefattar supportlösningar, tekniskt underhåll och logistik samt produkter, lösningar och tjänster för militära och civila uppdrag.

Industrial Products and Services

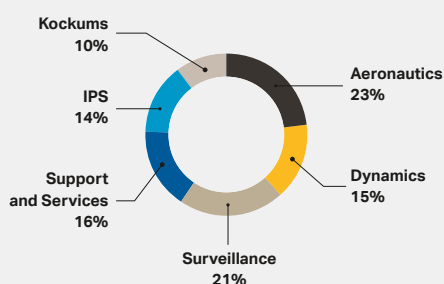
Affärsenheterna inom Industrial Products and Services har främst en inriktning mot civila kunder. I verksamheten ingår affärsenheterna Aerostructure, Avionik, TrafficManagement samt konsulterverksamheten Combitech.

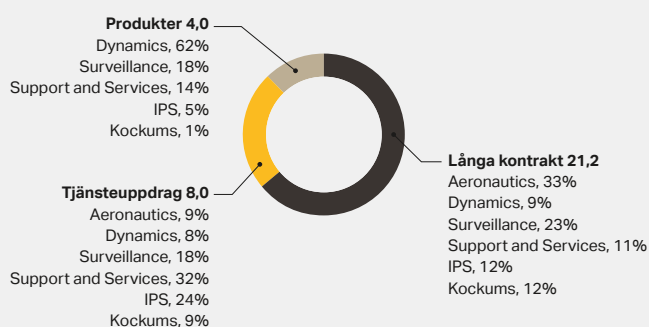
Kockums

Kockums utvecklar, levererar och underhåller lösningar i världsklass för naval miljö. I portföljen finns ubåtar med Stirlingsystem för luftoberoende framdrivning, ytstridsfartyg, minröjningsfartyg samt autonoma farkoster. Kockums unika kompetens ligger inom signaturanpassning, stöthållfasthet och avancerad smygteknik.

Försäljningsintäkter per affärsområde

Försäljningsintäkter per väsentligt intäktslag, SEK miljarder

Satsning på innovation ger stark bas för framtiden.

Saab utvecklas på ett positivt sätt men vi får inte slå oss till ro. Vi måste fortsatt satsa kraftfullt på framtiden genom investeringar i forskning och utveckling och vi måste säkra att vi hänger med i vår föränderliga omvärld. Företag som vill fortsätta växa måste mer än någonsin satsa på relevant teknologi och stärka sin konkurrenskraft på såväl kort som lång sikt.

Stärkt kapitalbas

Saabs arbete präglas allt mer av internationella samarbeten och storskaliga projekt. I det perspektivet är en robust balansräkning väsentlig för att vara en attraktiv affärspartner och för att vara långsiktigt uthållig. Företrädesemissionen om cirka 6 miljarder kronor som genomfördes under hösten möjliggör för Saab att fortsätta exekvera på sina strategier med förnyad kraft. Därför är vi mycket tacksamma för det starka stöd som aktieägarna visat i och med att Saabs kapitalbas stärkts.

Står stadigt på två tydliga ben

Sverige är ett land som är beroende av export. Svenska företag har aldrig haft en stor hemmamarknad utan varit tvungna att tidigt titta utanför landets gränser för att växa. Därför är svenska företag idag ofta högt internationaliserade vad gäller kundbas och medarbetare såväl som produktion och försörjningskedjor. Detta gäller i ökande grad även för Saab som idag är helt beroende av export och partnerskap med andra länder för att säkra teknologisk spets och tillväxt. Saab har dock tydligare än andra multinationella företag sin produktionsbas i Sverige och relationen till vår största kund (det svenska försvaret) och svenska

myndigheter är helt avgörande för vår verksamhet. Saab grundades strax före andra världskriget med det uttalade syftet att säkra svensk tillgång till högteknologisk försvarsmateriel. Politiska beslut på hemmaplan fortsätter än idag att sätta de grundläggande villkoren för Saabs verksamhet. Saabs roll i Sverige handlar fortfarande om att säkra svensk tillgång till försvarsmateriel och högteknologisk kompetens. Idag står Saab stadigt på två tydliga ben – en bas i Sverige och en alltmer exportorienterad affär.

Möter förändringar i omvärlden

Samtidigt förändras världen snabbare än på mycket länge. Vi påverkas alltmer av geopolitik, internationella politiska spänningar och protektionism. Detta är en utveckling som generellt riskerar att påverka svenska företags affärsmöjligheter. Läger man till kraften och hastigheten i den teknologiska utveckling som nu sker framträder ett affärslandskap som är mycket krävande och som ställer enorma krav på en snabbfotad utveckling och ständigt förbättrade produkter och tjänster.

Saabs konkurrenskraft handlar om en kontinuerlig anpassning till ett nytt affärslandskap där vi vill säkra internationella partnerskap och

"Genom samarbete med olika partners kan Saab både expandera sin verksamhet i Sverige och bredda sin verksamhet utanför Sverige."

investera kraftfullt i teknologi och utveckling, samtidigt som vi effektiviserar och håller kostnader nere.

Samarbeten för framtidens teknologi

Genom samarbete med olika partners kan Saab både expandera sin verksamhet i Sverige och bredda sin verksamhet utanför Sverige. En stor del av Saabs satsningar görs därför tillsammans med partners i olika delar av världen. Ett bra exempel på detta är samarbetet med Boeing för att ta fram skolflygplanet T-X. Detta samarbete leder även till att Saabs närvaro på den amerikanska marknaden stärks väsentligt. Saab medverkar också aktivt i det samarbete som nu sker för att stärka den europeiska kapacitetsutvecklingen och försvarsindustrin.

Styrelsens arbete har under året lagt stor vikt vid de större utvecklingsprogrammen i produktportföljen men nya satsningar inom forskning och utveckling är även fortsättningsvis mycket centrala.

Positionerad för att möta framtiden

Saabs långsiktiga finansiella mål innebär att försäljningsintäkterna fortsatt ska öka och likaså lönsamheten. Detta är nödvändigt för att säkerställa medel för att fortsätta investera för framtiden.

Under året inleddes också ett intensifierat arbete med att stärka produktiviteten inom bolaget, där en rad åtgärder ska genomföras. Om vi blickar några år framåt ska detta resultera i en mer fokuserad produktportfölj och en lönsamhet där utrymme ges för fortsatt betydande satsningar på teknologiutveckling.

Saab har idag en stark marknadsposition och gör stora investeringar på teknologisidan för att säkerställa och utveckla denna position. På så sätt blir vi konkurrenskraftiga, kan utveckla nya affärer och hjälpa våra kunder att bygga försvarsförmåga. Därmed bygger vi kunnande och kan bidra till djupet och bredden i den svenska försvarsförmågan.

Stockholm i februari 2019

Marcus Wallenberg
Styrelseordförande

Saab står starkt inför nästa steg i tillväxtresan.

Det är nu flera år sedan Saab inledde resan mot en starkare marknadsposition och bredare internationell bas. 2018 fortsatte den utvecklingen och nu är det dags att ta nästa steg. Saab skapar lösningar som tryggar människor och samhällen. För att säkerställa att detta fullföljs även i framtiden måste utvecklingen av spjutspetsteknologi fortsätta, samtidigt som arbetet att bli effektivare och snabbare kontinuerligt fortsätter.

Stärkt marknadsposition och flera milstolpar i utvecklingsprogrammen

Under året stärktes Saabs marknadsposition genom att flera kunder valde våra lösningar och Saab fördjupade samarbeten i många delar av världen. Flera milstolpar i de stora utvecklingsprogrammen uppnåddes med lyckat resultat. Bland annat genomfördes ett antal flygningar med Saabs flygburna övervakningssystem GlobalEye och under oktober månad provflög för första gången en Gripen E tillsammans med den långgräckviddiga radarjaktroboten Meteor. Provflygningen med Meteor var en del av den pågående vapenintegrationen i flygutprovningssprogrammet för Gripen E. Vidare genomfördes en flygning med det andra Gripen E-flygplanet under året. Dessutom sjösattes den svenska ubåten HMS Gotland i samband med dess halvtidsmodifiering.

Samarbeten för stärkt tillväxt och lokal förankring

Sedan många år tillbaka har Saab arbetat för att bredda och stärka verksamheten utanför Sverige. Detta gör Saab konsekvent, dels

genom direkta samarbeten med olika länders försvarsmakter och andra myndigheter, dels genom samarbeten med andra försvarsföretag. Under året utsågs Saab av BAE Systems som partner, tillsammans med bland annat Lockheed Martin Australia, för att leverera Australiens fregatter av Hunterklass. Saab kommer att integrera ledningssystem, vapen och sensorer till fartygen. I USA valde det amerikanska flygvapnet skolflygplanet T-X från Saab och Boeing. Boeing är utvald huvudleverantör av ett nytt avancerat pilotträningssystem som ska hjälpa till att utbilda kommande generationers stridspiloter. Saab och Boeing har tillsammans designat, utvecklat och utprovat det skräddarsydda skolflygplanet T-X som ingår i systemet.

Stor efterfrågan på Saabs erbjudande

Orderingången under året uppgick till 28 miljarder kronor, med en ökad orderingång av medelstora och mindre ordrar. Vid 2018 års utgång var orderstocken 102 miljarder kronor, varav 67 procent är ordrar utanför Sverige. Vår orderstock är fortsatt stark och är nu 3,1 gånger så stor som våra försäljningsintäkter.

”Att skapa lösningar för att trygga samhällen är vår ambition. Därför måste vi fortsatt satsa på utveckling av spjutspetsteknologi och konstant arbeta för att bli effektivare och snabbare.”

Under året var tillväxten stark för medelstora och mindre orders, vilket visar att stora delar av verksamheten ser en hög efterfrågan på erbjudandet. Försäljningsintäkterna ökade med 5 procent och uppgick till cirka 33 miljarder kronor.

Ökat fokus på en effektivare organisation

Under 2018 fortsatte arbetet med att effektivisera verksamheten. Fokus har varit på ytterligare standardisera och skapa enhetliga affärsprocesser så att de bidrar starkare till snabbare leveranser till kund. Utöver det kontinuerliga effektiviseringsarbetet startades två större initiativ i syfte att förbättra bolagets produktivitet. Dessa bedrivs under namnen ”Re-sizing” och ”Re-shaping”. Inom ramen för detta initiativ togs åtgärder under andra halvåret för att effektivisera verksamheten. En översyn av Saabs produktportfölj görs med ambitionen att reducera den och marknadsorganisationen ses över i syfte att effektiviseras. Utvecklingen inom automatisering och digitalisering gör att Saab valt att även här fokusera än mer än tidigare på att driva på standardisering inom ramen för ”Re-shaping” initiativet.

En väsentlig jämförelsestörande kostnad togs om 298 miljoner kronor för de identifierade produktivitetshöjande åtgärderna. Det justerade rörelseresultatet ökade 14 procent och uppgick till 2 654 miljoner kronor, med en rörelsemarginal om 7,7 procent.

Forskning och utveckling stärker konkurrenskraften

I en värld som förändras snabbt måste Saab hela tiden anpassa sig efter rådande konkurrenssituation. För att göra detta krävs det att erbjudandet är uppdaterat och därför satsades 23 procent av försäljningsintäkterna på forskning och utveckling under 2018. En stor del av denna utveckling bedrivs tillsammans med kunder i olika delar av världen. Att kombinera kundernas behov med de framtida möjligheterna som teknologin erbjuder är väldigt viktigt när utvecklingen av Saabs erbjudande sker. Det krävs samarbete mellan industri, myndigheter och universitet för att nå de främsta resultaten.

Redo för nästa steg

Saab är inne i en tillväxtresa. Orderstocken idag stödjer den fortsatta tillväxtresan, samtidigt som vi ser att det finns ytterligare möjligheter för tillväxt. För att tillvarata dessa möjligheter krävs investeringar i såväl nya samarbeten som nya teknologier. För att stärka den finansiella basen och säkerställa att Saab är rustat för att ta tillvara dessa möjligheter genomfördes under 2018 en företrädesemission om cirka 6 miljarder kronor. Företrädesemissionen övertäckades och jag vill rikta ett stort tack till våra aktieägare som stödjer oss på vår resa. Saab står nu starkt inför de kommande åren och de stora möjligheter som finns på marknaden. Våra cirka 17 000 anställda kommer driva den fortsatta tillväxtresan genom sin kompetens, engagemang och framåtanda.

Stockholm i februari 2019

Håkan Buskhe
Vd & koncernchef

Saab har ett antal grundläggande styrkor och konkurrensfördelar som kommer att bidra till att Saab kommer att vara i framkant även i framtiden.

Fokus på att leverera världsledande produkter

På marknaden för försvarsmateriel är produkternas prestanda och tillgänglighet i starkt fokus. I allt tuffare konfliktmiljöer ställs höga krav på produkternas tillförlitlighet och precision. För att vinna kundernas förtroende har Saab genom generationer av utveckling tillsammans med kunskap om kundernas behov haft fokus på att leverera de bästa möjliga produkterna avseende prestanda och tillförlitlighet. Exempel på Saabs framstående exportposition, som också är ett resultat av bolagets prestandafokus, är bland annat granatgeväret Carl-Gustaf som sålts till över 40 länder, radarsystemen Giraffe, Sea Giraffe och Arthur som har sålts till fler än tio länder, stridsflyg-systemet Gripen som sålts till sex länder samt kamouflagingsystem från Barracuda som sålts till över 60 länder. Saab avser att fortsätta med bibehållet fokus på att utveckla innovativa lösningar och har flertalet pågående utvecklingsprojekt.

Prioritera effektiv och agil forskning och utveckling

Saab har en historia av att utveckla nya produkter och plattformar på kostnads- och tidseffektiva sätt, vilket gör att bolaget kan agera agilt på marknaden och effektivt möta kundernas efterfrågan på nya produkter. Saabs förmåga att hålla låg kostnad i utvecklingsprojekt är en uppskattad kompetens då kunder ofta delar den ekonomiska risken i omfattande utvecklingsprojekt. Då större projekt kan vara svåröverblickbara och potentiellt riskfyllda både vad det gäller tid och kostnad kan Saab använda sin styrka av att vara en pålitlig partner som en konkurrensfördel.

Genom kontinuerliga investeringar i forskning och utveckling, en långsiktig syn på produktlivscyklar och kvalificerad personal har Saab kunnat begränsa både utvecklingstider och kostnader med bibehållen eller ökad kvalitet. Saab lägger stor vikt vid att utveckla modulära och flexibla produkter med långa produktlivscyklar och satsar nödvändiga resurser på forskning och utveckling samt kompetent personal för att ständigt ligga i framkant i den tekniska utvecklingen.

Prioritera etablering på valda marknader och skapa stark lokal närvaro

Saab har genom förvärv och uppbyggnad av både operativ och marknadsinriktad verksamhet samt olika partnerskap etablerat sig på utvalda marknader som Australien, USA, Storbritannien och Sydafrika. Saab har också genom bland annat tekniköverföringsprogrammet för utveckling av Gripen etablerat sig i Brasilien. Genom samarbetet med Boeing avseende skolflygplanet T-X och samarbetet med Raytheon avseende styrd ammunition till Carl-Gustaf har Saab stärkt sin närvaro i USA ytterligare. Saab anser att den stärkta lokala närvaron och möjlighet till fler samarbeten skapar bättre förutsättningar för att erbjuda en kombination av produkter och lösningar, både av större system och mindre produkter. De nya produkt- och lösningsförutsättningarna kan i sin tur ge tillgång till nya marknader.

Kunskap genom generationer av utveckling och nära samarbeten

Bolagets produktion har en hög teknisk grad och de anställdas kompetens är av stor vikt för Saab. Saab som företag har under generationer bidragit till att bibehålla högt tekniskt kunnande i Sverige genom att ha en kultur som främjar utveckling och teknisk nyfikenhet. Kompetent personal och långsiktigt samarbete med Försvarsmakten har återkommande visat sig vara nyckeln till framgångsrika system och produktutvecklingar och Saab kommer fortsatt att fokusera på kompetent personal och samarbete både med andra företag och försvarsmakter för att förbättra framtida produkter.

Granatgeväret Carl-Gustaf har sålts till över 40 länder.

18%
Andel anställda utanför Sverige

Saabs strategi för att kunna ligga steget före och behålla sin starka marknadsposition och möta kunders behov på bästa sätt bygger på tre grundbultar: marknad, innovation och effektivitet.

Tredelad strategi

För att nå de strategiska och finansiella mål som har satts upp bedriver Saab sin verksamhet efter givna mål. Saab arbetar med att fortsätta stärka sin närvaro på nyckelmarknader, utveckla innovativa lösningar och förvärva företag i prioriterade områden. Internt bedrivs ett effektivitetsprogram för att ständigt förbättra produktiviteten.

Medarbetare och hållbarhet är centrala delar

Fokus ligger på att kontinuerligt utveckla ledare och medarbetare för att skapa en kultur som förstärker prestation, innovation och motivation. Saabs medarbetare driver verk-

samheten framåt och hållbarhet ska genomgå allt Saab gör. Saab är en internationell partner som bidrar till ökad säkerhet och försvarsförmåga i Sverige och andra länder, vilket är grunden i Saabs hållbarhetsåtagande.

Positiv utveckling

Lokal närvaro och närhet till kunden skapar starkare relationer och samarbeten och ökade insikter om kundernas behov. Ökade insikter om kundernas behov skapar förutsättning för utveckling av rätt kombination av produkter och lösningar vilket i sin tur innebär att Saab också blir effektivare och mer fokuserade i projektgenomförande, marknadsföring och försäljning.

Marknad

Genom stark lokal närvaro, partnerskap och samarbeten ligger fokus på områden där marknadspositionen är stark samt på att stärka positionen inom områden med goda tillväxtpotentialer. Långsiktighet och ansvarsfulla affärer fördjupar kundrelationer och ger ökad insikt och möjlighet att möta framtida behov av produkter och tjänster.

Innovation

Produktportföljen koncentreras till innovationer inom fem kärnområden där mångfald och engagerade medarbetare driver innovation.

Effektivitet

Fokus ligger på att kontinuerligt effektivisera funktionella processer, utveckla, producera och leverera effektivare på kortare tid för att möta kundernas krav och öka deras förmåga, implementera en än mer affärsorienterad kultur samt att utveckla ledare och medarbetare.

Saab är på en tillväxtresa och de senaste åren har präglats av stark tillväxt och medvetna vägval inom marknad, internationella samarbeten och forskning och utveckling.

Stärkt strategiskt fokus...

Sedan 2016 arbetar Saab utifrån tre strategiska prioriteringar: marknad, innovation och effektivitet. Hållbarhetsfrågorna är helt integrerade i strategin och genomsyrar allt Saab gör. Saabs innovationsförmåga och spetskompetens inom systemintegration i kombination med att finnas på plats nära kunden runt om i världen skapar unika möjligheter att dela insikter och kunskaper med kunderna. Därigenom kan Saab ligga steget före och hela tiden möta marknadens behov av ökad säkerhet och trygghet med nya och innovativa hållbara lösningar. Samtidigt arbetar Saab kontinuerligt med att öka effektiviteten i projektgenomförande för att nå de långsiktiga målen för lönsam tillväxt.

Marknad – Fokuserade satsningar på utvalda marknader samt stark lokal närvaro, partnerskap och samarbeten.

Innovation – Produktportföljen koncentreras till innovationer inom Saabs fem kärnområden med målet att leverera världsledande produkter och lösningar.

Effektivitet – Kontinuerlig effektivisering av funktionella processer, projektgenomförande och arbetsätt.

...har lett till ett attraktivt erbjudande och en stark marknadsnärvaro...

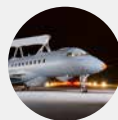
När geopolitisk och teknologisk utveckling förändrade den internationella försvarsmarknaden i slutet av 2008 tog Saab en rad strategiska beslut för att säkerställa en långsiktig stark marknadsposition. Under flera år gjordes stora satsningar för att utveckla produktportföljen, säkerställa kärnteknologierna och skapa en ny marknadsorganisation. Allt i syfte att skapa en plattform för en stabil och lönsam tillväxt. Flera nya plattformar utvecklades som nya generationen Gripen till Sverige och Brasilien, fem helt nya radarsystem för land och sjö,

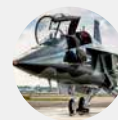
Gripen

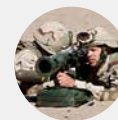
Ubåtar

GlobalEye

T-X träningsflygplan

Övrigt

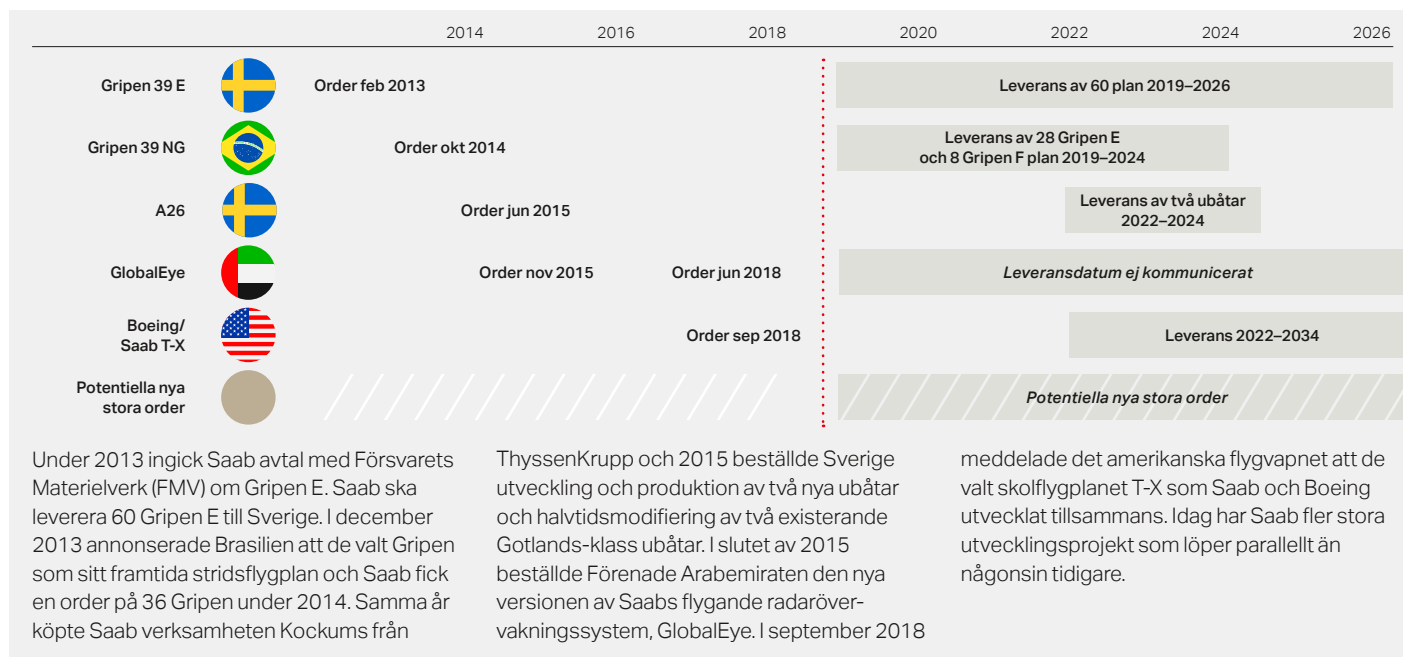
den nya generationen av vapensystemet Carl-Gustaf, de nya ubåtarna av modell A26 till Sverige samt en ny generation av det flygburna övervakningssystemet, GlobalEye. Saabs erfarenheter från utvecklingen av Gripen

var även en viktig del i samarbetet med Boeing kring framtagandet av skolflygplanet T-X för det amerikanska flygvapnet. Idag har Saab en stark global närvaro och med sin unika produktportfölj ett mycket attraktivt erbjudande.

Saabs marknadsorganisation

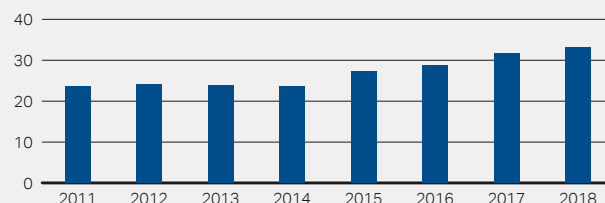
...som resulterat i ett antal större beställningar...

...vilket har drivit på tillväxten.

Sedan 2014 har Saab haft en stark tillväxt av försäljningsintäkter, drivet av de större utvecklingsprojekt som bolaget för närvarande jobbar med.

Försäljningsintäkter, SEK miljarder

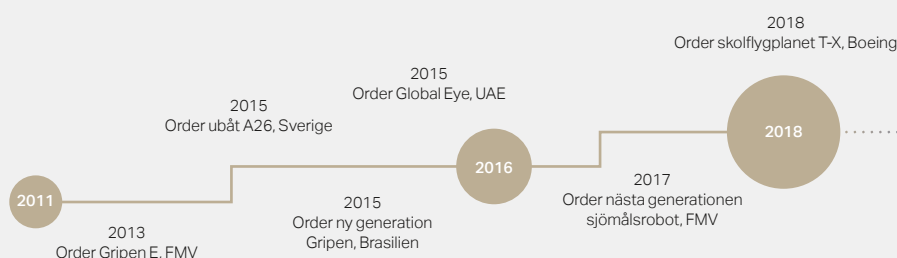
Saab är nu redo för större beställningar och samarbeten.

Att det amerikanska flygvapnet valde Saab och Boeing för T-X-programmet innebär ett steg in i en helt ny era för Saab. Det lägger inte bara grunden för ett samarbete med Boeing under många år framöver utan öppnar även upp för många möjligheter när det gäller nya större order och samarbetspartners i resten av världen. Beställningen är ett kvitto på att Saab har bevisat sin unika kompetens både när det gäller att kunna samarbeta och att

bygga världens bästa flygplan till en rimlig kostnad. I takt med att försvarsbudgetar ökar i många regioner i världen ser Saab goda förutsättningar för att ytterligare kunna stärka befintlig orderstock och öka framtida tillväxt.

För att möjliggöra denna tillväxt krävs det emellertid att Saab framgångsrikt kan konkurrera om nya stora order. Det förutsätter att Saab har en stark kapitalbas, vilket skapar långsiktigt förtroende gentemot kunder och

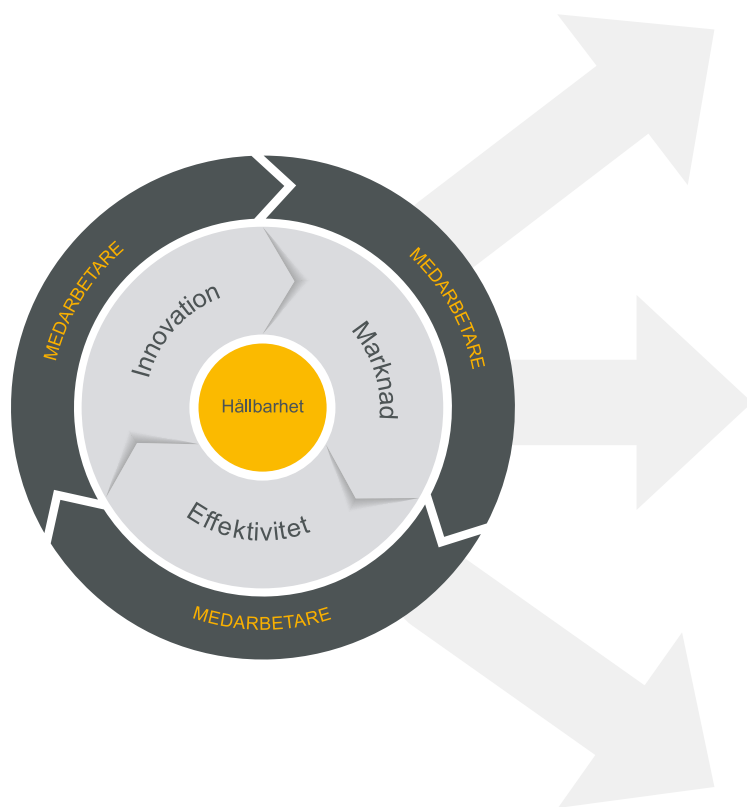
ger möjligheter för ytterligare tillväxt genom nya order och att ingå i större samarbeten och partnerskap samt skapar utrymme för ökade investeringar i utveckling, produktion och rörelsekapital. För att stödja bolagets fortsatta tillväxtresa beslutades i oktober att stärka upp balansräkningen ytterligare via en företrädesemission på cirka 6 miljarder kronor.

Företrädesemission för att stödja Saabs fortsatta tillväxtresa.

Vägen framåt för att nå de långsiktiga målen har stakats ut genom prioriterade aktiviteter och fokusområden inom de tre strategiska grundbultarna.

För att vässa organisationen ytterligare för att nå de långsiktiga finansiella lönsamhetsmålen samt skapa utrymme för ytterligare investeringar i forskning och utveckling togs en rad initiativ under 2018. Alla affärsområden och koncernfunktioner har väl definierade besparingsprogram på plats och ett gediget analysarbete gällande marknadsföring, produktportfölj och digitalisering av interna processer pågår.

Vägen framåt

MARKNAD	<p>Mer fokuserade marknadssatsningar på utvalda marknader</p> <ul style="list-style-type: none"> • Industrisamarbeten och teknologiöverföring • Fokuserade marknadssatsningar • Ökad lokal närvaro och partnerskap • Ökad ordergång av medelstora order • Efterlevnad av exportregler • Nolltolerans mot korruption <p style="text-align: right; background-color: #f1c40f; padding: 2px;">Läs mer sid 16–23, 56–57 och 62–63 →</p>
INNOVATION	<p>Reducerad och mer koncentrerad produktportfölj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investera i banbrytande teknik • Koncentrera produktportföljen till innovationer inom de fem kärnområdena • Öka FoU-samarbetet med utvalda kunder internationellt • Universitetssamarbeten • Attrahera rätt medarbetare och främja utbildning och teknikintresse • Främja mångfald <p style="text-align: right; background-color: #f1c40f; padding: 2px;">Läs mer sid 24–29, 60–61 och 64–65 →</p>
EFFEKTIVITET	<p>Högre grad av digitalisering och förenkling av processer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektivare processer • Digitalisering och automatisering • Informationssäkerhet • Utveckla ledare och medarbetare • Ansvarsfulla leverantörsrelationer • Minska växthusgasutsläpp, öka resurseffektiviteten och fasa ut farliga ämnen <p style="text-align: right; background-color: #f1c40f; padding: 2px;">Läs mer sid 30–35, 58–59 och 60–64 →</p>

Långsiktiga mål

- Vara väl etablerad på utvalda marknader och ha en stark lokal närvaro
- Den organiska försäljningstillväxten ska i genomsnitt uppgå till 5 procent per år över en konjunkturcykel

Utfall 2018

- 71 procent av ordergång och 67 procent av orderstocken var utanför Sverige
- 18 procent av våra medarbetare var anställda utanför Sverige
- Den organiska försäljningstillväxten uppgick till 4 procent

71%

Ordergång utanför Sverige

Koppling till FN-mål

Fredliga och inkluderande samhällen med delmålet att väsentligt minska alla former av korruption.

- Vara en ledare i branschen inom innovation i de fem kärnområdena
- Ha en produktportfölj som består av tekniskt ledande lösningar och produkter anpassade till marknadens behov
- Etablerade produkter och tjänster baserade på digital kapacitet, säker kommunikation, och effektiv datahantering som motsvarar kundens krav
- Minst 25 procent av medarbetarna och 30 procent av cheferna ska vara kvinnor år 2025

- 6,7 procent av försäljningsintäkterna investerades i egenfinansierad forskning och utveckling
- 54 verkamma industridoktorander under året
- 23,5 procent av medarbetarna och 25,1 procent av cheferna var kvinnor

54

Industridoktorander

God utbildning för alla.

Jämställdhet.

Uppmuntra innovation och väsentligt öka antalet personer som arbetar med forskning och utveckling.

- Rörelsemarginalen (EBIT) ska i snitt uppgå till minst 10 procent per år över en konjunkturcykel
- Soliditeten ska överstiga 30 procent
- Minska Saabs växthusgasutsläpp med 33 procent till 2030 (relaterat till 2017)

- Rörelsemarginal justerad för jämförelsestörande poster uppgick till 7,7 procent
- Soliditeten uppgick till 35,0 procent
- Växthusgasutsläppen från Saabs verksamhet minskade med 3,3 procent (relaterat till 2017)

7,7%

Justerad rörelsemarginal

Bekämpa klimatförändringen.

Det geopolitiska klimatet som Saab verkar i karaktäriseras av ökad osäkerhet och snabb teknisk utveckling.

Under 2018 stärktes osäkerheten i det globala geopolitiska landskapet vilket ledde till att många länder satsade mer på sin försvarsförmåga. Samtidigt gör den snabba tekniska utvecklingen det möjligt att ständigt utveckla mer effektiva försvars- och säkerhetslösningar.

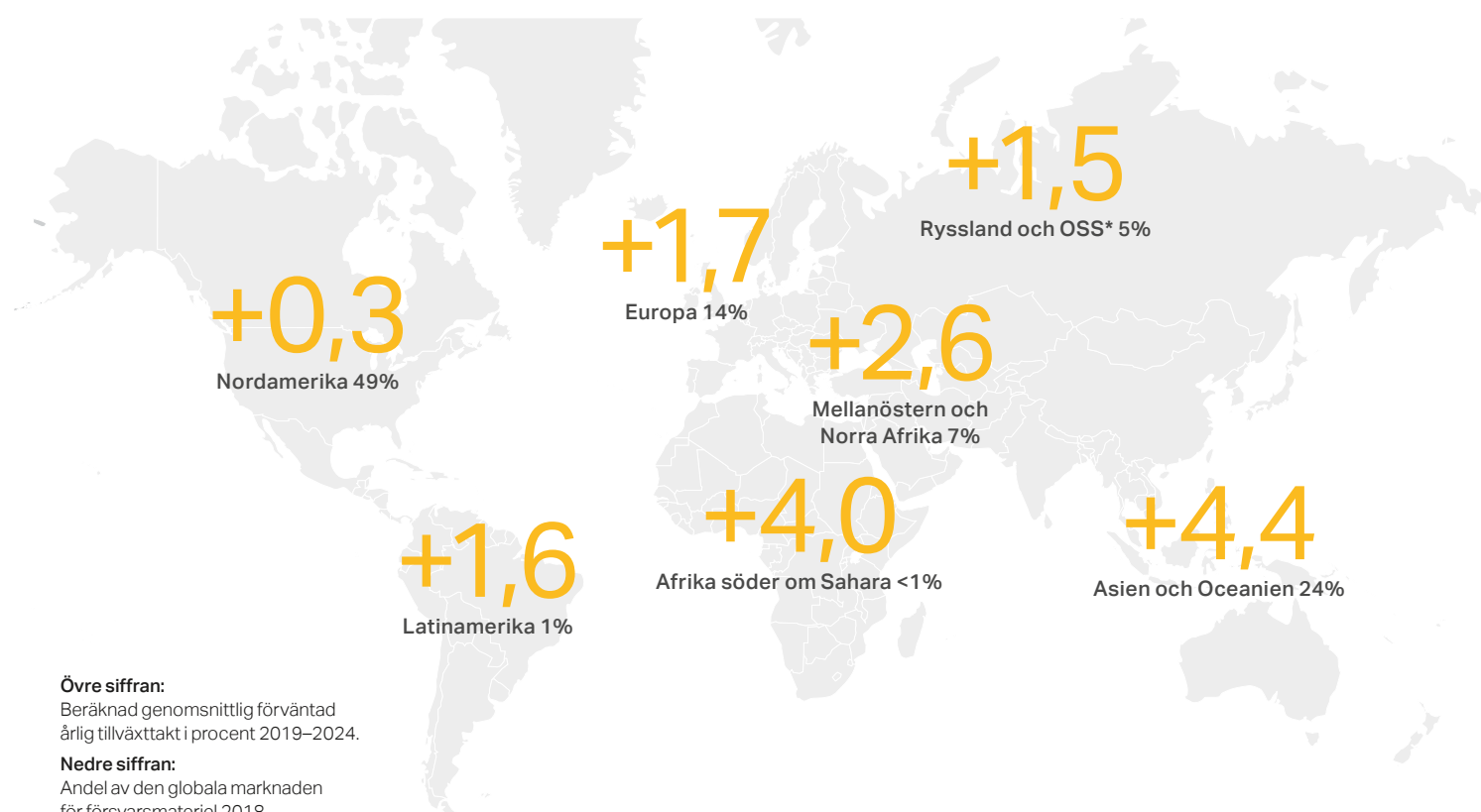
Saabs produkter säljs till över 100 länder och bolaget har idag verksamhet i 35 länder. Forskning och utveckling sker främst i Sverige. Saab har anställda i framförallt Europa, Sydafrika, USA, Australien och Brasilien.

Saabs marknader

Saab agerar på den militära försvarsmarknaden och på den civila flygplans-, infrastruktursäkerhets- och trafikledningsmarknaden med lösningar, tjänster och produkter där Saab dels är huvudleverantör av plattformar och system direkt till slutkund, dels är underleverantör av delsystem och komponenter. Saab är även leverantör av förbrukningsmaterial, reservdelar och träning. Saab kategoriserar sina marknader

framförallt som försvarsmarknaden och kommersiella marknader med undermarknader enligt nedanstående matris som beskriver vilka av Saabs affärsområden som är aktiva inom respektive marknadssegment. Under helåret 2018 avsåg 85 procent av försäljningsintäkterna försvarsrelaterade produkter och tjänster, medan resterande 15 procent avsåg civila produkter och tjänster.

	Marknadssegment					
	Försvarsmarknaden			Kommersiella marknader		
Affärsområden	Flyg	Land	Marin	Flyg	Säkerhet och trafikledning	Teknikkonsulttjänster
Aeronautics	■					
Dynamics	■	■	■		■	
Surveillance	■	■	■			
Support and Services	■	■	■	■	■	
Industrial Products and Services	■			■	■	■
Kockums			■			
Andel av försäljningsintäkter, 2018	85%			15%		

Övre siffran:

Beräknad genomsnittlig förväntad årlig tillväxttakt i procent 2019–2024.

Nedre siffran:

Andel av den globala marknaden för försvarsmateriel 2018.

Källa: IHS Janes

* Öberoende Staters Samväldie

Omvärldstrend

Säkerhetspolitiska förhållanden

Under de senaste åren har det försämrade geopolitiska läget i världen lett till att flera länder har sett över sin försvarsförmåga, både nationellt och i samarbete med andra länder. Detta, tillsammans med att flera länder i Europa har varit exponerade för terrorism har lett till ökade försvarsbudgetar. Även de multinationella allianserna som till exempel NATO och EU har satsat alltmer på sin försvarsförmåga.

Saabs respons

Saabs kunder kräver att få möta initierade leverantörer som förstår såväl det globala sammanhanget, som den specifika situationen i deras närområde. Under det senaste decenniet har Saab byggt upp en marknadsorganisation med lokala hubbar runt om i världen samtidigt som produktportföljen uppgraderats. Marknadsorganisationen har betytt att bolaget kan upprätthålla nära och varaktiga relationer med kunder på plats nära deras operativa verksamhet.

Samverkan och interoperabilitet

Det oroliga säkerhetspolitiska läget har lett till att många länder de senaste åren satsat mer på nationellt försvar och säkerhet samtidigt som behovet av multinationella fredsfrämjande insatser är fortsatt stort. De fredsfrämjande insatserna bemannas och utrustas med element från olika länder och kunder söker försvarssystem med hög interoperabil förmåga för att enkelt kunna fungera och interagera tillsammans med andra länders försvarsmakter. Motsvarande krav ställs också på de nationella stridskrafterna, eftersom de i konfliktsituationer och krig förutses samverka med allierade länders stridskrafter.

Saabs respons

Denna utveckling kräver att Saab utvecklar kostnadseffektiva och intelligenta system som kan samordnas och integreras med andra system. Samarbeten och utveckling tillsammans med kunder och samarbetspartners har format Saab från dess bildande. Saabs lösningar och system är utformade för samverkan och systemintegration. Detta är bolagets kärnkompetens.

Kostnadseffektiva produkter och lösningar

Försvarsanslagen är begränsade samtidigt som efterfrågan på kostnadseffektiva och moderna försvars- och säkerhetssystem ökar. Det gäller för både redan utvecklade produkter som nya produkter som måste utvecklas tillsammans med kunderna. För produkter och system som är utvecklade ser kunderna främst till beprövade, robusta system med lågt inköpspris och korta leveranstider. Därutöver också att produkterna kan användas och underhållas kostnadseffektivt. Vid utveckling av nya, avancerade system gäller det för Saab att kunna erbjuda kunderna en organisation med tillgång till den yppersta tekniska expertisen och forskningsresurser till rimliga kostnader.

Saabs respons

Saab har under mycket lång tid samarbetat med såväl det svenska försvaret som flera andra länders försvarsmakter, vilket ger bolaget en unik kompetens gällande samarbete och systemintegration. Saab har alltid behövt integrera system från olika leverantörer kostnadseffektivt vid utformning av lösningar och produkter. Det har resulterat i lägre kostnader för Saab, de system och lösningar bolaget utvecklar och en kostnadseffektiv produktlivscykel för dessa.

Teknisk utveckling

Informations- och kommunikationsteknologi (ICT) genomsyrar dagens samhälle. Allt fler processer på alla nivåer digitaliseras vilket ökar sårbarheten. Att alla system och lösningar är säkra och motståndskraftiga är nödvändigt. Den snabba tekniska utvecklingen möjliggör att system med nya förmågor kan utvecklas mycket snabbare.

Saabs respons

Saab återinvesterar en stor del av sina försäljningsintäkter inom forskning och utveckling. Bolaget har alltid satsat på att utveckla robusta lösningar för skydd mot störningar och angrepp för hela bolagets erbjudande. En kontinuerlig och nära dialog med kunder, partners och universitet säkerställer att Saab är ledande i teknikutvecklingen inom de områden där Saab verkar. Dessutom kräver snabbare utvecklingscykler också en förbättrad och effektiviserad utvecklingsprocess och leveransprocess. Saab utvecklar och effektiviserar ständigt interna processer för att vara i framkant.

Hållbara lösningar

I en global värld med begränsade energiresurser, miljöförstöring och klimathot måste företag verka för social och miljömässig hållbarhet. År 2015 införde FN nya mål för hållbar utveckling och utmanade näringslivet att utföra sin andel.

Saabs respons

Miljöhänsyn och hållbarhet i bred bemärkelse är ledstjärnor för Saabs verksamhet. Bolaget genomför ett ansvarsfullt hållbarhetsarbete som utvärderas och rapporteras årligen. Saab medverkar i utveckling av lösningar som kombinerar bättre energiprestanda med lägre kostnader och mindre miljöpåverkan. Med energisparande och miljövänliga tekniköverföringar och innovation bidrar Saab även till den tekniska och ekonomiska utvecklingen på de marknader bolaget verkar.

Industriella samarbeten och teknologisk överföring

Fler och fler länder kräver omfattande industriella samarbeten i anslutning till inköp av försvarsmateriel. Detta samarbete kan innebära överföringar av teknologi eller kunskap, partnerskap i forskning eller hjälp med att bygga upp den lokala industrin. Huvudsyftet är att utveckla lokal förmåga och industri.

Saabs respons

Eftersom Saabs system och lösningar kännetecknas av driftskompatibilitet och systemintegration har bolaget kunnat utveckla ett erbjudande för lokala samarbeten och teknologiöverföring. Ett nära samarbete med svenska myndigheter och andra företag har varit betydelsefullt för såväl utvecklingen av den svenska försvarsförmågan som för andra länders. Med medarbetare på plats på den lokala marknaden fördjupas dessutom Saabs kunskaper om kundlandets behov, förmåga och upphandlingsprocesser.

STRATEGISK PRIORITERING

Marknad

Marknaden Saab verkar på, både nationellt och internationellt, förändras i snabb takt och Saab måste agera snabbare för att hela tiden ligga steget före. Fokus ligger på områden där bolaget har en stark marknadsposition och på att ytterligare stärka positionen inom områden med goda tillväxtmöjligheter.

71%

av ordergången
utanför Sverige

67%

av orderstocken
utanför Sverige

4%

organisk
försäljningstillväxt

Saab är en långsiktig, pålitlig affärspartner som verkar för en öppen och transparent marknad. Den lokala närvaron, partnerskap och samarbeten är avgörande. Det ger ökad insikt och möjlighet att erbjuda rätt kombination av produkter och lösningar.

Industrisamarbeten och teknologiöverföring

Industriella samarbeten är viktiga element i Saabs internationella tillväxt. En av hörnstenarna i bolagets strategi är att öka den lokala närvaron på prioriterade marknader med tillväxtpotentialer. För att uppnå detta är samarbeten med lokala företag, forskningscentra eller andra samhällsaktörer en viktig komponent.

Kraven på industriellt samarbete i samband med försvarsindustriaffärer varierar. I en del länder är det lagstadgat och i andra länder inte. Det finns länder där kunden från en affär till en annan beslutar huruvida industrisamarbeten ska ingå som ett åtagande och hur detta ska vara upplagt. Fokus från Saabs sida är alltid att arbeta utifrån en marknadsmässig grund och skapa långsiktig lönsamhet. På så sätt stödjer industriella samarbeten Saabs strategi att bli mer lokal och komma närmare kunderna till nytta för alla involverade parter.

Saab deltar i flera breda och innovativa partnerskap mellan industri, offentlig sektor och forskarvärlden. Dessa partnerskap gör att Saabs kunskap växer och gör det möjligt att än bättre kunna förstå och möta kundernas behov.

Partnerskap

En strategi Saab använder för att nå nya marknader är genom partnerskap eller som underleverantör. Boeing och Saabs samarbete kring skolflygplanet T-X till det amerikanska flygvapnet är ett exempel på denna strategi som under året resulterat i stor framgång i form av en första order. T-X är inte det enda exemplet. I USA har Saab kontrakt som underleverantör med flera av de större försvarsleverantörerna och även på andra marknader är det som partner som Saab når nya marknader och kunder.

Ökad lokal närvaro

Lokal närvaro och större affärsorientering är avgörande för att kunna vinna viktiga affärer på en alltmer komplex marknad. Genom Saabs starka, lokala närvaro uppstår fler möjligheter att erbjuda den rätta produkten och lösningen. Saab utvecklar och utvärderar sina erbjudanden kontinuerligt för att ta del av växande möjligheter i flertal marknader världen över.

Genom bolagets starka bas i Sverige och lokala närvaro i över 30 länder, säkerställer Saab nära kontakt med sina kunder.

Den lokala närvaron är avgörande, vare sig det gäller lösningar för försvar eller civil säkerhet.

Fokuserade marknadssatsningar

Sedan 2013 har Saabs marknadsorganisation delats in i marknadsområden. I nuvarande organisation är det fem marknadsområden: Europa, Nordamerika, Latinamerika, Mellanöstern och Afrika samt Asien. Denna organisation har förstärkt Saabs lokala närvaro i utvalda huvudmarknader och har hjälpt bolaget att växa framförallt utanför Sverige. Saab fokuserar investeringar i marknader där Saab redan har en stark position och i områden där möjligheten till tillväxt är hög.

För kunderna innebär det tillgång till en mer specialiserad kompetens, samtidigt som Saab får en starkare insikt om marknaderna. Idag arbetar Saab närmre sina kunder än tidigare och har bättre möjlighet att erbjuda den rätta kombinationen av produkter och lösningar.

Med stora internationella affärer kommer möjligheter och krav på att etablera verksamhet i kundländerna. Det lyfter marknadsarbetet, då kunderna känner att de får tillbaka inte bara genom leveranserna utan även i form av arbetstillfällen och industriell utveckling.

Efter en omfattande halvtidsmodifiering (Mid-life upgrade – MLU) som syftar till att ubåten ska klara morgondagens marina utmaningar, sjösattes HMS Gotland i juni 2018.

Saab har idag etablerat verksamhet i en rad länder. Det gäller såväl produktion som utveckling. I Brasilien öppnades en ny produktionsanläggning under 2018. Samtidigt bedrivs utvecklingsjobb i landet för att utveckla den tvåsitsiga versionen av Gripen NG, Gripen F. I USA ska Saab etablera en produktionsenhet som ska stå klar när seriebeställningarna på T-X väntas från det amerikanska flygvapnet. I USA har redan Saabs affärsområden Surveillance, Dynamics och Support and Services operativa enheter. Saabs verksamhet i Australien är ett annat exempel på långvarig framgångsrik lokal närvaro.

Ökad ordergång på medelstora beställningar

För Saab är det viktigt att ha ett stadigt inflöde av små och medelstora order. De har en kortare leveranstid till kunden än mer komplexa lösningar, och som ett resultat tar det kortare tid att konvertera orden till omsättning och vinst. Den installerade basen, dvs tidigare sålda lösningar, är viktig för tillväxten av medelstora order då stor andel av små och medelstora order ofta är kopplade till en uppgradering av tidigare order på komplexa system. Under året ökade medelstora order med 44 procent.

Efterlevnad av exportregler

För Saab är det av yttersta vikt att säkerställa att bolaget följer de regler som finns kring export av försvarsprodukter. Det är avgörande för att behålla förtroendet för verksamheten.

Den största delen av Saabs export sker från Sverige, där Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP) på uppdrag av regeringen avgör vilka försvarsprodukter svensk industri får sälja till vilka länder. Export av försvarsmateriel får bara ske efter tillstånd från behörig myndighet. Sådant tillstånd kan ges om det finns säkerhets- och försvarspolitiska skäl för exporten och om den är förenlig med svenska utrikespolitiska intressen. Beslut om exporttillstånd avgörs från fall till fall där ISP väger in ett antal kriterier i en helhetsbedömning. ISP tar även hänsyn till vilken typ av produkt beslutet gäller.

Saab har även egna interna processer för att väga in risker kopplade till bland annat mänskliga rättigheter för att bedöma nya affärsmöjligheter. Precis som tillståndsgivande myndigheter gör Saab en samlad bedömning där flera faktorer vägs in. Bolagets hållning är att handel med andra länder kan vara ett sätt att främja positiv utveckling.

Nolltolerans mot korruption

Saab är en långsiktig, pålitlig affärspartner som främjar en öppen och transparent marknad. Korruption medför negativa konsekvenser för såväl samhälle som näringsliv och är något Saab aldrig kan acceptera. Saab utgår från sina grundläggande värderingar, uppförandekod, gällande lagstiftning, branschgemensamma uppförandekoder och tydliga interna processer för att förebygga korruptionsrisker. Inför varje affärsinitiativ gör bolaget en korruptionsriskanalys. Om Saab inte kan minimera och hantera de risker bolaget identifierar på ett tillfredsställande sätt avstår Saab från affären.

För att komma in på nya marknader är det vanligt att företag med global verksamhet anlitar marknadskonsulter och andra parter i försäljningsprocessen, vilket även Saab gör. Det kan skapa förståelse för hur en marknad fungerar, men kan också innebära ökad exponering för korruptionsrisker. Saab tillämpar därför en strikt process som bland annat innebär att samarbeten med marknadskonsulter och andra parter i försäljningsprocessen måste prövas, utvärderas och motiveras hos en central funktion på Saab som hanterar alla sådana relationer. Parterna måste också genomgå en särskild utbildning och förbinda sig att arbeta enligt Saabs etiska värderingar och riktlinjer. Under året lanserade Saab en särskild process för hantering av korruptionsrisker i samband med industriella samarbeten (se nästa sida).

Som ett av världens ledande högteknologiska företag erbjuder Saab produkter, lösningar och tjänster inom försvar och säkerhet. Under 2018 hade koncernen kunder i drygt 100 länder. På bilden visas en Giraffe AMB radar.

Under 2018 breddade Saab det förebyggande antikorrupsionsarbetet och tog fram en särskild process för korrupsionsriskhantering av industriella samarbeten.

Tre av Saabs medarbetare svarar här på frågan om hur de ser på Saabs antikorrupsionsarbete och den nya processen.

”Saab ligger i framkant när det gäller antikorrup­tion. Våra processer utvecklas och anpassas hela tiden till nya lagar och regelverk så att vi fortsatt kan göra affärer på ett etiskt korrekt sätt. Ett exempel är den nya processen för bedömning av industriella samarbeten som gör att vi kan känna oss helt bekväma med att vi samarbetar med bolag som har en etisk kompass och inga lik i garderoben.”

Johan Wretman
Commercial Director
Business Area Surveillance

”Genom att hela tiden utveckla våra processer har ribban för hur vi arbetar med korrupsionsfrågor höjts. Saabs progressiva arbete mot korrup­tion är en förtroende-fråga och en förutsättning för ett hållbart företagande. Drivkraften ligger i att hela tiden stärka företagets affärskultur samtidigt som verktygen måste möta den komplexitet som präglar våra affärer och

vårt stora behov av att samarbeta med lokala partners världen över. Som exempel kan nämnas den nya processen för industrisamarbeten som omfattar tydligare granskningar och djupare riskanalyser.”

Lamija Dzuho
Commercial Manager
Business Area Dynamics

”Ett fortsatt strukturerat, dedikerat antikorrupsionsarbete med tydligt avståndstagande från affärer med hög risk för korrup­tion är oerhört viktigt och en av framgångsfaktorerna för Saab i den affärsmiljö vi verkar. Den nya processen för industriella samarbeten tydliggör den interna ansvars- och rollfördelningen. Eftersom Saabs industriella samarbeten

med lokala partners helt säkert är något som kommer att växa framöver är det extra viktigt att vår kompetens inom området löpande utvecklas och säkerställs.”

Åke Falck
Bolagsjurist
Group Legal Affairs

Saab har idag ett tydligt globalt fotavtryck och levererar säkerhet och försvarsförmåga till kunder över hela världen.

På en alltmer komplex marknad är lokal närvaro avgörande för att vinna fler strategiskt viktiga affärer. Saab har genom att successivt bygga ut sin lokala närvaro skapat internationella partnerskap och stärkt sin marknadsposition i världen de senaste åren. Många viktiga order på högteknologiska plattformar har lett till en ökad internationalisering och en unik portfölj. Idag finns Saab på alla kontinenter.

När Saab gör stora försvarsmaterielaffärer innehåller avtalen ofta mer än bara försäljning av produkter. Många länder ställer krav på

teknologi- och kompetensöverföring samt olika former av industriellt samarbete som utöver att stärka landets försvarsförmåga syftar till att bygga upp den industriella kompetensen och bidra till en positiv ekonomisk utveckling. För Saab finns det fördelar med att sprida kunskap genom teknologiöverföring. Människor från olika företag, organisationer och kulturer möts och det uppstår nya affärsidéer som skapar värde för alla parter. Många gånger genererar detta nya affärer och en möjlighet för tillväxt.

Saab är även delaktig i en mängd andra former av industrisamarbeten som till exempel nära utvecklingsarbeten med leverantörer och kunder. Saab deltar i breda innovations-samarbeten mellan industri, universitet och offentlig sektor. Samarbeten stärker Saabs kunskapsbas samtidigt som relationen med kunderna stärks. Mångfald och mångsidigt tänkande driver innovation och det faktum att Saab bedriver forsknings- och utvecklingsarbete på flera kontinenter ökar bolagets konkurrenskraft.

Nordamerika

Nordamerika och USA har världens högsta försvarsbudget – både historiskt och inom överskådlig framtid. USA:s mycket starka nationella försvarsindustri medför dock att landet enbart importerar försvarsmateriel motsvarande cirka 1 procent av total materielanskaffningsbudget. För Saabs del betyder det att lokal etablering och samarbete med nationell industri i USA är av yttersta vikt vilket partnerskapet med Boeing T-X-affären är ett mycket lyckat exempel på.

Nyckelmarknader & position

USA är en av Saabs nyckelmarknader där bolagets största produkter i tillägg till T-X är inom sensorsegmentet, air traffic management, ground combat samt kamouflageprodukter. Saab arbetar aktivt med att utöka sin lokala närvaro samt fördjupa samarbetet med kunder och partners i regionen.

Latinamerika

I Latinamerika finns ett stort moderniseringsbehov av befintlig försvarsmateriel och regionens försvarsbudgetar bedöms därför ha den högsta tillväxttakten i världen de kommande fem åren, dock från historiskt mycket låga nivåer. Länderna i regionen och särskilt Brasilien strävar efter att återetablera försvarsindustriell förmåga där Saab spelar en viktig roll inom befintligt Gripen-kontrakt men även inom många andra av Saabs produktområden.

Nyckelmarknader & position

Brasilien är Saabs nyckelmarknad i regionen. Vid sidan av Gripen finns Saabs största produkter inom områdena luftförsvar och marina applikationer.

Mellanöstern & Afrika

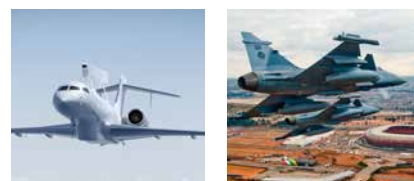

Mellanöstern är den region i världen som importerar mest försvarsmateriel från andra länder, vilket motsvarar drygt 80 procent av regionens anskaffningsbudgetar.

Marknaden är starkt beroende av oljepriset och anskaffning av materiel sker oftast från allierade nationer.

Nyckelmarknader & position

Saabs nyckelmarknader i regionen är Förenade Arabemiraten och Sydafrika med produkter främst inom flygburen radar och självskyddssystem. Saab arbetar även med att stärka det civila erbjudandet på marknaden.

Gripen

Ubåtar

GlobalEye

T-X träningsflygplan

Övrigt

Europa

Den europeiska försvarsmarknaden karakteriseras för närvarande av ökad efterfrågan. Ett flertal initiativ att harmonisera europeisk försvarsindustri och öka antalet gemensamma utvecklingsprojekt mellan länder och industrier har initierats.

Nyckelmarknader & position

För att säkerställa och stärka bolagets position är det av stor vikt att utöka och fördjupa försvarsindustri-samarbetet i Europa. Vid sidan av Sverige är Finland, Storbritannien och Tyskland nyckelmarknader för Saab. Saab deltar bland annat i det första utvecklingsprojektet inom European Defence Fund, Ocean 2020, i partnerskap med italienska Leonardo och andra europeiska försvarsindustrier.

Asien & Stillehavsregionen

Regionens materielanskaffningsbudgetar representerar cirka 25 procent av världens materielbudgetar varav Kina, som står för cirka 12 procent, inte utgör en marknad för Saab.

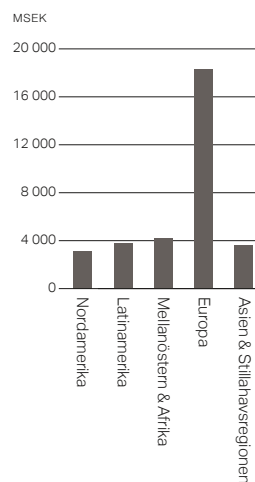
I Singapore har Saab ett forsknings-samarbete med Nanyang Technological University för att utveckla avancerad digital teknik inom air traffic management.

Nyckelmarknader & position

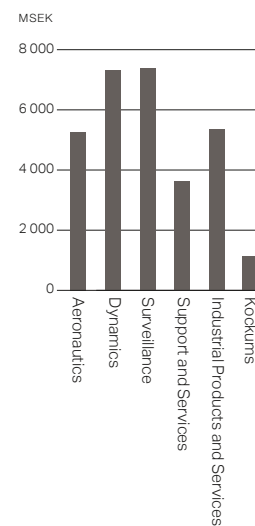
Saabs nyckelmarknader i denna region är Indien där främst ground combat, self protection och air traffic management är viktiga produkter med tillväxtpotentialer, samt Australien som för Saab är en stor marknad inom det marina segmentet och civila säkerhetslösningar.

Försäljningsintäkter 2018 per marknadsområde

Orderingång per affärsområde

Case

Framgångsrikt samarbete med Boeing

Boeing T-X är ett helt nytt avancerat pilotträningssystem utvecklat av Boeing i samarbete med Saab, specifikt för USA:s flygvapen. Det inkluderar träningsflygplan, markbaserad träning och support.

USA:s flygvapen planerar att anskaffa 351 T-X flygplan, 46 simulatorer och tillhörande markbaserad utrustning, men kan komma att beställa upp till 475 flygplan och 120 simulatorer under det ingångna avtalet. Den initiala ordern på 813 MUSD avser engineering and manufacturing development (EMD) och innehåller fem flygplan och sju simulatorer.

– I det här projektet har vi omdefinierat vad som är möjligt med begränsade utvecklingskostnader. Vi gick från ett fast koncept till första flygning på 36 månader. Det är en anmärkningsvärd prestation, säger Steve Parker, vice president och program manager för Boeing T-X.

– Vi utvecklade hela tiden med tanke på smart tillväxt, så att systemet kan utvecklas och förändras med ny teknologi, nya uppdrag och behov. Eftersom vi började med ett helt nytt koncept, kunde vi fullt ut dra nytta av senaste tekniken, verktygen och tillverkningsteknikerna.

Varför valde Boeing att samarbeta med Saab?

– Saab har den rätta mixen av teknologisk expertis och global närvaro. Det har varit ett framgångsrikt samarbete som vi är mycket stolta över. Tillsammans har våra företag utvecklat en fantastisk produkt som är kapabel och kostnadseffektiv och dessutom så flexibel att den kan utvecklas och möta framtida uppdrag.

Vilka framtida kunder kan bli aktuella?

– Vi uppskattar verkligen det intresse som riktas mot oss från olika delar av världen, och förväntar oss att utbildningssystemet kommer att bli en franchiselösning för många flygvapen runt om i världen. På programnivå är vi helt fokuserade på att leverera till USA:s flygvapen i enlighet med kontraktet. Utöver det ser vi en stor potential att leverera träningsystem till andra inhemska eller internationella kunder. Vi ser även en potential inom det lätta stridsflygplanssegmentet i USA och internationellt, säger Steve Parker.

Case Globala innovationssamarbeten stärker tillväxten

Saabs större försäljningskampanjer sammanfaller ofta med en ambition att växa på nya hemmamarknader. Det sker bland annat genom att Saab bidrar till samhället genom att stimulera teknisk utveckling och tillväxt. Tanken är att koppla ihop det svenska innovationssystemet med kundländerna genom samarbeten inom innovation, entreprenörskap och affärsutveckling.

– Det svenska sättet att samarbeta mellan industri, akademi och stat har visat sig framgångsrikt, inte minst i det digitala innovationsundret, och det vill vi ta med oss till nya marknader, säger Magnus Ahlström, chef för Saab Global innovation.

Saab och Sverige ses av många länder som föredömen inom entreprenörskap och innovativt tänkande, och Saabs roll som partner inom forskning och utveckling är en viktig dörröppnare för affärer. Saab är till

exempel en av grundarna till det svensk-brasilianska forsknings- och innovationscentrumet CISB i Brasilien. Organisationen har 17 medlemmar och över 100 samarbetspartners. Saab är också en av grundarna av The Swiss – Swedish Innovation Initiative, en virtuell innovationsplattform för att knyta ihop forskning, innovationsorganisationer och företag i Sverige och Schweiz. Plattformen har varit mycket framgångsrik och på fyra år bidragit till en kraftig ökning av antalet bilaterala forskningsprojekt. Saab startade nyligen forsknings- och innovationscentrum även i Finland och Singapore.

– Många potentiella kunder vill tillägna sig den teknik och de förmågor vi kan erbjuda. Det ger oss möjlighet att tidigt delta i kundprojekt och knyta viktiga kontakter på alla nivåer i kundlandet. Samarbetet gör också att vi lättare kan mobilisera och samverka med övriga svenska aktörer som stöd i det bilaterala partnerskapet, säger Magnus Ahlström.

STRATEGISK PRIORITERING

Innovation

Saab har formats i tuff konkurrens och med höga krav på låga livscykelkostnader för produkter. Saab vet vad som krävs och har vägen framåt klar för sig; den senaste teknologin, de smartaste lösningarna och de nyaste innovationerna. Navet är Saabs kompetenta och engagerade medarbetare och Saab anser att mångfald driver innovation.

6,7%

av försäljningsintäkterna
i egenfinansierad forskning
och utveckling

22,8%

av försäljningsintäkterna
i forskning och utveckling

23,5%

kvinnor globalt

Saab måste hela tiden utmana, ifrågasätta och vidareutveckla nya innovationer för att ligga i framkant och fortsätta vara ledande inom utveckling av kostnadseffektiva system och produkter.

Innovativa systemlösningar

Saabs högteknologiska verksamheter har en viktig roll i samhället för att driva hållbar teknisk utveckling och skapa säkra samhällen. Saabs utvecklingsfilosofi och metodik tillsammans med de avancerade produkter och lösningar som finns i Saabs erbjudande genererar kunskap, lösningar och innovationer för framtiden. Ändrade hotsscenarier, i kombination med snabb teknisk utveckling, ställer allt högre krav på Saabs produkter och förmågor.

FoU-investeringar inom fem kärnområden

Bolaget måste kontinuerligt utmana, ifrågasätta och vidareutveckla nya innovationer för att fortsätta ligga i framkant. Saab satsar därför cirka en fjärdedel av årsomsättningen inom forskning och utveckling (FoU). Strategin är att koncentrera FoU-investeringar i fem kärnområden: flygteknik, avancerade vapensystem, kommando- och styrsystem, sensorer och undervattenssystem, med utbildning och support som integrerade delar. Saab investerar i produktområden där bolaget är, eller kan bli, ledande inom tekniken.

Bred kunskap inom militära system

Saab kan förse bolagets kunder med alltifrån komplexa plattformar som Gripensystemet och ubåten A26 till robusta system som pansarvärnsvapnet Carl-Gustaf och Saabs omfattande radar- och robotfamiljer. Saab är världsledande på komplex systemintegration.

Det flygburna varnings- och övervaknings-systemet GlobalEye är ett exempel på denna förmåga. Det bygger på Saabs expertis inom ett flertal områden: radar-, kommando-, kontroll- och kommunikationssystem och flygintegration. Det finns få leverantörer i världen som har kapacitet att leverera dessa typer av avancerade system.

Konkurrenskraftiga system inom civil säkerhet

Genom innovationer kan Saab även erbjuda konkurrenskraftiga system inom civil säkerhet. Bolagets teknik används på flygplatser, fängelser, sjukhus, hamnar och städer till exempel för att skydda stora evenemang som statsbesök och idrottsevenemang. SAFE, Remote Tower, TactiCall, OneView och Aeronbahn är exempel på produkter som skyddar gränser, människor och varor.

Ledande inom kostnadseffektivitet

Saabs systemlösningar för flygledning hjälper kunder att minska både kostnader och CO₂-utsläpp, se sidan 33. Många av Saabs produkter och system är ledande när det gäller kostnader över hela produktlivscykeln (Life Cycle Cost (LCC)). Saab jobbar ständigt med innovationer i syfte att minska utvecklingskostnader och driftkostnader för olika system. Kundernas krav på effektivitet, i synnerhet de krav som svenska försvarsmakten ställt på Saab sedan bolaget grundades, har drivit bolaget till att alltid se till helheter istället för enskildheter.

Saab har en tradition av att göra det mesta möjliga av begränsade resurser vilket över-satts i ett drift- och livscykelperspektiv. Det handlar inte bara om kostnader för att köpa, utan också om kostnader för att äga och använda. Tillförlitlighet, tillgänglighet och uthållighet är ledord för detta.

Konsolidering av produktportföljen

Under 2018 har Saab påbörjat en översyn av bolagets produktportfölj. Målsättningen är att identifiera de produkter som inte skapar ökat värde och där genom att stärka Saabs avkastning. Ambitionen är att minska antalet produkter i bolaget genom att till exempel slå samman olika delar och utnyttja skalfördelar, avveckla olönsamma delar eller sälja dessa. Därmed reduceras bolagets kostnader, marginalerna förbättras och medel till framtida FoU-satsningar säkras.

FEM KÄRNOMRÅDEN

1. Flygteknik

Utveckling av avancerad militär och civil flygteknik, bland annat flygstrids-systemet Gripen.

2. Avancerade vapensystem

Pansarvärnsvapen, missiler och ammunition samt integrerade stridsystem och nätverkslösningar.

3. Ledningssystem

System för ledning och koordinering av militära operationer samt civil trafikledning för land, sjötrafik och flyg.

4. Sensorer

Flygburna övervaknings-system, eldledning, spaning och markbaserat luftvärn.

5. Undervattenssystem

Ubåtssystemet A26 och obemannade farkoster samt system för lokalisering, vapen, självskydd och kommunikation.

Mångfald driver innovation

På Saab finns en övertygelse, som också har stöd i forskningen, att mångfald ger organisationen tillgång till olika perspektiv och därmed ökad innovationskraft. För Saab är det angeläget att alla medarbetare inser vikten av mångfald och uppskattar varje individs unika bidrag till bolaget. Mångfald är en viktig del av Saabs globala rekryteringsprocess och ingår också i bolagets ledarskapsutbildningar. Jämställdhet har länge varit en viktig fråga för Saab. På tio år, från 2007 till 2017, fördubblade Saab andelen lönesättande chefer som är kvinnor. Uthållighet och att kontinuerligt mäta och följa upp har varit viktiga framgångsfaktorer. Målsättningen är att till 2025 öka andelen chefer som är kvinnor till 30 procent globalt och 35 procent i Sverige. Vid slutet av 2018 hade Saab 25,1 procent kvinnliga chefer globalt och 28,5 procent i Sverige.

Louise Fuchs är en av Saabs 54 verksamma industridoktorander

En viktig faktor för Saabs innovationsförmåga är universitetssamarbeten. Saab samarbetar med flera universitet både i och utanför Sverige. Samarbetena innebär bland annat att medarbetare på Saab får möjlighet att forska som industridoktorander och att forskare och studenter från akademien får möjlighet att bli involverade i Saabs arbete. För närvarande har Saab 54 verksamma industridoktorander. En av dem är Louise Fuchs som doktorerar inom området artificiell intelligens och maskinlärning för undervattensrobotar.

"Fördelen med att vara industridoktorand är att ha ett ben i varje värld. Ett i industrin där domänkunskapen finns, och ett i högskolans värld med teoretiskt kunnande och det senaste inom forskning. Kombinationen av dessa skapar goda förutsättningar för innovation."

För att bredda den framtida rekryteringsbasen genomför Saab aktiviteter för att öka teknikintresset bland unga tjejer. Under två dagar på sommarlovet tog Saab i Arboga emot 11 tjejer som gått ut åttonde klass. De fick bland annat träffa kvinnliga ingenjörer och delta i praktiska teknikövningar.

Saabs verksamhet i Sydafrika ligger långt framme i sitt mångfaldsarbete och har initierat flera projekt för att inkludera de människor som tidigare stått utanför arbetslivet till följd av apartheid. Projekten ligger i linje med den sydafrikanska regeringens åtgärdsplan för att få bukt med den sociala och ekonomiska obalansen i samhället.

Tina Bhoja är en av deltagarna i ett program för att ge arbetslösa personer som tillhör tidigare missgynnade grupper till följd av apartheid en möjlighet att komma ut i arbetslivet. Programmet drivs av Saab i Sydafrika och innebär att deltagarna får 18 månaders utbildning och praktik på Saab och därefter anställning.

Främja utbildning och teknikintresse

En förutsättning för Saabs framtida konkurrenskraft är att bolaget lyckas behålla och utveckla sina medarbetare och locka till sig nya talanger. Saab uppmuntrar grundskole- och gymnasieelever till högre studier genom att visa vilka möjligheter som finns inom matematik, teknik och forskning. Många gånger sker aktiviteterna med engagemang från Saabs egna medarbetare.

Årets kvinnliga förebild

Saab utsåg under året Maria Paavola, grundare till nätverket Teknikkvinnor, till årets kvinnliga förebild, ett pris Saab delar ut årligen.

6

Saabs placering i Universums ranking över de mest attraktiva arbetsgivarna bland ingenjersstudenter i Sverige.

Flera av Saabs medarbetare i Australien engagerar sig som mentorer i programmet "Subs in schools technology challenge" som syftar till att främja teknikintresse och även intresse för försvarsindustrin bland gymnasieelever. På bilden syns fyra mentorer från Saab tillsammans med elever från St. Peters Girls school i Adelaide. "Att vara mentor är ett bra sätt att göra nytta samtidigt som man själv får värdefull erfarenhet inom ledarskap och projektledning", säger Jacob Shearer, en av mentorerna från Saab.

Under en vecka på sommarlovet arrangerade Saab i Linköping sommarteknikskola för ungdomar i årkurs åtta och nio. Ungdomarna fick bland annat lära sig 3D-printing, mätteknik, robotsvetsning, att läsa ritningar och att tillverka flygplan av metall.

Case Artificiell Intelligens

Ett kraftfullt verktyg för sensorutveckling

Utvecklingen inom Artificiell Intelligens (AI) innebär ett tekniskt paradigmskifte som på kort tid fått stor påverkan på stora delar av samhället, och Saab agerar kraftfullt för att använda de möjligheter AI ger. Mönsterigenkänning är ett av de områden där AI visat sig mycket användbart. Det kan till exempel handla om identifiering av föremål i rörliga bilder från en tv-sensor, ett problem som är mycket svårt att hantera med traditionella metoder. AI är idag till och med bättre än människor på bildigenkänning.

En viktig komponent i många av Saabs produkter är avancerade sensorer för radar, telekrig, cybersäkerhet, signalspaning, kommunikation, sonarer, övervakning mm. Sensorerna genererar stora mängder data som kräver snabb och effektiv bearbetning för att hitta mönster/

information, det vill säga mönsterigenkänning. AI är därför ett kraftfullt verktyg för bearbetning av sensordata.

Ett av de områden där Saab arbetar med avancerad AI är kognitiva sensorsystem för radar och telekrig, system som är viktiga för bland annat Gripen. Kognitiva system innebär att sensorn får en betydligt bättre förståelse av den signalomgivning den för tillfället verkar i och därmed kan sensorn kontinuerligt optimeras för bästa möjliga prestanda under ett uppdrag.

Ett annat tillämpningsområde är cybersäkerhet. AI används där bland annat för att hantera belastning och säkerhet i nätverk för molnplattformar samt upptäckt och avledning av cyberattacker.

Case Ventures

Hitta lösningar, bygga företag och skapa värde

Saab Ventures är ett konkret exempel på hur avancerad militärteknologi kan användas för att skapa värden inom andra branscher. Genom att identifiera behov på icke-kärnmarknader, som kan lösas med hjälp av avancerade Saab-teknologier, skapas ett stort värde. Saab har en lång och stark tradition av framgångsrika spin-offs, som sträcker sig från bilar och datorer till 3D-kartor.

– Genom att kombinera Saabs teknik med kapital, domänkunskap och entreprenörskap, etableras spinoff-företag med goda förutsättningar, säger Roger Persson, investeringsdirektör och Saabs ansvarige för ett av de framgångsrika spinoff-företagen, CIND.

CIND startade sin verksamhet 2016 och har två år i rad utsetts till ett av Sveriges 33 Hot Start Up Companies (33-listan). Företaget använder patentberoende bildbehandlingsteknik, med ursprung i missilteknikutveckling. Produkterna är baserade på stereokamerateknik, som används för att beräkna volymen för exempelvis timmerstaplar.

För skogsindustrin erbjuder företaget ett system för fjärrmätning av timmerbilar. Detta gör det möjligt för kunderna att effektivisera mätprocessen och transporten. Idag har CIND majoriteten av de stora svenska skogsbolagen som kunder, och bidrar därmed till att stärka konkurrenskraften hos en av Sveriges viktigaste basindustrier.

Under 2018 genomfördes ett antal projekt i samarbete med kunder för att hitta nya applikationer för företagets teknik.

– CIND har till exempel utökat sin verksamhet till logistikbranschen och erbjuder en lösning för att mäta volymen av varor och logistikterminaler, vilket hjälper kunderna att optimera transporten och bestämma transportkostnaden korrekt, berättar Roger Persson.

Under de närmaste åren kommer företaget att lansera nya produkter för skogsindustrin, fortsätta etableringen i logistikindustrin och börja sälja sina system utanför Sverige, både inom skog och logistik.

STRATEGISK PRIORITERING

Effektivitet

I en värld av ständig förändring och hård konkurrens är hög effektivitet och minskade ledtider en förutsättning för att kunna möta kunders behov med teknik och lösningar som ökar deras förmåga och samtidigt förbättra verksamhetens lönsamhet.

Saab måste kunna leverera mer för mindre. Därför är arbetet med att öka effektiviteten ständigt pågående. Fokus ligger på att effektivisera processer, utveckla ledare och medarbetare och implementera en än mer affärsorienterad kultur.

7,7%
Justerad
rörelsemarginal

35,0%
Soliditet

-3,3%
Utsläpp av växthusgaser
har minskat med 3,3 procent
sedan 2017

Att nå de långsiktiga finansiella målen är Saabs högsta prioritet. Under 2018 stärktes detta fokus ytterligare genom de koncernövergripande initiativen Re-shaping och Re-sizing.

Ständigt pågående arbete

Att nå de långsiktiga finansiella målen är Saabs högsta prioritet. Därför arbetar Saab ständigt med att förbättra processer på alla nivåer. Att få med alla anställda i denna strävan är avgörande för framgång.

Under 2018 fortsatte jobbet med att standardisera och skapa enhetliga affärsprocesser så att de kräver mindre resurser och leder till snabbare leveranser. Utöver det pågick andra projekt och initiativ för att förbättra effektiviteten.

Rörelsemarginalen, justerad för jämförelsestörande poster, förbättrades under året och bolaget tog ytterligare ett steg mot det långsiktiga finansiella målet om att uppnå en rörelsemarginal på 10 procent.

Fortsatt tillväxt

Saab har haft en god försäljningstillväxt under de senaste åren och i genomsnitt över de tre senaste åren har det långsiktiga finansiella målet om tillväxt av försäljningsintäkterna nåtts. Fortsatt tillväxt är prioriterat och viktigt av många skäl. Med större volym kommer en större fördelningsbas för de gemensamma kostnaderna. En större fördelningsbas leder till en operationell hävstång och därmed förbättrade marginaler.

Fortsatt fokus på projekt och programgenomförande

Saab genomför för närvarande fler och större utvecklingsprogram parallellt än någonsin tidigare. Komplexa program utvecklar kompe-

tensen i bolaget. Det finns även kompetenssynergier mellan programmen där kunskapsutbyte sker mellan de olika programmen. Det är av stor vikt att samtliga kontrakt och projekt genomförs och följs upp så att eventuella avvikelser kan åtgärdas tidigt.

Nya initiativ

Utöver det löpande arbetet med att öka Saabs effektivitet har två nya initiativ startat under 2018 i syfte att förbättra lönsamheten. Initiativen bedrivs under namnen "Re-sizing" och "Re-shaping". Läs om dem nedan.

Re-sizing

I Re-sizing-projektet har samtliga affärsenheter analyserat och identifierat effektiviseringsåtgärder som syftar till att höja bolagets effektivitet mätt i omsättningen per anställd. Antalet konsulter ska minska. Detta som en följd av att de större programmen är inne i en period där de går från att ha varit starkt fokuserade på utveckling till att bli mer fokuserade på produktion. I denna fas minskar behovet av utvecklingsresurser. Under tredje kvartalet 2018 gjordes en avsättning för kostnader relaterade till personalreduceringar.

Re-shaping

Re-shaping-initiativet har tre delar:

1. Avser en översyn av Saabs produktportfölj

Saab satsar på produktinnovation och satsningarna sker i första hand inom Saabs kärnområden och där bolaget är, eller kan bli, marknads- eller teknikledare. Saab har idag en bred produktportfölj som innehåller flera hundra produkter. Väldigt många av de olika produktområdena har synergier med varandra och används ofta tillsammans i olika lösningar. I de fall där produkterna inte uppnår sina mål eller inte bidrar med de

synergier Saab ser nödvändiga för att fortsatt satsa på produkten kommer beslut fattas eller har fattats om mitigerande åtgärder. Åtgärderna kan bestå i en plan för att förbättra lönsamheten, slå samman produktområden, eller i slutändan avveckla produkterna.

2. Marknadseffektivitet

Saab har under de senaste åren byggt en framgångsrik marknadsorganisation som täcker in stora delar av den globala marknaden. Strukturen har visat sig framgångsrik och har bidragit till Saabs stärkta marknadsposition och höga orderstock.

Saab utvärderar löpande sin organisationsstruktur och ser nu möjligheter att effektivisera marknadsorganisationen ytterligare genom en mer fokuserad satsning på de identifierade nyckelmarknaderna i respektive region.

3. Digitalisering och automatisering

Den tekniska utvecklingen, digitalisering och artificiell intelligens hjälper oss att arbeta smartare och effektivare. Delar av företaget har framgångsrikt effektiviserat sin administration genom standardisering och automatisering. Denna utveckling går vidare.

Fokus på informations- och IT-säkerhet

Saab hanterar information som är av central betydelse för kundens verksamhet och i många fall även för Sveriges och andra nationers säkerhet. I en allt osäkrare omvärld och med ökande cybersäkerhetsutmaningar är ett kontinuerligt och systematiskt informations- och IT-säkerhetsarbete avgörande. Saab arbetar för att ständigt utveckla den globala säkerhetsstyrningen där riskhantering är en central del. Varje medarbetare och chef ska förstå sin roll i säkerhetsarbetet. Under 2018 fortsatte Saab implementeringen av sin informations- och IT-säkerhetsstrategi, bland annat genom utbildning till medarbetarna. Att tillvarata de möjligheter som den nya informationsteknologin ger kräver att informations- och IT-säkerhetsarbetet är fullt integrerat med affärs- och teknikutvecklingsarbetet.

Saabs system är säkra och motståndskraftiga mot de växande cyberhoten. Genom att säkerställa denna förmåga har Saab utvecklat en kompetens som bolaget nu utvecklar för att kunna erbjuda till externa kunder. Därför har Saab under 2018 startat en ny affärsenhet helt dedikerad till cybersäkerhetslösningar.

Utveckla en affärsorienterad och prestationsdriven kultur

Våra anställdas förmåga är avgörande för att nå affärsmålen. För att varje anställd ska ha möjlighet att utnyttja sin potential krävs skickliga ledare. Vårt mål är att utveckla en ännu mer affärsorienterad och prestationsdriven kultur. Ett viktigt inslag i denna kultur är internationalisering, att kunna skapa samarbete och förståelse mellan länder. För att denna

kultur skall genomsyra företaget och de anställda erbjuds flera former av utbildning och ledarskapsträning. Vissa utbildningar är obligatoriska för alla anställda och tillhandahålls flexibelt och kostnadseffektivt genom e-utbildning. Det viktigaste inslaget i de anställdas utveckling förblir dock det dagliga arbetet och samspelet med kollegor, som delar med sig av kunskap och erfarenheter, "on the job-training". Individual Performance Management (IPM) är ett viktigt verktyg där varje anställd och deras chefer sätter gemensamma mål. Mål som skall vara kopplade till företagets övergripande affärsmål. Under året förberedde Saab implementeringen av ett nytt gemensamt systemstöd med standardiserade HR-processer för bland annat rekrytering, utvecklingssamtal, talangidentifiering, kompetensutveckling och hantering av personaldata.

En förutsättning för ökad prestationsförmåga är att Saab erbjuder en trygg, säker och hälsosam arbetsmiljö. Saab utvecklade under året en global process för ett proaktivt arbetsmiljöarbete och påbörjade även implementeringen.

Ny miljöstrategi

Under året antog Saab en ny miljöstrategi med fokus på att minska växthusgasutsläppen, öka resurseffektiviteten och minska användningen och utsläpp av farliga ämnen. Miljöaspekter och miljökrav återspeglas i Saabs verksamhetsledningssystem och är integrerade i alla led under livscykeln, från produktutveckling till avveckling.

Saabs nya miljöstrategi innebär bland annat ett nytt mål för att minska utsläppen av växthusgaser. Till 2030 ska Saab ha minskat

utsläpp av växthusgaser med minst 33 procent relaterat till 2017. Målet är satt i samklang med Parisavtalet och det globala målet att begränsa jordens uppvärmning till under två grader Celsius.

Saabs breda produktportfölj innehåller ett stort antal produkter och tjänster som har en positiv påverkan på miljön. Företaget deltar även i flera forsknings- och utvecklings-samarbeten för att skapa hållbara lösningar för framtiden.

Ansvarsfulla leverantörsrelationer

Saab har i flertalet fall mycket långa och nära samarbeten med leverantörer vilket är centralt för att kunna förse kunder med produkter i världsklass. Saab ser leverantörerna som en förlängning av bolagets egen verksamhet och kräver att de tar samma sociala och miljömässiga ansvar som Saab gör. Ett systematiskt arbete för att säkerställa ansvar i leverantörskedjan minimerar inte bara risker, utan bidrar även till bättre kvalitet på de produkter bolaget köper. Saab arbetar ständigt för att utveckla och förbättra arbetssätt för att minimera sociala och miljömässiga risker i leverantörskedjan. Saab strävar mot att uppförandekoden för leverantörer ska ingå i alla avtal med större affärsmässig påverkan. I uppförandekoden för leverantörer, som bygger på FN Global Compacts principer och Internationella arbetsorganisationens kärnkonventioner, uttrycker bolaget en förväntan att leverantörerna ska ställa liknande krav på sina respektive leverantörer. Under året anställde Saab en resurs för att samordna arbetet med hållbarhet i leverantörskedjan.

Saab i Sydafrika arbetar för att främja mångfald bland sina leverantörer genom att stötta mindre företag som drivs av yngre personer, kvinnor eller andra grupper som tidigare diskriminerats. Förutom ett visst ekonomiskt bidrag hjälper Saab dessa företag med mentorskap, nätverksmöjligheter och kunskap inom exempelvis teknik och marknadsföring. Sedan programmet startade 2014 har Saab stöttat 14 företag. Målet är att företagen ska stå på egna ben inom tre år. Genom att hjälpa mindre företag att växa och bli lönsamma bidrar Saab till ekonomisk tillväxt och arbetstillfällen i Sydafrika.

Besparingar under en månad på JFK flygplats

2 900

timmar

Flygtrafikledningssystemet som Saab levererat till JFK Airport i New York bidrar till ökad effektivitet, minskade bränsle-

1,3

miljoner kg bränsle

kostnader och minskade växthusgasutsläpp. Siffrorna ovan avser besparingen under en månad enligt en oberoende

4,3

miljoner kg koldioxidutsläpp

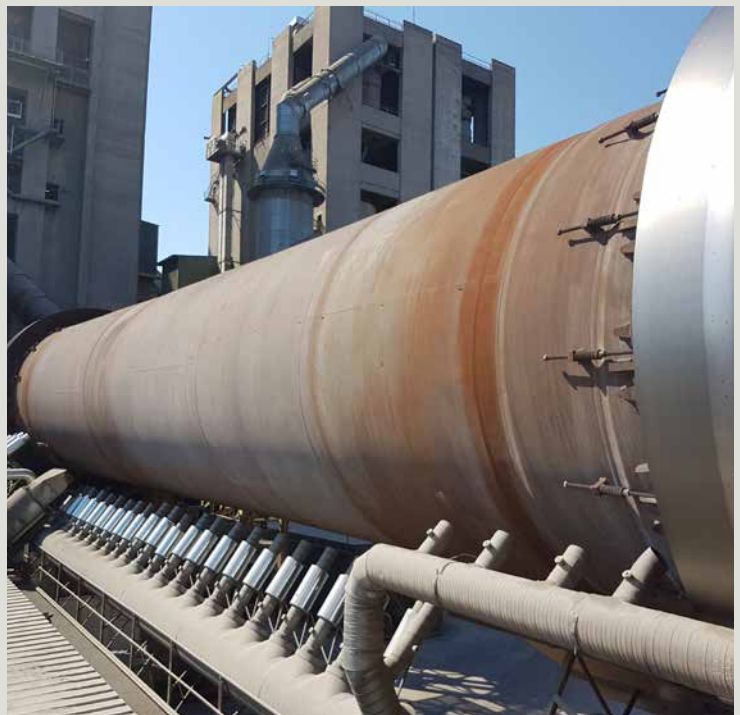
studie utförd av MIT. Saabs trafikledningssystem finns på 19 av de 20 mest trafikerade flygplatserna i världen.

Saab bidrar till projekt för att minska Sveriges totala koldioxidutsläpp med fem procent

Saab är med och bidrar till CemZero, en förstudie kring elektrifierad cementtillverkning med målsättningen att släppa ut noll koldioxid år 2030. Det motsvarar en utsläppsminskning på cirka fem procent av Sveriges totala utsläpp. Cement tillverkas genom upphettning av kalksten och sand med fossila bränslen. En av de elektriskt baserade värmningstekniker som ingår i förstudien är mikrovågsvärmning, där Combitech, Saabs helägda teknikonsultföretag, bidrar med kompetens.

– För att uppnå ett energieffektivt mikrovärmningssystem behöver man, förutom systemkunskap, även kunskap om materialets förmåga att absorbera mikrovågsenergi, materialets geometri och processflödet, berättar Christoffer Eek som är ansvarig för Combitechs utvecklingsenhet inom mikrovågsvärmning.

De beräkningar Combitech har gjort visar att det är möjligt att använda mikrovågsvärmning vid cementtillverkning, men att det är temperaturberoende. Saab kommer via Combitech att göra fortsatta studier för att bidra med kompetens kring mikrovågsvärmning till projektet. Förstudieprojektet, CemZero, drivs genom ett samarbete mellan Cementa och Vattenfall.

Saab är en av huvudleverantörerna till Clean Sky, Europas största forskningsprogram med syfte att minska utsläppen från flygplan. Saab har bland annat bidragit med en innovativ flygplansvinge som med laminär strömning minskar luftmotståndet och därmed bränsleförbrukningen.

Case Training & Simulation Fokus och prioriteringar ger bra marginaler

Training & Simulation med närmare 500 anställda i elva länder, är en affärsenhet som levererat en kraftig resultatförbättring de senaste åren. 2015 var vinsten nära noll, men 2016 vände siffrorna uppåt och 2018 fortsätter Training & Simulation leverera bra resultat.

Bakom förbättringen ligger ett tydligt fokus och förmåga att prioritera, främst genom att välja bort. Training & Simulation har idag en tydlig strategi avseende både produkt och marknad, och tydliga mål för ordergång och leverans. Målen bryts sedan ner för de 18 olika platserna där affärsenheten finns representerad, via varje avdelning ner till den enskilde medarbetarens individuella mål.

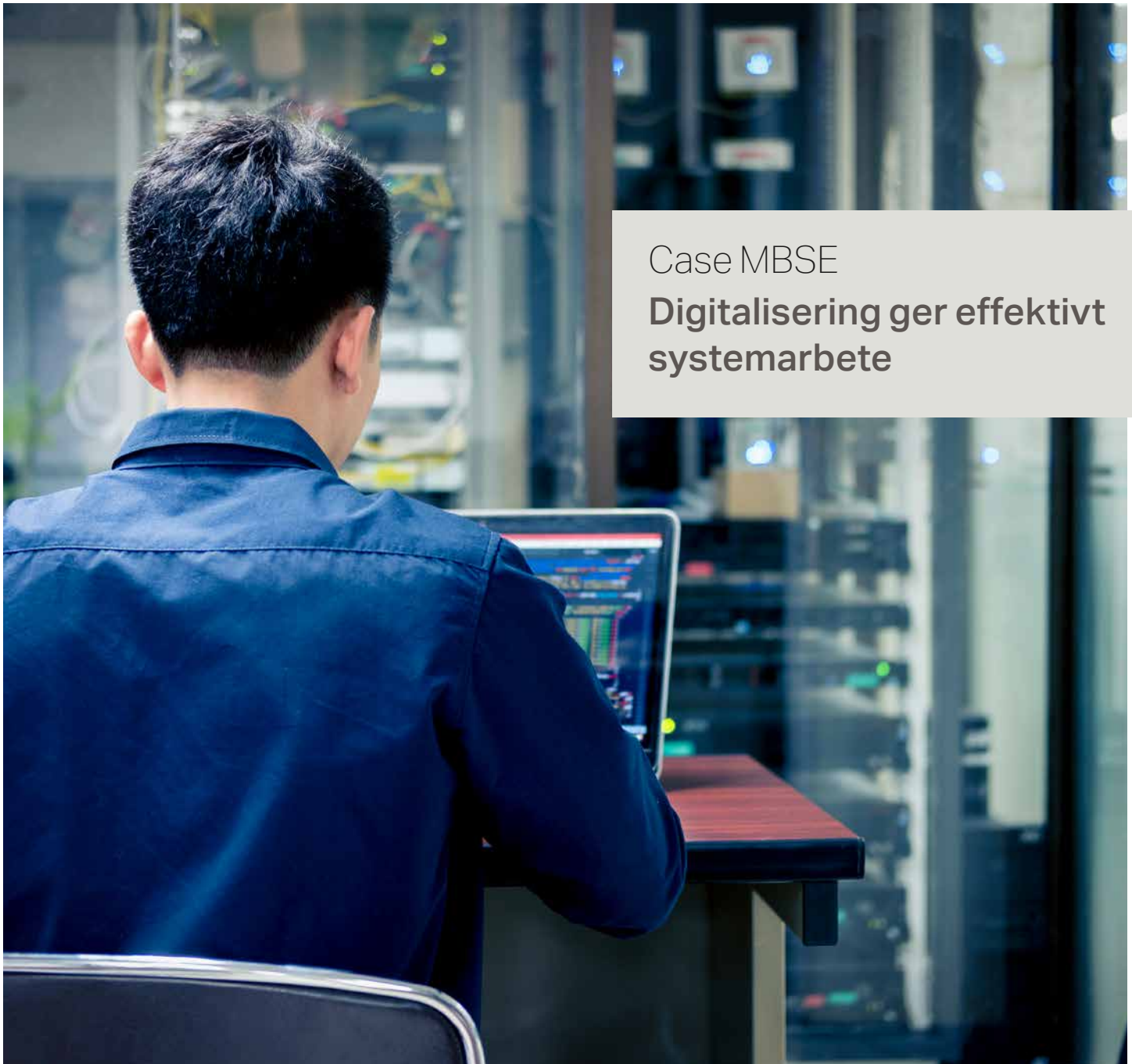
– Vi jobbar mycket med mål och värderingar, hur vi ska samarbeta i team och ge feedback. Jag har förmånen att jobba med medarbetare som har en stark vilja att nå de mål vi har satt upp, säger Åsa Thegström, chef för Training & Simulation sedan den 1 januari 2016.

Till de starka resultsiffrorna bidrar också kundernas ökade intresse för enhetens tjänster, både i nationella och multinationella övningar, och att Training & Simulation ligger i framkant gällande teknologi och funktionalitet.

– Våra lösningar är världsledande och vi är mycket duktiga på att genomföra träning med många olika nationaliteter inblandade. Den stora övningen Aurora 2017 är ett bra exempel på detta.

– Vi befinner oss nära våra kunder, vi finns på samma platser där våra kunder övar. Närheten till kunden gör också att chansen till extra-beställningar ökar. Träningssystem tenderar att växa – ofta i form av legotänk där en liten anläggning kan byggas ut till en större.

– Vi har satsat mycket på forskning och utveckling för att kunna fortsätta vara den ledande leverantören av träningssystem inom domänen land. Men inte mer än att vi kan hålla en rimlig lönsamhet. Det är alltid en balans mellan lönsamhetsmålen och tillväxtmålen, säger Åsa Thegström.

Case MBSE

Digitalisering ger effektivt systemarbete

Digitalisering är en del i Saabs långsiktiga strategi och ger en mängd olika effektiviseringsmöjligheter. En sådan är modellbaserad systemutveckling, MBSE (Model-Based Systems Engineering) som möjliggör effektivare system- och mjukvaruutveckling exempelvis genom att konstruktioner kan göras mer färdiga före serieproduktion och att funktioner kan simuleras innan mjukvara slutgiltigt implementeras.

Ett modellbaserat arbetssätt är en förutsättning för utveckling av stora, komplexa system med hög integration inom snäva projekt- och tidsramar. Det är också en förutsättning för ett effektivt samarbete med partners.

– En modell av vår konstruktion gör det lättare att förstå gränserna mellan de olika systemen, och hur de integreras, säger Jonas Palm, chef för taktiska system inom affärsområde Aeronautics.

Ytterligare en fördel är att visualisering underlättar kommunikation mellan olika yrkeskategorier och utbildning av nya medarbetare.

Att tidigt kunna testa på högre abstraktionsnivåer innan produkten är klar ger också betydligt mindre fel.

– MBSE handlar inte bara om effektivare systemutveckling utan bidrar även till smartare arbetssätt och ett mer agilt förhållningssätt. Den traditionella projektprocessen förändras, så att vi till exempel kan arbeta mer parallellt vilket ger kortare tidplaner, säger Sam Nicander, chef för Systems Engineering och förändringsledning inom affärsområde Aeronautics.

MBSE möjliggör också nästa steg i digitaliseringen med ökande automation. Genom att automatisera utvecklingsprocesserna, vilket i sin tur leder till högre kvalitet och snabbare väg från koncept till färdig produkt, ges möjlighet till ytterligare stora vinster i utvecklingsarbetet.

Saabs aktie

Aktiekapital och antal aktier

Saab genomförde under fjärde kvartalet 2018 en företrädesemission. Efter genomförd företrädesemission uppgick antalet aktier i Saab till 135 845 847 fördelat på 2 383 903 icke marknadsnoterade A-aktier samt 133 461 944 noterade B-aktier. A-aktierna har tio röster per aktie, medan B-aktierna har en röst per aktie. Aktiekapitalet i Saab uppgick den 31 december 2018 till SEK 1 746 405 504 samt SEK 427 128 048 i pågående företrädesemission. Kvotvärdet per aktie är SEK 16. B-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm, Large Cap-listan. Samtliga Saabs A-aktier ägs av Investor AB.

Kapitaltillskottet uppgick till MSEK 6 006 varav MSEK 22 avser emissionskostnader, MSEK 428 avser pågående företrädesemission som sedermera kommer öka aktiekapitalet och resterande MSEK 5 578 avser övrigt tillskjutet kapital.

Med anledning av att företrädesemissionen blev avslutad i början av 2019 så visas nedan aktier, röstetal samt ägarstruktur per 31 januari 2019.

Aktier och röstetal 31 januari 2019

Aktieslag	Antal aktier	Andel av aktier, %	Antal röster ¹⁾	Andel av röster, %
Serie A	2 383 903	1,8	23 839 030	15,4
Serie B	133 461 944	98,2	131 100 764	84,6
Summa	135 845 847	100	154 939 794	100

¹⁾ Antal röster är exklusive 2 361 180 B-aktier som är återköpta för att säkra koncernens Aktie-sparprogram och Prestationsrelaterade Aktieprogram. Återköpta aktier finns i eget förvar.

Källa: Modular Finance

Ägarstruktur

Antal aktieägare i Saab uppgick vid utgången av januari 2019 till 50 174 jämfört med 41 577 vid årets slut 2017, varav svenska ägare svarade för 80,2 procent (74,5) av kapitalet och 82,6 procent (78,0) av rösterna.

Saabs största ägare 31 januari 2019

Ägare	Antal aktier	Andel av kapital, %	Andel av röster, % ¹⁾
Investor AB	40 972 622	30,2	40,3
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	11 987 609	8,8	7,7
Swedbank Robur Fonder	7 652 433	5,6	4,9
Första AP-fonden	5 083 223	3,7	3,3
AFA Försäkring	3 899 196	2,9	2,5
Vanguard	2 541 990	1,9	1,6
Livförsäkringsbolaget Skandia	2 328 078	1,7	1,5
Fidelity Investments (FMR)	2 128 150	1,6	1,4
Nordea Fonder	1 911 930	1,4	1,2
Norges Bank	1 843 900	1,4	1,2
Gladiator	1 800 000	1,3	1,2
SEB Fonder	1 789 857	1,3	1,2
Unionen	1 520 970	1,1	1,0
Eleva Capital LLP	1 281 199	0,9	0,8
Skandia Fonder	1 094 959	0,8	0,7
Summa 15 största ägarna	87 860 715	64,7	70,5
Övriga svenska ägare	26 532 535	19,5	17,1
Övriga utländska ägare	9 574 235	7,0	6,2
Anonyma ägare	9 541 781	7,0	6,2
Återköpta aktier	2 361 180	1,7	-
Summa	135 845 847	100	100

¹⁾ Andel av röster i procent är beräknade på antal aktier exklusive aktier i eget förvar per 31 januari 2019.

Källa: Modular Finance

Fördelning av aktieinnehav 31 januari 2019

Antal aktier	Antal aktieägare	Andel av ägare, %	Antal aktier	Andel av kapital, %
1–500	43 323	86,3	4 321 193	3,2
501–1 000	3 323	6,6	2 434 018	1,8
1 001–5 000	3 067	6,1	5 886 915	4,3
5 001–10 000	212	0,4	1 477 313	1,1
10 001–20 000	111	0,2	1 567 151	1,2
20 001–50 000	53	0,1	1 782 577	1,3
50 001–	85	0,2	108 834 899	80,2
Anonyma ägare			9 541 781	6,9
Summa	50 174	100	135 845 847	100

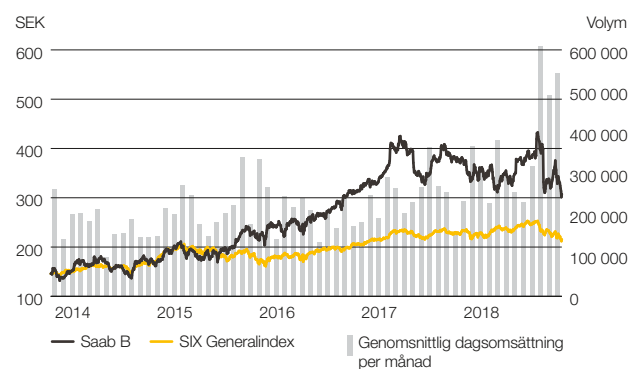
Källa: Modular Finance

Omsättning och statistik

Under 2018 omsattes på Nasdaq Stockholm totalt 88 022 032 av Saabs B-aktier (60 869 967) vilket motsvarar cirka 44,8 procent av den totala omsättningen av Saabs B-aktier. På övriga handelsplattformar omsattes 2018 cirka 43,3 procent av Saabs B-aktier på Cboe, 7,7 procent på London Stock Exchange samt cirka 1,8 procent på Turquoise.

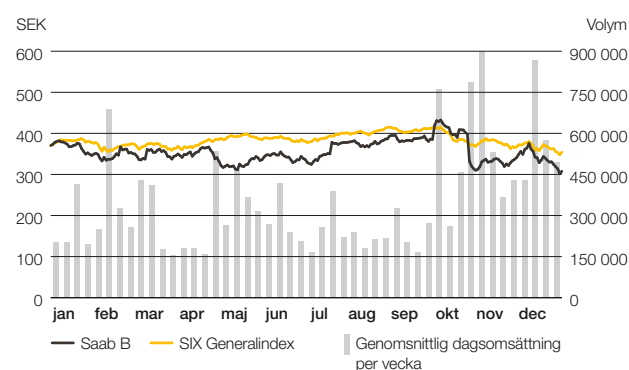
Resterande aktier omsattes i mindre mängd fördelat på ett flertal olika plattformar. Den högsta kursen för Saabs B-aktier som omsattes på Nasdaq Stockholm under året, SEK 438,4 noterades den 28 september och den lägsta kursen, SEK 294,8 den 26 oktober.

Saab B, Aktieprisutveckling under de senaste fem åren

Källa: SIX

Saab B, Aktieprisutveckling under 2018

Källa: SIX

Saabs långsiktiga incitamentsprogram

Sedan 2007 erbjuder Saab tillsvidareanställda deltagande i ett frivilligt Aktiesparprogram. Sparande sker genom ett löneavdrag på 1–5 procent av månadslönen och B-aktier i Saab köps sedan på Nasdaq Stockholm under en tolv månadersperiod. Behåller den anställda inköpta aktier i tre år efter investerings-tidpunkten och är fortsatt anställd i Saab-koncernen kommer den anställda att tilldelas motsvarande antal B-aktier vederlagsfritt. Sedan 2008 erbjuds ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner deltagande i ett Prestationsrelaterat Aktieprogram. Årsstämman 2018 fattade beslut om ett långsiktigt incitamentsprogram 2019 (LTI 2019), bestående av ett Aktiesparprogram 2019, Prestationsrelaterat Aktieprogram 2019 och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2019. Utöver LTI 2019 beslutade årsstämman även om Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018.

Mer information om incitamentsprogrammet finns i förvaltningsberättelsen på sidorna 78–79 samt i not 9.

Bemyndiganden

Årsstämman 2018 beslutade att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av högst 1 470 000 aktier av serie B i Saab för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Saabs långsiktiga Aktiesparprogram, Prestationsrelaterat Aktieprogram och Prestationsprogram Särskilda Projekt och för efterföljande överlåtelser över börs för att täcka vissa kostnader förenade med LTI 2019 och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018, huvudsakligen sociala avgifter. Årsstämman 2018 beslutade även att bemyndiga

styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier av serie B i Saab upp till max 10 procent av samtliga aktier i bolaget.

I juni 2018 beslutade styrelsen att utnyttja förvärvsbemyndigandet för att återköpa B-aktier i Saab. Återköp av B-aktier i Saab skedde under juli och augusti 2018 för ett belopp om MSEK 203.

Utdelning och utdelningspolicy

Saabs långsiktiga utdelningspolicy är att utdelningen ska motsvara 20–40 procent av nettoresultatet under en konjunkturcykel. För verksamhetsåret 2018 föreslår styrelsen en utdelning om SEK 4,50 per aktie (5,50), vilket motsvarar en ökning om 2,2 procent jämfört med tidigare år då antalet utdelningsberättigade aktier ökar med 25 procent med anledning av genomförd företrädesemission. Föreslagen utdelning skulle motsvara 46 procent (40) av nettoresultatet.

Femårsöversikt

För information om data per aktie, se www.saabgroup.com.

Analytiker som följer Saab

För information om vilka analytiker som följer Saab, se www.saabgroup.com.

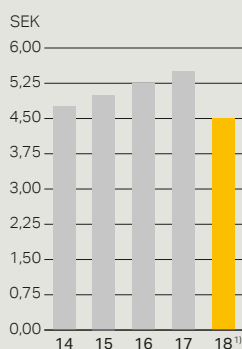
6 608

av Saabs anställda har anmält sig till Saabs aktiesparprogram 2019. Vissa av deltagarna är med i flera program. Motsvarande antal föregående år var 5 903 vilket motsvarar en ökning med 12 procent.

Investerarrelationer

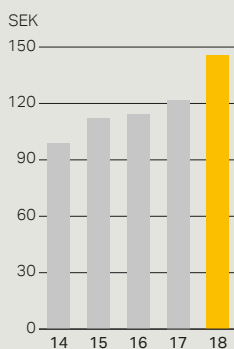
Ann-Sofi Jönsson,
Head of Investor Relations
ann-sofi.jonsson@saabgroup.com
Tel: 08-463 02 14

Utdelning per aktie

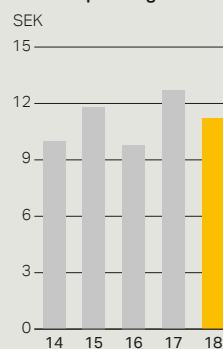

¹⁾ Se utdelning och utdelningspolicy.

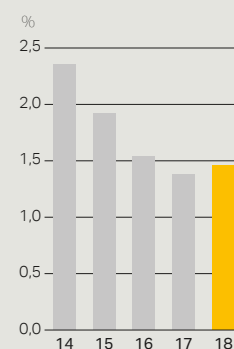
Eget kapital per aktie

Resultat per aktie efter utspädning

Direktavkastning vid årets slut

Förvaltningsberättelse och finansiella rapporter

INNEHÅLL

Koncernen – Ekonomisk översikt 2018	39
Affärsområden	40
Övriga väsentliga händelser	46
Risker och osäkerhetsfaktorer	48
Hållbarhetsrapport	52
Bolagsstyrningsrapport	68
Övrig information	78
Finansiella rapporter och noter	80
Utdelningsmotivering	134
Förslag till vinstdisposition 2018	135
Revisionsberättelse	136
Information till aktieägarna	141
Flerårsöversikt	142
Ordlista	143
Saab i världen	144

Koncernen – Ekonomisk översikt 2018

Ekonomisk översikt 2018

Saab AB (publ.), organisationsnummer 556036-0793, med säte i Linköping, Sverige. Huvudkontorets besöksadress är Olof Palmes gata 17, 5tr, 111 22 Stockholm. Telefonnumret till huvudkontoret för Saab AB är 08-463 00 00.

Saab är sedan 1998 noterat på Nasdaq Stockholm och sedan 2006 på Large Cap-listan. Största ägaren är Investor med 30,2 procent av aktierna motsvarande 40,3 procent av rösterna. Röstandelen är beräknad på antalet aktier exklusive aktier i eget förvar vid årets slut. Saab genomförde under 2018 en företrädesemission. Vid årets slut efter genomförd emission uppgick det totala antalet aktier i bolaget till 135 671 872, fördelade på 2 383 903 A-aktier med 10 röster per aktie och 133 287 969 B-aktier med en röst per aktie.

Vid årets slut var totalt 2 363 299 B-aktier återköpta för att säkra koncernens långsiktiga aktieprogram. Återköpta aktier finns i eget förvar.

Bolagsstyrningsrapport

Saab har enligt årsredovisningslagen upprättat en bolagsstyrningsrapport. Bolagsstyrningsrapporten som återfinns i detta dokument på sidorna 68–77 innehåller styrelsens rapport om intern kontroll avseende finansiell rapportering som innefattar upplysningar avseende både moderbolaget och koncernen.

Hållbarhetsrapport

Saab har enligt årsredovisningslagen upprättat en hållbarhetsrapport som återfinns i detta dokument på sidorna 52–67.

Verksamheten

Som ett av världens ledande högteknologiska företag erbjuder Saab produkter, lösningar och tjänster inom försvar och säkerhet. Under 2018 hade koncernen kunder i drygt 100 länder. Forskning och utveckling sker främst i Sverige. Koncernen har anställda främst i Europa, Sydafrika, USA och Australien, och finns på plats med egna kontor i fler än 30 länder runt om i världen.

Saab var under 2018 organiserat i sex olika affärsområden: Aeronautics, Dynamics, Surveillance, Support and Services, Industrial Products and Services och Kockums.

Corporate

Utöver affärsområdena redovisas Corporate, som omfattar koncernstaber, koncernavdelningar, samt övriga operativa verksamheter som inte är kärnverksamhet.

Corporate redovisade ett rörelseresultat på MSEK -640 (-515) under 2018.

Långsiktiga finansiella mål

De långsiktiga målen gäller från och med 2011 och består av mål för den organiska försäljningstillväxten, rörelsemarginalen (EBIT) och soliditeten.

Den organiska försäljningstillväxten ska i genomsnitt uppgå till 5 procent per år över en konjunkturcykel. Under 2018 redovisades en organisk försäljningstillväxt om 4 procent (11).

Rörelsemarginalen (EBIT) ska i snitt uppgå till minst 10 procent per år över en konjunkturcykel. Under 2018 uppgick rörelsemarginalen till 6,8 procent (7,1). Rörelsemarginalen exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 7,7 procent (7,1).

Soliditeten ska överstiga 30 procent. Vid slutet av 2018 uppgick soliditeten till 35,0 procent (31,7).

Utdelning och utdelningspolicy

Saabs långsiktiga utdelningspolicy är att utdelningen ska motsvara 20–40 procent av nettoresultatet under en konjunkturcykel. För verksamhetsåret 2018 föreslår styrelsen en utdelning om SEK 4,50 per aktie (5,50), vilket motsvarar en ökning om 2,2 procent jämfört med tidigare år då antalet utdelningsberättigade aktier ökar med 25 procent med anledning av genomförd företrädesemission. Föreslagen utdelning skulle motsvara 46 procent (40) av nettoresultatet.

Prognos 2019

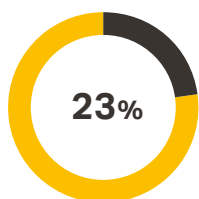
Försäljningstillväxten under 2019 bedöms vara i linje med Saabs långsiktiga mål: en årlig organisk tillväxt på 5 procent.

Rörelsemarginalen 2019, exklusive väsentliga jämförelsestörande poster, bedöms stärkas jämfört med 2018. Därmed tar Saab ett ytterligare steg mot sitt långsiktiga finansiella mål: en rörelsemarginal på 10 procent.

Affärsområde Aeronautics

Aeronautics är världsledande inom utveckling och tillverkning av innovativa flygsystem. Här bedrivs forskning, utveckling och produktion av militära flygsystem. Här utförs även framtidsstudier som förberedelse för kommande bemannade och obemannade flygsystem samt vidareutveckling av befintliga produkter. Samarbeten med andra, stora som små världsledande aktörer, är en framgångsfaktor.

Försäljningsandel 2018

Tjänster och lösningar

- Gripen är världens mest anpassningsbara och flexibla flygstridssystem. Med sin modulerbara design är det möjligt att uppdatera och anpassa efter kundernas krav.
- Framtida flygsystem, såväl bemannade som obemannade.
- Saab och Boeing har tillsammans utvecklat nästa generations skolflygplan för det amerikanska flygvapnet, T-X-programmet.

I Aeronautics ingår affärsenheterna Gripen E/F, Gripen C/D, Gripen Brazil samt Advanced Pilot Training Systems (T-X).

Orderläge

Under 2018 fick Saab en beställning från FMV avseende upprätthållande av grundläggande utvecklings- och driftstödsresurser till Gripen för verksamhet under tre år från 2018 till 2020 uppgående till SEK 1,4 miljarder. FMV beställde även en uppdatering av Gripen

C/D-systemet, vilken innebär förbättringar och anpassningar av befintliga funktioner i en tidigare uppdatering som förbandssattes på samtliga svenska flottor under 2016. I september valde det amerikanska flygvapnet T-X som sitt framtida träningsflygplan som tillverkas av Boeing och Saab. I oktober fick Saab en första order från Boeing relaterat till T-X.

Försäljningsintäkter, resultat och marginal

Försäljningsintäkterna ökade under 2018 främst till följd av högre aktivitetsnivå inom utvecklingen och produktionen av Gripen till Brasilien. Rörelsemarginalen förbättrades till följd av den högre aktivitetsnivån och lägre utvecklingskostnader för T-X-programmet jämfört med 2017.

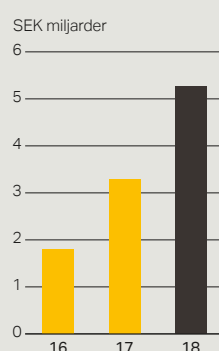
Kassaflöde

Kassaflödet var negativt som ett resultat av ökat sysselsatt kapital och utnyttjande av erhållna förskott.

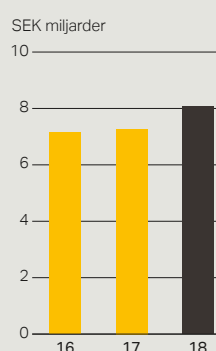
Nyckeldata

MSEK	2018	2017
Orderingång	5 261	3 295
Orderstock	47 359	50 154
Försäljningsintäkter	8 056	7 267
EBITDA	736	528
EBITDA-marginal, %	9,1	7,3
Rörelseresultat, EBIT	680	478
Rörelsemarginal, %	8,4	6,6
Operationellt kassaflöde	-1 096	1 264
Antal anställda (FTE)	3 212	3 073

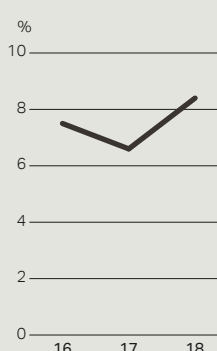
Orderingång

Försäljningsintäkter

Rörelsemarginal

Affärsområde Dynamics

Dynamics erbjuder en marknadsledande produktportfölj med understödsvapen, missilsystem, torpeder, obemannade undervattensfarkoster, träningssystem och signaturhanteringssystem till försvarsmakter. Produktportföljen innehåller även militära och civila nischprodukter såsom obemannade undervattensfarkoster för offshoreindustrin.

Tjänster och lösningar

- Markstridssystem, bland annat NLAW, AT4, Carl-Gustaf och Bill 2.
- Markbaserade luftförsvarssystem, bland annat RBS 70, RBS 70 NG och BAMSE.
- Sjömålsmissil RBS15 samt internationella missilprogram som Meteor, Taurus, IRIS-T och GLSDB.
- Undervattenssystem som fjärrstyrda och autonoma farkoster samt torpeder och undervattenssensorer.
- Träningssystem för markstrid baserat på laser och radio samt även virtuella träningslösningar.
- Avancerade kamouflagesystem som produkterna Barracuda MCS, ULCAS och SOTACS.

Produkter och lösningar har sålts till fler än 60 länder över hela världen. I Dynamics ingår affärsenheterna Ground Combat, Missile Systems, Underwater Systems, Training and Simulation och Barracuda.

Orderläge

Under 2018 valde Finland Saab som leverantör till den finska marinen halvårsmodifieringsprogram Squadron 2000 MLU.

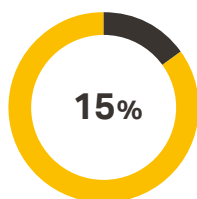
Inom ramen för detta beställdes produktion och leverans av Saabs Nya Lätta Torped, vilket var den första exportordern för produkten. En order togs emot från den amerikanska armén på pansarvärnssystemet AT4CS RS (Confined Space Reduced Sensitivity). Flera länder beställde under 2018 den senaste generationen av det bärbara vapensystemet Carl-Gustaf M4 och vid årets slut hade totalt 10 länder beställt systemet. I jämförelseperioden 2017 tecknades kontrakt med FMV gällande utveckling och produktion av nästa generations sjömålsrobot med ordervärde uppgående till SEK 3,2 miljarder.

Försäljningsintäkter, resultat och marginal

Försäljningsintäkterna och rörelsemarginalen minskade till följd av färre leveranser under 2018 jämfört med 2017. En förändrad produktmix bidrog även något till en lägre rörelsemarginal. Dessutom togs en jämförelsestörande kostnad om MSEK 6 för produktivitetshöjande åtgärder.

Kassaflöde

Det operationella kassaflödet påverkades negativt av färre leveranser till kunder jämfört med 2017.

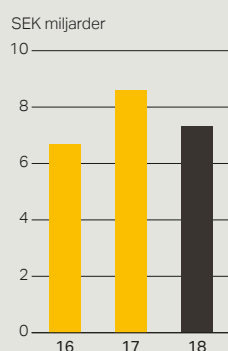

Försäljningsandel 2018

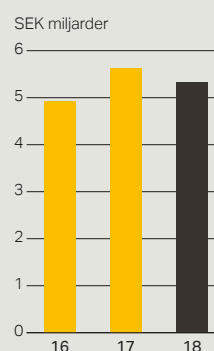
Nyckeldata

MSEK	2018	2017
Orderingång	7 308	8 615
Orderstock	13 645	11 597
Försäljningsintäkter	5 319	5 617
EBITDA	610	765
EBITDA-marginal, %	11,5	13,6
Rörelseresultat, EBIT	535	680
Rörelsemarginal, %	10,1	12,1
Operationellt kassaflöde	-120	1 105
Antal anställda (FTE)	2 252	2 143

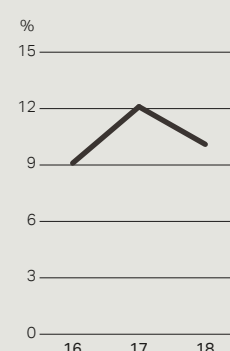
Orderingång

Försäljningsintäkter

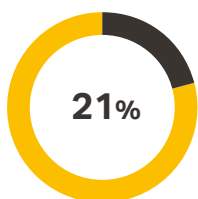
Rörelsemarginal

Affärsområde Surveillance

Affärsområde Surveillance levererar effektiva lösningar för säkerhet och trygghet, för övervakning och beslutsstöd och för att upptäcka, lokalisera och skydda mot olika typer av hot. Produktportföljen omfattar flygburna, landbaserade och marina radar-, signalspanings- och självskyddssystem samt ledningssystem för marin, flygvapen och armé samt för sjöfart och flygtrafik.

Försäljningsandel 2018

Tjänster och lösningar

- Flygburna övervakningssystemen GlobalEye och Saab Erieye AEW&C (Airborne Early Warning & Control) för försvar och civil säkerhet.
- Ytraradarfamiljen Giraffe, Sea Giraffe och Arthur för luft- och havsövervakning och vapenlokalisering.
- Militära ledningssystem baserade på 9LV för marinen samt till flygvapen och armé.
- Signalspaningssystem (SIGINT) som bidrar till att skapa en samlad lägesbild och gör det möjligt att hitta och identifiera hot, för såväl taktiska som strategiska tillämpningar.
- Självskyddssystem som varnar för hot och skyddar flygplan, helikoptrar, fordon och fartyg.
- Nosradar till stridsflygplan, datalänkar och laseravståndsmätare.

I Surveillance ingår affärsenheterna Combat Systems and C41 Solutions, Cyber Security, Electronic Warfare Systems och Radar Solutions. De tidigare affärsenheterna Airborne Surveillance Systems och Surface Radar Solutions slogs ihop till den nya enheten Radar Solutions med effekt från 1 januari 2019.

Orderläge

Under 2018 fick Surveillance flera medelstora beställningar, bland annat beställde Förenade Arabemiraten ytterligare funktionalitet till det flygburna övervakningssystemet GlobalEye och FMV beställde bland annat Saabs multifunktionsradar Giraffe 4A. Inom ramen för den finska marinens halvtidsmodifieringsprogram Squadron 2000 MLU mottogs beställningar på stridsledningssystemet 9LV Combat Management System (CMS), eldledningssystemet 9LV Fire Control System (FCS) inklusive eldledningssiktet Ceros 200 och vapenstationen Trackfire Remote Weapon Station (RWS).

Försäljningsintäkter, resultat och marginal

Försäljningsintäkterna ökade 2018 främst till följd av en högre aktivitetsnivå inom verksamheten för flygburna övervakningssystem. Under året togs en jämförelsestörande kostnad om MSEK 42 för produktivitetshöjande åtgärder där bland annat en del av verksamheten i Sverige, Norge och Tyskland har justerats.

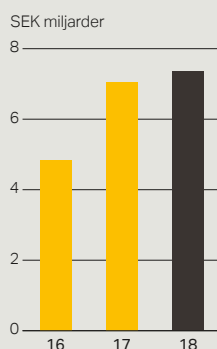
Kassaflöde

Under 2018 var uppbyggnaden hög inom stora delar av verksamheten vilket resulterade i ett negativt kassaflöde.

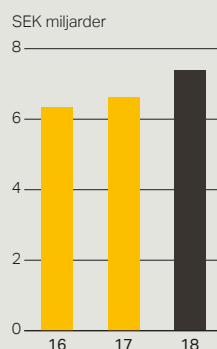
Nyckeldata

MSEK	2018	2017
Orderingång	7 370	7 048
Orderstock	14 731	14 764
Försäljningsintäkter	7 397	6 633
EBITDA	904	925
EBITDA-marginal, %	12,2	13,9
Rörelseresultat, EBIT	631	632
Rörelsemarginal, %	8,5	9,5
Operationellt kassaflöde	-1 085	-60
Antal anställda (FTE)	3 770	3 601

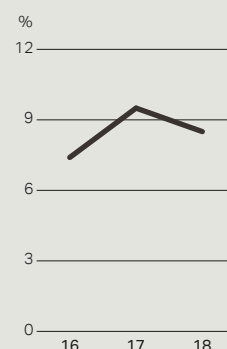
Orderingång

Försäljningsintäkter

Rörelsemarginal

Affärsområde Support and Services

Support and Services erbjuder pålitlig och kostnadseffektiv service och support till samtliga Saabs marknader. Det innefattar supportlösningar, tekniskt underhåll och logistik samt produkter, lösningar och tjänster för militära och civila uppdrag.

Tjänster och lösningar

- Skräddarsydda supportlösningar inom alla områden – över hela produktens livscykel.
- Tillhandahåller allt från enskilda reservdelar till ett tillgänglighetsbaserat åtagande.
- Tekniska tjänster, underhåll och reparationsarbete.
- Produkter och integration för flygburna övervakningssystem, kommunikationssystem, CBRN-lösningar – Kemiska(C), Biologiska(B), Radiologiska(R) eller Nukleära(N), militära elektroniksystem samt fältlösningar.

I Support and Services ingår affärsenheterna Aviation Services, Airborne ISR, Gripen Support, Communication and Tactical Solutions.

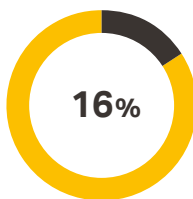
Orderläge

Under 2018 mottogs flera order, däribland tecknades ett avtal med FMV för underhåll och tekniskt systemstöd inom området flygsäkerhetsmateriel. FMV förlängde även Saabs support- och underhållskontrakt för

Helikopter 15 i Sverige. Ett avtal tecknades med Vard Group AS om att utrusta den norska kustbevakningens fartyg med Saabs kommunikationssystem TactiCall. I jämförelseperioden 2017 mottog Saab två order inom flygburen övervakning med ett ordervärde relaterat till Support and Services om cirka SEK 2 miljarder. Dessutom tecknades ett kontrakt med FMV om fortsatt support och underhåll av Gripen C/D med ordervärde relaterat till Support and Services uppgående till SEK 1,2 miljarder.

Försäljningsintäkter, resultat och marginal

Den främsta anledningen till minskade försäljningsintäkter jämfört med 2017 var att Saab mottog en större order 2017 som gav upphov till en större intäktsredovisning i samband med starten av projektet. Under året togs en jämförelsestörande kostnad om MSEK 50 för produktivitetshöjande åtgärder relaterat till en anpassning av produktportföljen inom affärsområdet.

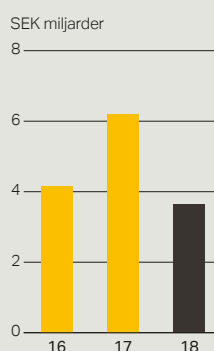

Försäljningsandel 2018

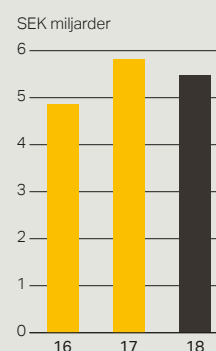
Nyckeldata

MSEK	2018	2017
Orderingång	3 635	6 199
Orderstock	10 690	12 513
Försäljningsintäkter	5 470	5 818
EBITDA	754	721
EBITDA-marginal, %	13,8	12,4
Rörelseresultat, EBIT	685	702
Rörelsemarginal, %	12,5	12,1
Operationellt kassaflöde	369	126
Antal anställda (FTE)	1 851	1 865

Orderingång

Försäljningsintäkter

Rörelsemarginal

Affärsområde Industrial Products and Services

Affärsenheterna inom Industrial Products and Services har en inriktning mot främst civila kunder.

Tjänster och lösningar

- Teknikkonsulttjänster till kunder inom industri, försvar och myndigheter genom det självständiga dotterbolaget Combitech. Företaget har en bred tjänsteportfölj, med spetskompetens inom cybersäkerhet och digitalisering.
- Ledande teknologier för trafikhanteringslösningar och civil säkerhet.
- Produktion till flygindustrin såsom delar till vingar, klaffar och dörrar till kommersiella flygplanstillverkare såsom Boeing och Airbus.
- Säkerhetskritiska system och komponenter såsom datorer, displaysystem och aktuatorer för krävande miljöer för flygplan och helikoptrar.

I affärsområdet Industrial Products and Services ingår affärsenheterna Aerostructures, Avionics Systems, Traffic Management samt det självständiga konsultbolaget Combitech.

Orderingång

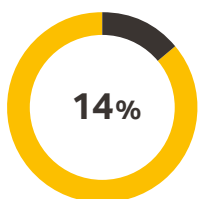
Under året fick bland annat affärsenheten Traffic Management order från FMV på integrerad flygtrafiklednings- och flygplanssystem vid Forsvarsmaktens anläggningar runt om i landet. Under 2018 var orderingången lägre än under 2017 främst till följd av att affärsenheten Traffic Management under 2017 fick flera stora beställningar.

Försäljningsintäkter, resultat och marginal

Försäljningsintäkterna inom flera affärsenheter ökade under 2018 och rörelsemarginalen ökade till följd av stärkt projektgenomförande främst inom affärsenheten Traffic Management.

Kassaflöde

Det operationella kassaflödet var negativt till följd av valutatransaktioner relaterade till projekt inom affärsenheten Aerostructures.

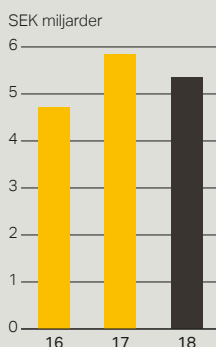

Försäljningsandel 2018

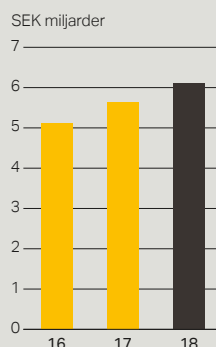
Nyckeldata

MSEK	2018	2017
Orderingång	5 344	5 842
Orderstock	11 004	11 697
Försäljningsintäkter	6 107	5 635
EBITDA	290	213
EBITDA-marginal, %	4,7	3,8
Rörelseresultat, EBIT	202	116
Rörelsemarginal, %	3,3	2,1
Operationellt kassaflöde	-351	-296
Antal anställda (FTE)	3 566	3 488

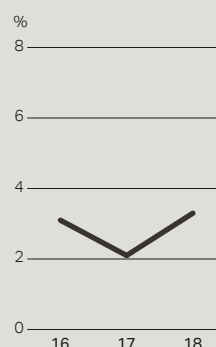
Orderingång

Försäljningsintäkter

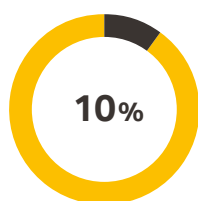
Rörelsemarginal

Affärsområde Kockums

Kockums är världsledande inom sitt segment vad gäller utveckling, produktion och vidmakthållande av ubåtar, ytstridsfartyg och navala system. I produktportföljen återfinns ubåtar med luftoberoende framdrivning, örlogsfartyg med smygteknologi samt minjaktssystem. Kockums levererar även delsystem och komponenter för integration i navala lösningar hos kunder inom och utom Sverige.

Försäljningsandel 2018

Tjänster och lösningar

- Design, konstruktion och underhåll av ubåtar och ytfartyg.
- Design, konstruktion och underhåll av minröjningsfartyg samt autonoma farkoster.

Affärsområdets unika kompetens ligger inom signaturanpassning och smygteknik, materialoptimering och stöthållfasthet samt inom systemintegration. Kockums produkter är utformade för hög tillgänglighet, enkelt underhåll och lång livslängd. Exempel på detta är ubåtar av Västergötlandsklass, som efter 30 år är operativa såväl i Sverige som i Singapore. Luftoberoende framdrivning med Stirling-system, konstruktioner av kolfiberkomposit samt system för minjakt, är lösningar där Kockums är ledande och där produkterna återfinns i ett flertal länder i världen. Kockums produktionsanläggningar i Karlskrona har sedan Saabs förvärv genomgått stora

moderniseringar. Genom investeringar i metodutveckling, industrirobotar och digitalisering är Saab Kockums ett av världens modernaste varv för produktion och underhåll av ubåtar. I Kockums ingår affärsenheterna Submarines och Surface Ships.

Orderingång

Under 2018 tecknade Saab bland annat ett avtal med företaget ASC om att leverera ett uppdaterat ISCMMS-system (Integrated Ship Control Management and Monitoring System) till fyra av den australiska flottans ubåtar i Collins-klassen.

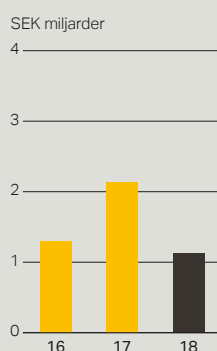
Försäljningsintäkter, resultat och marginal

Under 2018 ökade försäljningsintäkterna till följd av hög aktivitet inom ytfartygsverksamheten samt förvärven av N. Sundin Dockstarvarvet AB och reparationsvarvet Muskövarvet AB som gjordes den 29 december 2017.

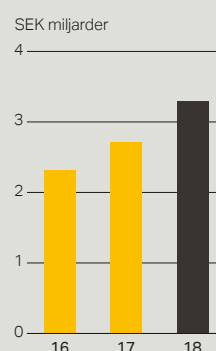
Nyckeldata

MSEK	2018	2017
Orderingång	1 123	2 129
Orderstock	6 646	8 815
Försäljningsintäkter	3 291	2 712
EBITDA	203	180
EBITDA-marginal, %	6,2	6,6
Rörelseresultat, EBIT	173	157
Rörelsemarginal, %	5,3	5,8
Operationellt kassaflöde	251	206
Antal anställda (FTE)	1 205	1 115

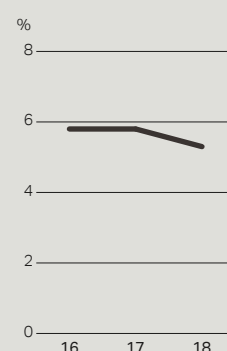
Orderingång

Försäljningsintäkter

Rörelsemarginal

Övriga väsentliga händelser

Övriga väsentliga händelser under perioden januari–december 2018

- Saab invigde i januari ett nytt utvecklingscenter, STC (Saab Technology Centre), i Tammerfors, Finland. I ett första skede grundades en enhet vid STC med fokus på elektronisk krigföring (EW).
- Saab meddelade i mars att Ann-Kristin Adolfsson, Chief Strategy Officer, blivit utsedd till chef för Saab Ventures. I och med sin nya roll lämnade Ann-Kristin Adolfsson koncernledningen.
- 14 mars genomförde Saab framgångsrikt den första flygningen med det flygande övervakningssystemet GlobalEye. GlobalEye ger användaren förmåga att övervaka luft, hav och mark med en och samma lösning. Systemet ger användaren utökad radarräckvidd med radarn Erieye ER, bättre flygräckvidd med plattformen Global 6000, kombinerat med förmågan att utföra flera olika uppdrag med samma lösning; exempelvis räddningsuppdrag, gränsövervakning och militära operationer.
- Årsstämman den 10 april 2018 beslutade om utdelning till aktieägarna om SEK 5,50 per aktie (totalt MSEK 588). Avstämningsdag för utdelning bestämdes till den 12 april 2018 och utdelning till den 17 april 2018.
- Årsstämman beslutade om omval av Håkan Buskhe, Sten Jakobsson, Danica Kragic Jensfelt, Sara Mazur, Daniel Nodhäll, Bert Nordberg, Cecilia Stegö Chilò, Erika Söderberg Johnson och Joakim Westh samt omval av Marcus Wallenberg som styrelseordförande.
- I maj presenterade Saab en anläggning för tillverkning av strukturdelar till Gripen: Saab Aeronáutica Montagens (SAM) i São Bernardo do Campo i delstaten São Paulo i Brasilien.
- Saab meddelade i september resultatet av att bolaget erbjudit återköp av vissa listade

- utestående medium term notes till innehavare av dessa samtidigt som bolaget offentliggjorde villkoren för den nya finansieringen. Mer information om erbjudandet återfinns på www.saabgroup.com, investor, debt and funding.
- Den 27 september meddelade det amerikanska flygvapnet att de valt Boeing som leverantör av ett nytt avancerat pilotträningssystem. Saab är en riskdelande partner till Boeing kring utvecklingen av skolflygplanet T-X som är en del av systemet. Den 18 oktober mottog Saab en order från Boeing avseende teknik- och tillverkningsfasen (EMD) för skolflygplanet T-X. Ordervärdet uppgår till cirka MUSD 117,6 och sträcker sig till 2022.
- Den 23 oktober meddelade Saab att bolaget planerade genomföra en företrädesemission om cirka SEK 6 miljarder i syfte att stödja bolagets fortsatta tillväxtresa. I december visade det slutgiltiga resultatet av företrädesemissionen att aktier motsvarande 99,3 procent av de erbjudna aktierna, tecknats med stöd av teckningsrätter. Tillsammans med teckningsanmälningar som mottogs för teckning utan stöd av teckningsrätter utgjorde detta cirka 190,4 procent av de erbjudna aktierna. Genom nyemissionen tillfördes Saab cirka SEK 6 006 miljoner före avdrag för emissionskostnader.
- Christian Hedelin tillträdde som strategidirektör den 1 november 2018 och tog då plats i Saabs koncernledning.
- Den 26 november meddelade Saab att Gripen E framgångsrikt genomfört de första separationsproverna för att verifiera flygplanets förmåga att fälla och avfyra extern last. Proven genomfördes i oktober 2018 vid Provplats Vidsel i Norra Sverige. Dessutom genomfördes även under oktober månad en lyckad provflygning med Gripen E och den långräckviddiga radarjaktroboten Meteor för första gången.

Väsentliga händelser efter periodens slut

- Den 3 januari genomförde Saab en lyckad premiärflygning med det andra flygburna övervakningssystemet GlobalEye.
- Saab lämnade med stöd av svenska staten i januari in en offert avseende nya stridsflygplan till Armasuisse, den schweiziska myndigheten för försvarsinköp. Saab erbjuder Gripen E samt ett omfattande program för industriellt samarbete med schweizisk industri motsvarande 100 procent av kontraktsvärdet.
- Saab tecknade i januari kontrakt med det brittiska försvarsdepartementet gällande support och service för markradarsystemen Giraffe AMB. Denna multifunktionsradar är sedan 2007 i drift i Storbritannien.
- Saab lämnade med stöd av svenska staten in en offert avseende nya stridsflygplan till det finska försvarets logistikavdelning, som ansvarar för försvarsinköp. Erbjudandet som omfattar 64 Gripenflygplan, bestående av både ensitsiga Gripen E och tvåsitsiga Gripen F, utgör det formella svaret på kundens anbudsförfrågan (RFQ) som utfärdades i april 2018.
- Per 31 januari registrerades de sista aktierna i samband med Saabs riktade nyemission. Därmed är nyemissionen komplett genomförd.

Den 14 mars genomförde Saab en lyckad premiärflygning med det nya flygburna övervakningssystemet GlobalEye i Linköping.

Risker och osäkerhetsfaktorer

All affärsverksamhet medför risker. Rätt hanterade kan risker leda till möjligheter och addera värde medan risker som inte hanteras rätt kan orsaka skador och förluster. Saab har ett strukturerat och proaktivt sätt att hantera företagets risker.

Saab bedriver utveckling, produktion och leverans av tekniskt avancerade system och produkter till militära och civila kunder över hela världen. Verksamheten består till stor del av stora projekt vilka genomförs över lång tid, oftast under flera år, i nära samarbete med kunder, leverantörer, partners och institutioner.

Saab påverkas av både geopolitiska faktorer och bransch- och verksamhetsrelaterade händelser som kan ge upphov till osäkerheter och risker. Förmågan att identifiera, utvärdera och hantera risker är därför en viktig del såväl i genomförandet av Saabs strategi som i styrning och kontroll av företaget. Syftet är att, genom en god förståelse för riskerna och deras effekter, bättre kunna stödja beslutsfattandet och möta Saabs långsiktiga mål genom ett väl övervägt risktagande inom fastställda ramar.

Riskhantering

Inom Saab ansvarar varje affärsområde, marknadsområde och koncernfunktion för att inom respektive organisation identifiera och hantera risker i enlighet med Saabs gemensamma riskprocess och gällande policyer, riktlinjer och instruktioner.

I kombination med Enterprise Risk Management-arbetet (ERM) som fokuserar på övergripande risker och osäkerheter som koncernen är exponerad för, fås både en top-down och bottom-up syn som stöd för arbetet att uppnå Saabs strategi och långsiktiga mål.

Syftet med ERM är att ge en koncernövergripande bild av de risker och osäkerheter som Saab är exponerad för och för att stödja värdeskapande, säkerställa riskmedvetenhet och balansera risker mot avkastning.

Merparten av de i verksamheten identifierade riskerna hanteras på lokal nivå. Bland dessa risker, identifierar Saab genom ERM-processen ett antal risker som enskilt eller i samspel kan ha stor påverkan på affärsområdesnivå. Dessa risker värderas mot företagets risktolerans och beslut fattas om lämpliga åtgärder för att undvika, minska, sprida eller godta riskerna. Ett antal av dessa risker kan potentiellt också påverka hela koncernen.

ERM-arbetet är en del av det strategiska arbetet och involverar ledningen för affärs- och marknadsområdena samt koncernledningen och koncernstabber.

ERM-funktionen arbetar aktivt med den övergripande riskhanteringen. De väsentligaste riskerna och osäkerheterna samt uppföljningen av hanteringen av dem, rapporteras regelbundet till koncernledningen, revisionsutskottet och styrelsen.

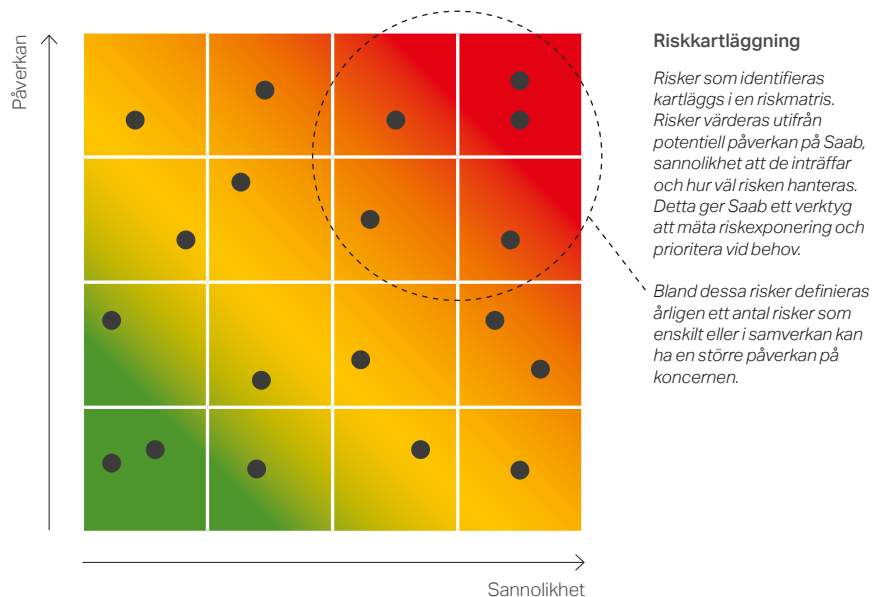
Risker hanteras också bland annat genom Saabs koncernövergripande globala

Riskkategorier

I ERM-arbetet klassificeras Saabs risker inom fem olika kategorier.

- Strategiska risker
- Omvärlds- och politiska risker
- Verksamhetsrisker
- Finansiella risker
- Compliance risker

försäkringsprogram, innehållande alla vanliga förekommande företagsförsäkringar, inklusive produktansvar, och skadeförebyggande arbete, vars huvudsakliga syfte är att förebygga möjliga egendomsskador och avbrott i verksamheten. Upphandling av försäkringar görs på både den svenska och internationella försäkringsmarknaden. Utöver detta har Saabs internrevisionsfunktion ansvar för att oberoende granska effektiviteten i ett urval av de interna kontrollprocesserna varje år.

Enterprise Risk Management

Långsiktiga mål → Identifiering av risk → Riskvärdering → Riskåtgärder → Kontrollaktiviteter

Risk	Beskrivning	Hantering
STRATEGISKA RISKER	Saabs strategi att växa globalt genom att stärka närvaron på nyckelmarknader, utveckla innovativa lösningar och förvärva bolag inom prioriterade områden exponerar Saab för olika risker som kan påverka förmågan att skapa värde.	De strategiska riskerna hanteras genom strategier och planer som läggs fast av styrelsen, koncernledningen och affärs- och marknadsområdenas ledningsgrupper.
Utveckling och introduktion av nya högteknologiska system och produkter	Saabs framgång är beroende av förmågan att utveckla och tillverka innovativa produkter och lansera dem på marknaden i rätt tid och till konkurrenskraftiga priser. Långa utvecklingscykler gör också att omvärldsförändringar kan leda till att behovet ser annorlunda ut när produkter erbjuds till marknaden. Risken består i att produkterna inte ger den tidigare bedömda avkastningen. Historiskt har en stor del av Saabs produktförnyelse skett i samarbete med den svenska Försvarsmakten och Försvarets Materielverk (FMV) och i samarbete med andra nationer. Det finns också en risk att konkurrenterna utvecklar nya produkter eller teknologier, så kallade disruptive technologies, som kan medföra att Saabs produkter uppfattas som obsoleta.	<ul style="list-style-type: none"> Satsningar på nya produkter sker efter analys och bedömning av framtida affärsmöjligheter. För att minska risken är samarbete mellan olika nationer av stor vikt för större system och för egenutvecklade produkter, såsom t ex radar-, lednings- och telekrigssystem samt understödsvapen är det viktigt att tidigt identifiera första kund. Det är Saabs bedömning att Sverige kommer att stå för den största andelen av satsningar på utveckling inom stridsflyg, missil- och undervattensområden. Utveckla viss teknologi i partnerskap med andra företag, som t ex skolflygplanet T-X tillsammans med Boeing. Produktutveckling genom modularisering som gör att nya modeller kan utvecklas kontinuerligt, kostnadseffektivt och snabbare. Saab arbetar aktivt inom autonoma farkoster, AI och Big Data.
Internationella etableringar och samarbeten	Förvärv och samarbeten är en integrerad del av Saabs internationella tillväxtstrategi för att fortsätta att stärka närvaron på utvalda nyckelmarknader.	<ul style="list-style-type: none"> Gemensamma affärserbjudanden med andra företag. Forskningssamarbeten med universitet. Noggrann analys och undersökning vid bolagsförvärv och nyetableringar.
Attrahera och behålla kompetens	Saabs framtida konkurrenskraft är beroende av att globalt kunna attrahera och behålla medarbetare och ledande befattningshavare med nyckelkompetenser inom exempelvis flertalet teknikområden, produktion, IT-säkerhet, affärsutveckling och projekthantering. Saab är också beroende av att personalen kompetensutvecklas. En utförlig beskrivning av Saabs hållbarhetsarbete och nyckeltal avseende medarbetare finns på sidorna 60–61.	<ul style="list-style-type: none"> Tillämpar en strukturerad process för att utveckla medarbetare och identifiera talanger. Arbetar långsiktigt för att positionera sig som en attraktiv arbetsgivare bland studenter och yrkesverksamma. Erbjuder industridoktorandtjänster, trainee-program, examensarbeten och sommarjobb. Arbetar med att främja utbildning och teknikintresse bland yngre elever för att bredda den framtida rekryteringsbasen.
Informationshanterings- och cyberrelaterade risker	Saab hanterar information som är av central betydelse för kundernas verksamhet och, i många fall, av betydelse för nationers säkerhet. Informationshanteringsrisken för Saab består i att information kommer i fel händer genom exempelvis felaktig hantering, intrång i IT-system eller manipulerade kommunikationsvägar. Cyberhot är en risk som också ökat mot Saabs produkter, som innehåller en stor mängd mjukvara och försvarshemligheter, då det blivit vanligare att produkterna är uppkopplade mot civila nätverk.	<ul style="list-style-type: none"> Kontinuerligt och systematiskt informations- och IT-säkerhetsarbete. Tydliga regelverk, processer, rutiner och tekniska lösningar för informations-, IT- och kommunikationssäkerhet. All personal utbildas i informationshantering och säkerhet. Olika nivåer av såväl fysiska som digitala säkerhetsklassificeringar för att minska risken för informationsspridning. Etablerat affärsenheten Cyber Security som arbetar med lösningar för att öka cybersäkerheten i Saabs produkter.

Risk	Beskrivning	Hantering
OMVÄRLDS- OCH POLITISKA RISKER	Cirka 85 procent av Saabs omsättning utgörs av försäljning av försvarsmateriel, som regleras av nationella lagar och förordningar samt internationella överenskommelser, och mer än hälften av den totala försäljningen är internationell. Saab är därför beroende av goda och stabila politiska och mellanstatliga relationer runt om i världen och nationella prioriteringar.	Saab arbetar proaktivt för att hantera omvärlds- och politiska risker och osäkerheter bland annat genom strategiska konsekvensanalyser och alternativa strategier. Det är dock inte möjligt att helt undvika att affärsmöjligheter går förlorade eller att skada uppstår om politiska eller andra omvärldsrisker realiserar.
Geopolitiska och makroekonomiska risker och osäkerheter	Efterfrågan på försvarsmateriel är beroende av att stater har politiskt mandat och vilja samt statsfinansiell möjlighet att göra försvarsinvesteringar. Försvarsindustrin påverkas därför av en rad makroekonomiska faktorer, som exempelvis tillväxttakten i den globala ekonomin, handelshinder och valutakursförändringar. Den är också exponerad för risker relaterade till geopolitisk oro. Saabs orderstock består till stor del av kontrakt med en ordersumma överstigande en miljard kronor och som ska levereras över flera år. Därför kan påverkan på Saab bli stor om ett större kontrakt avbryts eller förändras och omförhandlas beroende på att kunden påverkats negativt av omvärldsfaktorer.	<ul style="list-style-type: none"> Omvärldsbevakning. Dialog med myndigheter och det politiska etablissemangen. Proaktiva åtgärder för att bedöma och hantera såväl riskerna som möjligheterna. Större investeringar görs huvudsakligen i ett mindre antal fokus länder. Internationella samarbetsprogram. Avtalsvillkor. Exportgarantier, försäkringslösningar och andra instrument.

Risk	Beskrivning	Hantering
Förändrade regelverk	Den största delen av Saabs export sker från Sverige där Inspektionen för strategiska produkter (ISP) avgör vilket krigsmateriel Saab får tillverka, marknadsföra, sälja och exportera till vilka länder. Sedan 2018 gäller att mottagarlandets demokratiska status är ett villkor ISP ska ta hänsyn till vid beviljande av tillstånd. Saab kan också vara beroende av exportkontrollagstiftningen i andra länder där Saab har egen verksamhet eller har leverantörer. Vissa av Saabs civila produkter omfattas av exportkontroll avseende produkter med dubbla användningsområden. Riskerna för Saab utgörs av förändringar i lagar, regler och tillstånd.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerligt följa utvecklingen av lagar, regelverk och förordningar för att vid behov anpassa verksamheten. • Dialog med myndigheter och det politiska etablissemanget • Avtalsvillkor. • Central och lokala exportkontrollfunktioner.
VERKSAMHETS-RISKER	Verksamhetsriskerna kan påverka Saabs förmåga att leverera sina uppdrag och är viktiga för den pågående verksamheten. Riskerna innefattar bland annat risker relaterade till ordergång, kontraktshantering, projektgenomförande, leverantörer, produktansvar, miljö och arbetsmiljö.	Verksamhetsriskerna hanteras i taktiska och operationella affärsbeslut samt i verksamheten i hela organisationen. Information om Saabs arbete med produktansvar och miljö- och arbetsmiljörisker finns i Saabs Hållbarhetsrapport på sidorna 52–67.
Risker relaterade till genomförandet av långa kundprojekt	<p>Saabs verksamhet präglas av långa komplicerade utvecklingsuppdrag i teknologins framkant som i vissa fall även innebär industrisamarbeten med kundländerna. Vid avtalens ingående finns i vissa fall inte någon produkt framtagen. Avtalen ingås också ofta med en fastpriskomponent vilket kan innebära risk för felaktig prissättning om kostnaderna inte kunnat uppskattas på ett adekvat sätt.</p> <p>Risken i långa kundprojekt består därför i att Saab inte lyckas leverera högteknologiska kostnadseffektiva lösningar i enlighet med kontraktet eller inte lyckas genomföra de kontrakterade industrisamarbetena. Detta kan resultera i att åtagandet inte fullgörs, till väsentligt högre kostnader och negativ inverkan på kassaflödet.</p> <p>Koncernen tillämpar successiv vinstavräkning för större delen av långa kundprojekt. Bedömning av totala kostnader inklusive bedömningar av tekniska och kommersiella risker är kritiskt vid successiv vinstavräkning och avsättningar för förlustkontrakt samt vid värdering av varulager. Ändrade bedömningar av projektens totala kostnader får retroaktiva resultat effekter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Innan ett avtal tecknas, görs en grundlig analys av förutsättningarna och riskerna. • En etablerad process för att säkra kontraktskvaliteten i affärer, Win Business-processen, som innehåller en genomgripande analys av riskerna och krav på hantering. • I projektgenomförandefasen, Execute Business-processen, görs kontinuerliga genomgångar med hjälp av olika typer av granskningar som innehåller tydliga beslutspunkter. En viktig del i dessa granskningar är att identifiera risker, bedöma dessa och de åtgärder som vidtas för att motverka riskerna. • Effektiv projekthantering av både leveransprojektet och industrisamarbetet. • Stora krav ställs på projektplanering och kontroll samt uppföljning för att vid varje tidpunkt säkerställa att antaganden och bedömningar ger en tillfredställande grund för redovisning av intäkter och resultat. • Saabs riktigt stora kundprojekt följs också regelbundet upp av koncernledningen och rapporteras till styrelsen. • Övriga projekt med stor påverkan följs regelbundet upp av respektive affärsområdesledning och rapporteras till koncernledningen.
Beroende av nya kontrakt och ökad konkurrens	<p>En stor andel av Saabs intäkter kommer från ett begränsat antal kunder och relativt få kontrakt. Saab är därför beroende av att vinna nya kontrakt på en begränsad tillgänglig marknad eftersom det endast finns ett visst antal stater och försvarsföretag att sälja till.</p> <p>Konkurrensen på den militära marknaden samt på den civila flygplans- och säkerhetsmarknaden är hård och framförallt amerikanska och europeiska företag är starka aktörer, men konkurrensen ökar också från företag i andra delar av världen. Många konkurrenter är också starka på sina respektive hemmarknader.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta med att optimera produktportföljen. • Fokus på exempelvis kvalitet, innovation, säkerhet, utvecklingstid, leveransprecision och pris. • Referenskunder. • Närvaro på utvalda marknader med egen verksamhet, försäljningskontor och egen personal. • Delta i internationella samarbetsprogram.
Leverantörsrisk	Saab är beroende av leveranser från underleverantörer av exempelvis delsystem, komponenter och utrustning. Saab är för vissa delsystem beroende av leverans från en enda eller ett fåtal leverantörer.	<ul style="list-style-type: none"> • Väljer, utvärderar och dokumenterar leverantörer och affärspartners utifrån objektiva faktorer såsom kvalitet, leverans, pris och tillförlitlighet. • Nära samarbete med leverantörerna för hög kvalitet. • Systematiskt arbete för att säkerställa att leverantörerna tar affärssetiskt, socialt och miljömässigt ansvar samt har ett skadeförebyggande arbete. • Saabs uppförandekod för leverantörer.

Risk	Beskrivning	Hantering
FINANSIELLA RISKER	Finansiella risker kan påverka möjligheten att skydda Saabs finansiella position. Risken består i potentiella negativa effekter på Saabs finansiella tillgångar och skulder samt kontraktuella åtaganden. Se mer information i not 36.	De finansiella riskerna regleras av koncernens finanspolicy som antagits av Saabs styrelse samt detaljerade direktiv och processer. Hanteringen av dessa risker är centraliserad till Group Treasury och sker till stor del genom användandet av finansiella instrument. Målsättningen är att de finansiella riskerna ska aktivt hanteras för att reducera eventuell negativ påverkan på koncernens resultat, konkurrenskraft och finansiella handlingsfrihet.
Ränterisk	Risken att Saabs finansnetto påverkas negativt av förändringar i räntenivån. Saab exponeras när marknadsvärdet på vissa balansposter påverkas av förändringar i underliggande räntor. Störst exponering är i posten pensionsåtaganden. Saab har både räntebärande tillgångar och skulder.	<ul style="list-style-type: none"> Ränteterminer och ränteswappar för att få önskad duration avseende räntebindning. Ränte- och valutarisk vid finansiering i utländsk valuta hanteras med valutaswappar (intern) eller cross currency basis-swappar (extern).
Valutarisk	Risken att ogynnsamma förändringar i valutakurserna påverkar resultatet eller det egna kapitalet negativt. T ex när intäkter och kostnader är i andra valutor än den funktionella (transaktions-exponering) och vid omräkning av utländska koncernföretag till SEK (omräkningsexponering) samt vid lämnande av fastpris-offerter i utländsk valuta.	<ul style="list-style-type: none"> Valutaexponeringen i orderstocken (transaktionsexponering) säkras genom nettnings och med valutaderivat (främst terminskontrakt). Detta innebär att valutakursförändringar inte påverkar orderstockens framtida resultat. Valutarisken hänförlig till omräkningsexponering kurssäkras inte. Fastprisofferter i utländsk valuta hanteras i en offertförsäkringsportfölj.
Refinansieringsrisk	Risken att Saab inte kan refinansiera lån som förfaller, varken med nya lån eller egna medel, eller väsentligt fördyras. Se mer information i not 30. Den finansiella skuldsättningen omfattar främst olika typer av kreditfaciliteter och ett Medium Term Note-program.	<ul style="list-style-type: none"> Skuldhantering sköts av Group Treasury och lånen upptas huvudsakligen av moderbolaget för att säkerställa effektivitet och riskkontroll. En diversifierad förfallostruktur på upptagna lån. Låneportföljens genomsnittliga kapitalbindning ska vara i intervallet 24–60 månader.
Motpartsrisk	Saab exponeras i den löpande verksamheten för kreditrisker främst i transaktioner med t ex kunder och finansiella aktörer. Kreditrisken i kundfordringarna bedöms som låg, då de huvudsakligen är gentemot stater och myndigheter. Finansiell kreditrisk består av exponering mot finansiella institutioner genom t ex depositioner, placeringar och utestående derivatinstrument.	<ul style="list-style-type: none"> Kundfordringar är i begränsad omfattning säkrade via betalningsinstrument i bank (remburs) och i vissa specifika kontrakt via exportkreditinstitutioner. Alla finansiella motparter ska ha långsiktigt längst kreditbetyg A- enligt Standard and Poor's eller A3 enligt Moody's. ISDA-avtal med finansiella motparter.
Pensions-åtaganden	Ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser avgifts- och förmånsbestämda pensioner. Saab har ett omfattande förmånsbestämt pensionsåtagande, där riskerna exempelvis utgörs av marknadsförändringar som påverkar kapitalmarknaden och diskonteringsräntan samt aktuariella antaganden som förväntad livslängd och inflation. Se mer information i not 32.	<ul style="list-style-type: none"> För avgiftsbestämda pensioner betalar Saab avgifter till en separat juridisk enhet som övertar förpliktelseerna. Förmånsbestämda pensionsförpliktelser kvarstår i koncernen och tryggas genom Saabs pensionsstiftelse eller försäkring. Förpliktelseerna jämförs årligen med stiftelsens tillgångar och vid underskott redovisas detta som en skuld i Saabs balansräkning.

Risk	Beskrivning	Hantering
COMPLIANCE RISKER	I Saabs verksamheter är bolaget skyldiga att följa lagar och regler samt fatta medvetna beslut om vilka globala standarder Saab ska leva upp till. Saab gör affärer över hela världen och har relationer med kunder och andra intressenter i alla världsdelar. Etiska värden, transparenta affärsrelationer och regelbundenhet är av central betydelse för Saab. Förtroendet från allmänheten och det politiska systemet är tillsammans med medarbetarnas stolthet över företaget en förutsättning för Saabs långsiktiga lönsamhet och överlevnad. Läs mer om Saabs hållbarhetsarbete och nyckeltal på sidorna 52–67.	Compliance-frågorna är integrerade i affärsstrategin och påverkar Saabs strategiska prioriteringar. Vägledande för arbetet är Saabs uppförandekod som är antagen av styrelsen. <ul style="list-style-type: none"> Utbildning i Saabs uppförandekod. Strikt prövning av marknads konsulter och affärspartners. Whistleblower-system. Uppförandekod för leverantörer. Informations- och IT-säkerhetsstrategi samt säkerhetsklassificering. Internutbildning av all personal i informationshantering. Systematiskt miljöarbete för att minska påverkan på miljön. Global arbetsmiljöpolicy. Ansluten till FN:s Global Compact. ISO 9001 och 14001 certifierad. Saab intern etik och compliance-funktion. Internkontroll och internrevisionsfunktioner.

Hållbarhetsrapport

Saab grundades för 80 år sedan då det var oroliga tider i världen och Sverige behövde öka förmågan att skydda sina gränser. Sedan dess har Saab utvecklats till en internationell partner som bidrar till ökad säkerhet och försvarsförmåga i Sverige och andra länder. Det är grunden i vårt hållbarhetsåtagande.

Säkerhet och försvarsförmåga till kunder över hela världen

Saabs affärsidé är att skapa trygghet för människor genom att överbrygga intellektuella och tekniska barriärer. Saab förser regeringar, myndigheter och företag över hela världen med lösningar för försvar, flyg och civil säkerhet. Vi utvecklar, anpassar och förbättrar ständigt ny teknik för att möta kundernas behov och skapa värde i linje med vår vision att öka tryggheten för samhällen och människor.

Det skärpta geopolitiska läget och ändrade hotsscenarier i kombination med snabb teknologisk utveckling har lett till ett ökat behov av säkerhet och försvarsförmåga. För att hela tiden ligga steget före och möta kundernas behov på bästa sätt har Saab prioriterat tre strategiska områden: marknad, effektivitet och innovation. Det innebär bland annat att finnas nära kunden och hela tiden arbeta effektivare med innovation som ledstjärna i all verksamhet. Samtidigt genomsyrar hållbarhetsfrågorna allt Saab gör och engagerade och delaktiga medarbetare driver arbetet framåt.

Saabs breda produktportfölj är indelad i fem kärnområden: flygteknik, avancerade vapensystem, kommando- och styrsystem, sensorer samt undervattenssystem. Utbildning och support ingår i respektive område.

Industrisamarbeten är ett viktigt led i Saabs strävan att växa internationellt. När Saab gör stora försvarsmateriellaffärer innehåller avtalen ofta mer än bara försäljning av produkter. Många länder ställer krav på teknologi- och kompetensöverföring samt olika former av industriellt samarbete. Genom kundanpassade erbjudanden har Saab tillsammans med partners bidragit till flera lyckosamma projekt som påverkar kundlandets ekonomi i positiv riktning. För Saab finns det fördelar med att sprida kunskap genom teknologiöverföring. Människor från olika företag och organisationer möts och det uppstår nya affärsidéer som skapar värde för alla parter.

Saabs strategiska inriktning, där hållbarhetsprioriteringarna ingår, skapar en stabil grund för lönsam tillväxt, vilket också är en förutsättning för att långsiktigt kunna skapa värde för aktieägare, kunder, medarbetare och de samhällen i vilka Saab verkar.

Saabs försäljningsintäkter kommer från:

- långa kundkontrakt i form av utveckling och tillverkning av komplexa system,
- tjänsteuppdrag i form av konsult- och supporttjänster som till exempel utbildningsinsatser och löpande underhåll kopplade till tidigare leveranser,
- försäljning av produkter och reservdelar som Saab tillverkar och lagerhåller, alternativt köper in, för kunds räkning.

Skapat ekonomiskt värde

7,6

miljarder SEK
Forskning och utveckling

10,8

miljarder SEK
Löner till anställda

3,2

miljarder SEK
Skatt till samhället

588

miljoner SEK
Utdelning till aktieägare

16,5

miljarder SEK
Leverantörskostnader

17 096

Antal anställda

Om Saabs hållbarhetsrapportering

Saabs hållbarhetsrapport innehåller information om företagets utveckling och påverkan inom områdena antikorrupcion, miljö, medarbetare, mänskliga rättigheter och samhälle. Rapporten beskriver arbetssätt, mål, resultat, nyckeltal och väsentliga hållbarhetsrisker för respektive område. Vidare ges en kortfattad

beskrivning av Saabs affärsmodell. Hållbarhetsrapporten är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och omfattar koncernens alla verksamheter under räkenskapsåret 2018, om inte annat anges. Saab rapporterar även hållbarhetsdata i enlighet med GRI (Global Reporting Initiative) och FN Global

Compact. GRI-index med korsreferenser till FN Global Compact finns på www.saabgroup.com/responsibility. Sedan 2006 rapporterar Saab information om växthusgasutsläpp till Carbon Disclosure Project (CDP). Information om CDP och Saabs fullständiga redovisning finns på www.cdp.net.

Prioriterade hållbarhetsfrågor

För att skapa säkerhet och försvarsförmåga på ett ansvarsfullt och hållbart sätt har Saab prioriterat ett antal frågor för hållbarhetsarbetet. Frågorna rör hur vi motverkar korruption, hur vi tar ansvar för att minska

påverkan på miljön, vårt ansvar som arbetsgivare, hur vi arbetar för att minimera risken att orsaka eller bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter och vår roll i samhället. Frågorna är integrerade i affärsstrategi och

affärsplan och bidrar till Saabs strategiska prioriteringar: marknad, innovation och effektivitet. Saab har även prioriterat fem av FN:s hållbara utvecklingsmål som är kopplade till Saabs affärsstrategi.

Antikorruption

Prioriterad hållbarhetsfråga	Långsiktiga mål	Resultat 2018	Koppling till affärsstrategisk prioritering	Koppling till FN:s globala mål ¹⁾
Nolltolerans mot korruption	Saab antikorrupsionsprogram ska tillhöra de främsta inom industrin. Alla anställda ska förstå betydelsen av och främja öppenhet och integritet.	Se sidorna 56–57.	Marknad	Mål 16.5: Bekämpa korruption och mutor.

Miljö

Prioriterad hållbarhetsfråga	Långsiktiga mål	Resultat 2018	Koppling till affärsstrategisk prioritering	Koppling till FN:s globala mål ¹⁾
Minska påverkan på klimatet	Minska Saabs växthusgasutsläpp med 33 procent till 2030 (relaterat till 2017).	3,3 procents minskning.	Effektivitet	Mål 13: Bekämpa klimatförändringen.
Fasa ut farliga ämnen	Sexvärda kromater ska inte användas i ny design efter 2025.	Mäts från och med 2019.	Effektivitet	
Resurseffektivitet	Minska antalet kemiska produkter inom områdena lim och färg med 20 procent till 2025 (relaterat till 2018).	Mäts från och med 2019.	Effektivitet	

Medarbetare

Prioriterad hållbarhetsfråga	Långsiktiga mål	Resultat 2018	Koppling till affärsstrategisk prioritering	Koppling till FN:s globala mål ¹⁾
Säkerhet och hälsa	10 rapporterade tillbud per arbetsolycka (ökad benägenhet att rapportera tillbud minskar risken för arbetsolyckor).	5 rapporterade tillbud per arbetsolycka.	Effektivitet	
Jämställdhet och mångfald	Minst 25 procent av medarbetarna och 30 procent av cheferna ska vara kvinnor år 2025.	23,5 procent av medarbetarna och 25,1 procent av cheferna var kvinnor.	Innovation	Mål 5: Jämställdhet.
Utveckla	100 procent av medarbetarna ska årligen ha samtal med sin chef om mål, utveckling och prestation.	Målet mättes inte globalt under 2018 eftersom Saab byter HR-system.	Effektivitet	

Mänskliga rättigheter

Prioriterad hållbarhetsfråga	Långsiktiga mål	Resultat 2018	Koppling till affärsstrategisk prioritering	Koppling till FN:s globala mål ¹⁾
Efterlevnad av exportregler	Saab ska kontinuerligt utveckla regelverk och processer för att vara ledande inom exportkontroll.	Se sid 62.	Marknad	Mål 16.4: Bekämpa olagliga vapenflöden.
Ansvarsfulla leverantörsrelationer	Saab ska kontinuerligt utveckla samarbetet med leverantörer kring socialt och miljömässigt ansvar.	Se sid 63.	Effektivitet	

Samhälle

Prioriterad hållbarhetsfråga	Långsiktiga mål	Resultat 2018	Koppling till affärsstrategisk prioritering	Koppling till FN:s globala mål ¹⁾
Informationssäkerhet	Ha ett informations- och IT-säkerhetsarbete som är fullt integrerat med affärs- och teknikutvecklingsarbetet.	Se sid 64.	Effektivitet	
Produktsäkerhet	Säkerhetsnivån för Saabs system och produkter ska uppfylla relevanta lagar, föreskrifter, internationella standarder och bästa praxis.	Se sid 65.	Effektivitet	
Innovation och kunskaps-spridning	Saab ska årligen ha minst 20 industridoktorander.	54 industridoktorander.	Innovation	Mål 9.5: Uppmuntra innovation och väsentligt öka antalet personer som arbetar med forskning och utveckling.
Främja utbildning och teknikintresse	Öka samarbetet med grund- och gymnasieskolor på orter där Saab har verksamhet.	Se sid 64.	Innovation	Mål 4.4: Öka antalet ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning.

¹⁾ Saab bidrar till flera av FN:s globala mål. Här redovisas endast kopplingen till de fem mål Saab har valt att prioritera.

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

Baserat på Saabs prioriterade hållbarhetsfrågor och på möjligheten att göra skillnad har Saab valt att fokusera på fem av FN:s globala utvecklingsmål. De är även kopplade till Saabs affärsstrategiska prioriteringar som framgår av Saabs hållbarhetsstrategi ovan.

Mål 4. God utbildning för alla

Saab fokuserar särskilt på delmålet 4.4 att öka antalet ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning. Saab bidrar till målet genom sitt samhällsengagemang för att främja utbildning och teknikintresse.

Mål 5. Jämställdhet

Saab fokuserar särskilt på delmålet 5.5 att tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer. Saab bidrar till målet genom att aktivt arbeta för att öka andelen kvinnliga ledare på Saab.

Mål 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Saab fokuserar särskilt på delmålet 9.5 att uppmuntra innovation och väsentligt öka antalet personer som arbetar med forskning och utveckling. Saab bidrar till målet bland annat genom universitets-samarbeten, industri- och innovationssamarbeten och teknologioverföring.

Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna

Saab bidrar till målet genom att utveckla miljömässigt hållbara innovationer och genom att systematiskt arbeta för att minska koldioxidutsläppen från den egna verksamheten.

Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Saab fokuserar särskilt på delmål 16.4 att bekämpa olagliga vapenflöden och delmål 16.5 att bekämpa korruption och mutor. Saab bidrar genom att följa de exportkontrollregelverk som är tillämpliga för företagets produkter och genom ett systematiskt antikorrupsionsarbete. Det är också Saabs uppfattning att demokrati- och välståndsutveckling är beroende av grundläggande säkerhet, vilket Saabs produkter bidrar till.

Antikorruption

Korruption medför negativa konsekvenser för såväl samhälle som affärsliv och är något Saab aldrig kan acceptera.

Vi utgår från grundläggande värderingar, uppförandekod, gällande lagstiftning, branschgemensamma uppförandekoder och tydliga interna processer för att förebygga korruptionsrisker. Saab kräver att en korruptionsriskanalys genomförs inför varje affärsinitiativ. Om de risker som identifieras inte kan minimeras och hanteras på ett tillfredsställande sätt avstår Saab från affären.

Prövning av affärspartner

Anlitandet av externa parter i försäljningsprocessen är ibland viktigt för att skapa förståelse för hur en marknad fungerar, men kan också innebära en ökad exponering för korruptionsrisker. Saab tillämpar därför en process som innebär att samarbeten med marknadskonsulter hanteras av en central funktion som bland annat utvärderar konsulten, bedömer ersättning och förhandlar kontrakten. Saabs marknadskonsulter måste också genomgå en särskild utbildning och förbinda sig att arbeta enligt Saabs etiska värderingar och riktlinjer. Under 2018 etablerade Saab även en process för andra affärsrelationer förenade med hög korruptionsrisk, till exempel industrisamarbeten och joint ventures.

Saabs internrevisorer granskar varje år ett antal slumpvis utvalda avtalsrelationer i syfte att kontrollera att processen efterlevs och att motparten bedriver sin verksamhet i linje med Saabs värderingar och ingångna avtal.

Utbildning

Förutom att alla medarbetare utbildas i uppförandekoden har Saab även en separat webbaserad antikorruptionsutbildning. Medarbetare i särskilt riskutsatta positioner som till exempel marknad och försäljning, industrisamarbeten och projektledning får dessutom fördjupade klassrumsutbildningar som bland annat omfattar allmänt riskmedvetande, interna processer och företagets verktyg för korruptionsriskhantering. Vart tredje år får styrelsen en fördjupad utbildning i antikorruption.

Visselblåsarsystem

Medarbetare som får kännedom om eller misstänker överträdelser mot lag eller Saabs uppförandekod förväntas rapportera detta via Saabs visselblåsarsystem som kompletterar ordinarie linjerapportering. Systemet administreras av extern part och ger möjlighet att rapportera anonymt både via nätet och via telefon.

För styrning och organisation av Saabs antikorruptionsarbete, se sidan 66.

Exempel på aktiviteter under 2018

- Implementerade process för korruptionsriskbedömning av särskilda samarbets typer och transaktioner (anbud, joint venture, fastighet, offset och riktade inköp) och utbildade samtliga affärsområden i den nya processen.
- Lanserade Ethics and Compliance Portal på Saabs intranät.
- Genomförde lokala policyinventeringar i USA, Sydafrika, Storbritannien och Tyskland.
- Utvecklade korruptionsriskavsnittet i Saabs riskhanteringsprocess.

Planerade aktiviteter 2019

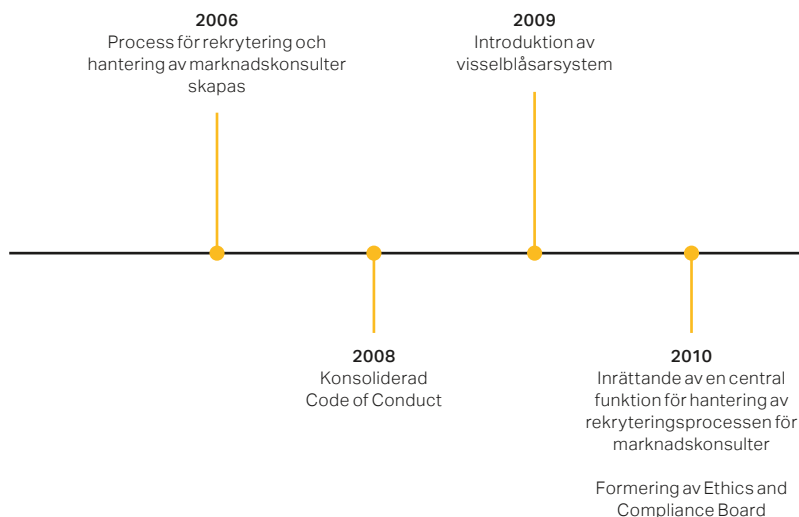
- Införa årlig certifiering av Code of Conduct och kompletterande regelverk av koncernens ledande befattningshavare.
- Genomföra lokala policyinventeringar i minst fyra länder.
- Lansera ett uppdaterat regelverk för gåvor och representation.
- Genomföra en översyn av Saabs utbildningsprogram inom antikorruption.
- Vidareutveckla Saabs externa hemsida rörande antikorruptionsprogrammet.

Huvudsakliga risker:

- Bristande efterlevnad kan leda till negativ påverkan på samhällsutvecklingen i de länder där Saab verkar samt minskat förtroende för Saab och de värderingar företaget står för

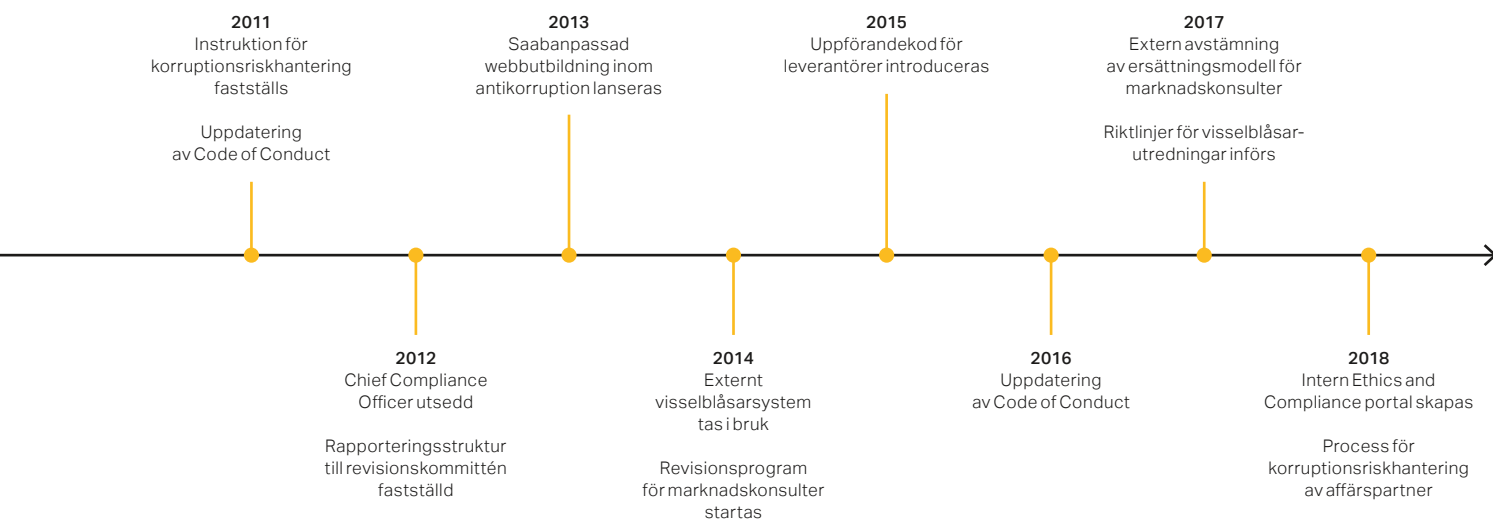
Huvudsakliga policydokument:

- Code of Conduct
- Supplier Code of Conduct
- Managing Business Partner
- Gifts and Hospitality
- Sponsorship and social engagement

Nyckeltal

	2017	2018	Mål
Antal utbildningstillfällen för den fördjupade anti-korruptionsutbildningen sedan 2011	112	116	-
Antal revisioner av marknadskonsulter	5	5	5

Miljö

Ett aktivt miljöarbete leder till effektivare resursanvändning och minskad risk att omfattas av kostnadsdrivande miljölagstiftning samtidigt som det skapar förtroende för verksamheten.

Saab strävar mot att minska växthusgasutsläpp, bli mer resurseffektivt och minska användning av farliga ämnen. Miljöaspekter och miljökrav återspeglas i Saabs verksamhetssystem och är integrerade i alla led under livscykeln, från produktutveckling till avveckling.

Minska påverkan på klimatet

Under året satte Saab ett nytt mål om att minska utsläppen av växthusgaser med minst 33 procent från 2017 till 2030. Målet är satt i samklang med Parisavtalet och det globala målet att begränsa jordens uppvärmning till under två grader Celsius. Under året minskade Saab utsläppen med 3,3 procent relaterat till 2017.

Exempel på aktiviteter för att minska klimatpåverkan är energieffektivisering i Saabs fastigheter, installation av solceller, införande av elbilar och laddningsstationer. En annan viktig del är att skapa en miljömedvetenhet hos medarbetare.

Den största andelen av Saabs koldioxidutsläpp kommer från tjänsteresor. I takt med att verksamheten bli alltmer internationell ökar behovet av att hitta en balans mellan behovet av resor och att minska påverkan på klimatet. Detta gör att vi strävar efter att effektivisera resandet på olika sätt, exempelvis genom att uppmuntra användningen av webbmöten.

Saab rapporterar växthusgasutsläpp till Carbon Disclosure Project (CDP). Information om CDP och Saabs fullständiga redovisning finns på www.cdp.net.

Fasa ut farliga ämnen

För att minimera risker och kostnader med anledning av lagstiftning och kundkrav inom kemikalieområdet jobbar Saab strategiskt med utfasning av farliga ämnen. Flertalet interna projekt pågår med syfte att finna och kvalificera nya alternativ. Saab är också

aktivt i globala samarbeten för att ta fram alternativ.

Vissa farliga kemiska ämnen är fortfarande nödvändiga att använda för att klara de krav på säkerhet och teknisk prestanda som gäller inom flyg och försvarsområdet.

Resurseffektivitet

Saabs produkter är oftast konstruerade för mycket lång livslängd. Genom att utnyttja resurser effektivt i hela livscykeln skapar vi produkter med både minskad miljöpåverkan och låg livscykelkostnad, vilket är något som kännetecknar Saabs produkter och ger ökad konkurrenskraft. En av Gripens konkurrensfördelar är, förutom optimerad konstruktion med lätta material och därmed låg bränsleförbrukning, ett unikt underhållskoncept.

Elektrifiering, som är en viktig metod för att minska utsläppen från förbränning av fossila bränslen är något Saab arbetar med inom flera områden, allt från framtidens transportmedel till tillverkningsprocesser.

Saabs breda produktportfölj innehåller ett stort antal produkter och tjänster som har en positiv påverkan på miljön. Företaget deltar även i flera forsknings- och utvecklingssamarbeten för att skapa hållbara lösningar för framtiden. Se sidan 33 och www.saabgroup.com.

Exempel på aktiviteter 2018

- Fastställde ny miljöstrategi inklusive nya miljömål.
- Lanserade ny global webbaserad miljöutbildning som är obligatorisk för samtliga anställda.
- Uppdaterade miljöpolicyen.
- Genomförde tävlingen CO₂-kampen inom Combitech (Saabs helägda teknikföretag) där kontoret med lägsta utsläpp utsågs till vinnare.
- Genomförde energieffektiviseringsarbete, främst vid Saabanläggningar utanför Sverige, genom investeringar, styrning och reglering av utrustning och belysning samt installation av en solcellsanläggning på Saab i Sydafrika som minskar den totala energikonsumtionen från anläggningen med 30 procent.

Huvudsakliga risker:

- Att Saab misslyckas med att minska utsläpp av växthusgaser
- Att Saab inte lyckas ta fram acceptabla alternativ till befintliga farliga ämnen
- Extrema väderförhållanden kan påverka leverantörskedjan, vår egen verksamhet och kunder
- Okända historiska föroreningar i mark och vatten

Huvudsakliga policydokument:

- Miljöpolicy
- Code of Conduct
- Supplier Code of Conduct

- Genomförde omfattande flygprov av flygplansvinge som med laminär strömning minskar luftmotståndet och därmed bränsleförbrukningen inom ramen för projektet Clean Sky. Läs mer på sidan 33 och på www.saabgroup.com.

Planerade aktiviteter 2019

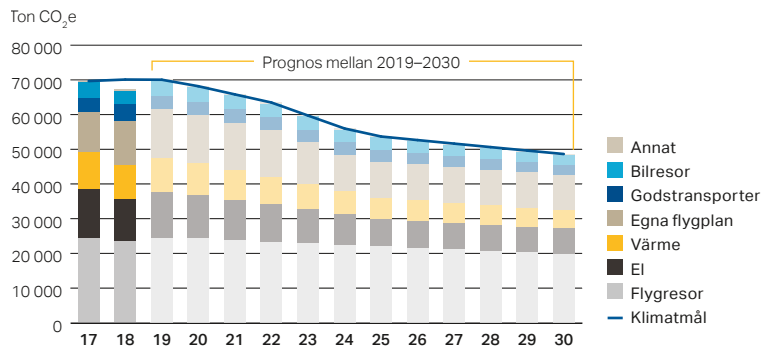
- Lansera den nya miljöstrategin.
- Implementera ett nytt verktyg för reseanalys med fokus på växthusgasutsläpp.
- Säkerställa att alla medarbetare genomför grundläggande miljöutbildning.
- Arbeta med energieffektivisering med störst fokus på de anläggningar där effektiviseringspotentialen är störst.
- Nattvandringar på alla större verksamhetsorter för att hitta "energitjuvar" i både kontors- och produktionslokaler.
- Implementera nytt arbetssätt för att deklarerar ämnesinnehåll i produkter.
- Förbättra processen för att identifiera och kartlägga farliga ämnen i produkter, vid produktion och underhåll.
- Utveckla och förbättra strategier för cirkulära flöden.

Utsläpp av växthusgaser fördelat på källor

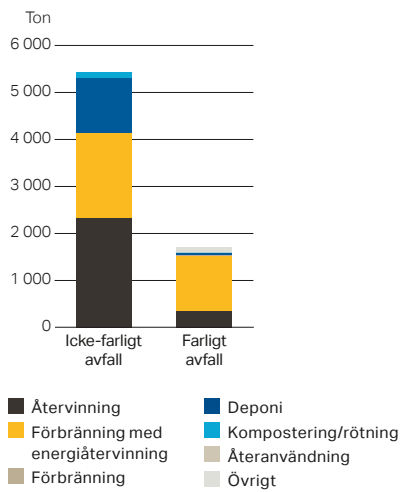
■ Egna pannor/processer och oplanerade utsläpp, 3%
■ Egna fordon och flygplan (inkl provflygningar), 17%
■ Inköp av el, 17%
■ Inköp av fjärrvärme, 13%
■ Inköpta tjänsteresor, 42%
■ Inköpta godstransporter, 7%
■ Hyrda lokaler, 1%

Utsläpp av växthusgaser relaterat till Saabs klimatmål 2030

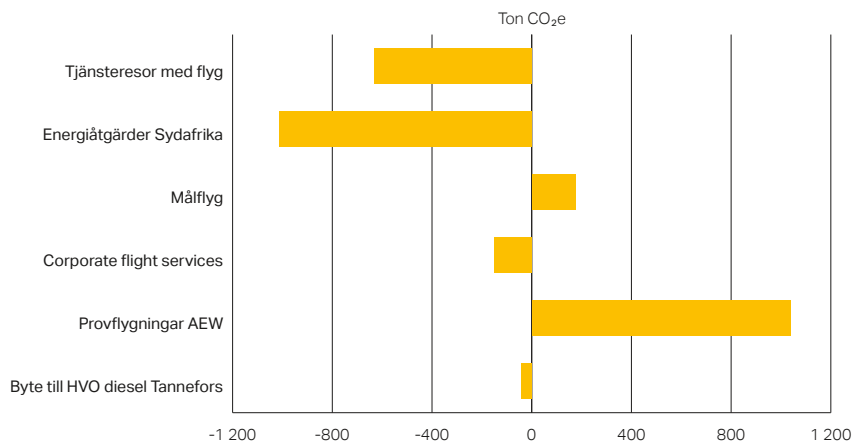

Nyckeltal	År 2018	Mål
Minskning av Saabs växthus gasutsläpp (relaterat till 2017)	3,3 procent minskning	33 procent till 2030

Avfall (ton)

Större utsläppsförändringar 2018 jämfört med 2017

Medarbetare

För att stärka Saabs framtida konkurrenskraft måste Saab fortsatt vara i teknikens framkant. Medarbetarna är kraften som för arbetet framåt.

För att varje medarbetare ska ha förutsättningar att utnyttja sin potential krävs kompetenta och engagerade ledare. Ambitionen är att fortsätta utveckla ett ännu mer affärsorienterat och prestationsdrivet ledarskap, där internationalisering och mångfald ingår som viktiga delar.

Utveckla och behålla

Det ska vara tydligt vilka förväntningar som finns på varje medarbetare. En prestationsdriven kultur bidrar till engagemang och möjlighet för varje medarbetare att uppnå sin potential. IPM-samtalen (Individual Performance Management) är ett viktigt verktyg där medarbetare och chef gemensamt sätter individens enskilda mål kopplade till företagets affärs mål. Saab mäter medarbetarengagemanget genom återkommande kortare mätningar, där resultatet fungerar som underlag för dialog och utveckling ledare och medarbetare emellan.

Saab erbjuder kompetens- och ledarskapsutveckling i en mängd olika former. Dels genom utbildningar, där vissa är obligatoriska för alla medarbetare, dels genom e-utbildning som sker flexibelt och kostnadseffektivt. Vi främjar också lärande i form av nätverk, mentorskap och genom att uppmuntra medarbetare att anta nya utmaningar.

För att fånga upp unga talanger arbetar Saab med en välutvecklad talangprocess, som innebär att personerna utvecklas redan innan de klivit in i ledande befattningar. De medarbetare som identifieras som topp-talanger synliggörs och ges tydliga utvecklingsplaner för att ytterligare fördjupa sina kunskaper om företaget. Saab Graduate Leadership Programme finns som karriärstart för de som är nyexaminerade eller unga yrkesverksamma.

Attrahera medarbetare

Saabs fortsatta konkurrenskraft är även beroende av att företaget lyckas locka till sig rätt medarbetare. Därför arbetar Saab för att positionera sig som en attraktiv arbetsgivare bland studenter och yrkesverksamma. Ett årligt traineeprogram, erbjudande om sommarjobb och examensarbeten, skolbesök, studiebesök och karriärmässor är några exempel.

Saab arbetar även långsiktigt med att främja utbildning och teknikintresse bland yngre elever för att på så sätt bredda basen

för framtida rekryteringar och samtidigt ta ett samhällsansvar. Läs mer om Saabs samhällsengagemang på sidorna 26–27.

Säkerhet och hälsa

En förutsättning för medarbetarnas prestation är att Saab är en trygg, säker och hälsosam arbetsplats ur det fysiska, organisatoriska och sociala perspektivet. Saab har en arbetsmiljöpolicy som har översatts till flera språk. Under året utvecklade Saab en global arbetsmiljöprocess som stöd för ett proaktivt arbete. Den uppdaterade arbetsmiljöprocessen lägger stor vikt vid att involvera medarbetare i arbetsmiljöarbetet, till exempel vid genomförande av riskbedömningar, och anmälningar av arbets-skador och tillbud.

Både chefer och medarbetare ska ha kunskaper om faktorer som påverkar arbetsmiljö och hälsa. Arbetsmiljöutbildningar och kommunikationsmaterial inom arbetsmiljöområdet, för både chefer och medarbetare, utvecklas kontinuerligt för att öka kunskapen.

Arbetsmiljöaspekten är också inbyggd i affärsprocesserna för att tidigt beakta de risker som kan vara förenade med uppdrag i riskutsatta miljöer. En viktig skyldighet som arbetsgivare är att se till att medarbetare är förberedda och väl rustade för resor och utlandsuppdrag. Saab har därför välutvecklade rutiner och utbildningar inför resor.

Mångfald

Saab ska vara en inkluderande arbetsplats där mångfald och jämställdhet är en självklarhet. På Saab finns en övertygelse, som också har stöd i forskningen, att mångfald ger organisationen tillgång till olika perspektiv och därmed ökad innovationskraft. Att ha likabehandling och icke diskriminering som princip är också i linje med de mänskliga rättigheterna. Alla som arbetar med rekrytering får utbildning i mångfaldsfrågor och mångfald finns med som en parameter i ledarskapsutbildningar och i den globala rekryteringsprocessen. Företaget har ett flertal nätverk för kvinnor och även nätverk för mångfald i bredare bemärkelse.

En övervägande majoritet av Saabs medarbetare är män. Saab har därför sedan flera år tillbaka lagt stort fokus på att öka andelen kvinnliga chefer. Genom ett systematiskt och uthålligt arbete lyckades företaget fördubbla andelen kvinnliga chefer på tio år, mellan 2007 och 2017. Saab har fortsatt stort fokus på jämställdhetsarbetet och har nu höjt målen ytterligare. I respektive affärsområdes ledningsgrupp finns en ambassadör för jämställdhetsarbetet som driver

Huvudsakliga risker:

- Att Saab inte lyckas attrahera och behålla rätt medarbetare
- Att Saab inte lyckas främja mångfald och inkludering och därmed får försämrade innovationskraft
- Att medarbetare inte har balans mellan arbete och fritid
- Att medarbetares hälsa påverkas av organisatoriska, sociala och fysiska risker i arbetsmiljön

Huvudsakliga policydokument:

- Code of Conduct
- Arbetsmiljöpolicy
- Resesäkerhetspolicy

arbetet framåt och ansvarar för att affärsområdet tar fram en aktivitetsplan. Ambassadörerna från affärsområdena bildar tillsammans med representanter från HR en arbetsgrupp för jämställdhet och mångfald. Arbetet följs upp av koncernledningen.

Saab i Sydafrika har startat flera projekt för att inkludera de människor som tidigare stått utanför arbetslivet till följd av apartheid. Inom ramen för "Saab skills programme" har företaget exempelvis anställt ungdomar med funktionshinder som får utbildning och mentorskap för att kunna bidra fullt ut i verksamheten. Företaget utbildar dessutom ett antal arbetslösa ungdomar årligen i så kallade ICP-standarder, vilket är en eftertraktad kunskap inom industrin. Projektet ligger i linje med den sydafrikanska regeringens handlingsplan för att hantera den sociala och ekonomiska obalans som skapades som en följd av apartheid, Broad Based Black Economic Empowerment (BBBEE).

Exempel på aktiviteter 2018

- Tog fram ny strategi för att attrahera rätt framtida arbetskraft.
- Förberedde implementeringen av ett nytt gemensamt systemstöd med standardiserade HR-processer för bland annat rekrytering, utvecklingssamtal, talangidentifiering, kompetensutveckling och hantering av personaldata.
- Inledde arbetet med att tydliggöra olika karriärvägar, med en gemensam struktur, för att skapa transparens och främja intern rörlighet.
- Analyserade kraven i ISO-standard 45001 för arbetsmiljö och påbörjade implementeringen.
- Utvecklade en global process för ett proaktivt arbetsmiljöarbete och påbörjade implementeringen.

- Inledde ett samarbete med en global leverantör som erbjuder kompetensutveckling inom arbetsmiljöområdet samt stöd i lag- och kravefterlevnad.
- Lanserade webb utbildningen "Hälsa och säkerhet i ett organisatorisk och socialt perspektiv" för medarbetare i Sverige.

Planerade aktiviteter 2019

- Implementera ett nytt gemensamt systemstöd med standardiserade HR-processer för bland annat rekrytering, utvecklingsamtal, talanghantering, kompetensutveckling och hantering av personaldata.
- Fortsätta implementeringen av den globala arbetsmiljöprocessen.
- Genomföra interna och externa revisioner för att förbereda inför certifieringsrevision av ISO 45001.

25,1%

Andel chefer globalt som är kvinnor

23,5%

Andel medarbetare globalt som är kvinnor

28,5%

Andel chefer i Sverige som är kvinnor

23,5%

Andel medarbetare i Sverige som är kvinnor

Nyckeltal – Utveckla

	2017	2018	Mål
Antal utbildningar Saabs medarbetare genomfört under året (gäller endast utbildningar som bokats via Saabs interna kompetensportal)	49 155 (varav 15% externutbildningar)	60 287 (varav 7% externutbildningar)	-
Andel av medarbetarna som uppger engagemang för sitt arbete i medarbetarenkäten	75%	76%	-
Andel av medarbetarna som har haft samtal med sin chef om mål, utveckling och prestation	Mäts globalt from 2019	Mäts globalt from 2019	100%

Nyckeltal – Attrahera

	2017	2018	Mål
Antal examensarbeten (Sverige)	191	227	Minst 150
Antal sommarjobb (Sverige)	466	423	-
Placering i Universums ranking över attraktiva arbetsgivare bland ingenjörstudenter (Sverige)	6	6	Bland de fem bästa
Personalomsättning (Sverige)	6,7%	7,5%	-

Nyckeltal – Hälsa och säkerhet

	2017	2018	Mål
Antal rapporterade tillbud per arbetsolycka (ökad benägenhet att rapportera tillbud minskar risken för arbetsolyckor)	-	5	10
Total Case Incident Rate	-	1,72	-
Antal rapporterade arbetsolyckor	211	183	-
Frisktal (andel anställda i procent som varit sjukfrånvarande mindre än 40 timmar på ett år) (Sverige)	74,9%	73,4%	-
Sjukfrånvaro (Sverige)	2,94%	3,15%	-
Sjukfrånvaro kvinnor (Sverige)	4,55%	4,75%	-
Sjukfrånvaro män (Sverige)	2,48%	2,68%	-
Antal medarbetare som genomfört Saabs rese-säkerhetsutbildning steg 1 respektive steg 2 samt livräddningsutbildning (L-ABC) sedan 2016	Steg 1: 472 Steg 2: 146 L-ABC: 167	Steg 1: 693 Steg 2: 221 L-ABC: 701	-

Nyckeltal – Mångfald

	2017	2018	Mål
Andel kvinnor i koncernledning	38,5%	30,7%	-
Andel kvinnor i styrelse (stämмоvalda exklusive verkställande direktören)	44,4%	44,4%	-
Andel sommarjobbare som är kvinnor (Sverige)	43%	38%	-
Andel examensarbetare som är kvinnor (Sverige)	28%	27%	30%
Andel i "Saab skills programme" som är kvinnor (Sydafrika)	40%	43%	-
Antal nationaliteter bland Saabs medarbetare	53	51	-
Andel medarbetare utanför Sverige	19%	18%	-
Genomsnittsålder bland Saabs medarbetare	46	45	-
Saabs gradering i B-BBEE (Broad Based Black Economic Empowerment), ett sydafrikanskt program för att ge inflytande åt tidigare missgynnade grupper	2	4 ¹⁾	-

¹⁾ Saab uppnådde en lägre nivå jämfört med 2017 på grund av förändrade lagkrav för B-BBEE under 2018.

Mänskliga rättigheter

Som ett ansvarsfullt företag på en global marknad är det en självklarhet för Saab att respektera grundläggande mänskliga rättigheter och att sträva efter att inte orsaka eller bidra till negativ påverkan på mänskliga rättigheter.

Saab har förbundit sig att tillämpa FN Global Compacts tio principer och integrerat dem i företagets uppförandekod. Genom inköpsprocesser och i kontakten med samarbetspartners ska vi öka medvetenheten om FN Global Compact och på så sätt främja de värderingar Saab står för. Saab har en påverkan på mänskliga rättigheter genom sitt arbete inom ett flertal områden, alltifrån arbetet med mångfald och arbetsmiljö till antikorrupcion och exportkontroll. Arbetet med mänskliga rättigheter är en kontinuerlig process som löpande utvecklas.

Saab använder FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter som ett stöd i arbetet. Enligt dessa principer förväntas företag identifiera sina mest väsentliga frågor rörande mänskliga rättigheter, de där det finns risk för de mest allvarliga negativa konsekvenserna genom företagets verksamhet. Saab har identifierat efterlevnad av exportregler (rätten till liv, frihet och personlig säkerhet) och ansvarsfulla leverantörsrelationer (rätten till rimliga arbetsvillkor) som sina mest väsentliga frågor.

Efterlevnad av exportregler

Samtidigt som försvarsmateriel bidrar till att upprätthålla mänskliga rättigheter kan de, om de används fel och i strid med internationell rätt, också leda till kränkningar av mänskliga rättigheter. Export av försvarsmateriel innebär därför ett stort ansvar och är omgärdad av strikta regelverk.

FN-stadgan slår fast att det är varje lands rättighet – och skyldighet – att skydda sina

medborgare mot väpnat angrepp. Det militära försvaret är den yttersta förutsättningen för detta. En inhemsk försvarsindustri är en viktig komponent i försvarsförmågan, men förutsätter försäljning och tekniksamarbeten med andra länder för långsiktig utveckling.

Den största delen av Saabs export sker från Sverige, där Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP) på uppdrag av regeringen avgör vilka försvarsprodukter Saab får sälja till vilka länder. Export av försvarsmateriel får bara ske efter tillstånd. Sådant tillstånd kan ges om det finns säkerhets- och försvarspolitiska skäl för exporten och om den är förenlig med svenska utrikespolitiska intressen. Beslut om exporttillstånd avgörs från fall till fall där ISP väger in ett antal kriterier i en helhetsbedömning. ISP tar även hänsyn till vilken typ av produkt beslutet gäller, se ruta nedan.

Saab har även egna interna processer för att väga in risker kopplade till bland annat mänskliga rättigheter för att bedöma nya affärsmöjligheter. Saab gör en samlad bedömning där flera faktorer vägs in. Företagets hållning är att handel med andra länder kan vara ett sätt att främja länders utveckling.

Saab har koncerngemensamma styrdokument och verktyg för att underlätta för verksamheten att följa de exportkontrollregelverk som är tillämpliga för företagets produkter och verksamhet. Exportkontrollchefen ansvarar för företagets övergripande policy, direktiv och styrande dokument, ger råd till verksamheten i operationella frågor samt följer upp efterlevnaden inom företaget. Därutöver har varje affärsområde egna funktioner för exportkontroll som sköter det operationella arbetet. För att samverka och behovsprioritera finns även ett exportkontrollråd med representanter från olika delar av verksamheten.

Huvudsakliga risker:

- Bristande efterlevnad av Saabs uppförandekod för leverantörer.
- Att mineraler och andra råvaror som Saab och dess underleverantörer använder i sina produkter anskaffas från konfliktområden

Huvudsakliga policydokument:

- Code of Conduct
- Supplier Code of Conduct
- Konfliktmineralspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Exportkontrollpolicy

Vilken typ av produkt exporten gäller vägs in i beslutet om exporttillstånd

Den tillståndgivande myndigheten i Sverige delar in produkterna i följande kategorier:

- Krigsmateriel för strid, till exempel vapen
- Övrig krigsmateriel, till exempel radarövervakningssystem
- Produkter med dubbel användning, till exempel elektronik och datorer

Saab utvecklar ständigt sina processer för att förbättra arbetet. Kontinuerliga internutbildningar hålls inom exportkontrollområdet för medarbetare som kommer i kontakt med kontrollerade produkter eller teknik. Det finns även en webbaserad introduktionsutbildning som är tillgänglig för Saabs medarbetare. För exportkontrollhandläggarna och andra nyckelpersoner hålls en konferens vartannat år för att öka kunskap och förståelse för olika exportkontrollregelverk samt närliggande rättsområden. Vi samverkar även med annan industri i olika branschorganisationer i Sverige, EU och USA.

Ansvarsfulla leverantörsrelationer

Den största andelen av Saabs inköp sker från Sverige och en övervägande majoritet av leverantörerna finns i Europa. Saab har relativt få förstaledsleverantörer i länder där nationella lagar och internationellt accepterade principer och normer för arbetsvillkor, antikorrupktion och miljö inte accepteras fullt ut. Därför ser Saab störst risker längre ned i leverantörskedjan. Saab köper huvudsakligen komponenter och teknik kopplade till företagets system och i mindre utsträckning drifts- och servicetjänster.

Vi ser leverantörerna som en förlängning av den egna verksamheten och kräver att de tar samma sociala och miljömässiga ansvar som vi gör. Ett systematiskt arbete för att säkerställa ansvar i leverantörskedjan minimerar inte bara risker, utan bidrar även till bättre kvalitet på de produkter vi köper. Saab har i flertalet fall långa och nära samarbeten med välrenommerade leverantörer.

Saab arbetar ständigt för att utveckla och förbättra arbetssätt för att minimera sociala och miljömässiga risker i leverantörskedjan. Vi strävar mot att uppförandekoden för leverantörer, ska ingå i alla avtal med större affärsmässig påverkan. I uppförandekoden för leverantörer, som bygger på FN Global

Compacts principer och Internationella arbetsorganisationens kärnkonventioner, uttrycker vi en förväntan att leverantörerna ska ställa liknande krav på sina respektive leverantörer. Om en leverantör inte lever upp till kraven är Saabs inställning att så långt som möjligt uppmuntra till förbättring och samarbeta med leverantören. Allvarliga överträdelse och ovilja till samarbete kan dock leda till avtalsmässiga konsekvenser för leverantören.

Konfliktmineraler är mineraler som utvinns i konfliktzoner och som säljs i syfte att finansiera fortsatt konflikt och möjliggör fortsatt förtryck och våld mot lokalbefolkningar. Saabs ambition är att företagets produkter inte ska innehålla dessa mineraler. I uppförandekoden för leverantörer finns ett särskilt avsnitt om konfliktmineraler och Saab har även policy och regelverk för konfliktmineraler.

Exempel på aktiviteter under 2018

- Anställde en resurs för att samordna arbetet med hållbarhet i leverantörskedjan.
- Tog fram särskild policy och handlingsplan för "Combating human trafficking and slavery".

Planerade aktiviteter 2019

- Utveckla ett interaktivt verktyg för att effektivt låta leverantörer ta del av och acceptera Saabs uppförandekod.
- För varje affärsområde genomföra ett antal uppföljningar, utvärderingar och dialoger med leverantörer som har accepterat uppförandekoden.
- Utbilda Saabs inköpsorganisation om hållbarhet i leverantörskedjan.
- Uppdatera uppförandekoden för leverantörer.

Samhälle

Grunden i Saabs hållbarhetsåtagande är att skapa trygghet för människor och samhällen genom att bidra till säkerhet och försvarsförmåga. Med sin högteknologiska verksamhet skapar Saab även andra värden till samhället.

Saabs verksamhet spelar en betydande roll i att driva innovations- och teknologitvecklingen i samhället. Med medarbetare på ett stort antal orter skapar Saab arbetstillfällen, samverkansmöjligheter och kunskaps-spridning. Med tanke på de produkter Saab säljer är ansvarstagande för informations- och produktsäkerhet en självklarhet.

Innovation och kunskapspridning

Saabs avancerade produktutveckling genererar kunskap, teknologiska lösningar och innovationer som möter framtiden. En viktig del i Saabs innovationsförmåga är samarbeten med universitet och akademier. Samarbetet innebär bland annat att medarbetare på Saab får möjlighet att forska som industridoktorander och att forskare och studenter från akademien får möjlighet att bli involverade i Saabs arbete. I samarbete med universiteten har även ett antal adjungerade professorer utsetts.

När Saab gör stora försvarsmateriell-affärer innehåller avtalen ofta mer än bara försäljning av produkter. Många länder ställer krav på teknologi- och kompetensöverföring samt olika former av industriellt samarbete. Genom kundanpassade erbjudanden har Saab tillsammans med partners bidragit till flera lyckosamma projekt som påverkar landets ekonomi i positiv riktning.

Sverige ses av många länder som ett föredöme inom entreprenörskap och innovationstänkande. Saab tar med sättet att arbeta med forskning och utveckling i Sverige till nya marknader genom att bygga relationer med akademi, företag och offentlig sektor.

Många potentiella kunder vill tillägna sig den teknik och de förmågor som Saab kan erbjuda. Samtidigt ger det Saab möjlighet att tidigt delta i kundprojekt. Saab är till exempel en av grundarna till det svensk-brasilianska forskningscentret CISB i Brasilien. Organisationen har 17 medlemmar och över 100 samarbetspartners. Saab är också en av grundarna av The Swiss – Swedish Innovation Initiative, en virtuell innovationsplattform för att knyta ihop forskning, innovationsorganisationer och företag i Sverige

och Schweiz. Plattformen har varit mycket framgångsrik och på fyra år bidragit till en kraftig ökning av antalet bilaterala forskningsprojekt. Saab startade nyligen forsknings- och innovationscentrum även i Finland och Singapore.

Vissa av Saabs utvecklingsprojekt resulterar i produktidéer som ligger utanför kärnverksamheten. Dessa projekt samlas i Saab Ventures som tillsammans med externa investerare vidareutvecklar idéerna och hittar en naturlig hemvist för verksamheten. Se exempel på www.saabgroup.com.

Främja utbildning och teknikintresse

Saab har som ambition att bidra till social utveckling på de marknader där vi verkar med fokus på att främja utbildning och teknikintresse. Det skapar förtroende för Saabs verksamhet och bidrar till kunskapsutveckling som är till nytta för samhället i stort såväl som för Saab. Samhällsinsatserna ska främst ske med hjälp av företagets medarbetare eftersom det ger värdefulla erfarenheter för de medarbetare som engagerar sig.

För att främja teknikintresse genomför Saab en mängd aktiviteter som riktar sig till barn och ungdomar från förskoleåldern och uppåt. Allt från teknik för knattar, tekniktävlingar, studiebesök och sommarteknikskola till ett gymnasieprogram där eleverna får nära kontakt med Saabs verksamhet. Se fler exempel på www.saabgroup.com.

Förmågan att vara nytänkande och skapa förändring tar Saab med sig in i ridsporten genom sponsringskonceptet Ridsportens Innovationer. Med nytänkande som en röd tråd genom satsningen vill Saab vara med och utveckla ridsporten. Ett antal spännande samarbetsprojekt skapar ny kunskap och ökad innovationskraft, samtidigt som det väcker intresse för tekniska utbildningar hos unga ridsportaktiva. Saab engagerar ungdomarna med seminarier kring innovation och personlig utveckling kopplat till ridsportmiljön.

Informationssäkerhet

Saab hanterar information som är av central betydelse för kunders verksamhet och i många fall även för Sveriges och andra nationers säkerhet. I en allt osäkrare omvärld och med ökande cybersäkerhetsutmaningar är ett kontinuerligt och systematiskt informations- och IT-säkerhetsarbete avgörande. Vi arbetar för att ständigt

Huvudsakliga risker:

- Att information kommer i fel händer genom felaktig informationshantering eller genom att någon bryter sig in i Saabs IT-system
- Framtida ingenjörskris

Huvudsakliga policydokument:

- Produktsäkerhetspolicy
- Informationssäkerhetspolicy
- Policy för sponsring och samhällsengagemang
- Code of Conduct

Primära lärosäten som Saab samarbetar med:

Kungliga tekniska högskolan i Stockholm, Tekniska högskolan vid Linköpings universitet, Chalmers tekniska högskola i Göteborg, Försvarshögskolan i Stockholm, Lunds universitet, Aalto Universitetet i Finland och Nanyang Technology University i Singapore.

utveckla den globala säkerhetsstyrningen där riskhantering är en central del. Varje medarbetare och chef ska förstå sin roll i säkerhetsarbetet. Att tillvarata de möjligheter som den nya informationsteknologin ger kräver att informations- och IT-säkerhetsarbetet är fullt integrerat med affärs- och teknikutvecklingsarbetet.

Produktsäkerhet

Med en produktportfölj som innehåller allt från avancerade flygsystem till ubåtar är det av yttersta vikt att Saabs produkter är säkra att använda. Säkerhetsnivån för Saabs system och produkter ska uppfylla relevanta lagar, föreskrifter, internationella standarder och bästa praxis.

Det metodiska analysarbetet för produktsäkerhet som genomförs under produktutvecklingen finns beskrivet i bland annat "System Safety Handbook" och ingår i Saabs globala verksamhetssystem.

I Saabs organisation finns systemsäkerhetsingenjörer som driver analysarbete i projekten och sprider kunskap om produktsäkerhet genom information och utbildningar. Samarbete inom området är viktigt och berör förutom systemsäkerhetsingenjörerna många olika roller som till exempel konstruktörer, systemingenjörer, inköpare och projektledare.

För att garantera fortsatt luftvärdighet i militära och civila flygplan har Saab särskilda processer för flyg- och systemsäkerhet. Processerna innebär bland annat att Saab följer hur flygplanen används i drift och analyserar alla rapporterade händelser. Ett annat område med stora krav på produktsäkerhet är ubåts- och ytfartygsverksamheten. Det är av yttersta vikt att på ett tidigt stadium identifiera och hantera risker för att säkerställa en slutprodukt som är säker att använda och inte orsakar skada på person, egendom eller miljö.

Nyckeltal

	2017	2018	Mål
Antal industridoktorander (universitetssamarbeten och industridoktorander bidrar till innovationsförmågan).	36 industridoktorander.	54 industridoktorander.	Saab ska årligen ha minst 20 industridoktorander.
Antal deltagare i ungdoms-seminarier om innovation och personlig utveckling inom ridsporten.	510	570	-
Antal medarbetare som engagerat sig som läxhjälpare i matte (Sverige).	27	28	-
Deltagare i "Saab skills programme" (programmet syftar till att främja teknikkunskan och inkludera de människor som tidigare stått utanför arbetslivet till följd av apartheid) (Sydafrika).	110	106	-
Andel hanterade system-säkerhetsrisker i design- och konstruktionsfasen inom ubåts- och ytfartygsverksamheten.	100%	99% (arbetet slutförs under 2019).	100%

Exempel på aktiviteter 2018

- Genomförde sommarteknikskola, studiebesök, tekniktävlingar, mentorprogram med mera för barn och ungdomar från förskoleklass till gymnasiet.
- Ingick samarbetsavtal med Lunds universitet.
- Vidareutvecklade tekniska säkerhetslösningar.
- Startade en arbetsgrupp för förvaltning och vidareutveckling av en handbok för systemsäkerhet.

Planerade aktiviteter 2019

- Saabs tekniska gymnasium firar 10 år.
- I samarbete med bland annat Vinnova lansera innovationsplattformar i kundländer med syfte att koordinera samarbete mellan stat, industri och akademi.
- Utveckla en process för samarbete med start-ups och mindre bolag för att öka Saabs innovationskraft.
- Genomföra revisionsprogram på valda delar av Saabs IT-infrastruktur.
- Utveckla Saabs process för produktsäkerhet för att möta ökade krav från nuvarande och framtida kunder.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Styrelsen antar koncernens uppförandekod och hållbarhetsrapportering. Corporate Responsibility Council föreslår prioriteringar till koncernledningen. Rådet består av representanter från Saabs koncernledning och leds av vice vd, som är ansvarig för hållbarhetsfrågorna i koncernledningen. Saabs funktion för Corporate Responsibility samordnar hållbarhetsarbetet inom koncernen. För varje prioriterad hållbarhetsfråga finns en utsedd person som varje år ansvarar för att samla in information inom sitt område och rapportera mål och resultat.

Nolltolerans mot korruption

Styrelsen ansvarar genom revisionskommittén för att övervaka utvecklingen av uppförandekoden och har det yttersta ansvaret för att följa upp och utvärdera det affäretiska arbetet. Ethics and Compliance Board leder och drar upp riktlinjer för arbetet, fattar beslut om affäretiska frågor och följer upp visseblåsarärenden. Rådet sammanträder minst åtta gånger om året och leds av Saabs chefsjurist som rapporterar arbetet till styrelsens revisionskommitté. Andra viktiga funktioner för affäretikarbetet är Ethics and Compliance som ansvarar för att övervaka, koordinera och utveckla det korruptionsförebyggande arbetet och bidra med sakkunskap inom området och Market Network Management leder processen för att sluta avtal med marknadskonsulter och andra tredjeparter.

Minska påverkan på miljön

Ansvaret för Saabs strategiska utveckling och uppföljning av miljöarbetet ligger på Group Function Environmental Management. Inom affärsområdena drivs miljöarbetet med affärsområdeschefen som ytterst ansvarig. De mål som sätts på koncernnivå bryts ner inom respektive affärsområde och dotterbolag. Group Environmental Council samordnar och följer upp Saabs miljöarbete.

Uppföljning och utvärdering av arbetet sker en gång om året via ledningens genomgång, samt vid revisioner på olika nivåer inom företaget.

Attraktiv arbetsgivare

Saabs personaldirektör har det övergripande ansvaret för personalarbetet inom koncernen. Utveckling av koncernens personalarbete sker i samverkan med HR-funktioner inom respektive affärsområde och leds av HR-staben.

Bidra till samhället

Insatserna styrs utifrån Saabs vision och verksamhetsidé. Aktiviteter för att bidra till social utveckling ska, enligt Saabs strategi för samhällsengagemang, främst ske med hjälp av Saabs medarbetare och teknik samt fokusera på att främja teknikintresse och utbildning.

Policyer

Styrning av hållbarhetsarbetet sker genom etablerade policyer och liknande dokument, såsom: uppförandekod, personalpolicy, miljöpolicy, arbetsmiljöpolicy, inköbspolicy, mångfaldspolicy, resereglemente och säkerhetspolicy. Uppförandekoden innehåller avsnitt om affäretik, informations-säkerhet, socialt ansvarstagande, arbetsplatsen, miljö med mera. Koden finns på svenska, engelska, portugisiska, spanska, tyska, arabiska och tjeckiska. Saab har även en särskild uppförandekod för leverantörer som bygger på FN Global Compacts tio principer och Internationella arbetsorganisationens kärnkonventioner. Saab har ingen särskild policy för mänskliga rättigheter eftersom dessa frågor tas om hand i Saabs övriga policyer. Samtliga koncernövergripande policyer finns tillgängliga för alla medarbetare i Saabs verksamhetssystem. Saab är certifierat gentemot miljöledningssystemet ISO 14001.

Samarbeten, initiativ och medlemskap

Saab är sedan 2011 anslutet till FN Global Compact och har åtagit sig att följa dess tio principer kring mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorruption. Som en vägledning i hållbarhetsarbetet följer Saab OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Utöver dessa har Saab valt att ansluta sig till ett antal hållbarhetsinitiativ och organisationer. Se exempel nedan:

- Den affäretiska kommittén för Aerospace and Defence Industries Association of Europe (ASD)
- Stygruppen för International Forum on Business Ethical Conduct (IFBEC)
- Miljösamarbeten i branschorganisationerna Teknikföretagen och Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF)
- Miljösamarbeten inom Europa via Aerospace and Defence industries Association (ASD) och globalt via International Aerospace Environmental Group (IAEG)
- Global Compact Network Nordic Countries
- Carbon Disclosure Project
- Global Reporting Initiative
- Green Chain

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Intressenternas förväntningar, tillsammans med Saabs egen strategiska bedömning, ligger till grund för valet av prioriterade frågor för Saabs hållbarhetsarbete (se sidorna 54–55) och därmed även innehållet i denna rapport. Saab får input från intressenter via en mängd olika kanaler

varav några exempel listas i tabellen nedan. Saab deltar även i flera samarbeten och organisationer som ger värdefulla bidrag till arbetet (se sid 66).

De hållbarhetsfrågor som de flesta intressenter pekar på som särskilt viktiga för Saabs verksamhet är nolltolerans mot

korruption och efterlevnad av exportregler. Många vill också veta mer om hur Saab arbetar med miljömässigt hållbara innovationer. Respektive intressentgrupp har dessutom förväntningar på Saab utifrån sitt specifika intresseområde.

Intressegrupp	Huvudsakliga dialogformer
Ägare och investerare	<ul style="list-style-type: none"> • Separata möten med investerare kring hållbarhetsfrågor • Årsstämman • Hållbarhetsenkäter från investerare och analytiker • Kontinuerlig dialog med investerare och analytiker
Medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> • Löpande dialog via den dagliga verksamheten • Utvecklingssamtal • Årlig medarbetarenkät
Studenter och presumtiva medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsmarknadsdagar och liknande event • Samarbeten med universitet och högskolor • Externa undersökningar om studenters förväntningar på framtida arbetsgivare
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> • Personliga möten, mässor och konferenser
Samhället i stort, inklusive beslutsfattare och intresseorganisationer	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i försvarsforum och debatter, exempelvis Almedalen och Folk och Försvar i Sälen • Samarbeten med offentliga organisationer och myndigheter, till exempel EU och FN • Volontärarbete och samarbeten med ideella organisationer
Leverantörer och partners	<ul style="list-style-type: none"> • Löpande kontakt med leverantörer och partners

Bolagsstyrningsrapport

Inledning

Saab AB är ett svenskt publikt aktiebolag och bolagets B-aktier är upptagna till handel på Nasdaq Stockholm.

Styrningen av Saab utgår från den svenska aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter, Svensk kod för bolagsstyrning samt andra relevanta svenska och utländska lagar, regler och riktlinjer.

Saab har en uppförandekod (Code of Conduct) som innehåller etiska riktlinjer inom en rad områden för bolagets och de anställdas agerande i kontakt med kunder, affärspartners och i samhället samt de anställdas agerande gentemot varandra som kollegor. Saabs uppförandekod utgör en del i styrningen av Saab.

Svensk kod för bolagsstyrning

Saab följer Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) då bolaget har aktier upptagna till handel på Nasdaq Stockholm och därmed ska följa god sed på värdepappersmarknaden. Koden finns tillgänglig på www.bolagsstyrning.se.

Denna bolagsstyrningsrapport är upprättad enligt årsredovisningslagen och Koden och redovisar hur Saab tillämpade Koden under räkenskapsåret 2018. Saabs webbsida, www.saabgroup.com, har en särskild avdelning för bolagsstyrningsfrågor som uppdateras kontinuerligt i enlighet med Koden.

Bolagsstyrningsrapporten inkluderar styrelsens rapport om intern kontroll avseende finansiell rapportering.

Denna bolagsstyrningsrapport är granskad av bolagets revisor. Saab har inte gjort någon avvikelse från Kodens regler under 2018.

1 Bolagsstämma och ägarstruktur

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet i ett aktiebolag. Vid bolagsstämman har aktieägarna möjlighet att utöva sin rösträtt. Årsstämma ska hållas inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår. På årsstämman beslutar aktieägarna till exempel om årsredovisningen, vinstutdelning, val av styrelse, styrelsearvode, revisorsarvode, antagande av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare och, i förekommande fall, val av extern revisor samt andra ärenden i enlighet med aktiebolagslagen. Förberedelser och genomförande av årsstämman 2018 skedde enligt Koden, och årsstämman 2019 kommer också att genomföras enligt Kodens bestämmelser. Årsstämma i Saab hölls den 10 april 2018 i Linköping och 587 aktieägare var representerade vid stämman, motsvarande cirka 66 procent av det totala antalet röster i bolaget. I år kommer årsstämman att hållas den 11 april 2019 i Linköping, för mer information, se sida 141. Den 16 november 2018 höll Saab en extra bolagsstämma i Stockholm. Vid denna stämma beslutade aktieägarna om bemyndigande för styrelsen att besluta om nyemission av aktier med företrädesrätt för bolagets aktieägare. Vid denna extra bolagsstämma deltog 335 aktieägare, motsvarande cirka 65 procent av det totala antalet röster i bolaget.

Aktiekapitalet i Saab uppgick den 31 december 2018 till SEK 2 170 749 952, fördelat på 2 383 903 A-aktier samt 133 287 969 B-aktier. Efter slutlig registrering av den genomförda nyemissionen vid Bolagsverket i början av januari 2019 uppgår aktiekapitalet till SEK 2 173 533 552, fördelat på 2 383 903 A-aktier samt 133 461 944 B-aktier. A-aktierna har tio röster per aktie och B-aktierna har en röst per aktie. En A-aktie kan på begäran av aktieägaren omvandlas till en B-aktie. Saabs aktier är registrerade hos Euroclear Sweden AB. Kvotvärdet per aktie är SEK 16. B-aktierna är upptagna till handel på Nasdaq Stockholm, Large Cap-listan. A-aktierna är inte marknadsnoterade. Samtliga A-aktier ägs av Investor AB.

Styrelsen har ett bemyndigande från bolagsstämman att återköpa egna aktier, för ytterligare information se sidan 79. Den 31 december

2018 hade Saab ett eget aktieinnehav om 2 363 299 B-aktier, motsvarande 1,8 procent av aktiekapitalet. För ytterligare information om ägarstruktur, se sidan 36.

Största aktieägare, 31 januari 2019

Källa: Modular Finance	Andel av kapital, %	Andel av röster, %
Investor AB	30,2	40,3
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	8,8	7,7
Swedbank Robur Fonder	5,6	4,9
Första AP-fonden	3,7	3,3
AFA Försäkring	2,9	2,5
Vanguard	1,9	1,6
Livförsäkringsbolaget Skandia	1,7	1,5
Fidelity Investments (FMR)	1,6	1,4
Nordea Fonder	1,4	1,2
Norges Bank	1,4	1,2

2 Valberedning

Enligt den valberedningsprocess som beslutades av årsstämman 2011, och som gäller tills vidare, ska Saab ha en valberedning bestående av en representant för var och en av de fyra till röstetalet största aktieägarna eller ägargrupperna samt styrelseordföranden. Namnen på de fyra ägarrepresentanterna, och aktieägarna de företräder, offentliggörs senast sex månader före årsstämman och baseras på de kända röstetalen per sista bankdagen i augusti året före årsstämman. Valberedningsprocessen innefattar ett förfarande för att vid behov ersätta en ledamot som lämnar valberedningen innan dess arbete är slutfört.

Enligt valberedningsprocessen ska valberedningen arbeta fram förslag till beslut i nedanstående frågor att presenteras för årsstämman:

- stämмоordförande,
- styrelse,
- styrelseordförande,
- styrelsearvoden med uppdelning mellan ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt ersättning för utskottsarbete,
- revisorer (i förekommande fall), och
- arvode för bolagets revisorer.

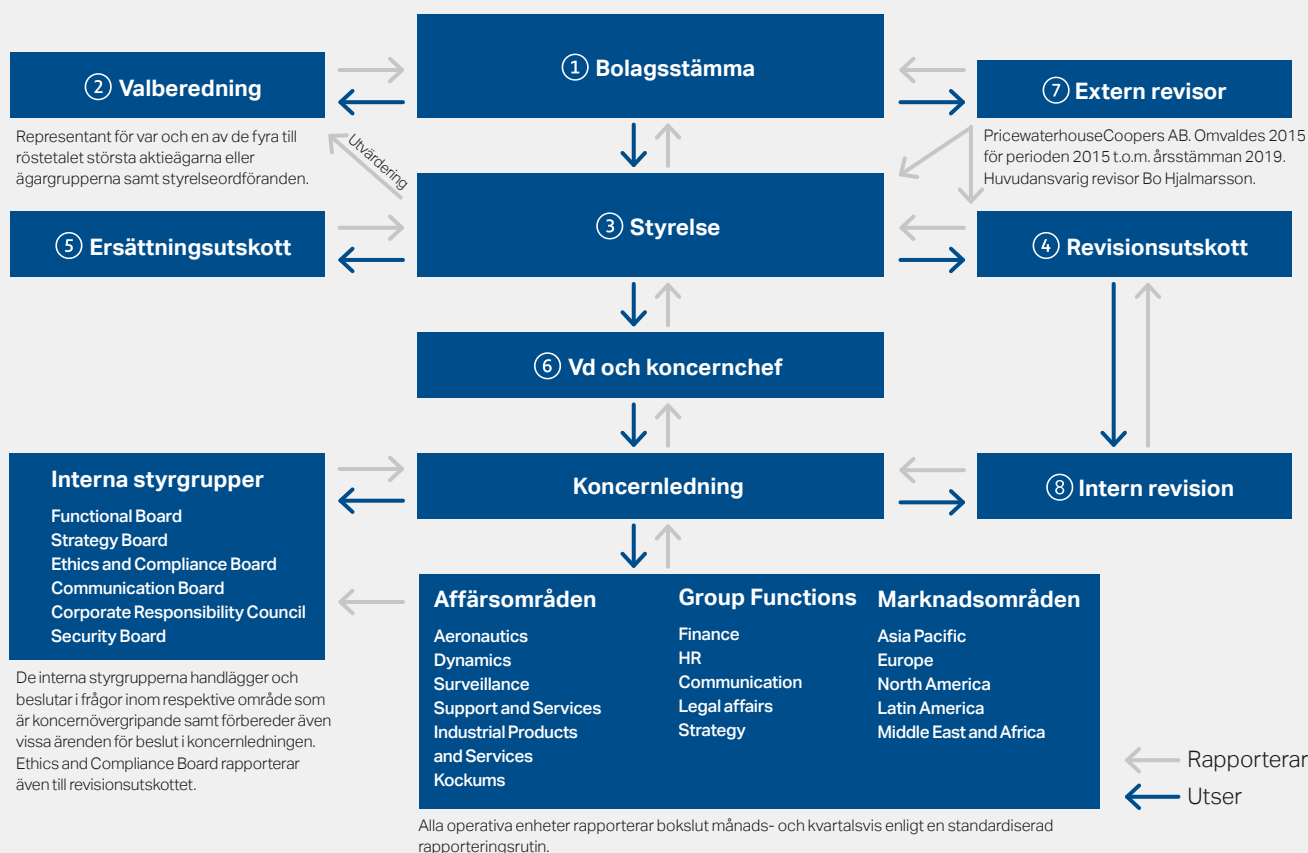
Inför årsstämman den 10 april 2018 lämnade valberedningen förslag till beslut om ordförande vid årsstämman, styrelse samt styrelse- och revisorsarvode. I samband därmed meddelade valberedningen att den tillämpat bolagsstyrningskodens regel 4.1 som mångfaldspolicy i fråga om styrelsen. Målet med policyn är att valberedningens förslag ska leda till att styrelsen i Saab får en ändamålsenlig sammansättning med tillfredsställande mångfald och bredd vad gäller ledamöternas kön, kompetens, ålder, erfarenhet och bakgrund.

Inför årsstämman i Saab den 11 april 2019 meddelades i pressmeddelande den 26 september 2018 att följande aktieägarrepresentanter, förutom styrelsens ordförande Marcus Wallenberg, har utsetts till ledamöter i Saabs valberedning (aktieägarens namn anges inom parentes): Petra Hedengran (Investor AB), Peter Wallenberg Jr (Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse), Jan Andersson (Swedbank Robur Fonder) och Anders Algotsson (AFA Försäkring). Petra Hedengran är ordförande i valberedningen.

Dessa representerar tillsammans cirka 54 procent av röstetalet i Saab enligt ägarförhållanden per den 31 augusti 2018. Efter ägarförändringar under fjärde kvartalet 2018 har Olof Jonasson (Första AP-fonden) från mitten av december 2018 varit adjungerad till valberedningen.

Valberedningens förslag till beslut på årsstämman 2019 har offentliggjorts i samband med kallelsen till årsstämma 2019.

Styrning och rapportering 2018

Valberedningens ledamöter inför årsstämman 2019

Ledamot	Repräsentarer	Andel av röster, % 2018-08-31	Andel av kapital, % 2018-08-31
Petra Hedengran	Investor AB	39,54	30,03
Peter Wallenberg Jr	Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	7,59	8,79
Jan Andersson	Swedbank Robur Fonder	4,20	4,87
Anders Algotsson	AFA Försäkring	2,42	2,80
Marcus Wallenberg	Styrelseordförande Saab AB		

policy. Styrelsen i Saab består av ledamöter med mångfald och bredd vad gäller ledamöternas kön, kompetens, ålder, erfarenhet och bakgrund. I styrelsen finns sammantaget den kompetens och erfarenhet som är viktiga för Saabs verksamhet och som valberedningen bedömer behövs för att möta Saabs framtida utmaningar och behov. Av de stämvalda styrelseledamöterna i Saabs styrelse, exklusive verkställande direktören, är 44,4 procent kvinnor.

Vid konstituerande styrelsemöte efter årsstämman utsågs Sten Jakobsson till vice ordförande. I styrelsen är endast verkställande direktören, Håkan Buskhe, anställd i bolaget.

Information om ersättning till styrelseledamöterna, som beslutades av årsstämman 2018, finns i not 9.

Bolagsstämmovalda ledamöter

Ordinarie

Marcus Wallenberg	Sara Mazur	Erika Söderberg Johnson
Håkan Buskhe	Daniel Nodhäll	Joakim Westh
Sten Jakobsson	Bert Nordberg	
Danica Kragic Jensfelt	Cecilia Stegö Chilò	

Arbetsgärlledamöter

Ordinarie

Stefan Andersson	Suppleanter
Göran Gustavsson	Conny Holm
Nils Lindskog	Magnus Gustafsson
	Tina Mikkelsen

Styrelseledamöternas andra väsentliga uppdrag, tidigare befattningar, aktieinnehav i bolaget med mera framgår av presentationen av styrelsen, se sidorna 74–75.

③ Styrelsen

Styrelsens sammansättning

Enligt Saabs bolagsordning ska styrelsen, utöver arbetstagarrepresentanterna, bestå av minst sex och högst tolv ledamöter. Styrelseledamöterna väljs årligen av bolagsstämman. Enligt beslut på årsstämman den 10 april 2018 ska Saabs styrelse bestå av tio bolagsstämmovalda ledamöter utan suppleanter. Därutöver utser de anställdas organisationer tre ledamöter med lika många suppleanter.

Vid årsstämman den 10 april 2018 omvaldes Håkan Buskhe, Sten Jakobsson, Danica Kragic Jensfelt, Sara Mazur, Daniel Nodhäll, Bert Nordberg, Cecilia Stegö Chilò, Erika Söderberg Johnson, Marcus Wallenberg och Joakim Westh. Marcus Wallenberg valdes till ordförande i styrelsen.

Nuvarande sammansättning i styrelsen är resultatet av valberedningens arbete inför årsstämman 2018 med tillämpning av mångfalds-

Krav på oberoende

I tabellen nedan framgår vilka bolagsstämموالدا styrelseledamöter som enligt Kodens regler anses oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen, respektive i förhållande till bolagets större aktieägare.

Styrelsens sammansättning och oberoende 2018

Ledamot	Invald	Oberoende av bolaget/ bolagsledningen	
		Oberoende av bolaget/ bolagsledningen	Oberoende av större aktieägare
Marcus Wallenberg	1992	Ja	Nej ¹⁾
Håkan Buskhe	2011	Nej ²⁾	Ja
Sten Jakobsson	2008	Ja	Ja
Danica Kragic Jensfelt	2017	Ja	Ja
Sara Mazur	2013	Ja	Nej ³⁾
Daniel Nodhäll	2017	Ja	Nej ⁴⁾
Bert Nordberg	2016	Ja	Ja
Cecilia Stegö Chilò	2010	Ja	Ja
Erika Söderberg Johnson	2017	Ja	Ja
Joakim Westh	2010	Ja	Ja

¹⁾ Ledamot i Investor AB:s styrelse.

²⁾ Verkställande direktör och koncernchef i Saab.

³⁾ Ledamot i Investor AB:s styrelse.

⁴⁾ Anställd i Investor AB.

Bolaget uppfyller därmed Kodens krav på att en majoritet av de bolagsstämموالدا ledamöterna är oberoende av bolaget och bolagsledningen samt att minst två av dessa är oberoende i förhållande till större aktieägare.

Styrelsens arbete

Enligt styrelsens arbetsordning ska normalt sju ordinarie sammanträden hållas per år utöver det konstituerande sammanträdet. Styrelsen kan dessutom sammanträda när omständigheterna så kräver. Under 2018 har styrelsen haft ett konstituerande möte, sju ordinarie styrelsemöten och fyra extra möten, totalt tolv möten. Styrelsens möten under 2018 har hållits i Stockholm, förutom två möten i samband med årsstämman i april som hölls i Linköping. I samband med mötet i juni gjordes även ett besök i Kockums verksamhet vid varvet på Muskö.

Styrelsen antar årligen en arbetsordning, en instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt en instruktion för ekonomisk rapportering till styrelsen.

Arbetsordningen innehåller bland annat bestämmelser om det antal styrelsemöten som ska hållas, förteckning över de ärenden som ska behandlas på styrelsesammanträden, rapportering från revisor samt de särskilda beslut som ska fattas vid det konstituerande sammanträdet. Arbetsordningen och den särskilda vd-instruktionen anger arbetsfördelningen inom styrelsen och dess två utskott, ersättningsutskottet och revisionsutskottet, inklusive styrelseordförandes roll, respektive arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören. I vd-instruktionen anges verkställande direktörens uppgifter och befogenheter, innefattande vilka ärenden som kräver styrelsens beslut. Till instruktionen knyts även policyer för investeringar, finansiering och rapportering.

Styrelsen har under året biträtt av styrelsesekreteraren, chefsjuristen Annika Bärems, som inte är ledamot av styrelsen.

Styrelsens möten följer en agenda och styrelseledamöterna erhåller inför varje möte dokumentation och beslutsunderlag för ärendena på agendan. Verkställande direktören lämnar vid varje styrelsemöte en marknads- och verksamhetsrapport. En finansiell rapport presenteras vid varje styrelsemöte och behandlas särskilt ingående inför delårsrapporter och bokslutskommuniké. Styrelsen behandlar regelbundet investeringar, forsknings- och utvecklingsärenden, organisationsfrågor, hantering av väsentliga riskområden samt förvärv och avyttringar av bolag. I styrelsens årliga arbete ingår att besluta om bolagets affärsplan och strategi, vilket under 2018 behandlades i december. Vid styrelsens

möte i december behandlas årligen bolagets budget för kommande år. Styrelsen behandlar då även prestationsmål i bolagets två prestationsrelaterade aktieprogram. Styrelsen har under 2018 särskilt arbetat med frågor relaterade till stora projekt som Gripen NG till Brasilien, Gripen E till Sverige, A26 till Sverige, GlobalEye till Förenade Arabemiraten och skolflygplanet T-X till amerikanska flygvapnet samt andra väsentliga export- och marknadssatsningar. Styrelsen har även under året arbetat med nyemission av aktier om MSEK 6 006 med företrädesrätt för aktieägarna och Enterprise Risk Management processen.

Utskottsarbetet utgör en väsentlig del av styrelsens arbete. Efter varje möte med revisions- och ersättningsutskotten lämnar respektive utskottsordförande en rapport till styrelsen om vad som har avhandlats på mötet. Styrelsen fattar därefter beslut i de frågor där utskotten förberett ärenden för styrelsebeslut.

Styrelsens arbete i utskott**④ Revisionsutskottet**

Styrelsen har utsett tre ledamöter till ett revisionsutskott i enlighet med principer i aktiebolagslagen och Koden. Revisionsutskottets arbete är i huvudsak av beredande karaktär, det vill säga att förbereda ärenden för slutliga beslut av styrelsen. Revisionsutskottet har viss begränsad beslutanderätt. Utskottet har till exempel fastställt riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som bolaget får upphandla av bolagets revisor. Revisionsutskottets ledamöter efter årsstämman 2018 är Joakim Westh (utskottets ordförande), Daniel Nodhäll och Erika Söderberg Johnson, varav både Joakim Westh och Erika Söderberg Johnson är oberoende i förhållande till såväl bolaget och bolagsledningen som bolagets större ägare. Vidare har samtliga ledamöter i utskottet redovisnings- eller revisionskompetens. Chefsjuristen Annika Bärems var under 2018 sekreterare i utskottet.

Revisionsutskottets uppgifter framgår av styrelsens arbetsordning. Revisionsutskottet ska bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering och lämna förslag för att säkerställa rapporteringens tillförlitlighet, övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering med avseende på den finansiella rapporteringen, hålla sig informerat om revisionen av års- och koncernredovisningen, informera styrelsen om resultatet av revisionen, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet, biträda valberedningen vid upprättande av förslag till stämmobeslut om revisorsval och i vissa fall upphandla revision samt fastställa riktlinjer för andra tjänster än revision som tillhandahålls av bolagets revisor. Revisionsutskottet ska även årligen övervaka och utvärdera effektiviteten och lämpligheten av bolagets affärsetiska program, inklusive uppförandekod, samt hålla sig informerat om väsentliga avvikelser eller överträdelser av bolagets affärsetiska regelverk, inklusive whistleblower-rapporter, genom regelbunden rapportering från Ethics and Compliance Board. Bolagets externa revisor deltar i revisionsutskottets möten. Under 2018 har revisionsutskottet särskilt arbetat med aktuella frågor rörande bolagets finansiella ställning, nyemission av aktier, den finansiella rapporteringen, genomförande av stora projekt, budget, riskhantering, intern kontroll samt frågor relaterade till bolagets affärsetiska regelverk.

Revisionsutskottet protokollför sina möten och protokollen distribueras till övriga styrelseledamöter. Utskottet hade under 2018 sex möten.

⑤ Ersättningsutskottet

Styrelsen har utsett ett ersättningsutskott med tre ledamöter i enlighet med principer i Koden. Ersättningsutskottets ledamöter efter årsstämman 2018 är Sten Jakobsson, Marcus Wallenberg och Bert Nordberg. Sten Jakobsson är ordförande i utskottet. Samtliga är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Chefsjuristen Annika Bärems var under 2018 sekreterare i utskottet.

Ersättningsutskottets uppgifter är att bereda styrelsens beslut om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för

bolagsledningen, följa och utvärdera pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, samt följa och utvärdera tillämpningen av de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som årsstämman beslutat om samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningsutskottet ska även upprätta förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, som efter beslut av styrelsen presenteras för årsstämman. Frågor som rör verkställande direktörens anställningsvillkor, ersättningar och andra förmåner bereds av ersättningsutskottet och beslutas av styrelsen. Det är ersättningsutskottet som ansvarar för tolkning och tillämpning av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare. Ersättningsutskottet har inte någon egen beslutanderätt. Ersättningsutskottet har under 2018 arbetat särskilt med frågor relaterade till bolagets långsiktiga incitamentsprogram inklusive förslag till prestationsmål i bolagets två prestationsrelaterade aktieprogram. Ersättningsutskottet protokollför sina möten och protokollen distribueras därefter till övriga styrelseledamöter. Utskottet hade under 2018 tre möten.

Utvärdering

Styrelsens ordförande utvärderar årligen styrelsens arbete, och vilka förbättringsområden som finns, för att kunna utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Utvärderingen genomförs genom att ledamöterna besvarar ett frågeformulär och lämnar sin uppfattning om hur väl styrelsen och dess arbete fungerar. Resultatet jämförs sedan med tidigare års utfall och diskuteras vid styrelsemötet i december.

Frågeformuläret är uppdelat i sex delar som behandlar kompetensbredden, hur styrelsearbetet genomförs, ordförande, sammansättningen, samarbetsklimatet och förbättringsområden. Styrelsens ordförande deltar inte i styrelsens diskussion om resultatet av utvärderingen av ordföranden.

Valberedningen tar del av resultatet av utvärderingen i samband med framtagande av förslag till styrelsens sammansättning.

Styrelsen utvärderar fortlöpande verkställande direktörens arbete genom att följa verksamhetens utveckling mot de uppsatta målen. Vidare har styrelsen utvärderat verkställande direktörens arbete genom att ledamöterna har besvarat ett frågeformulär om verkställande direktören inom områdena prestation, organisation, personal och ledarskap. Verkställande direktören deltar inte i denna utvärdering.

6 Verkställande direktören

Verkställande direktör och koncernchef är Håkan Buskhe som också ingår i styrelsen. Hans väsentliga uppdrag utanför bolaget, tidigare befattningar och aktieinnehav i bolaget framgår av presentationen av styrelsen, se sida 75. Håkan Buskhe äger inga aktier eller är delägare i bolag som Saab har betydande affärsförbindelser med.

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare

Redovisning av riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare, se sidorna 78–79.

Närvaro samt ersättning till styrelsen 2018

Namn	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Närvaro styrelsemöten ¹⁾	Närvaro utskottsmöten ²⁾	Styrelsearvode KSEK ³⁾	Arvode Revisionsutskottet KSEK	Arvode Ersättningsutskottet	Totalt arvode KSEK
Marcus Wallenberg		x	12	3	1 750		90	1 840
Håkan Buskhe			12					
Sten Jakobsson		x	12	3	675		150	825
Cecilia Stegö Chilò			12		600			600
Danica Kragic Jensfelt			12		600			600
Sara Mazur			12		600			600
Daniel Nodhäll	x		10	6	600	150		750
Bert Nordberg		x	12	3	600		90	690
Erika Söderberg Johnson	x		12	6	600	150		750
Joakim Westh	x		12	6	600	225		825

¹⁾ Av totalt 12 möten under 2018.

²⁾ Av totalt för revisionsutskottet 6 möten under 2018 och för ersättningsutskottet 3 möten under 2018.

³⁾ Avser av årsstämman 2018 beslutat arvode för tiden till årsstämman 2019. Vd Håkan Buskhe erhåller ej arvode.

7 Bolagets revisor

Den externa revisorns uppgift är att, på aktieägarnas uppdrag i enlighet med gällande lagar och föreskrifter, revidera bolagets räkenskaper, koncernredovisning, årsredovisning, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt genomföra lagstadgad granskning av bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten. Härutöver har bolagets halvårsrapport och delårsrapport för tredje kvartalet översiktligt granskats av revisorn. Revisorn lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. Bolagets revisor har i samband med företrädesemissionen om MSEK 6 006 i prospektet för emissionen lämnat en revisorsrapport avseende prognos. Bolagets revisor har därutöver på uppdrag av styrelsen även granskat måluppfyllelsen av prestationsmålen i Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018.

Bolagsstämman väljer revisorer. Av bolagsstämman vald revisor är det registrerade revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB, som omvaldes till ny revisor vid årsstämman 2015, för perioden 2015–2019.

PricewaterhouseCoopers (PwC)

- Valdes vid årsstämman 2015 för perioden 2015 till och med årsstämman 2019.
- Bo Hjalmarsson, auktoriserad revisor, är huvudansvarig revisor. Andra revisionsuppdrag: Telefonaktiebolaget LM Ericsson och SAS AB.

PricewaterhouseCoopers AB är medlem av PwCs globala nätverk med verksamhet i ca 150 länder. PwC har kompetens och erfarenhet inom för Saab viktiga områden; revision av stora och börsnoterade bolag, redovisningsfrågor, bransch erfarenhet samt vana vid internationell verksamhet.

Revisionsutskottet ansvarar för att tillse att revisorns oberoende ställning upprätthålls, bland annat genom att informera sig om pågående konsultuppdrag. Revisionsutskottet har också fastställt riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som bolaget får upphandla av bolagets revisorer. Utskottet ska även i tillämpliga fall godkänna sådana tjänster i enlighet med dessa riktlinjer.

Ersättning till revisorer 2017–2018

Saab revisor erhåller arvode enligt godkänd räkning enligt beslut av årsstämman.

PwC har, i begränsad omfattning, under 2018 utfört tjänster till bolaget vid sidan av det ordinarie revisionsuppdraget avseende revisionsnära konsultationer i redovisnings- och skattefrågor.

Ersättning till revisorer 2017–2018 avseende koncernen

MSEK	2018	2017
Revisionsuppdrag:		
PwC	22	20
Övriga	3	3
Andra uppdrag:		
PwC	5	3

För ytterligare information se not 10.

Styrelsens rapport om intern kontroll

avseende finansiell rapportering

Styrelsen ansvarar för intern kontroll avseende finansiell rapportering i enlighet med de krav som anges i den svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning.

Styrelsen säkerställer kvaliteten på den finansiella redovisningen genom revisionsutskottet och vd. Hela styrelsen tar del av delårsrapporterna innan de publiceras och revisionsutskottet följer regelbundet upp den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Efter varje möte i revisionsutskottet sker rapportering till styrelsen.

Revisionsutskottet behandlar inte bara kritiska redovisningsfrågor och de finansiella rapporter som bolaget lämnar, utan även frågor av strategisk vikt som till exempel eventuella förvärv och försäljningar och hur bolaget ska finansiera sig. Därtill berörs frågor som intern kontroll, regelefterlevnad, eventuell väsentlig osäkerhet i redovisade värden, händelser efter balansdagen, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt andra förhållanden som påverkar de finansiella rapporternas kvalitet. Den bolagsstämmovalde revisorn har deltagit i samtliga möten med revisionsutskottet under 2018.

Styrelsen har träffat revisorn för genomgång av revisorns granskning av bolaget för verksamhetsåret 2018. Styrelsen har också vid samma tillfälle träffat bolagets revisor utan närvaro av vd eller annan person från bolagets ledning.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Det system för intern kontroll som tillämpas följer COSO-ramverkets principer och ska ge ett stöd åt verksamheten att nå finansiella mål genom att på ett strukturerat sätt följa upp riske exponeringen. Vidare har intern kontroll som mål att säkerställa att både den interna och den externa finansiella rapporteringen är tillförlitlig och bereds i linje med gällande lagstiftning, redovisningsregler och andra regler som gäller för börsnoterade företag.

Kontrollmiljö

Intern kontroll utgår från Saabs organisation där operativt ansvar och befogenheter har fördelats till affärsområden och supportenheter som också stöds och övervakas av koncernstaberna. Koncernstaberna utfärdar koncernriktlinjer som förtydligar ansvar och befogenheter.

Inom Saab finns en process för uppföljning av intern kontroll där roller och ansvar definierats, kontrollmatriser med nyckelkontroller ingår och rapportering tydliggörs.

Riskbedömning

Saab verksamhet kännetecknas av utveckling, produktion och leverans av tekniskt avancerad hård- och mjukvara till militära och civila kunder över hela världen. Verksamheten består till stor del av stora projekt vilka genomförs över lång tid, oftast under flera år. Inom Saab identifieras och bedöms risker med en påverkan på den finansiella rapporteringen inom ett flertal processer som t.ex. bokslut, investeringar, projektgenomförande och inköp. Utöver risker för felaktig finansiell rapportering så bedöms också de interna processerna utifrån risken att utsättas för oegentligheter.

Koncernstaben Group Finance koordinerar löpande en övergripande riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen. Den aktuella riskbilden stäms av med Saabs internrevision och tas hänsyn till vid upprättande av den årliga internrevisionsplanen, vilken fastställs av revisionsutskottet.

Kontrollaktiviteter

Inom Saabs interna processer och funktioner finns nyckelkontroller definierade för uppföljning av den interna kontrollen. Det finns även generella IT nyckelkontroller. Nyckelkontroller genomförs utifrån en fördefinierad frekvens. Kontrollaktiviteterna är av både manuell och automatiserad karaktär och inkluderar bland annat attestrutiner, kontoavstämningar, processefterlevnad, resultatanalyser och behörigheter. För att hantera och dokumentera Saabs nyckelkontroller används ett webbaserat verktyg.

Information och kommunikation

Policies, koncerndirektiv och manualer uppdateras löpande, kommuniceras tydligt och är tillgängliga via Saabs interna verksamhetslednings-system som är tillgängligt på den interna webben. För uppföljning av Saabs nyckelkontroller används ett webbaserat verktyg som på ett tydligt sätt visar status och resultat på utförda kontroller. Resultat avseende genomförda kontroller är en integrerad del av Saabs bokslutsprocess och rapportering sker till koncernledning och revisionsutskott kvartalsvis.

Uppföljning och utvärdering

- Varje chef för ett affärsområde/legal enhet och respektive ekonomiorganisation är ansvariga för den finansiella informationen från respektive enhet.
- Revisionsutskottet beslutar om de principer som ska gälla avseende redovisning och finansiell rapportering och följer upp detta.
- Två gånger per år genomförs en självutvärderingsprocess med fokus på utförda nyckelkontroller. I självutvärderingsprocessen ingår även att bedöma om väsentliga risker per intern process hanteras med befintliga nyckelkontroller.
- ⑧ • Saabs internrevisionsfunktion rapporterar direkt till revisionsutskottet och till CFO. Internrevisionen arbetar i enlighet med den av revisionsutskottet antagna internrevisionsplanen och genomför oberoende och objektiva granskningar i syfte att utvärdera och öka effektiviteten i den interna kontrollen. Funktionen gör också årligen en granskning av rapporteringen från självutvärderingsprocessen.
- Bolagets revisor granskar årligen statusen på Saabs interna kontroll avseende finansiell rapportering.

Styrelse

Stående från vänster:

Bert Nordberg

Ledamot av styrelsen sedan 2016
Ledamot i Saabs ersättningsutskott
Född 1956
Ingenjör
Aktier i Saab: 10 625

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseordförande i Vestas Wind Systems A/S och TDC Group A/S
Styrelseledamot i AB Electrolux, Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA), Essity Aktiebolag (publ) och Sigma Connectivity AB

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseledamot i Skistar AB och Axis AB
Styrelseordförande i Imagination Technologies Group Plc. och Sony Mobile Communications AB, Styrelseordförande och verkställande direktör för Sony Ericsson Communications AB
Olika chefsbefattningar inom Ericsson-koncernen samt olika befattningar inom Data General Corporation och Digital Equipment Corporation

Sten Jakobsson

Ledamot av styrelsen sedan 2008
och vice ordförande sedan 2010
Ordförande i Saabs ersättningsutskott
Född 1949
Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)
Aktier i Saab: 6 875

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Xylem Inc. och Arla Plast AB

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseordförande i Power Wind Partners AB och LKAB, Styrelseledamot i Stena Metall AB och FLSmidth A/S, Verkställande direktör och Koncernchef ABB Sverige, Vice verkställande

direktör för Asea Brown Boveri AB, Sverige, Affärsområdeschef för Business Area Cables, Verkställande direktör för ABB Cables AB och för Asea Cylinda, Produktionschef på Asea Low Voltage Division, Asea central staff – Production trainee

Göran Gustavsson

Ledamot av styrelsen sedan 2017 och suppleant 1995-2000 samt 2008-2016
Ordförande i Verkstadsklubben IF Metall vid Saab AB, Linköping
Född 1953
Anställd hos Saab AB sedan 1972
Aktier i Saab: 2 935

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelsesuppleant i Resurstorget Sverige AB

Nils Lindskog

Ledamot av styrelsen sedan 2016 och suppleant 2007-2015
Ledamot i AF-klubben på Saab AB, Göteborg
Född 1955
M.S.E.E. från Chalmers Tekniska Högskola
Aktier i Saab: 1 336

Erika Söderberg Johnson

Ledamot av styrelsen sedan 2017
Ledamot i Saabs revisionsutskott
Finanschef, Biotage AB
Född 1970
Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm
Aktier i Saab: 250

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Qliro Group AB och Domeij Consulting AB

Tidigare anställningar och befattningar:

Finanschef på Karo Bio AB, Affibody AB och Global Genomics AB
Investment Banking rådgivare i Enskilda, SEB
Styrelseledamot i Sectra AB och MedCap AB

Sittande från vänster:

Tina Mikkelsen

Suppleant sedan 2016
Ordförande i Unionen klubben Saab Stockholm vid Saab AB, Järfälla
Född 1973
Ingenjör i Elektronik vid Stockholms Tekniska Institut (STI).
Aktier i Saab: 1 934

Stefan Andersson

Ledamot av styrelsen sedan 2008
Ordförande i Unionen-klubben vid Saab Dynamics AB, Linköping
Född 1974
Tekn. kand. Maskinteknik, Högskolan Dalarna
Aktier i Saab: 2 369

Marcus Wallenberg

Ordförande sedan 2006
Vice ordförande 1993-2006 och ledamot av styrelsen sedan 1992
Ledamot i Saabs ersättningsutskott
Född 1956
B. Sc. of Foreign Service, Georgetown University
Löjtnant i Marinen
Aktier i Saab: 125 000

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseordförande i SEB och FAM AB, Styrelseledamot i AstraZeneca PLC, Investor AB, Temasek Holding Ltd och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseordförande i AB Electrolux, LKAB och Svenska ICC Service AB, Verkställande direktör och Koncernchef i Investor AB, Styrelseledamot i bl.a. Stora Enso Oyj, EQT Holdings AB och Hi3G Holding AB

Stående från vänster:**Cecilia Stegö Chilò**

Ledamot av styrelsen sedan 2010
Rådgivare till företags- och organisationsledningar
Född 1959
Studier i statskunskap och nationalekonomi
Aktier i Saab: 1 875

Andra styrelseuppdrag:

Ordförande i Gotlands Bryggeri AB,
Styrelseledamot i Spendrups Bryggeri AB,
Investment AB Spiltan och Centrum för
Näringslivshistoria

Tidigare anställningar och befattningar:

Ordförande i Fortum Värme AB (nuvarande
Stockholm Exergi Holding AB)
Styrelseledamot i AMF Fonder AB, Läns-
försäkringar Liv, Linköpings Universitets
Holding AB samt Marginalen Group AB,
Verkställande direktör för Stiftelsen Fritt
Näringsliv och chef för tankesmedjan
Timbro, Statsråd och chef för kultur-
departementet

Danica Kragic Jensfelt

Ledamot av styrelsen sedan 2017
Professor, Skolan för elektroteknik och
datavetenskap, Kungliga Tekniska Hög-
skolan (KTH)
Föreståndare, Centrum för autonoma
system, KTH
Född 1971
Docent, Datalogi, KTH
Teknologie Doktor, Datalogi, KTH
Civilingenjör maskinteknik, Tekniska
universitetet i Rijeka, Kroatien
Hedersdoktor, Lappeenranta Tekniska
Universitet
Aktier i Saab: 1 250

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i FAM AB och Institutet för
Framtidsstudier samt Scientific Advisory
Board, Max Planck Institute for Intelligent
Systems,
Ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskaps-
akademien (IVA), avdelning för Elektroteknik
och Kungliga Vetenskapsakademien (KVA).

Tidigare anställningar och befattningar:

Vice skolchef, Skolan för datavetenskap och
kommunikation, KTH
Ledamot i Sveriges unga akademi
Ordförande i STINT Natur- och Teknik-
vetenskap bedömningsgrupp,

Forskare vid Columbia University, Brown
University, Johns Hopkins University och
INRIA Rennes

Ordförande i IEEE RAS Technical
Committee on Computer and Robot
Vision
Ledamot i Forskningspolitiska
kommittén, KVA

Daniel Nodhäll

Ledamot av styrelsen sedan 2017
Ledamot i Saabs revisionsutskott
Chef för Noterade Kärrinvesteringar,
Investor AB
Född 1978
Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm
Aktier i Saab: 2 500

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseordförande i Invaw Invest AB, Styrel-
seledamot i Husqvarna AB och Navigare AB

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseledamot i Kunskapsskolan
Education Sweden AB,
Investment Manager, Head of Capital Goods
i Investor AB

Conny Holm

Suppleant sedan 2017 samt 1995-2008.
Ledamot av styrelsen 2008-2016
Född 1947
Verkstadstekniskt gymnasium
Aktier i Saab: 977

Andra styrelseuppdrag:

Ordförande i Verkstadsklubben IF Metall
vid Avionics Systems, Jönköping.
Styrelseledamot i Metallica Invest AB

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseledamot i Länsstyrelsen,
Jönköpings län

Magnus Gustafsson

Suppleant sedan 2016
Ordförande i Akademikerföreningen
vid Saab AB i Linköping
Född 1965
Civ. Ing. Teknisk Fysik och Elektroteknik,
Linköpings Tekniska Högskola
Aktier i Saab: 744

Sittande från vänster:**Håkan Buskhe**

Ledamot av styrelsen sedan 2011
Verkställande Direktör och koncernchef
i Saab AB sedan 2010
Född 1963
Civilingenjör, Teknologie licentiat,
Chalmers Tekniska Högskola
Aktier i Saab: 68 425

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseledamot i Nefab AB
Vice ordförande i styrelsen för
AeroSpace and Defence Industries
Association of Europe (ASD)

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseledamot i Vattenfall AB och i
Teknikföretagen, Styrelseordförande i Green
Cargo AB, President and CEO E.ON Nordic
AB och E.ON Sverige AB, Executive Vice
President för E.ON Sverige AB, Senior Vice
President för E.ON Sverige AB, CEO för
Land Operations, Schenker AG, Schenker
North och Schenker-BTL AB, CEO för Storel,
Carlsberg och Coca-Cola Distribution AB,
Production Director för Carlsberg Sverige

Joakim Westh

Ledamot av styrelsen sedan 2010
Ordförande i Saabs revisionsutskott
Född 1961
Civilingenjör i Flygteknik, Kungliga
Tekniska Högskolan (KTH)
M.Sc. i Flyg- och Rymdteknik, Massachu-
setts Institute of Technology (MIT)
Aktier i Saab: 10 000

Andra styrelseuppdrag:

Styrelseordförande i Amexci AB
Styrelseledamot i CGI Inc., Absolent Group
AB och Swedish Match AB

Tidigare anställningar och befattningar:

Styrelseordförande i EMA Technology AB
och Absolent AB, Styrelseledamot i Arcam
AB, Intrum AB, Rörvik Timber AB, Telelogic
AB och VKR Holding A/S, Styrelsesuppleant
i Sony Ericsson Mobile Communications AB,
Senior Vice President, Group Function Stra-
tegy & Operational Excellence och medlem
av Group Management Team, LM Ericsson
AB, Group Vice President och medlem av
Executive Management Group, Assa Abloy
AB, Partner i McKinsey & Co. Inc.

Sara Mazur

Ledamot av styrelsen sedan 2013
Director Strategic Research, Knut and Alice
Wallenbergs Stiftelse
Född 1966
Docent elektroteknik Kungliga Tekniska
Högskolan (KTH), Teknologie doktor
elektroteknik, KTH, Civilingenjör elektro-
teknik KTH, Filosofie Hedersdoktor Luleå
Tekniska Universitet
Aktier i Saab: 2 500

Andra styrelseuppdrag:

Vice Ordförande i Wallenberg Autonomous
System and Software Program (WASP),
Styrelseledamot i Investor AB, Combient
AB, Nobel Media AB och RISE Research
Institutes of Sweden AB, Ledamot i Kungliga
Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA),
avdelning för utbildning och forskning

Tidigare anställningar och befattningar:

Vice President och Head of Ericsson Re-
search, Ericsson AB, Vice President System
Management, Business Unit Networks,
Ericsson AB, Director Wireless Access
Networks Research, Ericsson Research,
Ericsson AB, Styrelseledamot i Chalmers
Tekniska Högskola AB, RISE SICS North
Swedish ICT AB och Integrated Transport
Research Lab, KTH, Ledamot i Skolsty-
relsen, Strategiska rådet för Elektro- och
Systemteknikskolan KTH samt styrelsen för
Wireless@KTH

Revisorer

PricewaterhouseCoopers AB

Bo Hjalmarsson

Auktoriserad revisor, huvudansvarig

Uppgifter om aktieinnehav inkluderar,
i förekommande fall, även närstående
fysiska och juridiska personers aktieinnehav.

Koncernledning

Stående från vänster:

Jonas Hjelm
Senior Vice President and Head
of Business Area Aeronautics
Född 1971
Anställd 2006
Aktier i Saab: 6 822

Magnus Örnberg
Executive Vice President and
Chief Financial Officer (CFO)
Född 1965
Civilekonom
Anställd 2012
Aktier i Saab: 18 978

Ellen Molin

Senior Vice President and Head
of Business Area Support and Services
Född 1973
Civilekonom
Anställd 2006
Aktier i Saab: 3 503

Sebastian Carlsson

Senior Vice President and Head
of Group Communication
Född 1984
Anställd 2012
Aktier i Saab: 627

Micael Johansson

Deputy CEO and Senior Executive
Vice President
Född 1960
Kandidatexamen
Anställd 1985
Aktier i Saab: 13 325

Sittande från vänster:

Görgen Johansson
Senior Vice President and Head
of Business Area Dynamics
Född 1964
Civilekonom
Anställd 2004
Aktier i Saab: 12 081

Christian Hedelin

Chief Strategy Officer
Född 1969
Civilingenjör
Anställd 2018
Aktier i Saab: 0

Stående från vänster:**Håkan Buskhe**

Vd och koncernchef
Ledamot av Saabs styrelse sedan 2011
Född 1963
Civilingenjör, Teknologie licentiat
Anställd 2010
Aktier i Saab: 68 425

Annika Bärems

Senior Vice President and Head of Group
Legal Affairs, General Counsel, Secretary
of the Board of Directors
Född 1964
Jur. Kand.
Anställd 2012
Aktier i Saab: 10 757

Anders Carp

Senior Vice President and Head
of Business Area Surveillance
Född 1971
Anställd 2001
Aktier i Saab: 5 115

Jessica Öberg

Senior Vice President and Head
of Industrial Products and Services
Född 1972
Anställd 1996
Aktier i Saab: 3 825

Sittande från vänster:**Lena Eliasson**

Senior Vice President and Head of Group
Human Resources
Född 1967
Civilingenjör
Anställd 2012
Aktier i Saab: 12 002

Gunnar Wieslander

Senior Vice President and Head
of Business Area Kockums
Född 1962
Marinofficer
Anställd 2015
Aktier i Saab: 10 158

**Saab genomförde följande förändringar
i koncernledningen under 2018:**

Under första kvartalet tillträdde Ann-Kristin
Adolfsson rollen som chef för Saab Ventures
och lämnade koncernledningen och sin
roll som Chief Strategy Officer. Till ny Chief
Strategy Officer utnämndes Christian
Hedelin som tillträdde i fjärde kvartalet och
tog då plats i Saabs koncernledning.

Övrig information

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare 2018

Enligt aktiebolagslagen ska styrelsen till varje årsstämma föreslå riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i bolaget. På årsstämman 2018 antogs styrelsens förslag till ersättningsriktlinjer för ledande befattningshavare enligt nedan.

Med ledande befattningshavare avses verkställande direktören (vd) och övriga medlemmar av koncernledningen. Denna krets framgår av bolagets hemsida. Styrelseledamöter i Saab AB omfattas i vissa särskilda fall av dessa riktlinjer, se nedan.

Saab skall erbjuda marknadsmässiga villkor som gör att bolaget kan rekrytera och behålla ledande befattningshavare. Ersättningsstrukturerna skall så långt möjligt ha förutsägbarhet, såväl beträffande kostnaden för företaget, som förmånen för den anställde och vara baserade på faktorer som befattning, kompetens, erfarenhet och prestation. Avstämningar skall göras kontinuerligt med relevanta branscher och marknader.

Riktlinjerna baseras i huvudsak på gällande avtal mellan Saab AB och respektive befattningshavare. Inga styrelsearvoden skall utgå för koncernledningens deltagande i styrelser för affärsområden eller Saabs dotterbolag.

Ersättningsutskottet ansvarar för utveckling och översyn beträffande ersättningar och andra anställningsvillkor för koncernledningen.

Styrelsen skall äga rätt att frånga riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Dessa riktlinjer gäller från årsstämman 2018.

Fast ersättning

Den kontanta ersättningen skall bestå av fast lön. Den fasta lönen revideras varje år per den 1 januari för hela koncernledningen. Den fasta lönen skall vara marknadsmässig och baseras på faktorer som befattning, kompetens, erfarenhet och prestation.

Rörlig ersättning

Saabs verksamhet kännetecknas i huvudsak av utveckling av komplexa produkter och system. Produkterna marknadsförs, vidareutvecklas, produceras och underhålls under lång tid, i vissa fall tre till fyra decennier, med som regel betydande investeringar och långa kundrelationer över hela världen. Det är därför viktigt att de ledande befattningshavarna har en långsiktig syn på och engagemang i bolagets verksamhet och vinst. Därmed är långsiktig rörlig ersättning särskilt väl lämpad för Saab och dess aktieägare. Den långsiktiga

rörliga ersättningen består av aktiebaserade incitamentsprogram.

Vd och ledande befattningshavare är berättigade att delta i de långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogram som beslutas av bolagsstämman.

Vid extraordinära omständigheter kan överenskommelser av engångskaraktär träffas om kontant rörlig ersättning, förutsatt att sådana arrangemang endast görs på individnivå i syfte att rekrytera eller behålla personal, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver personens ordinarie arbetsuppgifter, och att sådan ersättning aldrig överstiger ett belopp motsvarande den fasta årslönen samt ej utges mer än en gång per år och per individ. Beslut om sådan ersättning skall fattas av styrelsen på förslag av ersättningsutskottet.

I övrigt skall rörlig kontant ersättning inte utgå.

Övriga förmåner

Samtliga befattningshavare i koncernledningen kan ges rätt till övriga förmåner i enlighet med lokal praxis. Förmånerna skall bidra till att underlätta befattningshavarens möjligheter att fullgöra sina arbetsuppgifter. Dessa förmåner skall inte utgöra en väsentlig del av den totala ersättningen och skall motsvara vad som kan anses vara rimligt i förhållande till praxis i marknaden. Övriga förmåner kan vara till exempel tjänstebil, resor, övernattningsbostad och sjukvårdsförsäkring.

Pension

För pensionsavtal som upprättas efter den 1 januari 2005 skall pensionsåldern vara lägst 62 år. Pensionen, utöver ITP-avtalet, skall vara premiebaserad och avsättningar görs årligen. För vd utgör avsättningen max 35 procent av den fasta lönen. För övriga ledande befattningshavare baseras procentsatsen på ett regelverk i den s k Saab-planen. Enligt denna plan är procentsatsen beroende av antalet återstående år till pensionsåldern vid inträde i planen. Det uppsamlade försäkringskapitalet skall sikta mot en målpension från 65 år på cirka 32,5 procent på lönedelar mellan 20 och 30 basbelopp och cirka 50 procent på lönedelar över 30 basbelopp.

Samtliga ledande befattningshavare kan även ges rätt till förstärkt sjukpension och efterlevandepension.

Övriga villkor

Samtliga befattningshavare i koncernledningen, inklusive vd, kan avsluta sin anställning med högst sex månaders uppsägning. Om

anställningen upphör på Saabs initiativ gäller sex månaders uppsägningstid och därefter skall ett avgångsvederlag om en årslön utgå. Ytterligare en årslön kan utgå om ny anställning ej har erhållits under de första 18 månaderna, räknat från uppsägningstillfället.

För anställningsavtal som tecknas efter den 1 januari 2005 kan, om anställningen upphör på Saabs initiativ, utöver en uppsägningstid på normalt sex månader, ett maximalt avgångsvederlag om 18 månader tillämpas. Uppsägningstid och avgångsvederlag får sammanlagt inte överstiga 24 månader.

Avräkning skall normalt göras från avgångsvederlag mot inkomst av annan anställning under motsvarande tid.

Konsultarvode till styrelseledamöter

Saab AB:s stämmovalda styrelseledamöter skall i särskilda fall kunna arvoderas för tjänster inom deras respektive kompetensområde, som ej utgör styrelsearbete, under en begränsad tid. För dessa tjänster skall utgå ett marknadsmässigt arvode.

Information i årsredovisningen not 9

Not 9 i årsredovisningen innehåller en beskrivning av gällande ersättningar till ledande befattningshavare, inklusive fast och rörlig ersättning, långsiktiga incitamentsprogram och övriga förmåner.

Incitamentsprogram som föreslogs årsstämman 2018

Styrelsen föreslog att årsstämman 2018 skulle fatta beslut om ett långsiktigt incitamentsprogram 2019 (LTI 2019), bestående av ett Aktiesparprogram 2019, Prestationsrelaterat Aktieprogram 2019 och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2019. Utöver LTI 2019 föreslogs årsstämman även besluta om Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018. Årsstämman beslutade enligt styrelsens förslag.

Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare att gälla för tiden från årsstämman 2019

Ersättningsutskottet har utvärderat ersättningen till de ledande befattningshavarna i Saab AB, inklusive rörlig ersättning, tillämpningen av riktlinjerna för ersättning och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare, som beslutades av årsstämman 2018, och de gällande ersättningsstrukturerna samt ersättningsnivåerna i bolaget.

Ersättningsutskottet har rekommenderat styrelsen att föreslå årsstämman att god-

känna ersättningsriktlinjer med samma innehåll som de riktlinjer som beslutades vid årsstämman 2018. Mot ovanstående bakgrund föreslår styrelsen att årsstämman 2019 beslutar om riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare med oförändrat innehåll.

Incitamentsprogram som föreslås årsstämman 2019

Styrelsen föreslår att årsstämman fattar beslut om ett långsiktigt incitamentsprogram 2020 (LTI 2020), som utgörs av tre delar, Aktiesparprogram 2020, Prestationsrelaterat Aktieprogram 2020 och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2020. Villkoren och kostnaden för ovan nämnda program redovisas i styrelsens fullständiga förslag till årsstämman.

Saabs långsiktiga incitamentsprogram och bemyndigande om återköp av egna aktier

Bolagsstämman i Saab har under ett antal år beslutat om ett långsiktigt incitamentsprogram som består av två delar, ett Aktiesparprogram och ett Prestationsrelaterat Aktieprogram. Bakgrunden är att styrelsen finner det angeläget att Saabs medarbetare har ett långsiktigt intresse av en god värdeutveckling på aktien i bolaget.

I april 2017 beslutade årsstämman även om införandet av ett tredje program, Prestationsprogram Särskilda Projekt, som utgör ett komplement till Prestationsrelaterat Aktieprogram. Numera benämns programmen med det kalenderår som motsvarar sparperioden.

Det långsiktiga incitamentsprogrammet omfattar högst 1 340 000 B-aktier i Saab per år. Sedan 2007 har Saab erbjudit tillsvidareanställda att delta i Aktiesparprogrammet. Anställda som deltar i programmet kan välja att avsätta högst 5 procent av den fasta bruttolönen för köp av B-aktier i Saab på Nasdaq Stockholm under en tolv månadersperiod. Under förutsättning att deltagaren behåller de inköpta aktierna i tre år efter investeringstidpunkten och är fortsatt anställd i Saabkoncernen kommer deltagaren tilldelas motsvarande antal B-aktier vederlagsfritt. För närvarande pågår Aktiesparprogram 2014-2019.

Sedan 2008 har Saab även ett Prestationsrelaterat Aktieprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Det Prestationsrelaterade Aktieprogrammet riktas till högst 175 nyckelpersoner, inklusive verkställande direktören. Deltagarna kan spara ett belopp om max 7,5 procent av baslönen för köp av B-aktier under tolv månader och de deltar även i Aktiesparprogrammet dock upp

till ett belopp om max 5 procent av baslönen. Beroende på vilken kategori deltagaren tillhör är deltagaren berättigad till 2-7 prestationsaktier för varje inköpt aktie.

Deltagaren har rätt till vederlagsfri matchning av prestationsaktier om prestationsmålen har uppnåtts, under förutsättning att deltagaren behållit de inköpta aktierna i tre år efter investeringstidpunkten samt är fortsatt anställd i Saabkoncernen. Antalet prestationsaktier kopplas till av styrelsen fastställda prestationsmål. Villkoren för prestationsmatchning baseras på tre av varandra oberoende mål för en ettårig prestationsperiod: organisk försäljningstillväxt, rörelsemarginal efter avskrivningar samt fritt kassaflöde. Den relativa viktningen mellan målen är att 30 procent av maximal tilldelning är hänförlig till organisk försäljningstillväxt, 40 procent till rörelsemarginal efter avskrivningar och 30 procent till fritt kassaflöde. Prestationsmålen fastställs av styrelsen med en miniminivå och en maximinivå för respektive prestationsmål. Styrelsen kommer att besluta om utfallet av prestationsmatchningen efter utgången av den ettåriga prestationsperioden. Enligt 2018 års stämmobeslut omfattar det Prestationsrelaterade Aktieprogrammet maximalt 310 000 aktier. Om prestationsutfallet understiger maximinivån men överstiger miniminivån, kommer en linjär proportionerad prestationsmatchning att ske. Ingen prestationsmatchning kommer att ske om prestationsutfallet uppgår till eller understiger miniminivån. Innan prestationsmatchningen slutligen bestäms, skall styrelsen pröva om detta är rimligt i förhållande till bolagets finansiella resultat och ställning, förhållanden på aktiemarknaden och andra omständigheter. Om styrelsen bedömer att så inte är fallet, skall styrelsen reducera antalet prestationsaktier som skall matchas till det lägre antal aktier som styrelsen bedömer lämpligt. Prestationsaktier tilldelas tre år efter investeringen. För närvarande pågår Prestationsrelaterat Aktieprogram 2014-2019.

År 2017 beslutade årsstämman om införandet av ett nytt program, Prestationsprogram Särskilda Projekt, som ett komplement till Prestationsrelaterat Aktieprogram. Programmet riktas till högst 45 nyckelpersoner, inklusive verkställande direktören. Deltagande i det nya programmet förutsätter deltagande i Prestationsrelaterat Aktieprogram eller Aktiesparprogram. Programmet ger den anställde rätt till prestationsaktier motsvarande 15-52,5 procent av kontant baslön för aktuellt räkenskapsår beroende på grupp-tillhörighet, förutsatt att anställningen kvarstår under tre år och att prestationsmålen uppnås.

Eventuell tilldelning av prestationsaktier sker tre år senare och baseras på åtta likaviktade prestationsmål under aktuellt räkenskapsår som är kopplade till Saabs särskilda projekt inom utvalda produktområden. För vd och övriga medlemmar i koncernledningen kan tilldelning av aktier i det nya programmet och Prestationsrelaterat Aktieprogram tillsammans totalt uppgå till högst 75 procent av baslön för vd och 60 procent av baslön för övriga i koncernledningen. Enligt 2018 års stämmobeslut omfattar programmet maximalt 130 000 aktier.

Antal matchnings- och prestationsaktier har omräknats för berörda program till följd av företrädesemissionen.

Årsstämman 2018 beslutade vidare att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av högst 1 470 000 aktier av serie B i Saab för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Saabs långsiktiga Aktiesparprogram, Prestationsrelaterat Aktieprogram och Prestationsprogram Särskilda Projekt och för efterföljande överlåtelser över börs för att täcka vissa kostnader förenade med LTI 2019 och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018 huvudsakligen sociala avgifter. Återköp ska ske på Nasdaq Stockholm.

Årsstämman 2018 beslutade även att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier av serie B i Saab upp till max 10 procent av samtliga aktier i bolaget. Syftet med bemyndigandet är att kunna anpassa bolagets kapitalstruktur och därmed bidra till ökat aktieägarvärde samt att även fortsättningsvis kunna använda återköpta aktier i samband med eventuella företagsförvärv och för bolagets aktierelaterade incitamentsprogram. Återköp ska ske på Nasdaq Stockholm.

I juni 2018 beslutade styrelsen att utnyttja förvärvsbemyndigandet för att återköpa högst 500 000 B-aktier i Saab för säkerställande av leverans i Saabs långsiktiga Aktiesparprogram, Prestationsrelaterat Aktieprogram och Prestationsprogram Särskilda Projekt. Återköp av B-aktier i Saab skedde under juli och augusti 2018 för ett belopp om MSEK 203.

Innehåll finansiella rapporter och noter

RÄKNINGAR

Resultaträkning, koncernen	81	Resultaträkning, moderbolaget	87
Totalresultat, koncernen	82	Totalresultat, moderbolaget	87
Finansiell ställning, koncernen	83	Balansräkning, moderbolaget	88
Förändring i eget kapital, koncernen	85	Förändring i eget kapital, moderbolaget	89
Kassaflödesanalys, koncernen	86	Kassaflödesanalys, moderbolaget	89

NOTER

1 Redovisningsprinciper	90	19 Andelar i intresseföretag och joint ventures	110	35 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	120
2 Bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper	92	20 Moderbolagets andelar i intresseföretag och joint ventures	112	36 Finansiell riskhantering och finansiella instrument	120
3 Segmentrapportering	92	21 Fordringar på koncernföretag	112	37 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)	126
4 Försäljningsintäkter	94	22 Finansiella placeringar	112	38 Närstående	126
5 Rörelsekostnader	95	23 Andra långfristiga värdepappersinnehav	112	39 Koncernföretag	126
6 Övriga rörelseintäkter och kostnader	96	24 Långfristiga fordringar och övriga fordringar	113	40 Obeskattade reserver	128
7 Leasingavtal	96	25 Varulager	113	41 Kassaflödesanalys, tilläggsupplysningar	128
8 Statliga bidrag	97	26 Kundfordringar	114	42 Uppgifter om moderbolaget	129
9 Anställda och ersättningar	97	27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	114	43 Miljöredovisning	129
10 Arvode och kostnadsersättning till revisorer	102	28 Likvida medel	114	44 Jämförelsestörande poster	130
11 Avskrivningar och nedskrivningar	102	29 Eget kapital	114	45 Nya redovisningsprinciper 2018	130
12 Finansnetto	103	30 Räntebärande skulder	115	46 Nya redovisningsprinciper 2019	132
13 Bokslutsdispositioner	103	31 Skulder till kreditinstitut	115	47 I bokslutet använda valutakurser	133
14 Skatt	103	32 Ersättningar efter avslutad anställning	116	48 Nyckeltalsdefinitioner	133
15 Resultat per aktie	105	33 Avsättningar	118	49 Väsentliga händelser efter periodens slut	133
16 Immateriella anläggningstillgångar	106	34 Övriga skulder	120		
17 Materiella anläggningstillgångar	108				
18 Biologiska tillgångar	110				

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2018	2017
Försäljningsintäkter	4	33 156	31 666
Kostnad för sålda varor		-25 392	-24 123
Bruttoresultat		7 764	7 543
Övriga rörelseintäkter	6	156	104
Försäljningskostnader		-2 644	-2 430
Administrationskostnader		-1 466	-1 493
Forsknings- och utvecklingskostnader		-1 267	-1 348
Övriga rörelsekostnader	6	-263	-87
Andelar av intresseföretags och joint ventures resultat	19	-14	-39
Rörelseresultat		2 266	2 250
Finansiella intäkter		193	121
Finansiella kostnader		-663	-272
Finansnetto	12	-470	-151
Resultat före skatt		1 796	2 099
Skatt	14	-430	-591
Årets resultat		1 366	1 508
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		1 313	1 477
Innehav utan bestämmande inflytande		53	31
Resultat per aktie före utspädning (SEK)	15	11,27	12,79
Resultat per aktie efter utspädning (SEK)	15	11,21	12,70

ORDERLÄGE

Orderingången uppgick till MSEK 27 975 (30 841). Under året mottog Saab en stor beställning gällande utvecklings- och driftstödsresurser för Gripen i Sverige om MSEK 1 350. Orderingången av medelstora order visade stark tillväxt och ökade med 44 procent jämfört med 2017 och uppgick till MSEK 13 331 (9 234). Mindre order uppgick till MSEK 12 057 (10 873).

Under 2018 hade index- och prisförändringar en positiv effekt på orderingången om MSEK 1 237 jämfört med MSEK 812 under 2017.

Orderstocken vid årets slut uppgick till MSEK 102 184 jämfört med MSEK 107 233 vid årets början.

Totalt var 67 procent av orderstocken hänförlig till marknader utanför Sverige.

Orderstockens fördelning över år:

2019: SEK 28,0 miljarder
2020: SEK 20,6 miljarder
2021: SEK 18,1 miljarder
2022: SEK 13,3 miljarder
Efter 2022: SEK 22,2 miljarder

FÖRSÄLJNINGSTILLVÄXT

Procent	2018	2017
Organisk försäljnings-tillväxt	4	11
Förvärv	1	-
Total försäljningstillväxt	5	11

FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER PER REGION

MSEK	2018	2017
Sverige	13 519	13 216
Övriga Europa	4 768	4 496
Nordamerika	3 155	2 778
Central- och Sydamerika	3 821	2 653
Asien	6 148	7 041
Afrika	361	449
Australien etc.	1 384	1 033
Summa	33 156	31 666

FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER PER MARKNADSSEGMENT

MSEK	2018	2017
Militärt flyg	15 776	14 787
Land	5 590	6 735
Marin	6 910	5 466
Samhällssäkerhet	2 263	2 099
Kommersiellt flyg	1 689	1 765
Andra segment	928	814
Summa	33 156	31 666

FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER

Försäljningsintäkterna uppgick till MSEK 33 156 (31 666). Ökningen av försäljningsintäkterna är hänförlig till en hög aktivitetsnivå inom utvecklingsprojekten Gripen NG till Brasilien och GlobalEye till Förenade Arabemiraten och dessutom hade Surveillance en stark tillväxt inom området ledningssystem och Kockums inom ytfartygsverksamheten.

Försäljningsintäkter från marknader utanför Sverige uppgick till MSEK 19 637 (18 450), motsvarande 59 procent (58), av de totala försäljningsintäkterna. Av försäljningsintäkterna avsåg 85 procent (84) den försvarsrelaterade marknaden.

RESULTAT, MARGINAL OCH LÖNSAMHET

Bruttomarginalen under 2018 var 23,4 procent (23,8). Bruttomarginalen var på en något lägre nivå främst till följd av en förändrad projektmix inom Kockums och Surveillance.

Totala av- och nedskrivningar uppgick till MSEK 916 (839). Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 612 (555).

De totala utgifterna för satsningar på forskning och utveckling uppgick till MSEK 7 562 (7 348), cirka 23 procent (23) av försäljningsintäkterna. Utgifter för egenfinansierade satsningar inom forskning och utveckling uppgick till MSEK 2 223 (2 059), varav MSEK 1 140 (871) har aktiverats. Aktiveringen av egenfinansierade utvecklingsutgifter är främst hänförlig till satsningen att utveckla Gripen E/F inför framtida exportaffärer.

Av- och nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 304 (284), varav av- och

nedskrivningar av aktiverade utvecklingsutgifter uppgick till MSEK 184 (160). Andel av intresseföretags och joint ventures resultat uppgick till MSEK -14 (-39).

Rörelseresultatet uppgick till MSEK 2 266 (2 250) med en rörelsemarginal på 6,8 procent (7,1). Justerat för jämförelsestörande poster om MSEK 298 uppgick rörelseresultatet till MSEK 2 564 (2 250) och rörelsemarginalen till 7,7 procent (7,1). Rörelsemarginalen stärktes främst inom Aeronautics som hade högre aktivitet inom Gripen-programmen och lägre kostnader relaterat till T-X.

De jämförelsestörande posterna är relaterade till effektiviseringsåtgärder med syfte att öka produktiviteten där den främsta delen är relaterad till personalminskningar. Åtgärderna initierades under tredje kvartalet och har löpt enligt plan under fjärde kvartalet och exempelvis har Saabs affärsenhet Barracuda inom

affärsområdet Dynamics effektiviserat verksamheten och inom affärsområdena Surveillance och Support and Services har produktportföljen justerats. Se not 44 för mer information.

Aktuella och uppskjutna skatter uppgick till MSEK -430 (-591), vilket innebär att den effektiva skattesatsen uppgick till 24 procent (28). Den beslutade sänkningen av bolagsskattesatsen i Sverige ledde till en lägre skattesats till följd av omräkning av uppskjutna skatter.

Räntabiliteten på sysselsatt kapital före skatt uppgick till 8,7 procent (10,5) och räntabiliteten på eget kapital efter skatt till 8,1 procent (10,9), båda beräknade på en rullande 12-månadersperiod.

Totalresultat för koncernen

MSEK	2018	2017
Årets resultat	1 366	1 508
Övrigt totalresultat:		
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen:		
Omvärdering av nettopensionsförpliktelser	-1 711	-190
Skatt hänförlig till omvärdering av nettopensionsförpliktelser	308	43
Summa	-1 403	-147
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen:		
Omräkningsdifferenser	173	-255
Kassaflödessäkringar:		
Värdeförändring	-548	106
Upplösta mot resultaträkningen	401	525
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	42	-137
Summa	68	239
Årets övriga totalresultat	-1 335	92
Årets totalresultat	31	1 600
varav moderbolagets aktieägares andel	-11	1 553
varav innehav utan bestämmande inflytande	42	47

Omvärdering av nettopensionsförpliktelser har påverkat årets totalresultat med MSEK -1 711 före skatt (-190), se not 32 för mer information.

Kassaflödessäkringar har påverkat årets totalresultat med MSEK -105 efter skatt (494), se not 36 för mer information.

FINANSNETTO MSEK	2018	2017
Finansnetto hänförligt till pensioner	-67	-69
Räntenetto	-96	-100
Valutavinstler/-förluster	-226	54
Övriga finansiella poster	-81	-36
Summa	-470	-151

Finansnetto hänförligt till pensioner är den finansiella kostnaden för nettopensionssskulden bokförd i balansräkningen. Se not 32 för mer information om förmånsbestämda pensionsplaner.

Räntenetto avser avkastning på likvida medel och kortfristiga placeringar samt räntekostnader på kort- och långfristiga räntebärande skulder samt realiserade resultat avseende derivat.

Valutavinstler/-förluster redovisade i finansnettot är främst hänförliga till säkringar i valutorna av offertportföljen, vilka värderas till verkligt värde över resultat-

räkningen. Under 2018 påverkades resultatet negativt av marknadsvärdesförändringar i derivat avseende säkrade offerter i framförallt USD.

Övriga finansiella poster består av orealiserade resultat vid marknadsvärdering av kortfristiga placeringar och derivat samt övriga valutaeffekter, till exempel förändringar av valutakurser för likvida medel i andra valutor än SEK. För att minska ränterisken i investeringsportföljen, bestående av långa räntebärande värdepapper, används derivat.

Finansiell ställning för koncernen

MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar:			
Immateriella anläggningstillgångar	16	9 057	7 862
Materiella anläggningstillgångar	17	6 129	5 311
Biologiska tillgångar	18	349	352
Andelar i intresseföretag och joint ventures	19	646	700
Finansiella placeringar	22	27	26
Långfristiga fordringar	24	554	662
Uppskjutna skattefordringar	14	382	238
Summa anläggningstillgångar		17 144	15 151
Omsättningstillgångar:			
Varulager	25	9 276	8 247
Derivat	36	1 096	1 139
Skattefordringar		67	26
Kundfordringar	26	5 199	4 342
Avtalstillgångar	4	10 466	8 000
Övriga fordringar	24	507	522
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	919	900
Kortfristiga placeringar	22	9 003	4 469
Likvida medel	28	2 451	2 202
Summa omsättningstillgångar		38 984	29 847
SUMMA TILLGÅNGAR		56 128	44 998
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	29		
Aktiekapital		2 174	1 746
Övrigt tillskjutet kapital		6 099	543
Andra reserver		72	-21
Balanserade vinstmedel		11 067	11 829
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		19 412	14 097
Innehav utan bestämmande inflytande		221	188
Summa eget kapital		19 633	14 285
Långfristiga skulder:			
Långfristiga räntebärande skulder	30	8 196	6 235
Övriga skulder	34	190	210
Avsättningar för pensioner	32	5 113	3 424
Övriga avsättningar	33	1 081	1 024
Uppskjutna skatteskulder	14	16	274
Summa långfristiga skulder		14 596	11 167
Kortfristiga skulder:			
Kortfristiga räntebärande skulder	30	1 068	92
Avtalsskulder	4	8 890	9 512
Leverantörsskulder		4 077	2 958
Derivat	36	1 234	1 093
Skatteskulder		147	120
Övriga skulder	34	770	805
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	5 097	4 483
Avsättningar	33	616	483
Summa kortfristiga skulder		21 899	19 546
Summa skulder		36 495	30 713
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		56 128	44 998

För information om koncernens ställda säkerheter och eventualefterpliktelser, se not 37.

Finansiell ställning för koncernen

FINANSIELL STÄLLNING

Vid utgången av december 2018 var nettoskulden MSEK 1 460, en minskning med MSEK 374 jämfört med årets slut 2017 då nettoskulden uppgick till MSEK 1 834.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till MSEK -490.

Kundfordringar ökade med MSEK 857 under året då flera affärsområden hade större leveranser mot slutet av året.

På grund av upparbetning i stora projekt ökade avtalsstillgångarna med MSEK 2 466 under året samtidigt som avtalssskulderna minskade med MSEK 622.

Varulagret ökade med MSEK 1 029 under året. Ökningen är främst hänförlig till framtida leveranser inom Dynamics.

Nettoavsättningen för pensioner, exklusive särskild löneskatt, per 31 december 2018 uppgick till MSEK 4 099, jämfört med MSEK 2 646 vid årets slut 2017. Förändringen hade en negativ påverkan på nettoskulden om MSEK 1 453. Ökningen i avsättning beror huvudsakligen på att diskonteringsräntan för

beräkningen av pensionsåtagandet sänktes till 2,25 procent från 2,50 procent under året samt att inflationsantagandet höjdes till 2,00 procent från 1,75 procent. För mer information om Saabs förmånsbestämda pensionsplaner, se not 32.

Materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 6 129 vid årets slut. Från och med 1 januari 2018 redovisas förvaltningsfastigheter inte längre som en separat post utan ingår i materiella anläggningstillgångar.

Under året gjordes nettoinvesteringar om cirka MSEK 2 796 (2 132).

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 1 481 (1 093). Ökningen av nettoinvesteringar är främst relaterad till investeringar i produktion.

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 1 338 (1 064), av vilka MSEK 1 140 (871) avsåg aktiverade utvecklingsutgifter och MSEK 198 (193) andra immateriella anläggningstillgångar.

Aktiverade utvecklingsutgifter i balansräkningen ökade med MSEK 968. Ökningen är främst hänförlig till

satsningen att utveckla Gripen E/F inför framtida exportaffärer.

I syfte att säkerställa leverans av aktier till deltagare i Saabs olika aktiesparprogram utnyttjades bemyndigandet om förvärv av egna aktier från bolagstämman. Under året återköptes egna aktier av serie B uppgående till MSEK 203. Dessutom utbetalades utdelning till moderbolagets aktieägare uppgående till MSEK 588. Per den 31 december 2018 uppgick kortfristiga placeringar och likvida medel till MSEK 11 454, en ökning med MSEK 4 783 jämfört med årets slut 2017. Under 2018 gjordes upplåning om MSEK 3 820, för ytterligare information om Saabs skulder till kreditinstitut se not 31. Under hösten 2018 genomfördes en företrädesemission, för ytterligare information se sidan 46.

Under året ökade sysselsatt kapital med MSEK 9 704 till MSEK 33 003. Utöver tillfört kapital genom företrädesemissionen är ökningen i sysselsatt kapital främst relaterat till upparbetning inom flygburen övervakning och Gripen-verksamheterna.

NETTOLIKVIDITET/SKULD

MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Likvida medel	28	2 451	2 202
Kortfristiga placeringar	22	9 003	4 469
Summa likvida placeringar		11 454	6 671
Kortfristiga räntebärande fordringar	24	-	14
Långfristiga räntebärande fordringar	24	449	454
Långfristiga fordringar hänförliga till pensioner	24	6	40
Summa räntebärande tillgångar		11 909	7 179
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	30	8 759	5 798
Skulder till intresseföretag och joint ventures	30	43	45
Övriga räntebärande skulder	30	462	484
Avsättningar för pensioner ¹⁾	32	4 105	2 686
Summa räntebärande skulder		13 369	9 013
Nettolikviditet(+) / nettoskuld (-)		-1 460	-1 834

¹⁾ Exklusive avsättning för pensioner hänförlig till särskild löneskatt.

Den genomsnittliga nettolikviditeten/-skulden under 2018 uppgick till MSEK -4 674 (-2 193). Nettolikviditeten/-skulden exklusive räntebärande fordringar och nettopensionsförpliktelser uppgick per den 31 december 2018 till MSEK 2 190 (344).

Förändring i eget kapital för koncernen

MSEK	Andra reserver						Balan- serade vinst- medel	Summa moder- bolagets aktieägares andel	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
	Aktie- kapital	Pågående företrädes- emission	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv	Omräk- nings- reserv	Omvärde- rings- reserv				
Ingående eget kapital 1 januari 2017	1 746		543	-779	525	11	11 110	13 156	145	13 301
Effekt av förändringar i redovisningsprinciper, IFRS 15							-164	-164		-164
Justerat ingående eget kapital 1 januari 2017	1 746		543	-779	525	11	10 946	12 992	145	13 137
Årets totalresultat				477	-255		1 331	1 553	47	1 600
Transaktioner med ägarna:										
Aktiesparprogram							111	111		111
Utdelning							-559	-559	-4	-563
Utgående eget kapital 31 december 2017	1 746		543	-302	270	11	11 829	14 097	188	14 285
Ingående eget kapital 1 januari 2018	1 746		543	-302	270	11	11 829	14 097	188	14 285
Effekt av förändringar i redovisningsprinciper, IFRS 9				14			-18	-4		-4
Justerat ingående eget kapital 1 januari 2018	1 746		543	-288	270	11	11 811	14 093	188	14 281
Årets totalresultat				-98	177		-90	-11	42	31
Transaktioner med ägarna:										
Företrädesemission		428	5 578					6 006		6 006
Emissionskostnader			-22					-22		-22
Återköp av aktier							-203	-203		-203
Aktiesparprogram							143	143		143
Utdelning							-588	-588	-13	-601
Förvärv och avyttring av innehav utan bestämmande inflytande							-6	-6	4	-2
Utgående eget kapital 31 december 2018	1 746	428	6 099	-386	447	11	11 067	19 412	221	19 633

För definition av andra reserver, se not 29.

Kassaflödesanalys för koncernen

MSEK	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten:			
Resultat efter finansiella poster		1 796	2 099
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	41	1 808	1 479
Utdelning från intresseföretag och joint ventures		39	26
Betald inkomstskatt		-479	-272
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital		3 164	3 332
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital:			
Avtalstillgångar och -skulder		-3 039	-718
Varulager		-1 057	-972
Övriga rörelsefordringar		-1 044	925
Övriga rörelseskulder		1 965	704
Avsättningar		-479	-107
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-490	3 164
Investeringsverksamheten:			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-198	-193
Aktiverade utvecklingsutgifter		-1 140	-871
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 481	-1 093
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		23	25
Förvärv och avyttring av kortfristiga placeringar		-4 554	63
Förvärv av finansiella tillgångar		-48	-30
Avyttring av finansiella tillgångar		62	104
Förvärv av verksamheter	41	15	-170
Avyttring av koncernföretag	41	33	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-7 288	-2 165
Finansieringsverksamheten:			
Amortering av lån		-967	-1 301
Upptagande av lån		3 820	1 700
Företrädesemission		5 967	-
Återköp av aktier		-203	-
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-588	-559
Utbetald utdelning till innehav utan bestämmande inflytande		-24	-4
Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande		-14	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		7 991	-164
ÅRETS KASSAFLÖDE	41	213	835
Likvida medel vid årets början		2 202	1 402
Valutakursdifferens i likvida medel		36	-35
Likvida medel vid årets slut	41	2 451	2 202

INVESTERINGAR

Kassaflödeseffekten av investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 1481 (1 093).

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 1 338 (1 064), av vilka MSEK 1 140 (871) avsåg aktiverade utvecklingsutgifter och MSEK 198 (193) andra immateriella anläggningstillgångar.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet från den löpande verksamheten exklusive skatter och andra finansiella poster uppgick till MSEK 372 (3 520), se not 41.

Det operationella kassaflödet uppgick till MSEK -2 424 (1 388). Det definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten, exklusive skatter och andra finansiella poster, samt förvärv och avyttringar av immateriella och materiella anläggningstillgångar.

Kassaflödet är negativt främst som ett resultat av ökat sysselsatt kapital i större projekt samt utnyttjande av tidigare erhållna förskott och milstolpebetalningar.

Det fria kassaflödet uppgick till MSEK -3 195 (852).

För mer detaljerad information om kassaflödet, se not 41.

Saab har ett etablerat program för försäljning av kundfordringar för att stärka sin finansiella ställning och öka den finansiella flexibiliteten. Sedan 31 december 2016 har programmet inte utnyttjats. Saab har som ambition att utnyttja detta program i situationer då en större finansiell flexibilitet efterfrågas.

Resultaträkning för moderbolaget

MSEK	Not	2018	2017
Försäljningsintäkter	4	20 998	19 890
Kostnad för sålda varor		-16 287	-15 480
Bruttoresultat		4 711	4 410
Försäljningskostnader		-1 589	-1 428
Administrationskostnader		-876	-953
Forsknings- och utvecklingskostnader		-1 757	-1 701
Övriga rörelseintäkter	6	53	49
Övriga rörelsekostnader	6	-263	-22
Rörelseresultat		279	355
Resultat från finansiella poster:	12		
Resultat från andelar i koncernföretag		941	525
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures		51	6
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		144	24
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		125	120
Räntekostnader och liknande resultatposter		-51	-156
Resultat efter finansiella poster		1 489	874
Bokslutsdispositioner	13	-114	-11
Resultat före skatt		1 375	863
Skatt	14	-300	-216
Årets resultat		1 075	647

FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER OCH RESULTAT

I moderbolaget ingår enheter inom affärsområdena Aeronautics, Surveillance, Support and Services och Industrial Products and Services samt en enhet inom Dynamics. Dessutom ingår koncernstabber och koncernsupport.

Totalresultat för moderbolaget

MSEK	2018	2017
Årets resultat	1 075	647
Övrigt totalresultat:		
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen:		
Omräkningsdifferenser	-	-4
Årets övriga totalresultat	-	-4
Årets totalresultat	1 075	643

Balansräkning för moderbolaget

MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	16	617	542
Materiella anläggningstillgångar	17	3 709	3 228
Finansiella anläggningstillgångar:			
Andelar i koncernföretag	39	6 181	6 065
Fordringar på koncernföretag	21	68	81
Andelar i intresseföretag och joint ventures	20	366	369
Fordringar på intresseföretag och joint ventures	21	391	370
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	25	23
Andra långfristiga fordringar	24	18	19
Uppskjuten skattefordran	14	148	106
Summa finansiella anläggningstillgångar		7 197	7 033
Summa anläggningstillgångar		11 523	10 803
Omsättningstillgångar			
Varulager	25	6 159	5 581
Kortfristiga fordringar:			
Skattefordringar		-	15
Kundfordringar	26	2 250	1 907
Fordringar på koncernföretag		3 540	2 248
Fordringar på intresseföretag och joint ventures		12	1
Avtalstillgångar		8 548	6 734
Övriga fordringar	24	409	397
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	2 053	1 158
Summa kortfristiga fordringar		16 812	12 460
Kortfristiga placeringar		9 000	4 459
Kassa och bank		1 623	1 181
Summa omsättningstillgångar		33 594	23 681
SUMMA TILLGÅNGAR		45 117	34 484
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	29		
Bundet eget kapital:			
Aktiekapital		2 174	1 746
Uppskrivningsfond		669	675
Reservfond		543	543
Fritt eget kapital:			
Överkursfond		5 556	-
Balanserat resultat		4 218	4 225
Årets totalresultat		1 075	643
Summa eget kapital		14 235	7 832
Obeskattade reserver	40	2 405	2 291
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	32	242	252
Övriga avsättningar	33	1 085	837
Summa avsättningar		1 327	1 089
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	31	8 758	5 798
Skulder till koncernföretag		6 121	5 667
Avtalsskulder	4	5 205	6 594
Leverantörsskulder		2 908	1 854
Skulder till intresseföretag och joint ventures		43	44
Skatteskulder		53	-
Övriga skulder	34	607	560
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	3 455	2 755
Summa skulder		27 150	23 272
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		45 117	34 484

LIKVIDITET, FINANSIERING, INVESTERINGAR OCH ANTAL ANSTÄLLDA

Moderbolagets nettoskuld uppgick till MSEK 564 per den 31 december 2018 jämfört med MSEK 3 418 per den 31 december 2017.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 857 (549). Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till MSEK 187 (170).

Vid årets slut uppgick antalet anställda i moderbolaget till 9 672 jämfört med 9 357 personer vid årets början.

För information om moderbolagets ställda säkerheter och eventuaelförpliktelser, se not 37.

Förändring i eget kapital för moderbolaget

MSEK	Bundet eget kapital				Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktie-kapital	Pågående före-trädesemission	Uppskrivningsfond	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel	Årets totalresultat	
Ingående eget kapital 1 januari 2017	1 746		682	543		4 676		7 647
Effekt av förändringar i redovisningsprinciper, IFRS 15						-8		-8
Justerat ingående eget kapital 1 januari 2017	1 746		682	543		4 668		7 639
Poster som redovisas direkt mot eget kapital:								
Förändring uppskrivningsfond			-7			7		-
Årets totalresultat							643	641
Transaktioner med ägarna:								
Utdelning till ägarna						-559		-559
Aktiesparprogram						111		111
Utgående eget kapital 31 december 2017	1 746		675	543		4 225	643	7 832
Ingående eget kapital 1 januari 2018	1 746		675	543		4 868		7 832
Effekt av förändringar i redovisningsprinciper, IFRS 9						-9		-9
Justerat ingående eget kapital 1 januari 2018	1 746		675	543		4 859		7 823
Poster som redovisas direkt mot eget kapital:								
Förändring uppskrivningsfond			-6			6		-
Årets totalresultat							1 075	1 075
Transaktioner med ägarna:								
Företrädesemission		428			5 578			6 006
Emissionskostnader					-22			-22
Återköp av aktier						-203		-203
Utdelning till ägarna						-588		-588
Aktiesparprogram						143		143
Utgående eget kapital 31 december 2018	1 746	428	669	543	5 556	4 218	1 075	14 235

Kassaflödesanalys för moderbolaget

MSEK	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten:			
Resultat efter finansiella poster		1 489	874
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	41	182	832
Betald inkomstskatt		-265	-156
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital		1 406	1 550
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital:			
Avtalstillgångar och -skulder		-3 078	-857
Varulager		-601	-524
Övriga rörelsefordringar		-1 293	1 252
Övriga rörelseskulder		1 801	-153
Avsättningar		-329	-116
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2 084	1 152
Investeringsverksamheten:			
Lämnade/återbetalade aktieägartillskott		-114	4
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-186	-170
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-858	-549
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		2	15
Avyttring och förvärv av kortfristiga placeringar		-4 562	55
Förvärv av finansiella tillgångar		-77	-100
Avyttring av finansiella tillgångar		146	46
Förvärv av verksamheter		4	-230
Avyttring av koncernföretag		-	16
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-5 645	-913
Finansieringsverksamheten:			
Förändring av fordringar/skulder från koncernföretag		-537	-1 052
Upptagande av lån		3 820	1 700
Amortering av lån		-860	-1 169
Företrädesemission		5 967	-
Återköp av aktier		-203	-
Utbetald utdelning till aktieägarna		-588	-559
Erhållna koncernbidrag och utdelningar		582	1 371
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		8 181	291
ÅRETS KASSAFLÖDE		442	530
Likvida medel vid årets början		1 181	651
Likvida medel vid årets slut	41	1 623	1 181

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

VERKSAMHETEN

Saab AB är ett svenskt aktiebolag med säte i Linköping. Bolagets B-aktier är upptagna till handel på Nasdaq Stockholm på listan för stora bolag. Verksamheten i Saab AB med koncernföretag, joint ventures och intresseföretag (gemensamt kallade Saab eller koncernen) var under 2018 indelad i sex affärsområden: Aeronautics, Dynamics, Surveillance, Support and Services, Industrial Products and Services och Kockums. Utöver dessa redovisas även Corporate, som omfattar koncernstaber, koncernavdelningar och sekundära verksamheter. Verksamheten i respektive affärsområde beskrivs i not 3.

Styrelsen och verkställande direktören har den 25 februari 2019 godkänt denna årsredovisning och koncernredovisning för publicering och den kommer att föreläggas årsstämman den 11 april 2019 för fastställande.

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU.

Koncernredovisningen har även upprättats i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, som innehåller vissa ytterligare upplysningskrav för svenska koncernredovisningar upprättade i enlighet med IFRS.

Årsredovisningen för Saab AB har upprättats enligt årsredovisningslagen, Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. Skillnader mellan moderbolagets och koncernens tillämpade redovisningsprinciper föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av årsredovisningslagen, tryggandelagen samt i vissa fall på grund av gällande skatteregler. Väsentliga skillnader beskrivs nedan under "Väsentliga skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper".

FÖRUTSÄTTNINGAR VID UPPRÄTTANDE AV FINANSIELLA RAPPORTER

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor (SEK) som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. De finansiella rapporterna presenteras i SEK. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

Upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS förutsätter att styrelsen och företagsledningen gör bedömningar och antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Dessa bedömningar och antaganden är baserade på historiska erfarenheter och kunskaper om den bransch som Saab verkar inom samt som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av bedömningarna och antagandena används sedan för att bestämma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan komma att avvika från dessa bedömningar och antaganden.

Bedömningarna och antagandena ses över regelbundet och effekten av förändrade bedömningar redovisas i resultaträkningen.

Bedömningar gjorda av styrelsen och företagsledningen vid tillämpningen av redovisningsprinciper enligt IFRS som kan ha en betydande inverkan på de finansiella rapporterna samt bedömningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 2.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen samt de redovisningsprinciper beträffande väsentliga resultat- och balansposter som anges under respektive notupplysning har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår.

TILLÄMPNING AV NYA OCH ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernen har under räkenskapsåret 2018 för första gången tillämpat de nya redovisningsstandarderna IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder och IFRS 9 Finansiella instrument. För effekter vid byte av redovisningsprincip har IAS 8 och övergångsregler i respektive standard tillämpats.

Övergången till IFRS 15 har skett med fullständig retroaktivitet varvid jämförelseåret 2017 är omräknat. För ett fåtal kundkontrakt har en justering av metod för intäktsredovisning gjorts. Den främsta anledningen till förändringen är att ett fåtal långa kundkontrakt inte kan redovisa intäkt succesivt över tid beroende på att rätten till betalning inklusive vinst för nerlagt arbete inte uppfylls. För omräknings-effekter i samband med övergången till IFRS 15 hänvisas till not 45. För redovisningsprinciper, se not 4.

Övergången till IFRS 9 har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens resultaträkning eller finansiella ställning. Säkingsredovisningen påverkas inte, men Saab har gått över till IFRS 9:s säkingsredovisning då det är ett val i standarden. De nya reglerna för klassificering av finansiella tillgångar innebär ingen för-

ändring förutom att ett lån till ett intresseföretag enligt IFRS 9 redovisas till verkligt värde över resultaträkningen istället för till upplupet anskaffningsvärde.

För omräkningseffekter i samband med övergången till IFRS 9 hänvisas till not 45. För redovisningsprinciper, se not 36.

NYA OCH ÄNDRADE STANDARDER OCH TOLKNINGAR SOM ÄNNU EJ TRÄTT IKRAFT

IASB har givit ut följande nya och ändrade standarder vilka ännu ej trätt i kraft:

Standarder	Skall tillämpas för räkenskapsår som börjar:
IFRS 16 Leasingavtal	1 januari 2019 (antagen av EU)

Från och med räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 kommer IFRS 16 Leasingavtal att gälla. IFRS 16 är en ny standard för redovisning av leasingkontrakt som ersätter IAS 17 Leasing. För mer information se not 46.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

KLASSIFICERING AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Omsättningsstillgångar och kortfristiga skulder består i huvudsak av belopp som kan återvinnas respektive ska betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. Övriga tillgångar och skulder redovisas som anläggningstillgångar respektive långfristiga skulder.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Koncernföretag

Koncernföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Saab AB genom ett direkt eller indirekt andelsinnehav som uppgår till mer än 50 procent av rösterna. Undantaget är sådana särskilda omständigheter där det tydligt kan visas att ett sådant ägande inte utgör ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande föreligger även när moderföretaget äger högst hälften av rösterna men på annat sätt har bestämmande inflytande över mer än hälften av rösterna, eller har rätten att utforma företagets finansiella och operativa strategier genom stadgar eller avtal. Vid bedömning av huruvida bestämmande inflytande föreligger, beaktas även potentiella röstberättigande andelar som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Företag eller rörelser som förvärfvas (rörelseförvärv) redovisas enligt förvärfvsmetoden. Metoden innebär att ett rörelseförvärv betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärfvar rörelsens tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärfvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. Anskaffningsvärdet utgörs av summan av det verkliga värdet av vad som erläggs kontant vid förvärfvstidpunkten, via övertagande av skulder eller egna emitterade aktier. Villkorade köpeskillningar inkluderas i anskaffningsvärdet och redovisas till deras verkliga värde vid förvärfvstidpunkten. Efterföljande effekter av omvärderingar av villkorade köpeskillningar redovisas i resultaträkningen. Förvärfvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder redovisas initialt till deras verkliga värden vid förvärfvstidpunkten. Undantag för denna princip görs för förvärfvade skattefordringar/-skulder, ersättningar till anställda, aktiebaserade ersättningar och tillgångar som innehas för försäljning, vilka värderas i enlighet med de principer som beskrivs under respektive notupplysning. Undantag görs även för gottgörelsetillgångar och återköpta rättigheter. Gottgörelsetillgångar värderas enligt samma princip som den gottgjorda posten. Återköpta rättigheter värderas baserat på den återstående kontraktstiden oavsett om andra marknadsaktörer skulle beakta möjligheter till kontraktsförlängning vid värderingen.

Redovisad goodwill utgörs av skillnaden mellan å ena sidan anskaffningsvärdet för koncernföretagsandelarna, värdet på innehav utan bestämmande inflytande i den förvärfvade rörelsen och det verkliga värdet av tidigare ägd andel och å andra sidan det redovisade värdet i förvärfvsanalysen av förvärfvade tillgångar och övertagna skulder. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas vid förvärfvstidpunkten antingen till dess verkliga värde eller till dess proportionella andel av det redovisade värdet av den förvärfvade rörelsens identifierade tillgångar och skulder. Förvärfv av innehav utan bestämmande inflytande redovisas som transaktioner mellan ägarna i eget kapital.

Koncernföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med den tidpunkt när bestämmande inflytande uppstår (förvärfvstidpunkten) till dess detta inflytande upphör. När det bestämmande inflytandet över koncernföretaget upphör, men koncernen behåller andelar i bolaget, redovisas kvarvarande andelar initialt till verkligt värde. Den vinst eller förlust som uppstår redovisas i resultaträkningen.

Not 1, forts.

Intresseföretag och joint ventures

Intresseföretag är företag vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande över. Joint ventures avser företag som koncernen genom samarbetsarrangemang har ett gemensamt inflytande över. Intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Se vidare not 19.

Transaktioner som elimineras

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader samt vinster och förluster som uppkommer från transaktioner mellan koncernföretag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Förluster elimineras på samma sätt som vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

UTLÄNDSK VALUTA

Funktionella valutor är valutorna i den respektive primära ekonomiska miljö där de i koncernen ingående enheterna bedriver sina verksamheter.

Transaktioner samt tillgångar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta redovisas i den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder räknas per balansdagen om till den funktionella valutan till den valutakurs som då föreligger. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Ickemonetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde. Valutakursförändringen redovisas sedan på samma sätt som övrig värdeförändring avseende tillgången eller skulden.

Omräkning av verksamheters finansiella rapporter till SEK

Tillgångar och skulder i verksamheter med annan funktionell valuta än SEK räknas om till SEK till den valutakurs som råder på balansdagen medan intäkter och kostnader räknas om till SEK till en genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning redovisas i övrigt totalresultat. Beloppet särredovisas som omräkningsreserv i eget kapital.

VÄSENTLIGA SKILLNADER MELLAN KONCERNENS OCH MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer samma redovisningsprinciper som koncernen med följande undantag.

Rörelseförvärv

Transaktionskostnader inkluderas i anskaffningsvärdet vid förvärv av verksamheter.

Intresseföretag och joint ventures

Andelar i intresseföretag respektive joint ventures redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar.

Immateriella anläggningstillgångar

Samtliga utgifter för utveckling redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas med eventuellt tillägg för uppskrivningar.

Finansiella tillgångar och skulder och andra finansiella instrument

Moderbolaget värderar finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip. Om skäl för eventuell nedskrivning upphör återförs nedskrivningen. Moderbolaget tillämpar inte reglerna för kvittning av finansiella tillgångar och skulder.

Derivat och säkringsredovisning

Derivat som ej används för säkring värderas i moderbolaget enligt lägsta värdets princip utifrån nettoredovisning av olika portföljer. För derivat som används för säkring styrs redovisningen av den säkrade posten vilket innebär att derivatet behandlas som en off-balance-post så länge som den säkrade posten redovisas till anskaffningsvärde eller ej finns i balansräkningen. Fordringar och skulder i utländsk valuta som har terminssäkrats värderas till terminskurs.

Ersättningar till anställda

Moderbolaget följer trygghetsdelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

Obeskattade reserver

De belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. I moderbolaget redovisas, på grund av sambandet mellan redovisning och beskattning, den uppskjutna skatteskulden som en del av de obeskattade reserverna.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Erhållna koncernbidrag redovisas i resultaträkningen inom finansnettot. Lämnade koncernbidrag aktiveras i aktier och andelar i moderbolaget, i den mån nedskrivning ej erfordras.

NOT 2 BEDÖMNINGAR VID TILLÄMPNING AV REDOVISNINGSPRINCIPER

Styrelsen och företagsledningen har tillsammans identifierat nedanstående områden där uppskattningar och bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciperna kan ha en betydande inverkan på redovisningen av koncernens resultat och finansiella ställning samt som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande finansiella rapporter. Utvecklingen inom dessa områden följs löpande av företagsledningen och styrelsens revisionsutskott.

OSÄKERHETER I UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Långa kundkontrakt

En majoritet av alla långa kundkontrakt innehåller betydande utvecklingsdelar vilka är förknippade med risker. Innan ett avtal tecknas med kund om leverans av produkt eller tjänst görs alltid en grundlig analys av förutsättningarna och riskerna för leverans genom en inom Saab etablerad projektstyrningsprocess. I genomförandefasen görs sedan kontinuerliga genomgångar av arbetet i projektet enligt samma process.

En viktig del är att identifiera risker, bedöma dessa och de åtgärder som görs för att mitigera riskerna, med hjälp av en riskbedömningsmetod.

Koncernen tillämpar vinstavräkning över tid vid långa kundkontrakt. Bedömning av totala kostnader inklusive bedömningen av tekniska och kommersiella risker är kritiskt vid successiv vinstavräkning. Ändrade bedömningar av projektens totala kostnader får retroaktiva effekter som påverkar intäkts- och resultatavräkning. Idag befinner sig några av Saabs stora projekt fortfarande under utvecklingsfas, vilket innebär en större osäkerhet i risker avseende resultatavräkning och totala kostnad. Redovisningen av långa kundkontrakt påverkar även balansposter såsom avtalstillgångar och avtalskulder, kundfordringar, varulager och avsättning för förlustkontrakt. Leverans enligt projektplan och av milstolpar är viktigt för kassaflödet då betalning sker vid uppnådda milstolpar eller leveranser i projekt. För mer information om långa kundkontrakt, se not 4.

Återvinning av värdet på utvecklingsutgifter

Koncernen har investerat avsevärda belopp i forskning och utveckling. De redovisade beloppen i rapporten över finansiell ställning avser i huvudsak utvecklingsprojekt avseende det flygburna övervakningssystemet GlobalEye samt en exportversion av Gripen. Aktiverade utvecklingsutgifter uppgår till MSEK 3 328 (2 360). Redovisningen av utvecklingsutgifter som tillgång i rapporten över finansiell ställning kräver att bedömningar görs att produkten i framtiden förväntas bli tekniskt och kommersiellt användbar samt att framtida ekonomiska fördelar är troliga. Avskrivning av aktiverade utvecklingsutgifter sker linjärt över en bedömd nyttjandeperiod på maximalt 10 år. Nyttjandeperioden omprövas årligen vilket kan medföra nedskrivningsbehov. För mer information, se not 16.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov på goodwill, har antaganden gjorts avseende beräkning av nyttjandevärden som bygger på diskonterade kassaflödesprognoser. En väsentlig avvikelse av förutsättningarna kan medföra nedskrivningsbehov av goodwill. Redovisat värde på goodwill uppgår till MSEK 5 310 (5 177), se vidare not 16.

Pensioner

Inom Saab finns två typer av pensionsplaner, förmånsbestämda och avgiftsbestämda planer. Förmånsbestämda planer innebär att ersättning efter avslutad anställning utgår med en procentuell andel av lönen. Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser uppgår till MSEK 10 752 (9 341). Värdet av pensionsförpliktelser bestäms genom ett antal aktuariella antaganden, vilket innebär att förpliktelsen kan öka eller minska väsentligt om de aktuariella antagandena förändras. Förändringar av aktuariella vinster och förluster påverkar direkt pensionsåtagandet och därmed koncernens finansiella ställning, se vidare not 32.

NOT 3 SEGMENTRAPPORTERING

RÖRELSESEGMENT

Saab är ett av världens ledande högteknologiska företag med huvudsaklig verksamhet inom försvar, flyg och samhällssäkerhet. Verksamheten omfattar framförallt väl avgränsade områden inom försvarselektronik, missilsystem och navala system samt militärt och civilt flyg. Saab är också verksam inom teknisk tjänsteproduktion och underhåll. Saab har en stark ställning i Sverige och huvuddelen av försäljningsintäkterna genereras i Europa. Dessutom har Saab en lokal närvaro i Sydafrika, Australien, USA och i andra utvalda länder.

Segmentinformation presenteras baserat på företagsledningens perspektiv och rörelsesegment identifieras utifrån den interna rapporteringen till företagets högsta verkställande beslutsfattare. Saab har identifierat koncernchefen som dess högsta verkställande beslutsfattare och den interna rapporteringen som används av denna för att följa upp verksamheten och fatta beslut om resursfördelning ligger till grund för den segmentinformation som presenteras. Uppföljning av segmenten sker på rörelseresultatsnivå. De rapporterbara segmentens redovisningsprinciper överensstämmer i allt väsentligt med de principer som tillämpas av koncernen i dess helhet. Försäljning av varor och tjänster mellan segmenten sker till marknadsmissiga villkor. Saabs verksamhets- och ledningsstruktur är uppdelad i sex affärsområden, vilka också är rörelsesegment:

- Aeronautics
- Dynamics
- Surveillance
- Support and Services
- Industrial Products and Services
- Kockums

Affärsområdena beskrivs nedan. Utöver dessa redovisas även Corporate, som omfattar koncernstab, koncernavdelningar, samt övriga operativa verksamheter som inte är kärnverksamhet.

Aeronautics

Aeronautics är en världsledande tillverkare av innovativa flygsystem och bedriver utveckling av produkter inom militär flygteknik. Här utförs även långsiktiga framtidsstudier kring såväl bemannade som obemannade flygplan. Detta som förberedelse för nya flygsystem och vidareutveckling av befintliga produkter.

Dynamics

Dynamics erbjuder en marknadsledande produktportfölj med understödsvapen, missilsystem, torpeder, obemannade undervattensfarkoster, träningsystem och signaturhanteringsystem till försvarsmakter, samt därtill relaterade militära och civila nischprodukter.

Surveillance

Surveillance levererar effektiva lösningar för säkerhet och trygghet, för övervakning och beslutsstöd och för att upptäcka, lokalisera och skydda mot olika typer av hot. Produktportföljen omfattar flygburna, landbaserade och marina radar-, signalspanings- och självskyddssystem samt ledningssystem för marin, flygvapen och armé.

Support and Services

Support and Services erbjuder pålitlig och kostnadseffektiv service och support till samtliga Saabs marknader. Det innefattar supportlösningar, tekniskt underhåll och logistik samt produkter, lösningar och tjänster för militära och civila uppdrag.

Industrial Products and Services

Affärsenheterna inom Industrial Products and Services har en inriktning mot främst civila kunder. Det helägda, oberoende dotterbolaget Combitech ingår i affärsområdet.

Kockums

Kockums utvecklar, levererar och underhåller lösningar i världsklass för naval miljö. I portföljen finns ubåtar med Stirlingsystem för luftberoende framdrivning, ytstridsfartyg, minröjningsfartyg samt autonoma farkoster. Kockums unika kompetens ligger inom signaturanpassning, stöthållfasthet och avancerad smygteknik.

Väsentliga icke kassaflödespåverkande jämförelsestörande poster

Under 2018 har inga väsentliga poster som icke är kassaflödespåverkande redovisats.

Information om större kunder

Under 2018 hade Saab en kund som svarade för 10 procent eller mer av koncernens försäljningsintäkter: Försvarets Materielverk (FMV). FMV är kund till samtliga affärsområden och de totala intäkterna uppgick till MSEK 10 521 (10 695).

Information om geografiska områden

Extern försäljning fördelas till den marknad där kunden hör hemma medan anläggningstillgångar fördelas till den marknad där tillgången är geografiskt placerad.

Säsongsvariationer

En stor del av Saabs verksamhet består av större projekt där intäkten redovisas enligt vinstavräkning över tid i förhållande till uppbyggnad. Uppbyggnadsgraden i dessa projekt är normalt sett lägre under det tredje kvartalet jämfört med övriga kvartal. Det fjärde kvartalet påverkas normalt sett även av en högre andel leveranser inom främst Dynamics.

Not 3, forts.

Koncernen	Aeronautics		Dynamics		Surveillance		Support and Services		Industrial Products and Services		Kockums		Corporate		Elimineringar		Koncernen		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	
MSEK																			
Extern ordergång	5 060	2 811	7 084	8 450	7 202	6 691	3 513	6 080	4 006	4 688	1 108	2 120	2	-	-	-	27 975	30 841	
Intern ordergång	201	484	224	165	168	357	122	119	1 338	1 154	15	9	-	-	-2 068	-2 287	-	-	
Summa	5 261	3 295	7 308	8 615	7 370	7 048	3 635	6 199	5 344	5 842	1 123	2 129	2	-	-2 068	-2 287	27 975	30 841	
Extern orderstock	47 316	49 940	13 477	11 379	14 532	14 420	10 634	12 470	9 694	10 270	6 645	8 814	-113	-61	-	-	102 184	107 233	
Intern orderstock	43	214	168	218	199	344	56	43	1 310	1 427	1	1	-	-	-1 778	-2 246	-	-	
Summa	47 359	50 154	13 645	11 597	14 731	14 764	10 690	12 513	11 004	11 697	6 646	8 815	-113	-61	-1 778	-2 246	102 184	107 233	
Externa försäljningsintäkter	7 684	6 830	5 042	5 458	7 082	6 366	5 336	5 680	4 654	4 497	3 275	2 704	83	131	-	-	33 156	31 666	
Interna försäljningsintäkter	372	437	277	159	315	267	134	138	1 453	1 138	16	8	-	-	-2 567	-2 147	-	-	
Totala försäljningsintäkter	8 056	7 267	5 319	5 617	7 397	6 633	5 470	5 818	6 107	5 635	3 291	2 712	83	131	-2 567	-2 147	33 156	31 666	
Rörelseresultat före andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	695	477	487	645	631	632	685	702	203	117	160	157	-581	-441	-	-	2 280	2 289	
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	-15	1	48	35	-	-	-	-	-1	-1	13	-	-59	-74	-	-	-14	-39	
Rörelseresultat	680	478	535	680	631	632	685	702	202	116	173	157	-640	-515	-	-	2 266	2 250	
Finansiella intäkter	1	-	3	4	17	13	-	1	3	-	34	1	266	195	-130	-93	194	121	
Finansiella kostnader	-94	-81	-55	-48	-71	-58	-33	-32	-44	-30	-9	-8	-488	-108	130	93	-664	-272	
Resultat före skatt	587	397	483	636	577	587	652	671	161	86	198	150	-862	-428	-	-	1 796	2 099	
Skatt ¹⁾	-142	-69	-68	-104	-95	-98	4	-45	-58	-31	-35	-32	-36	-212	-	-	-430	-591	
Årets resultat	445	328	415	532	482	489	656	626	103	55	163	118	-898	-639	-	-	1 366	1 509	
Tillgångar varav andelar i intresseföretag och joint ventures	9 879	8 556	7 152	6 213	14 763	12 033	5 103	5 402	6 338	5 864	4 379	3 797	28 081	21 019	-19 567	-17 886	56 128	44 998	
Skulder	9 084	8 122	4 978	4 128	9 115	7 220	3 071	3 552	4 539	3 921	3 278	2 815	14 287	11 397	-11 857	-10 442	36 495	30 713	
Operationellt kassaflöde	-1 096	1 264	-120	1 105	-1 085	-60	369	126	-351	-296	251	206	-392	-957	-	-	-2 424	1 388	
Sysselsatt kapital	3 110	2 191	3 774	3 232	7 781	6 103	3 307	3 222	4 515	4 178	1 181	1 016	9 335	3 357	-	-	33 003	23 299	
Investeringar	917	413	187	155	589	544	121	274	67	75	65	101	873	595	-	-	2 819	2 157	
Avskrivningar	56	50	75	85	273	293	69	19	88	97	30	23	325	272	-	-	916	839	

¹⁾ Aktuell skatt i moderbolaget redovisas inom Corporate.**Geografiska områden**

Koncernen	Sverige		Övriga Europa		Nordamerika		Central- och Sydamerika		Asien		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	
MSEK											
Externa försäljningsintäkter	13 519	13 216	4 768	4 496	3 155	2 778	3 821	2 653	6 148	7 041	
i % av omsättning	41	42	14	14	10	9	12	8	19	22	
Anläggningstillgångar	15 450	13 527	449	412	495	466	2	4	143	143	

Koncernen	Afrika		Australien, etc.		Summa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
MSEK						
Externa försäljningsintäkter	361	449	1 384	1 033	33 156	31 666
i % av omsättning	1	1	4	3	100	100
Anläggningstillgångar	469	469	136	130	17 144	15 151

Not 3, forts.

Försäljningsintäkter per rörelsesegment

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Aeronautics	7 691	6 836
Dynamics	1 326	1 163
Surveillance	5 305	5 107
Support and Services	4 800	5 447
Industrial Products and Services	1 876	1 337
Summa	20 998	19 890

Försäljningsintäkter per geografisk marknad

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Sverige	8 707	8 785
Övriga Europa	2 789	2 661
Nordamerika	1 688	1 406
Central- och Sydamerika	3 653	2 550
Asien	3 818	3 964
Afrika	211	319
Australien, etc.	132	205
Summa	20 998	19 890

NOT 4 FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER**REDOVISNINGSPRINCIPER****Försäljningsintäkter**

Från och med 1 januari 2018 tillämpas den av IASB utgivna standarden IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder vid redovisning av intäkter. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. IFRS 15 har en samlad modell för all intäktsredovisning som utgår från ett avtal om försäljning av en vara eller tjänst mellan två parter. Företaget redovisar sedan intäkten när man uppfyller åtagandet att leverera utlovade varor eller tjänster till kunden vilket innebär att en intäkt ska redovisas när kunder erhåller kontroll över den försålda varan eller tjänsten, har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. Huvuddragen i intäktsredovisningen följer en femstegsmodell:

1. Identifiera kontraktet
2. Identifiera prestationsåtaganden
3. Fastställ transaktionspriset
4. Fördela transaktionspriset på respektive åtagande
5. Redovisa intäkten när åtagandet uppfylls

Långa kundkontrakt

En stor andel av koncernens verksamhet omfattar långa kundkontrakt med både utveckling och tillverkning av komplexa system som sträcker sig över flera redovisningsperioder. Analysen enligt femstegsmodellen för dessa kontrakt innebär framförallt att bedöma antal prestationsåtaganden (steg 2) och när dessa uppfylls (steg 5), det vill säga över tid eller vid en given tidpunkt.

Då Saabs långa kundkontrakt innehåller väsentlig kundanpassning och integrering av varor och tjänster innebär det oftast att ett prestationsåtagande identifieras. Ett prestationsåtagande uppfylls enligt standarden vid given tidpunkt eller över tid. Om ett prestationsåtagande uppfylls över tid ska ett av följande kriterier vara uppfyllt: a) kunden erhåller omedelbar nytta när åtagandet uppfylls, b) företagets prestationer skapar eller förbättrar en tillgång som kunden kontrollerar, eller c) företagets prestationer skapar inte en tillgång som har alternativ användning för företaget och företaget har rätt till betalning för hittills nedlagda utgifter inklusive vinst i händelse av att kunden säger upp avtalet av andra skäl än företagets underlåtenhet att utföra vad som utlovats.

Då Saabs långa kundkontrakt innehåller väsentlig kundanpassning och integrering av varor och tjänster samt att kostnaden för att anpassa tillgången och sälja den till ny kund inte skulle vara oväsentlig är slutsatsen att tillgången inte bedöms ha en alternativ användning. Då kontrakten också innehåller klausuler som innefattar rätt till betalning plus skäligen vinst för nedlagda utgifter innebär detta att kriterierna för att redovisa långa kundkontrakt över tid uppfylls. Intäkter och kostnader redovisas i resultaträkningen därmed som tidigare i förhållande till kontraktets färdigställandegrad.

Färdigställandegraden fastställs genom att bestämma relationen mellan nedlagda utgifter för utfört arbete per balansdagen och beräknade totala utgifter för genomförandet av åtagandet enligt kontraktet. Av den totala intäkten avräknas under respektive period så stor del som motsvarar färdigställande-

graden. Färdigställandegraden kan också i vissa fall baseras på när olika delmål som kontraktsmilstolpar eller levererade enheter uppfylls. En befarad förlust redovisas i resultaträkningen så snart denna har identifierats.

Produkter

Viss del av Saabs intäkter är hänförliga till produkter där utveckling, kund-anpassning och integration är obetydlig, med andra ord till största delen enbart tillverkning av produkter, samt vidareförsäljning av exempelvis reservdelar. Dessa kontrakt intäktsredovisas vid en given tidpunkt dvs normalt när kontrollen av varan övergått till kund i enlighet med villkoren i kontraktet.

Tjänsteuppdrag

För Saabs tjänsteuppdrag som innefattar försäljning av konsulttimmar och supporttjänster, till fast pris eller löpande räkning, erhåller normalt kunden nytta när åtagandet uppfylls. Intäkten redovisas därmed huvudsakligen över tid i takt med att uppdraget enligt kontraktet utförs.

Saab bedriver verksamhet på den militära försvarsmarknaden samt på den civila flygplans- och säkerhetsmarknaden. Under 2018 stod försäljning av försvarsmateriel för 85 procent (84) av Saabs försäljningsintäkter. Saabs internationella försäljning utgör mer än hälften av dess totala verksamhet och omfattar i regel betydande belopp under långa tidsperioder. Under 2018 gick 59 procent (58) av Saabs försäljningsintäkter till marknader utanför Sverige.

En stor andel av Saabs försäljningsintäkter kommer från ett begränsat antal kunder och relativt få kontrakt. Den europeiska marknaden inklusive Sverige är Saabs viktigaste marknad. Försvarets Materielverk "FMV" är Saabs viktigaste kund och stod under 2018 för 32 procent (34) av Saabs försäljningsintäkter.

Saabs verksamhet präglas av mångåriga komplicerade utvecklingsuppdrag i teknologisk framkant. Saab ska i långa kundprojekt genomföra och leverera hög-teknologiska kostnadseffektiva lösningar i enlighet med kundkontraktet. Den avtalsmodell för stora utvecklingsprojekt enligt vilken Saab ofta bedriver utvecklingsverksamhet är komplicerad och medför risker. Ofta ingås avtal där kunden beställer en produkt enligt en kravspecifikation och däri anger vilka egenskaper produkten ska ha och vilka problem den ska lösa. Saab åtar sig därefter att leverera i enlighet med kravspecifikationerna och producera den produkt eller det system som krävs. Vid avtalens ingående finns det alltså i vissa fall inte någon produkt framtagen och produkten ska normalt sett levereras flera år senare. De flesta kontrakten ingås med en fast-pris komponent. Under 2018 stod Långa kundkontrakt för 64 procent (64) av de totala försäljningsintäkterna.

Merparten av Saabs försäljningsintäkter relaterar till projekt som i de flesta fall intäktsredovisas och resultatavräknas över tid. Detta ställer stora krav på projektplanering och kontroll samt uppföljning för att vid varje tillfälle säkerställa antaganden och bedömningar om projektkostnader och intäkter ger en tillfredsställande grund för redovisning av försäljningsintäkter och resultat. Saab uppdaterar löpande totalkostnadsprognoser för långa kundkontrakt och retroaktiva effekter, både positiva och negativa, på försäljningsintäkterna uppkommer därmed. Under året har påverkan av retroaktiva effekter ej varit väsentlig i förhållande till försäljningsintäkterna. Ca 80 procent av försäljningsintäkterna redovisas över tid i takt med projektets färdigställandegrad.

Redovisningen av långa kundkontrakt påverkar balansräkningsposter som avtals-tillgångar och avtalskulder samt kundfordringar för vilka sedvanliga betalningsvillkor tillämpas. Många av Saabs större avtal med kunder baseras på betalningsmodell enligt vilken huvuddelen av betalning ska ske först efter, eller i samband med, att produkten eller systemet har levererats eller dellevererats. Saab bedriver flera större kundprojekt som befinner sig i utvecklingsfas. På grund av uppbyggnad i stora projekt ökade avtalsstillgångarna med MSEK 2 466 under året samtidigt som avtalskulder minskade med MSEK 622. Ingående avtalskulder per 1 januari 2018 har i all väsentlighet intäktsförts under räkenskapsåret.

Avsättning för garantier i samband med sådana produkter eller tjänster redovisas normalt när en tillförlitlig beräkning av avsättningen kan göras, se vidare not 33.

Koncernen har inga väsentliga skyldigheter eller åtaganden avseende returer av produkter.

Framtida intäkter avseende långa kundkontrakt

Orderstocken förväntas att realiseras och redovisas som intäkt enligt följande tabell:

Orderstockens fördelning över år

MSEK	2018	2017
Inom 1 år	27 954	25 371
Inom 2 år	20 647	19 995
Inom 3 år	18 138	16 991
Inom 4 år	13 282	17 000
4 år och framåt	22 163	27 876
Summa	102 184	107 233

Not 4, forts.

MSEK	Aeronautics		Dynamics		Surveillance		Support and Services		Industrial Products and Services		Kockums		Corporate/eliminering		Koncernen		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	
Försäljningsintäkter per kundkategori:																	
Militära kunder	7 679	6 824	4 723	5 182	7 018	6 256	4 458	4 653	886	887	3 275	2 704	80	126	28 119	26 632	
Civila kunder	5	6	319	276	64	110	878	1 027	3 768	3 610	-	-	3	5	5 037	5 034	
Summa externa intäkter	7 684	6 830	5 042	5 458	7 082	6 366	5 336	5 680	4 654	4 497	3 275	2 704	83	131	33 156	31 666	
Försäljningsintäkter per intäktslag:																	
Långa kundkontrakt	6 967	6 219	1 935	2 044	4 926	4 699	2 237	2 411	2 513	2 329	2 512	2 375	81	131	21 171	20 208	
Tjänster	701	602	613	646	1 443	1 277	2 535	2 740	1 937	1 817	731	329	-	-	7 960	7 411	
Produkter	16	9	2 494	2 768	713	390	564	529	204	351	32	-	2	-	4 025	4 047	
Summa externa intäkter	7 684	6 830	5 042	5 458	7 082	6 366	5 336	5 680	4 654	4 497	3 275	2 704	83	131	33 156	31 666	
Försäljningsintäkter per marknadssegment:																	
Militärt flyg	7 684	6 824	289	341	3 757	3 255	3 624	3 941	367	338	-	-	55	88	15 776	14 787	
Land	-	6	3 313	3 908	1 083	1 494	808	788	386	539	-	-	-	-	5 590	6 735	
Marin	-	-	1 239	1 032	2 153	1 527	207	150	8	10	3 275	2 704	28	43	6 910	5 466	
Samhällssäkerhet	-	-	192	177	42	32	188	158	1 841	1 732	-	-	-	-	2 263	2 099	
Kommersiellt flyg	-	-	-	-	1	-	486	643	1 202	1 122	-	-	-	-	1 689	1 765	
Andra segment	-	-	9	-	46	58	23	-	850	756	-	-	-	-	928	814	
Summa externa intäkter	7 684	6 830	5 042	5 458	7 082	6 366	5 336	5 680	4 654	4 497	3 275	2 704	83	131	33 156	31 666	
Tidpunkt för intäktsredovisning:																	
Över tid	7 667	6 777	2 397	1 987	6 058	5 117	4 146	4 448	2 822	2 689	3 222	2 657	81	131	26 393	23 806	
Vid en given tidpunkt	17	53	2 645	3 471	1 024	1 249	1 190	1 232	1 832	1 808	53	47	2	-	6 763	7 860	
Summa externa intäkter	7 684	6 830	5 042	5 458	7 082	6 366	5 336	5 680	4 654	4 497	3 275	2 704	83	131	33 156	31 666	

Försäljningsintäkter per kundkategori

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Militära kunder	18 593	17 532
Civila kunder	2 405	2 358
Summa	20 998	19 890

Försäljningsintäkter per intäktslag

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Långa kundkontrakt	15 488	14 651
Tjänster	4 361	4 293
Produkter	1 149	946
Summa	20 998	19 890

Försäljningsintäkter per marknadssegment

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Militärt flyg	15 374	14 409
Land	2 121	2 436
Marin	1 251	870
Samhällssäkerhet	589	457
Kommersiellt flyg	1 663	1 718
Summa	20 998	19 890

Tidpunkt för intäktsredovisning

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Över tid	17 335	15 802
Vid en given tidpunkt	3 663	4 088
Summa	20 998	19 890

NOT 5 RÖRELSEKOSTNADER

Rörelsens kostnader

Resultaträkningen är uppställd i funktionsindeldad form. Funktionerna är följande:

Kostnad för sålda varor innehåller kostnader för varuhantering och tillverkningskostnader innefattande löne- och materialkostnader, köpta tjänster, lokal-kostnader samt av- och nedskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar förutom egenfinansierade aktiverade utvecklingsutgifter (se nedan). Kundfinansierad forskning och utveckling redovisas i kostnad sålda varor.

Administrationskostnader avser kostnader för styrelse, företagsledning och stabsfunktioner samt kostnader hänförliga till affärsområdes- och affärsenhetsledning.

Försäljningskostnader omfattar kostnader för den egna marknadsförings- och försäljningsorganisationen samt externa marknadsförings- och försäljningskostnader.

Forsknings- och utvecklingskostnader redovisas separat och innehåller kostnader för egenfinansierad ny- och vidareutveckling av produkter samt avskrivning av aktiverade utvecklingsutgifter.

Rörelsens kostnader, exklusive övriga rörelseintäkter och kostnader, enligt kostnadslagsindelning fördelas enligt följande:

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Material och komponenter	7 535	7 148
Köpta tjänster	4 037	3 916
Personalkostnader	13 524	12 604
Av- och nedskrivningar	1 039	884
Övriga externa kostnader	4 634	4 842
Summa	30 769	29 394

Av- och nedskrivningar inkluderar nedskrivningar och återföring av nedskrivningar av varulager.

NOT 6 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH KOSTNADER**REDOVISNINGSPRINCIPER****Övriga rörelseintäkter och -kostnader**

Övriga rörelseintäkter och -kostnader avser sekundära aktiviteter, kursdifferenser på poster av rörelsekaraktär, värdeförändring på derivatinstrument av rörelsekaraktär samt realisationsresultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar. Vidare ingår på koncern nivå även realisationsresultat vid försäljning av dotterföretag samt intresseföretag och joint ventures.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Vinst vid verksamhetsöverlåtelse	30	-	30	-
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	29	-	10	-
Vinst från övriga operativa verksamheter	21	20	-	-
Vinst vid försäljning av koncernföretag	16	-	-	-
Realiserade ackumulerade omräkningsdifferenser	12	15	-	-
Vinst vid försäljning av intressebolag	11	-	-	-
Statliga bidrag	4	9	3	7
Försäkringsersättning	3	17	2	10
Vinst vid försäljning av materiella anläggningstillgångar	2	6	2	6
Tradingresultat	1	8	-	8
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	-	7	-	-
Övrigt	27	22	6	18
Summa	156	104	53	49

Tradingresultat avser resultat i Saab Treasury från handel i valuta- och penningmarknadsinstrument enligt av styrelsen godkänt riskmandat, se not 36.

Övriga operativa verksamheter innefattar bland annat resultat från dotterföretag som inte tillhör kärnverksamheten och driftnetto från uthyrning av fastigheter.

Övriga rörelsekostnader

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Omstruktureringarkostnader	-200	-	-200	-
Värdeförändring derivat och kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	-18	-55	-	-9
Förlust vid försäljning och utrangering av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-16	-22	-12	-13
Realiserade ackumulerade omräkningsdifferenser	-8	-	-	-
Förlust från övriga operativa verksamheter	-3	-2	-	-
Avsättning miljöreserv ¹⁾	-	-	-48	-
Övrigt	-18	-8	-3	-
Summa	-263	-87	-263	-22

¹⁾ Miljöreserv som tidigare funnits i koncernföretaget Larsen Försäkrings AB har under räkenskapsåret 2018 förts över till moderbolaget. Transaktionen har ej haft någon påverkan på koncernen.

Övriga operativa verksamheter består av resultat från dotterföretag som inte tillhör kärnverksamheten.

NOT 7 LEASINGAVTAL**REDOVISNINGSPRINCIPER**

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella.

Leasingavgifter avseende tillgångar som innehåses via operationella leasingavtal

Leasingavgifter avser framförallt lokaler, datorer och bilar.

Koncernen innehar även en byggnad och ett flygplan via finansiellt leasingavtal, se not 17.

MSEK	Koncernen	
	Lokaler och byggnader	Maskiner och inventarier
Utfall		
2017	344	157
2018	411	185
Kontrakterat		
2019	378	150
2020	313	75
2021	265	26
2022	225	3
2023	206	1
2024 och framåt	1 163	-
Summa kontrakterat	2 550	255

MSEK	Moderbolaget	
	Lokaler och byggnader	Maskiner och inventarier
Utfall		
2017	250	108
2018	280	121
Kontrakterat		
2019	289	83
2020	256	38
2021	221	12
2022	200	1
2023	190	-
2024 och framåt	1 129	-
Summa kontrakterat	2 285	134

NOT 8 STATLIGA BIDRAG

REDOVISNINGSPRINCIPER

Saab mottar statliga bidrag, främst olika bidrag från EU hänförliga till projekt inom forskning och utveckling. Dessa redovisas när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag redovisas systematiskt i resultaträkningen på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i rapporten över finansiell ställning som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Under 2018 har MSEK 121 (36) erhållits. I resultaträkningen har MSEK 99 (34) redovisats genom att reducera forsknings- och utvecklingskostnader och som övrig rörelseintäkt. I räkningen över finansiell ställning vid årets slut redovisades MSEK 51 (29) som förutbetalat intäkt.

Saab och näringsdepartementet har avtalat om att Riksgäldskontoret ska medfinansiera Saabs deltagande i Airbus A380-projektet. Medfinansieringen är ett så kallat royaltylån på maximalt MSEK 350. Återbetalning sker i form av en royalty vid varje leverans till Airbus. Riksgäldskontoret har till och med 2018 utbetalat netto MSEK 263 (263). Skulden per den 31 december 2018 uppgick till MSEK 130 (132), vilket i redovisningen har minskat varulagret.

Inga eventalförpliktelser eller eventualtillgångar finns redovisade.

NOT 9 ANSTÄLLDA OCH ERSÄTTNINGAR

Medelantalet anställda uppgick 2018 till 16 520 (15 935) personer, varav 77 procent (78) var män. En fullständig specifikation över antalet anställda per land har sänts till Bolagsverket och kan beställas från Saab AB, Group Finance - Investor Relations.

Medelantal anställda¹⁾

	2018	varav män	2017	varav män
Moderbolaget				
Sverige	9 016	77%	8 837	78%
Övriga Europa	44	89%	61	80%
Nordamerika	9	100%	19	68%
Central- och Sydamerika	24	83%	23	83%
Asien	52	83%	67	90%
Afrika	44	89%	49	92%
Moderbolaget, summa	9 189	77%	9 056	78%
Koncernföretag				
Sverige	4 370	78%	4 075	78%
Övriga Europa	880	81%	870	81%
Nordamerika	703	74%	653	75%
Central- och Sydamerika	33	70%	24	63%
Asien	145	78%	141	78%
Afrika	814	71%	797	71%
Australien, etc.	386	82%	319	82%
Koncernföretag, summa	7 331	77%	6 879	77%
Koncernen, summa	16 520	77%	15 935	78%

¹⁾ Medelantal anställda har beräknats som ett snitt av antal heltidsekvivalenter (FTE). I begreppet heltidsekvivalenter har långtidsfrånvarande personal och konsulter exkluderats. Visstids- och provanställda inkluderas dock i beräkningen.

Könsfördelning i företagsledningen

Andel kvinnor i procent	Moderbolaget	
	2018	2017
Styrelsen	40	40
Övriga ledande befattningshavare	31	38

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

MSEK	2018		2017	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget	5 218	2 506	4 914	2 482
varav pensionskostnad ¹⁾		853		924
Koncernföretag	4 396	1 404	4 055	1 153
varav pensionskostnad ²⁾		582		408
Koncernen, summa	9 614	3 910	8 969	3 635
varav pensionskostnad ³⁾		1 435		1 332

¹⁾ Av moderbolagets pensionskostnader avsåg MSEK 9 (14) moderbolagets styrelse och vd, inkluderande styrelsesuppleanter och vice vd. Företagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgick till MSEK 13 (19), varav hänförligt till tidigare styrelse och vd MSEK 13 (19), inkluderande styrelsesuppleanter och vice vd:ar.

²⁾ Pensionskostnaderna har justerats till följd av olika redovisningsprinciper för förmånsbestämda planer i moderbolaget och koncernen. Se vidare noterna 1 och 32.

³⁾ Av koncernens pensionskostnader avsåg MSEK 20 (22) koncernens, inklusive koncernföretagens, styrelser och vd:ar. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgick till MSEK 13 (19), varav hänförligt till tidigare styrelser och vd:ar MSEK 13 (19).

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter, vd och vice vd samt övriga anställda

MSEK	2018		2017	
	Styrelse, vd och vice vd	Övriga anställda	Styrelse, vd och vice vd	Övriga anställda
Moderbolaget	32	5 186	31	4 883
Koncernföretag	84	4 312	70	3 985
Koncernen, summa	116	9 498	101	8 868

Av de löner och ersättningar som lämnades till övriga anställda i koncernen avsåg MSEK 29 (30) andra ledande befattningshavare än styrelsen, verkställande direktören och vice verkställande direktörer.

För information om ersättningar till anställda efter avslutad anställning, se not 32.

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES FÖRMÅNER

Ersättning till styrelseledamöter

Enligt årsstämans beslut ska arvode utgå till styrelseledamöterna för mandatperioden april 2018 – april 2019 med sammanlagt SEK 6 625 000 (6 180 000) och utgår med SEK 1 750 000 (1 550 000) till ordföranden, med SEK 675 000 (640 000) till vice ordföranden och med SEK 600 000 (570 000) till envar av övriga av årsstämman utsedda ledamöter, verkställande direktören undantagen.

För revisionsutskottets arbete utgår under mandatperioden april 2018 – april 2019 dessutom till utskottets ordförande Joakim Westh arvode på SEK 225 000 (225 000) och till utskottets ledamöter Erika Söderberg Johnson och Daniel Nodhäll SEK 150 000 vardera (150 000).

För ersättningsutskottets arbete utgår under mandatperioden april 2018 – april 2019 dessutom till utskottets ordförande Sten Jakobsson arvode på SEK 150 000 (135 000) och till utskottets ledamöter Marcus Wallenberg och Bert Nordberg SEK 90 000 vardera (80 000).

Kostnadsförda styrelsearvoden och ersättningar för utskottsarbete under räkenskapsåret 2018 framgår av tabellen på sidan 99.

Not 9, forts.

Ersättning till verkställande direktören

Lönen till verkställande direktören, tillika koncernchefen, består av fast lön. Ingen kortsiktig rörlig ersättning utgår. Beredningsprocessen avseende ersättningsfrågor gällande verkställande direktören hanteras av styrelsens ersättningsutskott utifrån de av stämman fastställda ersättningsprinciperna och beslutas därefter av styrelsen.

Håkan Buskhe har från och med 1 september 2010 deltagit i de Prestationsrelaterade Aktieprogram som beslutades av respektive årsstämma från och med 2009 till och med 2018 samt i Aktiesparprogram 2011–2018. Från och med maj 2017 har Håkan Buskhe deltagit i Saabs Prestationsprogram Särskilda Projekt, som är ett komplement till Prestationsrelaterat Aktieprogram 2016, och beslutades av respektive årsstämma från och med 2017 till och med 2018. I december 2017 avslutades den ettåriga prestationsperioden för Saabs Prestationsprogram Särskilda Projekt 2017. Styrelsen beslutade att sju av de åtta uppsatta prestationsmålen hade uppnåtts, vilket resulterade i ett utfall om 87,5 procent. Tilldelning av prestationsaktier kommer att ske i maj 2020. I december 2018 avslutades den ettåriga prestationsperioden för Saabs Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018. Styrelsen beslutade att åtta av de åtta uppsatta prestationsmålen hade uppnåtts, vilket resulterade i ett utfall om 100 procent. Tilldelning av prestationsaktier kommer att ske i februari 2021.

Utstående matchningsrätter i Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2014 uppgick per 31 december 2018 till SEK 512 953 (2 462 517) vid beräknat utfall, för Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2015 till SEK 3 301 254 (1 882 252) vid beräknat utfall, för Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2016 till SEK 1 665 484 (422 275) vid beräknat utfall, för Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2018 till SEK 654 059 vid beräknat utfall samt Prestationsprogram Särskilda Projekt 2017 till SEK 1 971 485 (1 314 323) och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018 till SEK 1 574 625 vid beräknat utfall.

Under perioden 1 januari till och med 31 december 2018 har till Håkan Buskhe kostnadsförts lön och andra förmåner om SEK 21 852 742 (18 814 165), varav övriga förmåner, inklusive aktierelaterade program, utgjorde SEK 7 745 450 (5 106 662).

Pensionsvillkor

Pensionsåldern för verkställande direktören är 62 år. Verkställande direktören har en avgiftsbestämd pensionsplan och kan själv bestämma utbetalningstidens längd, dock inom ramen för inkomstskattelagens bestämmelser. Pensionskostnaden för Saab utgörs av pensionspremier uppgående till 35 procent av den fasta lönen. Pensionspremier betalas så länge verkställande direktören kvarstår som anställd i bolaget, dock längst till och med att verkställande direktören fyller 62 år.

Härutöver tillkommer kostnad för pensionspremier enligt ITP-planen. Pensionsutfästelsen är oantastbar.

För 2018 uppgick kostnaden för Håkan Buskhes pension inklusive ITP till SEK 5 111 922 (4 979 931).

Villkor för avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida erhåller verkställande direktören lön och pensionsförmåner under sex månader (uppsägningstiden). Därefter utgår ett avgångsvederlag uppgående till en årslön, baserat på gällande fast lön. Erhåller verkställande direktören inte ny anställning utgår ytterligare sex månadslöner i avgångsvederlag. Avgångsvederlag ska avräknas mot inkomster från annan anställning under samma tid. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida gäller sex månaders uppsägningstid med lön och pensionsförmåner. Inget avgångsvederlag kan då påkallas. Verkställande direktörens avtal innehåller en konkurrensbegränsningsklausul.

Ersättning till andra ledande befattningshavare

Kretsen andra ledande befattningshavare uppgick per 31 december 2018 till 12 personer (12) bestående av vice verkställande direktörer, affärsområdeschefer och koncernstabschefer. Den 31 december 2018 bestod Saabs koncernledning av Håkan Buskhe (verkställande direktör), Micael Johansson, Magnus Örnberg, Görgen Johansson, Anders Carp, Jonas Hjelm, Gunnar Wieslander, Christian Hedelin, Ellen Molin, Annika Bärems, Jessica Öberg, Sebastian Carlsson och Lena Eliasson.

Lönen till kretsen andra ledande befattningshavare består av fast lön, ingen kortsiktig rörlig ersättning utgår. Berednings- och beslutsprocessen avseende ersättningsfrågor gällande kretsen andra ledande befattningshavare hanteras på så sätt att personaldirektören tar fram underlag som föreläggs verkställande direktören. Därefter fattar verkställande direktören beslut som sedan föreläggs ersättningsutskottet samt styrelsen för godkännande.

Bland andra ledande befattningshavare erhöll en person enligt beslut 2018 kontant ersättning av engångskaraktär i samband med rekrytering. Ett belopp på totalt SEK 850 500 ska utbetalas under 36 månader från anställningens start. Inbetalningarna sker månadsvis i form av pensionspremier och är villkorat av att den anslutne inte underrättat om anställningens upphörande/egen uppsägning. För år 2018 har SEK 47 250 utbetalats.

Från och med november 2008 deltar samtliga berättigade befattningshavare i Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram som beslutades av respektive årsstämma från och med 2009 till och med 2018 samt i Aktiesparprogram 2011–2018.

Från och med maj 2017 deltar samtliga berättigade befattningshavare i Saabs Prestationsprogram Särskilda Projekt, ett komplement till Prestationsrelaterat Aktieprogram, som beslutades av respektive årsstämman från och med 2017 till och med 2018. I december 2017 avslutades den ettåriga prestationsperioden för Saabs Prestationsprogram Särskilda Projekt 2017. Styrelsen beslutade att sju av de åtta uppsatta prestationsmålen hade uppnåtts, vilket resulterade i ett utfall om 87,5 procent. Tilldelning av prestationsaktier kommer att ske i maj 2020. I december 2018 avslutades den ettåriga prestationsperioden för Saabs Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018. Styrelsen beslutade att åtta av de åtta prestationsmålen hade uppnåtts, vilket resulterade i ett utfall om 100 procent. Tilldelning av prestationsaktier kommer att ske i februari 2021.

Utstående matchningsrätter i Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2014 uppgick per 31 december 2018 till SEK 591 956 (2 882 456) vid beräknat utfall, för Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2015 till SEK 3 868 426 (2 423 750) vid beräknat utfall, för Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2016 till SEK 2 743 496 (703 555) vid beräknat utfall, för Saabs Prestationsrelaterade Aktieprogram och Aktiesparprogram 2018 till SEK 1 333 523 vid beräknat utfall samt Prestationsprogram Särskilda Projekt 2017 till SEK 3 935 661 (2 623 774) och Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018 till SEK 4 075 205 vid beräknat utfall.

År 2018 har till kretsen andra ledande befattningshavare utgått lön och andra förmåner om SEK 55 148 280 (50 679 766), varav övriga förmåner, inklusive aktierelaterade program, utgjorde SEK 16 010 185 (9 739 628).

Pensionsvillkor

Från och med 1 januari 2005 tillämpas pensionsåldern 62 år för andra ledande befattningshavare. Två personer har dock pensionsålder enligt gällande lag och kollektivavtal.

Utöver ITP är 10 personer (10) i kretsen anslutna till Saab-planen, som är avgiftsbestämd och oantastbar. Saab-planen innebär att pensionsförmåner utöver ITP eller motsvarande ska utgå på lönedelar mellan 20 och 30 basbelopp samt på lönedelar över 30 basbelopp. Personerna kan själva bestämma utbetalningstidens längd, dock inom ramen för inkomstskattelagens bestämmelser. Därutöver ingår en försäkring som ska finansiera tiden mellan avtalad pensionsålder, 62 år, och 65 år.

Pensionskostnaden för Saab utgörs av pensionspremier, vilka baseras på en procentsats av pensionsgrundande lön. Procentsatsen bestäms vid anslutningen utifrån tid kvar till avtalad pensionsålder, 62 år. Det uppsamlade försäkringskapitalet ska sikta mot en målpension från 65 år på cirka 32,5 procent på lönedelar mellan 20 och 30 basbelopp och cirka 50 procent på lönedelar över 30 basbelopp av pensionsgrundande lön. Premiebetalningen kvarstår så länge som den anslutne kvarstår i sin befattning eller är anställd i bolaget.

Pensionsutfästelserna är oantastbara. För år 2018 uppgick pensionskostnaderna, inklusive ITP och motsvarande, för kretsen andra ledande befattningshavare till SEK 14 518 065 (14 748 622). Andra ledande befattningshavare äger rätt – respektive skyldighet om bolaget så begär – att avgå med pension tidigast vid avtalad pensionsålder, 62 år.

Villkor för uppsägning och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida erhåller gruppen andra ledande befattningshavare lön och pensionsförmåner under normalt sex månader (uppsägningstiden). Därefter utgår ett avgångsvederlag enligt avtal till 10 befattningshavare motsvarande maximalt 18 månadslöner baserat på fast lön. Avgångsvederlaget utbetalas månadsvis med första delbetalning månaden efter det att anställningen har upphört. Avgångsvederlag skall ej utbetalas för tid som infaller efter avtalad pensionsålder. För befattningshavare som är anställd före 1 januari 2005 och som vid uppsägningstillfället har uppnått 55 års ålder erhålls ytterligare sex månader i avgångsvederlag. Uppsägningstid och avgångsvederlag får sammanlagt inte överstiga 24 månader.

Avgångsvederlag ska avräknas mot inkomster från annan anställning under samma tid. Vid egen uppsägning gäller sex månaders uppsägningstid med lön och pensionsförmåner. Inget avgångsvederlag kan då påkallas.

Övriga förmåner

Samtliga ledande befattningshavare har tjänstebil och sjukvårdsförsäkring.

Flera ledande befattningshavare har också förmåner i form av övernattningsbostad och resor.

Not 9. forts.

Sammanställning av ersättningar och övriga förmåner under 2018

SEK	Grundlön resp. styrelse- och utskottsarvode	Kontant rörlig ersättning	Aktie-relaterade program ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions-kostnad	Totalt	Utestående matchningsrätter vid beräknat utfall i aktierelaterade program ³⁾
Styrelsens ordförande							
Marcus Wallenberg	1 787 500	-	-	-	-	1 787 500 ¹⁾	-
Vice ordförande							
Sten Jakobsson	812 500	-	-	-	-	812 500	-
Övriga styrelseledamöter							
Sara Mazur	592 500	-	-	-	-	592 500 ¹⁾	-
Cecilia Stegö Chilö	592 500	-	-	-	-	592 500 ¹⁾	-
Joakim Westh	817 500	-	-	-	-	817 500 ¹⁾	-
Bert Nordberg	680 000	-	-	-	-	680 000 ¹⁾	-
Danica Kragic Jensfelt	592 500	-	-	-	-	592 500	-
Daniel Nodhäll	742 500	-	-	-	-	742 500	-
Erika Söderberg Johnson	742 500	-	-	-	-	742 500 ¹⁾	-
Vd och koncernchef Håkan Buskhe	14 107 292		7 571 858	173 592	5 111 922	26 918 251	9 679 861
Andra ledande befattningshavare	39 090 845	47 250 ⁴⁾	14 004 527	2 005 658	14 518 065	69 567 770	16 548 267
Summa	60 558 137	47 250	21 576 385	2 179 250	19 629 987	103 846 021	26 228 128

¹⁾ Tillkommer kostnader för sociala avgifter då delar av arvudet faktureras via ett aktiebolag. Styrelseledamöter som fakturerar beloppet för styrelse- och utskottsarvode genom aktiebolag får på sin faktura lägga till ett belopp avseende sociala avgifter. De sociala avgifter som då ingår i det fakturerade beloppet är inte högre än de arbetsgivaravgifter bolaget annars skulle ha betalat.

²⁾ Inklusivt kompensation för den merkostnad som förmånerna medför.

³⁾ Aktierelaterade program avser Aktiesparprogram, Prestationsrelaterade Aktieprogram och Prestationsprogram Särskilda Projekt.

⁴⁾ Inklusivt ersättning till en ledande befattningshavare som enligt överenskommelse har utbetalats i form av pensionspremie.

Riktlinjer för ersättningar och andra förmåner till ledande befattningshavare finns beskrivna i förvaltningsberättelsen.

Sammanställning av ersättningar och övriga förmåner under 2017

SEK	Grundlön resp. styrelse- och utskottsarvode	Aktie-relaterade program ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions-kostnad	Totalt	Utestående matchningsrätter vid beräknat utfall i aktierelaterade program ³⁾
Styrelsens ordförande						
Marcus Wallenberg	1 600 000	-	-	-	1 600 000 ¹⁾	-
Vice ordförande						
Sten Jakobsson	753 750	-	-	-	753 750	-
Övriga styrelseledamöter						
Sara Mazur	567 500	-	-	-	567 500 ¹⁾	-
Johan Forssell	173 750	-	-	-	173 750	-
Per-Arne Sandström	190 000	-	-	-	190 000 ¹⁾	-
Cecilia Stegö Chilö	567 500	-	-	-	567 500 ¹⁾	-
Lena Treschow Torell	173 750	-	-	-	173 750 ¹⁾	-
Joakim Westh	770 000	-	-	-	770 000 ¹⁾	-
Bert Nordberg	627 500	-	-	-	627 500 ¹⁾	-
Danica Kragic Jensfelt	427 500	-	-	-	427 500	-
Daniel Nodhäll	540 000	-	-	-	540 000	-
Erika Söderberg Johnson	540 000	-	-	-	540 000 ¹⁾	-
Vd och koncernchef Håkan Buskhe	13 707 503	4 970 946	135 716	4 979 931	23 794 096	6 635 730
Andra ledande befattningshavare	40 940 138	7 918 850	1 820 778	14 748 622	65 428 388	9 266 537
Summa	61 578 891	12 889 796	1 956 494	19 728 553	96 153 734	15 902 267

¹⁾ Tillkommer kostnader för sociala avgifter då delar av arvudet faktureras via ett aktiebolag. Styrelseledamöter som fakturerar beloppet för styrelse- och utskottsarvode genom aktiebolag får på sin faktura lägga till ett belopp avseende sociala avgifter. De sociala avgifter som då ingår i det fakturerade beloppet är inte högre än de arbetsgivaravgifter bolaget annars skulle ha betalat.

²⁾ Inklusivt kompensation för den merkostnad som förmånerna medför.

³⁾ Aktierelaterade program avser både Aktiesparprogram och Prestationsrelaterade Aktieprogram.

Not 9. forts.

AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

REDOVISNINGSPRINCIPER

Aktierelaterade ersättningar avser enbart ersättningar till anställda inklusive ledande befattningshavare. Aktierelaterade ersättningar som regleras med företagets aktier eller andra kapitalinstrument utgörs av skillnaden mellan det verkliga värdet vid tidpunkten för utfärdandet av dessa program och vederlaget som har erhållits. Dessa ersättningar redovisas som personalkostnad under intjänandeperioden. Till den del intjäningsvillkoren i programmet är kopplade till marknads-mässiga faktorer (såsom kursen på företagets aktier) beaktas dessa vid fastställandet av det verkliga värdet av programmet. Villkor andra än marknads-villkor (såsom exempelvis resultat per aktie) påverkar personalkostnaden under intjänandeperioden genom förändring av de antal aktier eller aktierelaterade instrument som förväntas utgå.

Saab har Aktiesparprogram där tillsvidareanställda erbjuds att delta. För aktiesparplaner redovisas lönekostnader för matchningsaktier under intjänandeperioden baserat på aktiernas verkliga värde. De anställda betalar ett pris för aktien som motsvarar aktiekursen vid investeringsstillfället. Tre år efter investeringsstillfället tilldelas de anställda lika många aktier som de köpte tre år tidigare, under förutsättning att de fortfarande är anställda i Saabkoncernen samt att aktierna inte har avyttrats. När matchning av aktier sker, ska i vissa länder sociala avgifter betalas för värdet av den anställdes förmån. Under intjänandeperioden görs avsättningar för dessa beräknade sociala avgifter. Återköp av egna aktier för att uppfylla matchningsåtagandet enligt Saabs Aktiesparprogram redovisas i eget kapital.

Dessutom finns Prestationsrelaterat Aktieprogram för ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner som berättigar till prestationsaktier beroende på vilken kategori som den anställda tillhör samt Prestationsprogram Särskilda Projekt, som utgör ett komplement till Prestationsrelaterat Aktieprogram. Programmen ger den anställda rätt till prestationsaktier beroende på grupptillhörighet, förutsatt att anställningen kvarstår under tre år och att prestationsmålen uppnås.

Långsiktiga incitamentsprogram

Bolagsstämman i Saab har under ett antal år beslutat om ett långsiktigt incitamentsprogram som består av tre delar, ett Aktiesparprogram, ett Prestationsrelaterat Aktieprogram och ett Prestationsprogram Särskilda Projekt. Bakgrunden är att styrelsen finner det angeläget att Saabs medarbetare har ett långsiktigt intresse av en god värdeutveckling på aktien i bolaget. Numera benämns programmen med det kalenderår som motsvarar sparperioden. Det långsiktiga incitamentsprogrammet omfattar högst 1 340 000 B-aktier i Saab per år.

Sedan 2007 har Saab erbjudit tillsvidareanställda att delta i Aktiesparprogrammet. Anställda som deltar i programmet kan välja att avsätta högst 5 procent av den fasta bruttolönen för köp av B-aktier i Saab på Nasdaq Stockholm under en tolv månadersperiod. Under förutsättning att deltagaren behåller de inköpta aktierna i tre år efter investeringstidpunkten och är fortsatt anställd i Saabkoncernen kommer deltagaren tilldelas motsvarande antal B-aktier vederlagsfritt. För närvarande pågår Aktiesparprogram 2014–2019.

Sedan 2008 har Saab även ett Prestationsrelaterat Aktieprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Det prestationsrelaterade programmet riktas till högst 175 nyckelpersoner, inklusive verkställande direktören. Deltagarna kan spara ett belopp om max 7,5 procent av baslönen för köp av B-aktier under tolv månader och de deltar även i Aktiesparprogrammet, dock upp till ett belopp om max 5 procent av baslönen. Beroende på vilken kategori deltagaren tillhör är deltagaren berättigad till 2–7 prestationsaktier för varje inköpt aktie. Deltagaren har rätt till vederlagsfri matchning av prestationsaktier om prestationsmålen har uppnåtts, under förutsättning att deltagaren har behållit de inköpta aktierna i tre år efter investeringstidpunkten samt är fortsatt anställd i Saabkoncernen.

Antalet prestationsaktier kopplas till av styrelsen fastställda prestationsmål. Villkoren för prestationsmatchning baseras på tre av varandra oberoende mål för en ettårig prestationsperiod: organisk försäljningstillväxt¹⁾, rörelsemarginal efter avskrivningar²⁾ samt fritt kassaflöde³⁾. Den relativa viktningen mellan målen är att 30 procent av maximal tilldelning är hänförlig till organisk försäljningstillväxt, 40 procent till rörelsemarginal efter avskrivningar och 30 procent till fritt kassaflöde. Prestationsmålen fastställs av styrelsen med en miniminivå och en maximinivå för respektive prestationsmål. Styrelsen kommer att besluta om utfallet av prestationsmatchningen efter utgången av den ettåriga prestationsperioden. Enligt 2018 års stämmobeslut omfattar det Prestationsrelaterade Aktieprogrammet maximalt 310 000 aktier. Om prestationsutfallet understiger miniminivån men överstiger miniminivån, kommer en linjär proportionerad prestationsmatchning att ske. Ingen prestationsmatchning kommer att ske om prestationsutfallet uppgår till eller understiger miniminivån. Innan prestationsmatchningen slutligen bestäms, skall styrelsen pröva om detta är rimligt i förhållande till bolagets finansiella resultat och ställning, förhållanden på aktiemarknaden och andra omständigheter. Om styrelsen bedömer att så inte är fallet, skall styrelsen reducera antalet prestationsaktier som skall matchas till det lägre antal aktier som styrelsen bedömer lämpligt.

Prestationsaktier tilldelas tre år efter investeringen. För närvarande pågår Prestationsrelaterat Aktieprogram 2014–2019.

År 2017 beslutade årsstämman om införandet av ett nytt program, Prestationsprogram Särskilda Projekt, som ett komplement till Prestationsrelaterat Aktieprogram. Programmet riktas till högst 45 nyckelpersoner, inklusive verkställande direktören. Deltagande i det nya programmet förutsätter deltagande i Prestationsrelaterat Aktieprogram eller Aktiesparprogram. Programmet ger den anställda rätt till prestationsaktier motsvarande 15–52,5 procent av kontant baslön för aktuellt räkenskapsår beroende på grupptillhörighet, förutsatt att anställningen kvarstår under tre år och att prestationsmålen uppnås. Eventuell tilldelning av prestationsaktier sker tre år senare och baseras på åtta likaviktade prestationsmål under aktuellt räkenskapsår som är kopplade till Saabs särskilda projekt inom utvalda produktområden. För vd och övriga medlemmar i koncernledningen kan tilldelning av aktier i det nya programmet och Prestationsrelaterat Aktieprogram tillsammans totalt uppgå till högst 75 procent av baslön för vd och 60 procent av baslön för övriga i koncernledningen. Enligt 2018 års stämmobeslut omfattar programmet maximalt 130 000 aktier.

Antal matchnings- och prestationsaktier har omräknats för berörda program till följd av företrädesemissionen.

¹⁾ Justerat för förvärv och avyttringar samt valutakursdifferenser.

²⁾ Justerat för förvärv och avyttringar samt engångsposter.

³⁾ Justerat för förvärv och avyttringar samt engångsposter.

HÄNDELSER UNDER 2018

2014 års Aktiesparprogram och Prestationsrelaterat Aktieprogram

Matchning i Aktiesparprogrammet har skett vid tre tillfällen under 2018 och vid ett tillfälle i februari 2019. Efter utgången av den ettåriga prestationsperioden i Prestationsrelaterat Aktieprogram 2014, den 31 december 2015, konstaterades att prestationsmålen delvis har uppnåtts och styrelsen har beslutat om prestationsmatchning enligt nedan. Prestationsmatchning har skett vid tre tillfällen under 2018 och vid ett tillfälle i februari 2019.

2014 års Prestationsrelaterade Aktieprogram	Rapporterat utfall	Utfall prestationsmål, %	Vikt, %	Tilldelning, %
Organisk försäljningstillväxt	11%	73	30	22
Rörelsemarginal efter avskrivningar ¹⁾	6,7%	60	40	24
Fritt kassaflöde ²⁾	MSEK -807	-	30	-
Total tilldelning				46

¹⁾ Justerat för förvärv och avyttringar samt engångsposter, inklusive strukturkostnader hänförliga till omorganisationen av tidigare affärsområdet Security and Defence Solutions för helåret 2015.

²⁾ Tidigare benämnt operativt kassaflöde. Justerat för förvärv och avyttringar av verksamheter, koncern- och intresseföretag.

2015 års Aktiesparprogram och Prestationsrelaterat Aktieprogram

Matchning i Aktiesparprogrammet kommer att ske vid tre tillfällen under 2019 och vid ett tillfälle i februari 2020. Efter utgången av den ettåriga prestationsperioden i Prestationsrelaterat Aktieprogram 2015, den 31 december 2016, konstaterades att prestationsmålen delvis har uppnåtts och styrelsen har beslutat om prestationsmatchning enligt nedan. Prestationsmatchning kommer att ske vid tre tillfällen under 2019 och vid ett tillfälle i februari 2020.

2015 års Prestationsrelaterade Aktieprogram	Rapporterat utfall	Utfall prestationsmål, %	Vikt, %	Tilldelning, %
Organisk försäljningstillväxt	5%	73	30	22
Rörelsemarginal efter avskrivningar	6,3%	10	40	4
Fritt kassaflöde	MSEK 2 359	100	30	30
Total tilldelning				56

2016 års Aktiesparprogram och Prestationsrelaterat Aktieprogram

Matchning i Aktiesparprogrammet kommer att ske vid tre tillfällen under 2020 och vid ett tillfälle i februari 2021. Efter utgången av den ettåriga prestationsperioden i Prestationsrelaterat Aktieprogram 2016, den 31 december 2017, konstaterades att prestationsmålen delvis har uppnåtts och styrelsen har beslutat om prestationsmatchning enligt nedan. Prestationsmatchning kommer att ske vid tre tillfällen under 2020 och vid ett tillfälle i februari 2021.

Not 9, forts.

2016 års Prestationsrelaterade Aktieprogram	Rapporterat utfall	Utfall prestationsmål, %	Vikt, %	Tilldelning, %
Organisk försäljningstillväxt	10%	58	30	17
Rörelsemarginal efter avskrivningar	6,9%	-	40	-
Fritt kassaflöde	MSEK 852	100	30	30
Total tilldelning				47

2017 års Prestationsprogram Särskilda Projekt

Efter utgången av den ettåriga prestationsperioden i Prestationsprogram Särskilda Projekt (SPI) 2017, den 31 december 2017, konstaterades att sju av åtta prestationsmål har uppnåtts, motsvarande ett utfall av 87,5 procent av de sammanlagda prestationsmålen.

De åtta prestationsmålen i SPI 2017 har varit operativa mål och milstolpar relaterade till Saabs produktområden Gripen, flygburna radarsystem (AEW&C) och ubåtar. Milstolparna har till exempel utgjorts av olika steg i ett utvecklingsprojekt som varit väsentliga för projektens genomförande. Målen har bland annat varit kopplade till olika konstruktions- och designgodkännanden såsom Critical Design Review och Test Readiness Review. Det har även varit prestationsmål kopplade till fysisk leverans av viktiga delsystem eller första flygning av en ny plattform. På grund av försvarsbranschens karaktär kan ytterligare information om de enskilda prestationsmålen inte lämnas.

Måluppfyllelsen har granskats av både Saabs internrevision samt extern revisor PwC.

Styrelsen har beslutat om tilldelning av prestationsaktier med 87,5 procent av maximal tilldelning av prestationsaktier i programmet. Leverans av prestationsaktier i SPI 2017 kommer att ske i maj 2020. Totalt kommer 66 687 aktier att tilldelas i programmet.

2018 års Aktiesparprogram, Prestationsrelaterat Aktieprogram och Prestationsprogram Särskilda Projekt

Matchning i Aktiesparprogrammet kommer att ske vid tre tillfällen under 2021 och vid ett tillfälle i februari 2022.

Efter utgången av den ettåriga prestationsperioden i Prestationsrelaterat Aktieprogram 2018, den 31 december 2018, konstaterades att prestationsmålen delvis har uppnåtts och styrelsen har beslutat om prestationsmatchning enligt nedan. Prestationsmatchning kommer att ske vid tre tillfällen under 2021 och vid ett tillfälle i februari 2022.

Efter utgången av den ettåriga prestationsperioden i Prestationsprogram Särskilda Projekt (SPI) 2018, den 31 december 2018, konstaterades att samtliga åtta prestationsmål har uppnåtts. De åtta prestationsmålen i SPI 2018 har varit operativa mål och milstolpar relaterade till Saabs produktområden Gripen, flygburna radarsystem (AEW&C) och ubåtar. Milstolparna har till exempel utgjorts av olika steg i ett utvecklingsprojekt som varit väsentliga för projektens genomförande och kundkontrakten. Målen har bland annat varit kopplade till olika konstruktions- och designgodkännanden såsom Critical Design Review och First Article Acceptance Test. Det har även varit prestationsmål kopplade till fysisk leverans av viktiga delsystem eller första flygning av en ny plattform. På grund av försvarsbranschens karaktär kan ytterligare information om de enskilda prestationsmålen inte lämnas.

Måluppfyllelsen har granskats av både Saabs internrevision samt extern revisor PwC.

Styrelsen har beslutat om tilldelning av prestationsaktier med 100 procent av maximal tilldelning av prestationsaktier i programmet. Leverans av prestationsaktier i SPI 2018 kommer att ske i februari 2021.

2018 års Prestationsrelaterade Aktieprogram	Rapporterat utfall	Utfall prestationsmål, %	Vikt, %	Tilldelning, %
Organisk försäljningstillväxt	4%	68	30	20
Rörelsemarginal efter avskrivningar	7,7	77	40	31
Fritt kassaflöde	-3 195	78	30	24
Total tilldelning				75

2019 års Aktiesparprogram, Prestationsrelaterat Aktieprogram och Prestationsprogram Särskilda Projekt

I april 2018 beslutade Saabs årsstämma att likt tidigare år erbjuda de anställda deltagande i långsiktigt incitamentsprogram 2019, bestående av ett Aktiesparprogram, ett Prestationsrelaterat Aktieprogram och ett Prestationsprogram Särskilda Projekt med motsvarande villkor som tidigare program. Eventuell tilldelning av prestationsaktier i Prestationsprogram Särskilda Projekt 2019 kommer att levereras i februari 2022. Samtliga program startade i januari 2019 och löper fram till februari 2022. Prestationsperioden för de två prestationsrelaterade programmen löper under kalenderåret 2019.

Antal köpta B-aktier samt antal deltagare för Aktiesparprogram 2014–2018

Aktiesparprogram	Antal aktier	Antal deltagare
2014	448 921	4 997
2015	369 530	5 310
2016	348 290	6 501
2018	356 108	6 996

Antal köpta B-aktier samt antal deltagare för Prestationsrelaterat Aktieprogram 2014–2018

Prestationsrelaterat Aktieprogram	Antal aktier	Antal deltagare
2014	48 935	145
2015	41 135	151
2016	35 168	155
2018	34 397	162

Aktiesparprogram (antal aktier i tusental)	2014	2015	2016	2018	Totalt
Antal matchningsberättigade aktier vid årets början	398	345	281	-	1 024
Tilldelade under året (köpta aktier)	-	-	61	356	417
Förtida matchning	-6	-8	-6	-2	-22
Ordinarie matchning	-320	-	-	-	-320
Förverkade	-10	-15	-17	-7	-49
Omräkning till följd av företrädesemission	5	29	28	31	93
Antal matchningsberättigade aktier vid årets slut	67	351	347	378	1 143
Antal deltagare 2018-12-31	4 034	4 574	5 806	6 697	
Andel av totalt antal anställda, %	24	28	35	41	
Genomsnittlig återstående löptid, år	-	0,8	1,8	2,8	

Not 9, forts.

Prestationsrelaterat Aktieprogram (antal aktier i tusental)	2014	2015	2016	2018	Totalt
Antal matchningsberättigade aktier vid årets början	41	39	29	-	109
Tilldelade under året (köpta aktier)	-	-	6	34	40
Förtida matchning	-1	-3	-2	-	-6
Ordinarie matchning	-34	-	-	-	-34
Förverkade	-	-1	-1	-	-2
Omräkning till följd av företrädesemission	-	3	3	3	9
Antal matchningsberättigade aktier vid årets slut	6	38	35	37	116
Antal deltagare 2018-12-31	123	142	154	160	
Genomsnittlig återstående löptid, år	-	0,8	1,8	2,8	

Totalt antal matchningsberättigade aktier vid året slut (antal aktier i tusental)	2014	2015	2016	2018	Totalt
Aktiesparprogram	67	351	347	378	1 143
Prestationsrelaterat Aktieprogram	6	38	35	37	116
Avgår aktier som ingår i båda programmen	-6	-38	-35	-37	-116
Totalt	67	351	347	378	1 143

Redovisad kostnad för ovanstående program, inklusive sociala avgifter, MSEK	2018	2017
Aktiesparprogram 2013	-	34
Aktiesparprogram 2014	23	49
Aktiesparprogram 2015	47	48
Aktiesparprogram 2016	53	20
Aktiesparprogram 2018	21	-
Prestationsrelaterat Aktieprogram 2013	-	6
Prestationsrelaterat Aktieprogram 2014	6	7
Prestationsrelaterat Aktieprogram 2015	9	9
Prestationsrelaterat Aktieprogram 2016	7	3
Prestationsrelaterat Aktieprogram 2018	3	-
Prestationsprogram Särskilda Projekt 2017	10	7
Prestationsprogram Särskilda Projekt 2018	12	-
Summa	191	183

Kostnaden för aktieprogrammen ingår i rörelseresultatet och redovisas i balansräkningen som eget kapital och upplupna kostnader (sociala avgifter). Administrationskostnaden för aktieprogrammen uppgick under 2018 till MSEK 5 (5).

Kostnaden baseras på aktiekursen för de matchningsaktier som förväntas tilldelas. Aktiekursen fastställs vid tidpunkten för deltagarnas investering med justering för den utdelning som inte tillfaller den anställda under intjäningsperioden.

NOT 10 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNING TILL REVISORER

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
PwC				
Revisionsuppdrag	22	20	11	11
varav PwC Sverige	14	14		
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	4	2	4	2
varav PwC Sverige	4	2		
Övriga tjänster	1	1	1	1
varav PwC Sverige	1	1		
Övriga revisionsbyråer				
Revisionsuppdrag	3	3	-	-
Summa	30	26	16	14
varav PwC Sverige	19	17		

Med revisionsuppdrag avses arvode för den lagstadgade revisionen, det vill säga sådant arbete som har varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen, samt så kallad revisionsrådgivning som lämnas i samband med revisionsuppdraget.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser arvodet för utlåtan och andra uppdrag som enligt lag ska utföras av externrevisor eller som är i relativt hög grad förknippade med revisionen och som normalt utförs av externrevisor inkluderande konsultationer beträffande rådgivnings- och rapporteringskrav, intern kontroll och granskning av delårsrapport. För 2018 uppgick uppdrag som enligt lag ska utföras av externrevisor till försumbara belopp.

Övriga tjänster avser sådana kostnader som inte klassas som revisionsuppdrag, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget eller skatterådgivning.

NOT 11 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Avskrivningar		
Aktiverade utvecklingsutgifter	-134	-160
Andra immateriella anläggningstillgångar	-120	-124
Rörelsefastigheter	-95	-92
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-256	-240
Inventarier, verktyg och installationer	-261	-223
Summa	-866	-839
Nedskrivningar		
Aktiverade utvecklingsutgifter	-50	-
Summa	-50	-

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Avskrivningar		
Aktiverade utvecklingsutgifter	-	-56
Goodwill	-40	-40
Andra immateriella anläggningstillgångar	-72	-75
Byggnader	-57	-57
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-146	-134
Inventarier, verktyg och installationer	-163	-129
Summa	-478	-491

I moderbolaget gjordes inga nedskrivningar 2018 eller 2017.

NOT 12 FINANSNETTO

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Ränteintäkter på lånefordringar	55	49
Finansiella intäkter vid omvärdering och avyttring av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i resultaträkningen	133	64
Övriga finansiella intäkter	5	8
Finansiella intäkter	193	121
Räntekostnader på lån och finansiella skulder	-151	-149
Finansiella kostnader vid omvärdering och avyttring av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i resultaträkningen	-394	-
Finansiella kostnader avseende pensioner	-67	-69
Övriga finansiella kostnader	-51	-54
Finansiella kostnader	-663	-272
Finansnetto	-470	-151

Moderbolaget	Resultat från andelar i koncernföretag		Resultat från andelar i intresseföretag/-joint ventures	
	2018	2017	2018	2017
MSEK				
Utdelning	88	73	-	-
Mottagna koncernbidrag	849	470	-	-
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	-	-	51	6
Nedskrivningar	-	-13	-	-
Övrigt	4	-5	-	-
Summa	941	525	51	6

Moderbolaget	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	
	2018	2017	2018	2017
MSEK				
Ränteintäkter, koncernföretag	-	-	95	82
Ränteintäkter, övriga	-	-	30	38
Utdelning	-	5	-	-
Kursdifferenser	11	29	-	-
Netto värdeförändringar vid omvärdering av finansiella tillgångar/skulder	153	21	-	-
Nedskrivning av finansiella tillgångar	-5	-	-	-
Övrigt	-15	-31	-	-
Summa	144	24	125	120

Moderbolaget	Räntekostnader och liknande resultatposter	
	2018	2017
MSEK		
Räntekostnader, koncernföretag	-15	-12
Räntekostnader, övriga	-36	-144
Summa	-51	-156

NOT 13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Maskiner och andra tekniska anläggningar samt inventarier, verktyg och installationer	-98	-52
Summa skillnad mellan skattemässig avskrivning och avskrivning enligt plan	-98	-52
Periodiseringsfond	-16	41
Summa	-114	-11

NOT 14 SKATT**REDOVISNINGSPRINCIPER**

Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen och utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. I de fall den underliggande transaktionen redovisas i övrigt totalresultat, exempelvis vid omvärdering av nettopensionsförpliktelse redovisas sammanhängande skatteeffekt också i övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller fås tillbaka innevarande räkenskapsår, med tillämpning av skattesatser som är beslutade per balansdagen. Justering görs av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader. Temporära skillnader utgör skillnaden mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Avdragsgilla temporära skillnader beaktas inte vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader, hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag samt joint ventures, som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baseras på när tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade på balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar kvittas mot uppskjutna skatteskulder när fordran och skuld avser samma skattemyndighet.

Skatt redovisad i resultaträkningen

Årets skatt består av aktuell och uppskjuten skatt. Aktuell skatt beräknas utifrån gällande skatteregler i respektive land där moder- och dotterföretag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter.

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Årets skatt	-479	-412
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	14	6
Summa	-465	-406
Uppskjuten skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	78	-99
Uppskjuten skatt till följd av under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	22	26
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-77	-108
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-5	-4
Uppskjuten skatt hänförlig till ändrade skattesatser	17	-
Summa	35	-185
Summa redovisad skatt i koncernen	-430	-591

Totalt uppgick koncernens uppskjutna skatt till MSEK 35 (-185) och årets aktuella skattekostnad till MSEK -465 (-406), vilket gav en total redovisad skatt om MSEK -430 (-591) i koncernens resultaträkning.

I tabell "Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag" avseende koncernen på sidan 104 specificeras hur uppskjuten skatt påverkade resultatet.

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Årets skatt	-354	-224
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	14	17
Summa	-340	-207
Uppskjuten skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	59	-1
Uppskjuten skatt avseende ändrade skattesatser	-19	-
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-	-8
Summa	40	-9
Summa redovisad skatt i moderbolaget	-300	-216

Not 14, forts.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen, MSEK	Immateriella anläggningstillgångar	Materiella anläggningstillgångar	Varulager	Avsättning för pensioner	Övriga avsättningar	Periodiseringsfonder	Säkerhetsreserv ¹⁾	Underskottsavdrag	Övrigt	Totalt	Kvittning av skatt	Netto uppskjutna skattefordringar och skulder
Utgående balans 31 dec 2016	-409	-474	237	768	194	-409	-299	337	277	222		222
Effekt byte av redovisningsprincip									53	53		53
Ingående balans 1 jan 2017	-409	-474	237	768	194	-409	-299	337	330	275		275
Redovisat över resultaträkningen	-131	-12	-9	23	-9	8	79	-82	-52	-185		-185
Redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-	43	-	-	-	-	-137	-94		-94
Förvärv/avyttring av rörelse	-5	-4	-	-	-	-1	-	-	-	-10		-10
Omräkningsdifferens	3	1	-6	-1	-2	-	-	-14	-3	-22		-21
Utgående balans 31 dec 2017	-542	-489	222	833	183	-402	-220	241	138	-36		-36
Varav uppskjutna skattefordringar	3	13	222	833	184	-	-	241	302	1 798	-1 560	238
Varav uppskjutna skatteskulder	-545	-502	-	-	-1	-402	-220	-	-164	-1 834	1 560	-274
Effekt byte av redovisningsprincip									1	1		1
Ingående balans 1 jan 2018	-542	-489	222	833	183	-402	-220	241	139	-35		-35
Redovisat över resultaträkningen	-163	-21	37	6	43	-5	113	-55	80	35		35
Redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-	308	-	-	-	-	42	350		350
Förvärv/avyttring av rörelse	-3	3	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Omräkningsdifferens	-3	1	6	1	1	-	-	11	-1	16		16
Utgående balans 31 dec 2018	-711	-506	265	1 148	227	-407	-107	197	260	366		366
Varav uppskjutna skattefordringar	3	9	265	1 148	228	1	-	197	408	2 259	-1 877	382
Varav uppskjutna skatteskulder	-714	-515	-	-	-1	-408	-107	-	-148	-1 893	1 877	-16

¹⁾ Hänförlig till Lansens försäkrings AB.

Koncernens totala uppskjutna skatteintäkt/-kostnad i resultaträkningen uppgick 2018 till MSEK 35 (-185). Koncernens totala uppskjutna skatteintäkt/-kostnad i totalresultatet uppgick till MSEK 350 (-94). Utgående balans 31 december 2018, MSEK 366 (-36), bestod av uppskjuten skattefordran om MSEK 382 (238) och skatteskuld MSEK -16 (-274).

Nettoförändringen av årets underskottsavdrag exklusive förvärv/avyttring av rörelse och omräkningsdifferens uppgick till MSEK -55 (-82), vilket är summan av

uppskjuten skatt på aktiverat skattevärde i underskottsavdrag MSEK 22 (26) och uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag MSEK 77 (-108).

Övriga belopp på raden "Redovisat över resultaträkningen" uppgick till MSEK 90 (-103), vilket är summan av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader och uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år.

Not 14, forts.

Avstämning av effektiv skatt

MSEK	Koncernen			
	2018 (%)	2018	2017 (%)	2017
Resultat före skatt	-	1 796	-	2 099
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-22,0	-395	-22,0	-462
Effekt av andra skattesatser för utländska verksamheter	0,2	4	-0,7	-14
Effekt av förändrad skattesats	0,9	17	-3,8	-80
Ej avdragsgilla kostnader	-2,9	-51	-2,0	-43
Ej skattepliktiga intäkter	1,7	30	1,4	30
Skatt på tillkommande ej aktiverade underskottsavdrag	-0,4	-7	-1,0	-20
Omvärdering av uppskjutna skattefordringar hänförliga till tidigare aktiverade underskottsavdrag	-2,2	-40	-	-
Skatt hänförlig till tidigare år	0,5	9	0,1	2
Övrigt	0,2	3	-0,2	-4
Redovisad effektiv skatt	-24,0	-430	-28,2	-591

Ej skattepliktiga intäkter påverkades av realisationsresultat vid försäljning av koncern-, intresseföretag och övriga andelar med MSEK 31 (0).

Aktuella och uppskjutna skatter uppgick till MSEK -430 (-591), vilket innebär att den effektiva skattesatsen uppgick till 24 procent (28). Den beslutade sänkningen av bolagsskattesatsen i Sverige ledde till en lägre skattesats till följd av omräkning av uppskjutna skatter.

MSEK	Moderbolaget			
	2018 (%)	2018	2017 (%)	2017
Resultat före skatt	-	1 375	-	863
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	-22,0	-303	-22,0	-189
Effekt av förändrad skattesats	-1,4	-19	-	-
Skatt hänförlig till verksamhet i utlandet	0,2	3	-2,0	-17
Ej avdragsgilla kostnader	-2,5	-35	-5,1	-44
Ej skattepliktiga intäkter	2,9	40	3,0	26
Skatt hänförlig till tidigare år	1,0	14	0,9	8
Redovisad effektiv skatt	-21,8	-300	-25,1	-216

Skatteposter som redovisas direkt mot övrigt totalresultat

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Avsättningar till pensioner	308	43
Kassaflödessäkringar	42	-137
Summa	350	-94

Förfallotidpunkter för redovisade och oredovisade underskottsavdrag i koncernen

MSEK Förfallotidpunkt	Redovisade underskottsavdrag	Ej redovisade underskottsavdrag
	Obegränsad förfallotid	588
2024	27	-
2031	106	-
2032	5	-
2034	146	-
Summa underskottsavdrag	872	322
Redovisad uppskjuten skattefordran	197	-

De redovisade skattemässiga underskottsavdrag som är hänförliga till verksamhet i USA kan utnyttjas till och med år 2034, men förfaller delvis från och med år 2031.

Vid utgången av 2018 uppgick Saabkoncernens ej redovisade skattemässiga underskottsavdrag till MSEK 322 (153).

Moderbolaget MSEK	Uppskjuten skattefordran 2018-12-31	Uppskjuten skatteskuld 2018-12-31	Netto
Materiella anläggningstillgångar	-	-209	-209
Varulager	98	-	98
Kundfordringar	7	-	7
Avsättningar till pensioner	118	-	118
Övriga avsättningar	85	-	85
Långfristiga skulder	2	-	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47	-	47
Summa skattefordringar/-skulder	357	-209	148
Kvittning	-209	209	-
Netto skattefordringar/-skulder	148	-	148

Moderbolaget MSEK	Uppskjuten skattefordran 2017-12-31	Uppskjuten skatteskuld 2017-12-31	Netto
Materiella anläggningstillgångar	-	-218	-218
Varulager	98	-	98
Kundfordringar	3	-	3
Avsättningar till pensioner	124	-	124
Övriga avsättningar	52	-	52
Långfristiga skulder	2	-	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	45	-	45
Summa skattefordringar/-skulder	324	-218	106
Kvittning	-218	218	-
Netto skattefordringar/-skulder	106	-	106

Förändring av uppskjuten skattefordran och skatteskuld i moderbolaget Saab AB redovisades över resultaträkningen.

Bedömd utnyttjandetidpunkt för redovisade uppskjutna skattefordringar

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Uppskjutna skattefordringar som förväntas återvinnas inom ett år	167	85
Uppskjutna skattefordringar som förväntas återvinnas efter ett år	2 092	272

Bedömd förfallotidpunkt för redovisade uppskjutna skatteskulder

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Uppskjutna skatteskulder som förfaller till betalning inom ett år	114	25
Uppskjutna skatteskulder som förfaller till betalning efter ett år	1 779	184

NOT 15 RESULTAT PER AKTIE

	2018	2017
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare (MSEK)	1 313	1 477
Vägt antal genomsnittligt utestående stamaktier;		
före utspädning (tusental)	116 468	115 445
efter utspädning (tusental)	117 145	116 310
Resultat per aktie, före utspädning (SEK)	11,27	12,79
Resultat per aktie, efter utspädning (SEK)	11,21	12,70

Vägt antal genomsnittligt utestående aktier före utspädning avser totalt antal utgivna aktier med avdrag för genomsnittligt antal återköpta aktier i eget förvar. Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning beräknas utifrån effekterna av alla potentiella aktier (Aktiesparprogram och Prestationsrelaterade Aktieprogram) som ger upphov till utspädningseffekt.

Antal utestående aktier under perioden liksom för 2017, har justerats i enlighet med IAS 33, Resultat per aktie, i enlighet med villkoren i företrädesemissionen.

NOT 16 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

REDOVISNINGSPRINCIPER

Goodwill

Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och testas årligen under det fjärde kvartalet för nedskrivningsbehov. Goodwill som har uppkommit vid förvärv av intresseföretag och joint ventures inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag och joint ventures.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettot mellan å ena sidan anskaffningsvärdet för koncernföretagsaktierna, värdet på innehav utan bestämmande inflytande i den förvärvade rörelsen och det verkliga värdet av tidigare ägd andel och å andra sidan det redovisade värdet i förvärvsanalysen av förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i rapporten över finansiell ställning från den tidpunkt bedömning görs att produkten eller processen i framtiden förväntas bli tekniskt och kommersiellt användbar, företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen för att därefter använda eller sälja den immateriella tillgången samt att produkten eller processen kommer att generera troliga framtida ekonomiska fördelar. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner samt, om tillämpligt, andra utgifter som anses vara direkt hänförliga till tillgången. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I rapporten över finansiell ställning är redovisade utvecklingsutgifter upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Kundfinansierad forskning och utveckling aktiveras ej utan redovisas i kostnad sålda varor.

Andra immateriella anläggningstillgångar

Andra immateriella anläggningstillgångar, som bland annat innefattar förvärvade tillgångar såsom varumärken och kundrelationer, redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen över de immateriella anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Immateriella tillgångar, exklusive goodwill och andra immateriella anläggningstillgångar med obestämbara nyttjandeperioder, skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna och avskrivningsmetoderna är:

- Patent, varumärken, kundrelationer och övriga tekniskrättigheter: 5–10 år, linjär avskrivning
- Aktiverade utvecklingsutgifter: Egenfinansierade aktiverade utvecklingsutgifter skrivs av linjärt över en maximal tidsperiod på 10 år. Förvärvade utvecklingsutgifter skrivs av linjärt över maximalt 10 år.
- Goodwill: I moderbolaget skrivs goodwill av över maximalt 20 år. Goodwill skrivs inte av i koncernen.

Nyttjandeperioden omprövas årligen och ännu ej färdigställda utvecklingsarbeten prövas för nedskrivning minst årligen oavsett förekomst av indikationer på värdeminskning.

Nedskrivning av goodwill, aktiverade utvecklingsutgifter och övriga immateriella tillgångar

De redovisade värdena för immateriella tillgångar prövas vid varje rapporttillfälle för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde.

För goodwill, andra immateriella anläggningstillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella anläggningstillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen under fjärde kvartalet.

Återvinningsvärdet på tillgångar är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta med ett räntetillägg som motsvarar den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden hänförliga till enskilda tillgångar, grupperas tillgångar till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en så kallad kassagenererande enhet). En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell

nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Nedskrivningar på goodwill återförs inte. Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast till den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Goodwill	5 310	5 177	293	333
Aktiverade utvecklingsutgifter	3 328	2 360	-	-
Andra immateriella tillgångar	419	325	324	209
Summa	9 057	7 862	617	542

Goodwill

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	5 874	5 893	784	784
Förvärvat via rörelseförvärv	34	75	-	-
Omräkningsdifferenser	99	-94	-	-
Utgående balans 31 december	6 007	5 874	784	784
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-697	-697	-451	-411
Årets avskrivningar	-	-	-40	-40
Utgående balans 31 december	-697	-697	-491	-451
Redovisat värde 31 december	5 310	5 177	293	333

Förvärvat via rörelseförvärv 2018 avser C-leanship A/S. Förvärvat via rörelseförvärv 2017 avser Applied Composites AB, Muskövarvet AB samt N. Sundin Dockstavarvet AB.

Aktiverade utvecklingsutgifter

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	7 916	7 202	2 000	2 010
Internt utvecklade tillgångar	1 140	871	-	-
Avyttringar och omklassificeringar	8	-140	-	-10
Omräkningsdifferenser	20	-17	-	-
Utgående balans 31 december	9 084	7 916	2 000	2 000
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-5 556	-5 550	-2 000	-1 954
Årets avskrivningar	-134	-160	-	-56
Årets nedskrivningar	-50	-	-	-
Avyttringar och omklassificeringar	-	140	-	10
Omräkningsdifferenser	-16	14	-	-
Utgående balans 31 december	-5 756	-5 556	-2 000	-2 000
Redovisat värde 31 december	3 328	2 360	-	-

Not 16, forts.

Andra immateriella tillgångar

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	2 117	1 975	1 562	1 408
Förvärvat via rörelseförvärv	22	19	-	-
Investeringar	198	193	186	170
Avyttringar och omklassificeringar	-77	-53	-18	-16
Omräkningsdifferenser	16	-17	-	-
Utgående balans 31 december	2 276	2 117	1 730	1 562
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-1 792	-1 729	-1 353	-1 292
Årets avskrivningar	-120	-124	-72	-75
Förvärvat via rörelseförvärv	-8	-	-	-
Avyttringar och omklassificeringar	77	47	19	14
Omräkningsdifferenser	-14	14	-	-
Utgående balans 31 december	-1 857	-1 792	-1 406	-1 353
Redovisat värde 31 december	419	325	324	209

Förvärvat via rörelseförvärv 2018 avser C-leanship A/S. Förvärvat via rörelseförvärv 2017 avser Muskövarvet AB samt N. Sundin Dockstavarvet AB.

Avskrivningar och nedskrivningar ingår i följande rader i resultaträkningen

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kostnad för sålda varor	120	123	112	115
Försäljningskostnader	-	1	-	-
Forsknings- och utvecklingskostnader	184	160	-	56

Utvecklingsutgifter

Den totala aktiveringen avser i huvudsak utvecklingsprojekt avseende det flygburna övervakningssystemet GlobalEye samt en exportversion av Gripen.

Aktivering av utvecklingsutgifter sker endast i koncernredovisningen. I juridisk enhet kostnadsförs alla utgifter för utvecklingsarbete. Aktivering av utvecklingsutgifter i moderbolaget avser förvärvade utvecklingsutgifter.

Andra immateriella anläggningstillgångar

Av det redovisade värdet, MSEK 419, är MSEK 358 hänförligt till licenser för verksamhetssystem med mera och MSEK 61 är hänförligt till förvärvade värden vilka avser nedlagda utgifter för kundrelationer, varumärken, patent samt värden i orderstock.

Nedskrivningsprövningar av goodwill

I samband med förvärv av verksamheter allokeras goodwill till de kassagenererande enheter, eller grupper därav, som förväntas erhålla framtida ekonomiska fördelar i form av exempelvis synergier som ett resultat av förvärvet. Förvärvade verksamheter förfogar normalt över kunskap, teknik och lösningar som kommer stora delar av koncernen till godo och de förvärvade verksamheterna integreras ofta med övrig verksamhet kort tid efter förvärven. Goodwill allokeras därför till och prövas för nedskrivning på affärsområdesnivå, vilket även motsvarar den lägsta nivå på vilken goodwill övervakas i den interna styrningen. För affärsområde Industrial Products and Services bedöms det dock inte finnas några väsentliga synergieffekter mellan affärsenheterna varvid prövning för nedskrivning sker på affärsenhetsnivå.

Goodwill i moderbolaget avser inkrånggoodwill avseende Saab Microwave Systems.

Goodwill fördelar sig per affärsområde enligt följande:

MSEK	2018-12-31	2017-12-31
Dynamics	674	671
Surveillance	3 112	3 583
Support and Services	330	330
Industrial Products and Services	896	330
Kockums	264	263
Corporate	34	-
Summa goodwill	5 310	5 177

Nedskrivningsprövningen för kassagenererande enheter baseras på beräkning av nyttjandevärden. Nyttjandevärdena bygger på diskonterade kassaflödesprognoser enligt affärsområdenas affärsplaner. Saabs bedömning är att detta inte medför något nedskrivningsbehov.

VARIABLER FÖR BERÄKNING AV NYTTJANDEVÄRDE**Volym/tillväxt**

Tillväxten i affärsplanerna baseras på Saabs förväntningar på marknadsutvecklingen på respektive marknadsområde och tidigare erfarenheter. De baseras också på bedömningar av kassaflödenas fördelning över de långa löptiderna för projekten, vilka är beroende av tidpunkterna för och storleken av förskott och milstolpebetalningar. De fem första åren baseras på den femåriga affärsplan som har tagits fram av koncernledningen och har fastställts av styrelsen. För kassaflöden efter fem år och framåt har tillväxt antagits vara 0 (0) procent.

Rörelsemarginal

Rörelsemarginalen baseras på enheternas rörelseresultat efter avskrivningar. Respektive enhets rörelsemarginal är beräknad mot bakgrund av historiska resultat samt Saabs förväntningar om framtida utveckling på de marknader där enheterna är verksamma. I samtliga affärsområden finns en betydande orderstock av projekt som sträcker sig över ett stort antal år. Risker och möjligheter, med avseende på rörelsemarginal, hanteras genom att slutkostnadsprognoser görs löpande i alla betydande projekt. Rörelsemarginalen bygger på gällande slutkostnadsprognoser.

Investeringar i utvecklingsutgifter

I de femåriga affärsplanerna inberäknas ytterligare investeringar i utvecklingsutgifter som bedöms nödvändiga för vissa enheter för att nå tillväxtmål på respektive marknad.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntorna baseras på genomsnittlig vägd kapitalkostnad (WACC, Weighted Average Cost of Capital). WACC-ränta som har använts baseras på en riskfri ränta på tio års sikt med tillägg för bland annat marknadsrisker. Diskonteringsräntan är i nivå med de externa krav som ställs på Saab och liknande företag på marknaden.

Samtliga enheter har försäljning av försvarsmaterial, unika system, produkter och supportlösningar på den internationella marknaden som sin huvudsakliga verksamhet och bedömningen är att affärsrisken i detta avseende är likvärdig.

De senaste årens ordergång har ändrat orderstockens sammansättning för vissa affärsområden och bidragit till en stor andel affärsområdesöverskridande projekt vilket försvårar differentieringen av diskonteringsräntor mellan affärsområden. Till följd av detta applicerar Saab en enhetlig diskonteringsränta i nedskrivningstesterna. Diskonteringsräntan (WACC) som har använts för 2018 är 10 procent (10) före skatt.

Känslighetsanalys

Koncernledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i ovanstående variabler inte skulle ha så stora effekter att de var för sig skulle reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet.

NOT 17 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

REDOVISNINGSPRINCIPER

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i rapporten över finansiell ställning om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga utgifter som ingår i anskaffningsvärdet är utgifter för leverans och hantering, installation, lagfarter och konsulttjänster.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda och, om tillämpligt, andra tillverkningskostnader som anses vara direkt hänförliga till anläggningstillgången.

I anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar ingår uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångarna samt återställande av plats eller område där dessa tillgångar finns.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång exkluderas ur rapporten över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar förväntas från användning. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Sådan vinst eller förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med de tillkommande utgifterna kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierbara komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent har tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivning

Avskrivning sker linjärt, baserad på tillgångens anskaffningsvärde med avdrag för bedömt restvärde vid nyttjandeperiodens slut, över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Mark skrivs inte av. Komponentavskrivning tillämpas, vilket innebär att en anläggningstillgång som består av olika komponenter, eller där väsentliga delar har olika nyttjandeperiod, skrivs av som separata tillgångar baserat på deras nyttjandeperioder.

Beräknade nyttjandeperioder:

- Rörelsefastigheter/byggnader: 20–90 år.
- Maskiner och andra tekniska anläggningar: 5–10 år.
- Inventarier, verktyg, installationer och datorer: 3–10 år.

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Nedskrivning av materiella tillgångar

De redovisade värdena för anläggningstillgångar, med undantag för tillgångar som har värderats till verkligt värde, prövas vid varje rapporttillfälle för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet på tillgångar är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta med ett räntetillegg som motsvarar den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden hänförliga till enskilda tillgångar, grupperas tillgångar till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en så kallad kassagenererande enhet). En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Nedskrivningar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast till den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Rörelsefastigheter/byggnader och mark ¹⁾	2 051	2 059	1 420	1 456
Maskiner och andra tekniska anläggningar	1 854	1 595	925	818
Inventarier, verktyg och installationer	1 000	805	648	474
Pågående nyanläggningar	1 224	852	716	480
Summa	6 129	5 311	3 709	3 228

¹⁾ I koncernen avser redovisat belopp rörelsefastigheter.

I moderbolaget avser redovisat belopp byggnader och mark.

Rörelsefastigheter/Byggnader och mark¹⁾

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	5 057	4 958	2 140	2 088
Förvärvat via rörelseförvärv	-	55	-	-
Investeringar	123	66	30	41
Omklassificeringar	6	-	-5	11
Avyttringar	-40	-5	-4	-
Omräkningsdifferenser	-1	-17	-	-
Utgående balans 31 december	5 145	5 057	2 161	2 140
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-2 998	-2 874	-1 581	-1 518
Årets avskrivningar	-95	-92	-57	-57
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-35	-	-
Avyttringar och omklassificeringar	8	2	-	-6
Omräkningsdifferenser	-9	1	-	-
Utgående balans 31 december	-3 094	-2 998	-1 638	-1 581
Uppskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-	-	897	897
Utgående balans 31 december	-	-	897	897
Redovisat värde 31 december	2 051	2 059	1 420	1 456

¹⁾ I koncernen avser redovisat belopp rörelsefastigheter. I moderbolaget avser redovisat belopp byggnader och mark.

Förvärvat via rörelseförvärv 2017 avser Applied Composites AB, Muskövarvet AB samt N. Sundin Dockstavarvet AB.

I rörelsefastigheter ingår en fastighet som hyrs av Saab Sensis i USA via ett finansiellt leasingavtal. Leasingavtalet har en löptid till och med år 2025. Redovisat värde uppgår till MSEK 72. Fastigheten skrivs av linjärt över nyttjandeperioden fram till och med år 2025.

Sammanlagda framtida minimileaseavgifter uppgår till MSEK 92, varav MSEK 13 förfaller inom ett år, MSEK 52 förfaller senare än ett år men inom fem år samt MSEK 27 som förfaller senare än fem år. Nuvärdet av framtida minimileaseavgifter uppgår till MSEK 81.

Not 17, forts.

Maskiner och andra tekniska anläggningar

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	5 103	4 835	2 866	2 686
Förvärvat via rörelseförvärv	-	66	-	-
Investeringar	516	403	250	295
Omklassificeringar	-13	-2	5	-11
Avyttringar	-61	-132	-43	-104
Omräkningsdifferenser	44	-67	-	-
Utgående balans 31 december	5 589	5 103	3 078	2 866
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-3 508	-3 365	-2 048	-1 991
Årets avskrivningar	-256	-240	-146	-134
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-61	-	-
Omklassificeringar	12	1	-	-
Avyttringar	58	97	41	77
Omräkningsdifferenser	-41	60	-	-
Utgående balans 31 december	-3 735	-3 508	-2 153	-2 048
Redovisat värde 31 december	1 854	1 595	925	818

Förvärvat via rörelseförvärv 2017 avser Applied Composites AB samt N. Sundin Dockstavarvet AB.

I maskiner och andra tekniska anläggningar ingår ett flygplan som hyrs via ett finansiellt leasingavtal. Leasingavtalet har en löptid till och med år 2020. Redovisat värde uppgår till MSEK 369. Flygplanet skrivs av linjärt över nyttjandeperioden.

Sammanlagda framtida minimileaseavgifter uppgår till MSEK 436, varav MSEK 42 förfaller inom ett år, och MSEK 395 förfaller senare än ett år men inom fem år.

Nuvärdet av framtida minimileaseavgifter uppgår till MSEK 381.

Inventarier, verktyg och installationer

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	2 442	2 158	1 469	1 313
Förvärvat via rörelseförvärv	20	57	-	-
Investeringar	458	336	342	208
Omklassificeringar	10	-2	-1	-
Avyttringar	-159	-93	-63	-52
Omräkningsdifferenser	8	-14	-	-
Utgående balans 31 december	2 779	2 442	1 747	1 469
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 1 januari	-1 637	-1 484	-995	-917
Årets avskrivningar	-261	-223	-163	-129
Förvärvat via rörelseförvärv	-11	-27	-	-
Avyttringar	144	90	59	51
Omklassificeringar	-15	-	-	-
Omräkningsdifferenser	1	7	-	-
Utgående balans 31 december	-1 779	-1 637	-1 099	-995
Redovisat värde 31 december	1 000	805	648	474

Förvärvat via rörelseförvärv 2018 avser C-leanship A/S. Förvärvat via rörelseförvärv 2017 avser Applied Composites AB, Muskövarvet AB samt N. Sundin Dockstavarvet AB.

Pågående nyanläggningar

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	852	623	480	475
Investeringar	384	228	236	5
Avyttringar	-9	-	-	-
Omräkningsdifferenser	-3	1	-	-
Redovisat värde 31 december	1 224	852	716	480

Investeringar i pågående nyanläggningar avser ett netto av nya investeringar och omklassificeringar till andra tillgångsslag.

Säkerheter

Den 31 december 2018 var fastigheter med redovisat värde på MSEK 0 (0) ställda som säkerhet för banklån.

NOT 18 BIOLOGISKA TILLGÅNGAR**REDOVISNINGSPRINCIPER**

Biologiska tillgångar, i form av skog, värderas till verkligt värde efter avdrag för uppskattade försäljningskostnader. Verkliga värden baseras på värderingar av otmåttstående oberoende värderare.

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Växande skog		
Redovisat värde 1 januari	352	291
Investeringar	-	61
Förändring av verkligt värde	13	13
Avgår verkligt värde avverkning	-16	-13
Redovisat värde den 31 december	349	352
Varav anläggningstillgångar	349	352

Den 31 december 2018 bestod de biologiska tillgångarna av cirka 383 000 m³sk granskog, 740 000 m³sk tall och 91 000 m³sk lövskog. Tillväxten i skogen är cirka 45 000 m³sk per år. Under året avverkades cirka 43 000 m³sk skog, vilket hade ett verkligt värde i koncernen, efter avdrag för försäljningskostnader, på MSEK 16 på avverkningsdagen.

Värderingen av skogen har gjorts med hjälp av extern oberoende värderare. Skogsfastigheten har värderats enligt ortsprismetoden. Vid värderingen enligt ortsprismetoden har hänsyn inte tagits till miljöbelastningen till följd av att det finns ett skjutfält inom fastigheten. Korrigeringen för miljöbelastningen har därför gjorts genom minskning av verkligt värde med ett belopp motsvarande marknadsvärdet för ytan på skjutfältet (4 457 hektar) med avdrag för virkesvärdet.

NOT 19 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG OCH JOINT VENTURES**REDOVISNINGSPRINCIPER**

Intresseföretag är de företag över vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande över den operativa och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Joint ventures är företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den operativa och finansiella styrningen. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet i ett intresseföretag och det gemensamma bestämmande inflytandet i ett joint venture uppstår redovisas andelar i intresseföretag och joint ventures enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet eller det gemensamma bestämmande inflytandet upphör.

Kapitalandelsmetoden innebär att det redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen och joint venture-företagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens och joint venture-företagens egna kapital baserat på en tillämpning av koncernens redovisningsprinciper samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I resultaträkningen redovisas som "Andel i intresseföretags och joint ventures resultat" koncernens andel i intresseföretagens och joint venture-företagens nettoresultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden bestämda på samma sätt som vid rörelseförvärv. Erhållna utdelningar från intresseföretag och joint venture-företag minskar investeringens redovisade värde.

Om koncernens andel av ansamlade förluster i ett intresseföretag eller joint venture överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde ned till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget eller joint venture-företaget. Förluster som genereras därefter redovisas inte som skuld i koncernredovisningen såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget eller joint venture-företaget.

När det betydande inflytandet över intresseföretaget upphör eller det gemensamma bestämmande inflytandet över joint venture-företaget upphör, men koncernen behåller andelar i bolaget, redovisas kvarvarande andelar initialt till verkligt värde. Den vinst eller förlust som uppstår redovisas i resultaträkningen.

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Redovisat värde 1 januari	700	788
Förvärv av intresseföretag och joint ventures	18	3
Avyttring av intresseföretag och joint ventures	-50	-
Andel i intresseföretags och joint ventures resultat ¹⁾	-14	-39
Nyemission/kapitaltillskott	10	12
Återbetalning insatt kapital	-3	-20
Justering mot fordran	5	9
Omräkningsdifferenser och internvinster	19	-27
Utdelningar	-39	-26
Redovisat värde 31 december	646	700

¹⁾ Andel i intresseföretags och joint ventures resultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande i intresseföretag/joint ventures.

Koncernens intresseföretag och joint ventures innehas i operativt syfte, det vill säga är relaterade till verksamhet som bedrivs i affärsområdena eller inom venture-portföljen och redovisas därför i rörelseresultatet.

Saab har under 2018 förvärvat Robowaste AB, ett intresseföretag.

Aggregerat för Saabs intresseföretag uppgår årets nettoresultat till MSEK -46 (-130), övrigt totalresultat till MSEK 47 (-62) vilket ger ett totalresultat om MSEK 1 (-192).

För Saabs joint ventures uppgår årets nettoresultat till 27 (13), övrigt totalresultat till MSEK 12 (-17) vilket ger ett totalresultat om MSEK 39 (-4).

Saabs redovisade andel i intresseföretags och joint ventures resultat uppgick till MSEK -14 (-39). Andelar i intresseföretag och joint ventures per den 31 december 2018 inkluderade goodwill med MSEK 114 (141).

Nedan specificeras intresseföretagens och joint venture-företagens intäkter, resultat, tillgångar, skulder, eget kapital samt koncernens resultat- och kapitalandel.

Not 19, forts.

2018, MSEK	Land	Försäljnings- intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Ägd andel i % ¹⁾	Andel i intresse- företags och joint ventures resultat	Redovisat värde andel i intresse- företag och joint ventures
Intresseföretag									
Akaer Participações S.A.	Brasilien	163	-55	469	191	278	28,2	-15	78
AVIA SATCOM Co., Ltd	Thailand	39	-	453	48	405	25,1	-	102
FFV Services Private Limited	Indien	48	4	157	21	136	49,0	2	67
S.N. Technologies SA	Schweiz	91	23	89	17	72	50,0	11	36
Taurus Systems GmbH	Tyskland	348	53	1 014	921	93	33,0	18	31
UMS Skeldar AG	Schweiz	18	-99	534	417	117	47,0	-46	55
Wah Nobel (Pvt) Ltd	Pakistan	279	62	351	66	285	27,0	17	77
Övriga intresseföretag, främst i venture-portföljen		591	-34	609	388	221		-15	70
Summa intresseföretag		1 577	-46	3 676	2 069	1 607		-28	516
Joint ventures									
Fortis Marine Solutions Pte Ltd	Singapore	-	26	-	-	-	49,0	13	1
Järfälla-Veddesta Holdings AB	Sverige	-	-	704	704	-	35,0	-	-
Saab Grintek Technologies Ltd	Sydafrika	305	-	108	40	68	70,0	-	47
Vricon Inc.	USA	184	1	206	41	165	50,0	1	82
Summa joint ventures		489	27	1 018	785	233		14	130
Summa		2 066	-19	4 694	2 854	1 840		-14	646

¹⁾ Den procentuella andelen av varje innehav representerar ägarandel av både kapital och röster.

2017, MSEK	Land	Försäljnings- intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Ägd andel i % ¹⁾	Andel i intresse- företags och joint ventures resultat	Redovisat värde andel i intresse- företag och joint ventures
Intresseföretag									
Akaer Participações S.A.	Brasilien	115	-23	530	197	333	25,0	-6	83
AVIA SATCOM Co., Ltd	Thailand	89	-	447	70	377	36,6	-	138
FFV Services Private Limited	Indien	93	41	134	2	132	49,0	20	65
S.N. Technologies SA	Schweiz	48	3	53	4	49	50,0	2	25
Taurus Systems GmbH	Tyskland	2 204	15	1 810	1 771	39	33,0	5	13
UMS Skeldar AG	Schweiz	11	-92	314	112	202	47,0	-43	95
Wah Nobel (Pvt) Ltd	Pakistan	146	24	263	34	229	27,2	7	62
Övriga intresseföretag, främst i venture-portföljen		523	-98	651	457	194		-30	67
Summa intresseföretag		3 229	-130	4 202	2 647	1 555		-45	548
Joint ventures									
Fortis Marine Solutions Pte Ltd	Singapore	-	-	73	25	48	49,0	-	24
Gripen International KB	Sverige	-	13	5	-	5	50,0	6	2
Järfälla-Veddesta Holdings AB	Sverige	-	-	705	705	-	35,0	-	-
Saab Grintek Technologies Ltd	Sydafrika	350	-	160	87	73	70,0	-	51
Vricon Inc.	USA	119	-	263	114	149	50,0	-	75
Summa joint ventures		469	13	1 206	931	275		6	152
Summa		3 698	-117	5 408	3 578	1 830		-39	700

¹⁾ Den procentuella andelen av varje innehav representerar ägarandel av både kapital och röster.

NOT 20 MODERBOLAGETS ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG OCH JOINT VENTURES

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans 1 januari	369	398
Förvärv	24	9
Avyttringar	-25	-
Utdelningar	-2	-44
Andel av årets nettoresultat i joint ventures	-	6
Utgående balans 31 december	366	369
Redovisat värde 31 december	366	369

Specifikation av moderbolagets (samägarens) direkt ägda innehav av andelar i intresseföretag och joint venture-företag

2018 MSEK	Röst- och kapitalandel i procent	Redovisat värde
Intresseföretag		
Akaer Participações S.A., Brazil	28,2	113
Kedtech Holding AB, 556945-3748, Stockholm	23,0	23
Skill Scandinavia AB, 556060-5478, Linköping	33,0	2
AVIA SATCOM Co Ltd, Thailand	25,1	54
Aerostructures Assemblies India Pvt Ltd	50,0/26,0	6
UMS Skeldar A.G., CHE-113.226.140, Switzerland	47,0	56
Combient AB, 556985-1560, Järfälla	24,9	29
Joint ventures		
Vricon, Inc., USA	50,0	83
Järfälla-Veddesta Holdings AB, 559025-4024, Linköping	35,0	-
Industrigruppen JAS AB, 556147-5921, Stockholm	80,0	-
Summa		366

2017 MSEK	Röst- och kapitalandel i procent	Redovisat värde
Intresseföretag		
Akaer Participações S.A., Brazil	25,0	97
Kedtech Holding AB, 556945-3748, Stockholm	23,0	23
Skill Scandinavia AB, 556060-5478, Linköping	33,0	2
AVIA SATCOM Co Ltd, Thailand	36,6	78
Aerostructures Assemblies India Pvt Ltd	50,0/26,0	6
UMS Skeldar A.G., CHE-113.226.140, Switzerland	47,0	56
Combient AB, 556985-1560, Järfälla	24,9	22
Joint ventures		
Vricon, Inc., USA	50,0	83
Järfälla-Veddesta Holdings AB, 559025-4024, Linköping	35,0	-
Gripen International KB, 969679-8231, Linköping	50,0	2
Industrigruppen JAS AB, 556147-5921, Stockholm	80,0	-
Summa		369

NOT 21 FORDRINGAR PÅ KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget MSEK	Långfristiga fordringar på koncernföretag		Långfristiga fordringar på intresseföretag och joint ventures	
	2018	2017	2018	2017
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 1 januari	81	50	370	311
Justering ingående balans IFRS 9	-	-	-6	-
Reglerade fordringar	-24	-	-60	-
Tillkommande fordringar	11	31	76	67
Kursdifferenser	-	-	11	-8
Utgående balans 31 december	68	81	391	370

NOT 22 FINANSIELLA PLACERINGAR

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:		
Aktier och andelar	27	26
Summa	27	26
Kortfristiga placeringar som är omsättningstillgångar		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:		
Räntebärande värdepapper	9 003	4 469
Summa	9 003	4 469

NOT 23 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans 1 januari	40	40
Förvärv	3	-
Avyttringar	-1	-
Utgående balans 31 december	42	40
Ackumulerade nedskrivningar		
Ingående balans 1 januari	-17	-17
Utgående balans 31 december	-17	-17
Redovisat värde 31 december	25	23

Förvärv 2018 avser AMEXCI AB.
Avyttring 2018 avser likvidation av PortWise AB.

NOT 24 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR OCH ÖVRIGA FORDRINGAR

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Långfristiga fordringar som är anläggningstillgångar		
Fordringar på intresseföretag, räntebärande	226	172
Fordringar på joint ventures, räntebärande	223	282
Fordringar hänförliga till pensioner, räntebärande	6	40
Övriga ej räntebärande fordringar	99	168
Summa	554	662

MSEK	Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Andra långfristiga fordringar		
Ej räntebärande fordringar	18	19
Summa	18	19

MSEK	Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Övriga fordringar som är omsättningstillgångar		
Ej räntebärande fordringar	409	397
Summa	409	397

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Långfristiga fordringar		
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans 1 januari	19	7
Tillkommande fordringar	-	15
Reglerade fordringar	-1	-3
Utgående balans 31 december	18	19

NOT 25 VARULAGER

REDOVISNINGSPRINCIPER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först in-, först ut-metoden (FIFU) eller av vägt genomsnittsmetoden och inkluderar utgifter som har uppkommit vid förvärv av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skäligen andel av indirekta tillverkningskostnader samt kostnader för att utforma produkter för enskilda kunder. Vid värdering tas hänsyn till normalt kapacitetsutnyttjande.

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Råvaror och förnödenheter	3 778	3 249
Varor under tillverkning	4 346	3 806
Färdiga varor och handelsvaror	1 152	1 192
Summa	9 276	8 247

Saab och näringsdepartementet har avtalat om att Riksgäldskontoret ska medfinansiera Saabs deltagande i Airbus A380-projektet. Medfinansieringen är ett så kallat royaltylån på maximalt MSEK 350. Återbetalning sker i form av en royalty vid varje leverans till Airbus. Riksgäldskontoret har till och med 2018 utbetalat MSEK 263 (263). Skulden per 31 december 2018 uppgick till MSEK 130 (132), vilket i redovisningen har minskat varulagret.

I kostnad för sålda varor för koncernen ingår nedskrivning av varulager med MSEK 169 (82). Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar uppgick till MSEK 46 (38).

MSEK	Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Råvaror och förnödenheter	2 146	1 987
Varor under tillverkning	3 052	2 573
Färdiga varor och handelsvaror	913	949
Förskott till leverantörer	48	72
Summa	6 159	5 581

I kostnad för sålda varor för moderbolaget ingår nedskrivning av varulager med MSEK 159 (82) efter återföring av tidigare gjorda nedskrivningar med MSEK 44 (34).

NOT 26 KUNDFORDRINGAR**REDOVISNINGSPRINCIPER**

Kundfordringar redovisas initialt till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde till det belopp som förväntas inflyta efter individuell bedömning. Kundfordrans förväntade löptid är kort, varför värdet vanligen redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

Koncernen tillämpar med start 1 januari 2018 IFRS 9 innebärandes ändrade principer för reserveringar och nedskrivningar av kreditförluster. Tidigare tillämpad modell som baserades på inträffade kreditförluster har ersatts av en modell som tar sin utgångspunkt i förväntade kreditförluster.

Nedskrivningsbehov för kundfordringar avseende försvarsrelaterad verksamhet bedöms utifrån förväntade kreditförluster till följd av betalningsinställelse inom de kommande tolv månaderna. Denna bedömning sker individuellt per motpart.

Nedskrivningsbehov för kundfordringar avseende civil verksamhet bedöms utifrån ett sannolikhetsvägt belopp avseende förväntade kreditförluster. Beräkningen baseras på konstaterade kundförluster senaste tio räkenskapsåren, utifrån vilket ett sämsta scenario, basscenario och bästa scenario har beräknats. Basscenario har beräknats utifrån snittet av konstaterade kundförluster under dessa tio år. Övriga två scenarion har beräknats utifrån historisk information samt även framåtblickande information såsom tro om framtiden och konjunkturprognos. Varje scenario har åsatts en sannolikhet där basscenario är viktat till 80% i beräkningen och övriga två scenarion till 10% vardera.

Avtalstillgångar redovisade i balansräkningen hänförliga till ännu ej fakturerat arbete har i allt väsentligt samma riskkaraktäristika som redan fakturerat arbete för samma typ av kontrakt. Koncernen tillämpar därmed samma bedömning för förväntade kreditförluster i avtalstillgångar som för kundfordringar.

Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Saab har ett program för försäljning av kundfordringar till en oberoende part. I och med försäljningen av kundfordran överförs hela kreditrisken till motparten, vilket innebär att kundfordringar minskas med erhållen likvid.

Koncernens utestående kundfordringar uppgick per 31 december 2018 till MSEK 5 199 (4 342). Saab har ett etablerat program för försäljning av kundfordringar för att stärka sin finansiella ställning och öka den finansiella flexibiliteten. Sedan 31 december 2016 har programmet inte utnyttjats. Saab har som ambition att utnyttja detta program i situationer då en större finansiell flexibilitet efterfrågas.

Den försvarsrelaterade försäljningen utgör 85 procent (84) av den totala försäljningen varvid motparterna i kundfordringarna är nationer med hög kreditvärdighet. Koncernens fordringar finns främst inom EU som svarar för 58 procent (54) av totalbeloppet. I det fall motparternas kreditvärdighet bedöms som otillfredsställande finns bank- eller försäkringsgarantier alternativt garantier från EKN.

Nedskrivningar på kundfordringar uppgick per 31 december 2018 till MSEK 41 (27) vilket motsvarar 0,8 procent (0,6) av den totala kundfordringsstocken.

Kundfordringarna i moderbolaget uppgick till MSEK 2 250 (1 907). Under året gjordes nedskrivningar med MSEK 17 (7). Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar har gjorts med MSEK 3 (0).

Nedskrivning av kundfordringar

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Nedskrivningar, 1 januari	-27	-14
Nedskrivningar för beräknade förluster	-23	-14
Återföring av tidigare nedskrivningar	9	1
Realiserade kreditförluster	-	-
Kursdifferenser	-	-
Nedskrivningar, 31 december	-41	-27

Åldersanalys av koncernens förfallna kundfordringar

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
<30 dagar	772	366
30 till 90 dagar	107	198
91 till 180 dagar	80	110
>181 dagar	462	407
Förfallna kundfordringar	1 421	1 081
Ej förfallna kundfordringar	3 778	3 261
Summa kundfordringar	5 199	4 342

NOT 27 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda kostnader	802	585	708	468
Balanserade värdeförändringar avseende förlängning av terminskontrakt	-	-	1 149	543
Övriga upplupna intäkter	117	315	196	147
Summa	919	900	2 053	1 158

Förutbetalade kostnader avser bland annat pensionspremier, hyror, licenser och försäkringar.

NOT 28 LIKVIDA MEDEL**REDOVISNINGSPRINCIPER**

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Kassa och bank	1 300	1 463
Bankdepositioner	1 151	739
Summa enligt rapporten över finansiell ställning	2 451	2 202
Summa enligt kassaflödesanalysen	2 451	2 202

Bankdepositioner utgörs av kortfristiga placeringar med en löptid på mindre än tre månader. Koncernens outnyttjade kontokrediter uppgick vid årets slut till MSEK 43 (42). Beträffande koncernens övriga lånefaciliteter hänvisas till not 31 och not 36.

NOT 29 EGET KAPITAL

Moderbolagets aktier är uppdelade i två serier, A och B. Båda slagen av aktier ger samma rättigheter, förutom att aktier i serie A berättigar till tio röster per aktie medan aktier i serie B berättigar till en röst per aktie. Aktiernas kvotvärde är SEK 16.

Utestående aktier den 31 december 2018	Antal aktier	Andel aktier, %	Andel röster, %
Aktier serie A	2 383 903	1,8%	15,4%
Aktier serie B	131 098 977	98,2%	84,6%
Summa	133 482 880	100,0%	100,0%

Utestående aktier den 31 december 2017	Antal aktier	Andel aktier, %	Andel röster, %
Aktier serie A	1 907 123	1,8%	15,4%
Aktier serie B	104 916 659	98,2%	84,6%
Summa	106 823 782	100,0	100,0

Förändring av antal utestående aktier 2018	Aktier serie A	Aktier serie B	Totalt
Antal utestående aktier 1 januari	1 907 123	104 916 659	106 823 782
Återköp av aktier	-	-500 000	-500 000
Förtida matchning aktiesparprogram	-	23 140	23 140
Matchning aktiesparprogram	-	440 455	440 455
Företrädesemission	476 780	26 218 723	26 695 503
Antal utestående aktier 31 december	2 383 903	131 098 977	133 482 880

Not 29, forts.

Under 2018 har 500 000 B-aktier återköpts på handelsplats för att säkra Saabs Aktiesparprogram och Prestationsrelaterade Aktieprogram. Under året har 463 595 aktier matchats i Saabs Aktiesparprogram. Överlåtna aktier motsvarar 0,3 procent av aktiekapitalet.

Genomförd företrädesemission under året har inneburit att totalt 26 695 503 aktier tillkommit fördelat på 476 780 A-aktier och 26 218 723 B-aktier.

I eget förvar finns efter årets matchning 2 363 299 aktier.

Utdelning till aktieägare uppgick till MSEK 588 (559), vilket motsvarar sek 5,50 per aktie (5,25).

Förslag till vinstdisposition 2018

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till årsstämman förfogande stående vinstmedel i Moderbolaget:

SEK	
Balanserade vinstmedel	4 216 961 639
Överkursfond	5 557 130 127
Årets resultat	1 075 469 016
Summa	10 849 560 782
disponeras enligt följande:	
Till aktieägarna utdelas SEK 4,50 per aktie	600 672 960
Till överkursfond	5 557 130 127
Till nästa år balanseras	4 691 757 695
Summa	10 849 560 782

Förvaltning av koncernens kapital

Koncernens förvaltrade kapital utgörs av eget kapital. Koncernens mål för förvaltningen av kapitalet är att möjliggöra en fortsatt god tillväxt av verksamheten samt att det ska finnas en beredskap att tillvarata affärsmöjligheter. Långsiktigt soliditetsmål uppgår till minst 30 procent.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödesssäkringsinstrument hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i SEK. Omräkningsreserven uppgår vid årets slut till MSEK 447 (270). Av omräkningsreserven har MSEK 5 (15) omklassificerats till vinst i resultatet.

Omvärderingsreserv

Omvärderingsreserven innefattar skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde för rörelsefastigheter som omklassificerats till förvaltningsfastigheter. Under 2018 har ingen omföring av omvärderingsreserv till balanserade vinstmedel gjorts.

MODERBOLAGET

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Uppskrivningsfond

Vid en uppskrivning av en materiell eller finansiell anläggningstillgång avsätts uppskrivningsbeloppet till en uppskrivningsfond.

Reservfond

Avsättningar till reservfond har tidigare skett med minst 10 procent av årets resultat, till dess reservfonden uppgick till minst 20 procent av aktiekapitalet i moderbolaget. Från och med 2006 är avsättningen frivillig och moderbolaget gör inga avsättningar till reservfonden.

Fritt eget kapital

Överkursfond

Belopp överstigande kvotvärdet per aktie som inkommit i samband med företrädesemission. Beloppet finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Balanserade vinstmedel

Balanserade vinstmedel utgörs av föregående års fria egna kapital efter att eventuell vinstutdelning och koncernbidrag har lämnats. Balanserade vinstmedel utgör tillsammans med årets resultat fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

NOT 30 RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	7 773	5 798
Övriga räntebärande skulder	423	437
Summa	8 196	6 235
Kortfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	986	-
Skulder till intresseföretag och joint ventures	43	45
Övriga räntebärande skulder	39	47
Summa	1 068	92
Summa räntebärande skulder	9 264	6 327

Villkor och återbetalningstider

Säkerheter för banklånen är utställda med ett belopp av MSEK 0 (0). Av de långfristiga skulderna förfaller MSEK 6270 (5 684) mellan ett och fem år från balansdagen och MSEK 1926 (551) senare än fem år från balansdagen.

Skulder till kreditinstitut består av Medium Term Note-lån (MTN) samt Schuldschein-lån. För mer information om finansiell riskhantering hänvisas till not 36.

Verkligt värde på MTN-lån och Schuldschein-lån överstiger bokfört värde med MSEK 173 (85). I övrigt bedömer Saab att det inte är någon väsentlig skillnad mellan bokfört och verkligt värde.

NOT 31 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

MSEK	Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Kortfristiga skulder		
Kreditfaciliteter: Beviljad kredit	30	28
Kortfristig del av banklån: Outnyttjad del	-30	-28
Utnyttjat kreditbelopp	-	-
Kreditfaciliteter: Företagscertifikat	5 000	5 000
Outnyttjad del företagscertifikat	-5 000	-5 000
Utnyttjat kreditbelopp	-	-
Kreditfacilitet: Medium Term Notes (MTN)	986	-
Summa	986	-
Långfristiga skulder		
Kreditfaciliteter: Beviljad kredit (revolverande kreditfacilitet)	6 000	6 000
Outnyttjad del av revolverande kreditfacilitet	-6 000	-6 000
Utnyttjat kreditbelopp	-	-
Kreditfacilitet: Medium Term Notes (MTN)	6 745	4 812
Kreditfacilitet: Schuldschein (SSD)	1 027	985
Underkurs	-	1
Summa	7 772	5 798
Summa skulder till kreditinstitut	8 758	5 798

Saab har sedan 2009 ett Medium Term Note-program (MTN) för att kunna emittera långfristiga lån på kapitalmarknaden. Under första kvartalet 2018 utökades MTN-programmet från MSEK 6 000 till MSEK 10 000.

Inom ramen för detta program har Saab emitterat obligationer till fast ränta, men också till rörlig ränta, så kallade Floating Rate Note-lån (FRN). Sedan delar av två lån återköptes samtidigt som två andra lån emitterades i september 2018, har inga ytterligare aktiviteter skett. Under december förföll lån till ett värde av MSEK 210. Detta medförde att utestående lån under MTN-programmet tillsammans uppgår till MSEK 7 731. I december 2015 undertecknades Schuldschein-lån till ett värde av MEUR 100.

NOT 32 ERSÄTTNINGAR EFTER AVSLUTAD ANSTÄLLNING

Saabkoncernens ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser pensioner. Pensionerna omfattar såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd plan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet som därmed övertar förpliktelserna mot de anställda. Övriga pensionsplaner är förmånsbestämda och avser pensionsförpliktelser som kvarstår inom koncernen, tryggas genom egen pensionsstiftelse eller genom försäkring.

REDOVISNINGSPRINCIPER KONCERNEN

Avgiftsbestämda planer

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

Förmånsbestämda planer

Saab har ett tiotal olika typer av förmånsbaserade planer. Förmånsbestämda planer avser främst den svenska verksamheten där ITP2-planen svarar för 92 procent (92) av det totala åtagandet.

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Merparten av åtagandet tryggas genom avsättning till en pensionsstiftelse. Nettoförpliktelserna per balansdagen beräknas som nettot av verkligt värde på stiftelsetillgångarna och nuvärdet av pensionsåtagandet.

Diskonteringsräntan för nuvärdesberäkningen fastställs med utgångspunkt från räntan på balansdagen på en förstklassig bostadsobligation med en löptid som motsvarar pensionsförpliktelserna. Beräkningen utförs av kvalificerade aktuariar med användande av den så kallade Projected Unit Credit Method.

När ersättningsvillkoren i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänförs till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen.

Om beräknat åtagande per balansdagen avviker från det prognostiserade uppkommer aktuariella vinster eller förluster som redovisas direkt i övrigt totalresultat. Vid beräkning av finansiell intäkt på förvaltningstillgångar används samma ränta som vid diskontering av pensionsåtagandet.

Om pensionsförpliktelser är lägre än förvaltningstillgångar redovisas detta belopp som en tillgång.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncernen redovisas en skuld eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad.

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om förmånsbestämda pensionsplaner.

Sverige

Den dominerande planen i Sverige är ITP-planen enligt kollektivavtal mellan Svenskt Näringsliv och PTK. ITP2-planen, som grundar sig på slutlönen, omfattar personer födda 1978 och tidigare och är en förmånsbestämd plan medan ITP1-planen är avgiftsbestämd och omfattar personer födda 1979 och senare.

Förmånsbestämda pensionsplaner i Saab i Sverige är tryggade antingen genom överföring av medel till egen pensionsstiftelse, genom skuldföring i balansräkningen eller genom finansiering genom försäkring i främst Alecta. Saabs pensionsstiftelse, som tryggas en del av ITP2-planen, hade ett stiftelsekapital per den 31 december 2018 på MSEK 6 051 (6 098) jämfört med ett åtagande på MSEK 9 939 (8 572) vid en beräkning enligt IAS 19, vilket innebär att konsolideringsgraden uppgick till 61 procent (71).

För den del av förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension som är tryggade genom en försäkring i Alecta gäller nedanstående. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Alecta saknar möjlighet att lämna sådan information som möjliggör för Saab att redovisa dessa åtaganden som en förmånsbestämd plan varför de redovisas som en avgiftsbestämd plan. All nyintjänad pension tryggas genom stiftelselösningen. Inga tillkommande premier betalas därmed till Alecta.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkrings-tekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Vid utgången av 2018 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 161 procent (154).

USA

I USA finns en förmånsbestämd pensionsplan för vissa anställda och dessutom finns en kompletterande tilläggsplan för personer i företagsledande befattning.

Planerna är företagspecifika enligt ett avtal från 1986 mellan de anställda och företaget och planerna omfattar ålders- och efterlevandepension. Pensionen är antastbar under de första fem anställningsåren och pensionsåldern är 65 år. Inbetalning för att säkra pensionsåtagandet motsvarande nyintjäning görs årligen till en extern förvaltare. Under 2018 har inbetalningar motsvarande MSEK 1 (0) gjorts.

Schweiz

I Schweiz finns en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar samtliga anställda och där minimipensionen är fastställd i lag. Företaget är anslutet till en kollektiv stiftelse för att säkra de anställdas ålders- och efterlevandepension och inbetalning sker årligen. Avsättning till pension sker både av arbetsgivare och av de anställda. Den anställda kan välja att få ut hela pensionen som ett engångsbelopp vid pensionering.

Övriga länder

Övriga länders pensionsplaner uppgår ej till väsentliga belopp och redovisas därför nedan tillsammans med Sverige.

Upplysningar avseende förmånsbestämda planer

2018-12-31

MSEK	Koncernen			
	Sverige	USA	Schweiz	Totalt
Helt eller delvis fonderade förpliktelser				
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	10 195	327	230	10 752
Verkligt värde på förvaltningstillgångarna	-6 098	-319	-236	-6 653
Nuvärdet av nettoförpliktelser	4 097	8	-6	4 099
Andel fonderat	60%	98%	103%	62%
Genomsnittlig duration på pensionsåtagandet	19	14	16	
Nettobeloppet samt särskild löneskatt redovisas i följande poster i rapporten över finansiell ställning				
Avsättningar för pensioner (exklusive särskild löneskatt)	4 097	8	-	4 105
Avsättningar för pensioner (hänförliga till särskild löneskatt)	1 008	-	-	1 008
Långfristiga fordringar	-	-	6	6

2017-12-31

MSEK	Koncernen			
	Sverige	USA	Schweiz	Totalt
Helt eller delvis fonderade förpliktelser				
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	8 830	320	191	9 341
Verkligt värde på förvaltningstillgångarna	-6 144	-354	-197	-6 695
Nuvärdet av nettoförpliktelser	2 686	-34	-6	2 646
Andel fonderat	70%	111%	103%	72%
Genomsnittlig duration på pensionsåtagandet	18	14	16	
Nettobeloppet samt särskild löneskatt redovisas i följande poster i rapporten över finansiell ställning				
Avsättningar för pensioner (exklusive särskild löneskatt)	2 686	-	-	2 686
Avsättningar för pensioner (hänförliga till särskild löneskatt)	738	-	-	738
Långfristiga fordringar	-	34	6	40

Not 32, forts.

Kostnad redovisad i resultaträkningen

2018 MSEK	Koncernen			
	Sverige	USA	Schweiz	Totalt
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år	266	14	6	286
Räntekostnad netto	68	-1	-	67
Kostnad förmånsbestämda planer i resultaträkningen	334	13	6	353
Kostnad avgiftsbestämda planer				830
Löneskatt				252
Total kostnad för ersättningar efter avslutad anställning				1 435

2017 MSEK	Koncernen			
	Sverige	USA	Schweiz	Totalt
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande år	259	14	6	279
Räntekostnad netto	71	-2	-	69
Kostnad förmånsbestämda planer i resultaträkningen	330	12	6	348
Kostnad avgiftsbestämda planer				725
Löneskatt				259
Total kostnad för ersättningar efter avslutad anställning				1 332

Poster inkluderade i kassaflödesanalysen

2018 MSEK	Koncernen			
	Sverige	USA	Schweiz	Totalt
Insättning till pensionsstiftelse och övriga fonderingar	-122	-1	-5	-128
Utbetalningar	-271	-53	9	-315
Uttag	120	53	-9	164
Total kassaflödespåverkan	-273	-1	-5	-279

2017 MSEK	Koncernen			
	Sverige	USA	Schweiz	Totalt
Insättning till pensionsstiftelse och övriga fonderingar	-3	-	-7	-10
Utbetalningar	-274	-5	-5	-284
Uttag	-	5	5	10
Total kassaflödespåverkan	-277	-	-7	-284

Beräknade utbetalningar 2019 uppgår till cirka MSEK 315.

Aktuariella vinster och förluster redovisas i övrigt totalresultat. Aktuariell förlust hänförlig till pensioner uppgick under 2018 till MSEK 1 383 vilket förklaras av följande.

Avkastningen på förvaltningstillgångarna var lägre än förväntat, vilket gav en aktuariell förlust på MSEK 221.

Den aktuariella förlusten på pensionsförpliktelser uppgick till MSEK 1 162, varav MSEK 908 beror på en lägre diskonteringsränta med 25 punkter samt ett ökat inflationsantagande med 25 punkter. Resterande aktuariell förlust på MSEK 254 förklaras av erfarenhetsjusteringar avseende främst högre verklig inflation jämfört med antagande samt högre reallöneutveckling. Förändringar i demografiska antaganden har inte påverkat väsentligt. Aktuariell förlust hänförlig till särskild löneskatt uppgick under 2018 till MSEK 328.

Förändringar av den i rapporten över finansiell ställning redovisade nettoförpliktelsen för förmånsbestämda planer

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Nettoförpliktelse för förmånsbestämda planer 1 januari	2 646	2 424
Utbetalda ersättningar	-315	-284
Insättning till pensionsstiftelse och övriga fonderingar	-128	-10
Kostnad redovisad i resultaträkningen	353	348
Intäkt (-)/kostnad (+) redovisad i totalresultatet	1 383	152
Reglering/omräkningsdifferens	-4	6
Uttag från pensionsstiftelse	164	10
Nettoförpliktelse för förmånsbestämda planer 31 december	4 099	2 646

Förändring av pensionsförpliktelse

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Verkligt värde 1 januari	9 341	8 608
Intjänade förmåner under året	285	278
Intjänade förmåner tidigare år	-	-
Räntekostnad	233	237
Pensionsutbetalningar	-315	-284
Regleringar	1	-8
Aktuariell vinst (-)/förlust (+)	1 162	552
Omräkningsdifferens	45	-42
Verkligt värde 31 december	10 752	9 341

Förändring av förvaltningstillgångar

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Verkligt värde 1 januari	6 695	6 184
Finansiell intäkt	167	170
Uttag	-164	-10
Reglering	-	-12
Insättningar	128	10
Aktuariell vinst (+)/förlust (-)	-221	400
Omräkningsdifferens	48	-47
Verkligt värde 31 december	6 653	6 695

Räntekostnad på pensionsförpliktelsen med avdrag av finansiell intäkt på förvaltningstillgångar klassificeras som finansiell kostnad. Övriga kostnader för pensioner fördelas per funktion i resultaträkningen i förhållande till hur lönekostnader belastar de olika funktionerna.

Känslighetsanalys (exklusive särskild löneskatt)

MSEK	Koncernen	
	Förändring	Förändring av åtagande
Diskonteringsränta	0,25%	-483
	-0,25%	518
Inflation	0,25%	502
	-0,25%	-470
Lön	0,25%	111
	-0,25%	-106
Livslängd	+1 år	436

Not 32, forts.

Avkastning på förvaltningstillgångar

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Verklig avkastning på förvaltningstillgångar	-54	570
Finansiell intäkt på förvaltningstillgångar	-167	-170
Aktuariellt resultat för förvaltningstillgångar under året	-221	400

Styrning

Pensionsstiftelsen förvaltas av en styrelse som sammanträder 4-5 gånger per år. Styrelsens uppgift är att:

- Utse medlemmarna i placeringsrådet
- Utse ansvarig förvaltare
- Årligen fastställa placeringsriktlinjer
- Fastställa strategisk (långsiktig) och taktisk (kortsiktig) tillgångsallokering samt godkänna avvikelser inom ramen för det strategiska och taktiska mandatet
- Årligen godkänna benchmark-index för uppföljning av stiftelsens tillgångar
- Årligen fastställa alarmnivåer

Investeringsstrategi och riskhantering

Pensionsstiftelsen förvaltar allokering och investering av tillgångar med målsättning att över tiden öka konsolideringsnivån. För att uppnå önskad avkastning tas inom förvaltningen vissa accepterade risker. Placeringshorisonten är långsiktig och allokeringen syftar till att trygga en väl diversifierad portfölj.

Stiftelsens placeringar är föremål för ett antal restriktioner och limiter. Dessa syftar till ett begränsa förluster i placeringarna. Treasury Operations följer förvaltningen löpande och rapporterar utfallet till styrelsens ordförande och placeringsrådet.

Förvaltningstillgångar fördelade per tillgångsklass

Procent	Koncernen			
	2018	varav noterade på aktiv marknad	2017	varav noterade på aktiv marknad
Räntebärande tillgångar	37	100	39	100
Aktierelaterade tillgångar	33	100	36	100
Hedgefonder	11	-	9	-
Fastigheter	19	-	14	-
Likvida medel	-	-	2	-
Totala tillgångar	100	70	100	75

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

Procent	Koncernen				
	2018	2017	2016	2015	2014
De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)¹⁾					
Diskonteringsränta den 31 december	2,25	2,50	2,75	3,25	2,50
Framtida löneökning	3,00	2,75	2,75	2,75	2,50
Framtida ökning av pensioner	2,00	1,75	1,75	1,75	1,50
Personalomsättning	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

¹⁾ Avser Sverige då förmånsbestämda planer till all väsentlig del finns i Sverige.

Följande antaganden ligger till grund för värdering av Saabs pensionsskuld:

Diskonteringsränta: Värderingen har utgått från säkerställda svenska bostadsobligationer (AAA) med beaktning av durationen på samtliga kassaflöden. Som bas används en nominell statsobligation vars duration motsvarar den genomsnittliga durationen på pensionsåtagandet. Till detta läggs ett påslag vilket är differensen mellan räntan på en bostadsobligation och en nominell statsobligation med liknande löptider. Samma diskonteringsränta har använts för samtliga framtida utbetalningar.

Långsiktigt löneökningsantagande: Den långsiktiga löneökningen antas motsvara en real löneökning om 1 procent plus ett inflationsåtagande om 2 procent, vilket ger en framtida löneökning om 3 procent.

Långsiktigt inflationsantagande: Det långsiktiga inflationsantagandet utgår från marknadens prissättning av inflation på löptider som motsvarar pensionsskuldens duration. För 2018 är antagandet 2 procent.

Dödlighetsantagandet: Dödlighetsantagandet är detsamma som föreskrivs av Finansinspektionen (FFFS 2007:31).

Personalomsättning: Personalomsättningen beräknas till 3 procent per år.

REDOVISNINGSPRINCIPER MODERBOLAGET

Moderbolagets redovisningsprinciper skiljer sig från IAS 19 genom att:

- Beräkningen inte tar hänsyn till framtida löneökningar
- Diskonteringsräntan bestäms av PRI
- Förändringar i diskonteringsräntan eller andra aktuariella antaganden redovisas direkt i resultat- och balansräkningen
- Överskott i pensionsplanen inte kan redovisas som tillgång medan underskott antingen ska skuldföras eller återställas genom inbetalningar till stiftelsen

Moderbolagets pensionsförpliktelser

Avsatta medel till pensioner enligt balansräkningen motsvarar kapitalvärdet av befintliga pensionsutfästelser med avdrag för medel som är tryggade i Saabs pensionsstiftelse.

MSEK	2018-12-31	2017-12-31
Pensionsförpliktelser ITP2	4 455	4 278
Avdrag tryggade medel i pensionsstiftelse	-4 455	-4 278
Summa ITP2 i egen regi	-	-
Övriga pensioner	97	91
Övriga pensionsavsättningar	145	161
Summa	242	252
Härv kreditförsäkrat hos PRI Pensionsgaranti	38	44

MSEK	2018	2017
Belopp hänförliga till pensionsförpliktelser ITP2 som förväntas utbetalas inom 12 månader	197	190

NOT 33 AVSÄTTNINGAR**REDOVISNINGSPRINCIPER**

En avsättning redovisas i rapporten över finansiell ställning när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Avsättningar för tillkommande kostnader för industriellt samarbete

Vissa av Saabs avtal med kunder innehåller krav på teknologi- och kompetensöverföring samt olika former av industriellt samarbete. Kostnaderna för detta ingår i projektets uppdragsutgifter och redovisas löpande som en kostnad i takt med dess färdigställandegrad. Utgifterna redovisas sedan mot denna avsättning vilket kan ske även efter leveransen av varor och tjänster enligt avtalet.

Förlustkontrakt

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när de förväntade ekonomiska fördelarna är lägre än de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelsen enligt kontraktet.

Garantier

En avsättning för garantier redovisas normalt när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs om en tillförlitlig beräkning av avsättningen kan göras.

Avsättningen baseras på historiska data om garantier för produkterna eller likvärdiga produkter och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när en utförlig och formell omstrukturingsplan har fastställts och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelseförluster.

Avsättning för ersättningar vid uppsägning av personal redovisas endast om företaget är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten, exempelvis när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningar för varje personalkategori eller befattning samt tiden för planens genomförande.

Not 33, forts.

Återställning av förorenad mark

I enlighet med koncernens offentliggjorda miljöpolicy och tillämpliga legala krav, sker löpande utvärderingar av Saabs åtagande för återställande av förorenad mark. Framtida förväntade utbetalningar diskonteras till nuvärde och redovisas som rörelsekostnad och som avsättning. Avsättning för miljöåtaganden ingår i övriga avsättningar enligt nedan.

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Avsättningar som är långfristiga skulder		
Tillkommande kostnader för industriellt samarbete	567	497
Förlustkontrakt	39	81
Garantier	56	60
Utgifter för omstruktureringsåtgärder	42	9
Övrigt	377	377
Summa	1 081	1 024

Avsättningar som är kortfristiga skulder		
Tillkommande kostnader för industriellt samarbete	15	10
Förlustkontrakt	168	183
Garantier	97	114
Utgifter för omstruktureringsåtgärder	146	18
Övrigt	190	158
Summa	616	483

MSEK	Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Tillkommande kostnader för industriellt samarbete	567	497
Förlustkontrakt	92	133
Garantier	76	89
Utgifter för omstruktureringsåtgärder	186	20
Övrigt	164	98
Summa	1 085	837

Tillkommande kostnader för industriellt samarbete

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Ingående balans 1 januari 2018	507	497
Avsättningar som gjorts under året	201	196
Belopp som tagits i anspråk under året	-126	-126
Utgående balans 31 december 2018	582	567

Förlustkontrakt

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Ingående balans 1 januari 2018	264	133
Avsättningar som gjorts under året	189	88
Belopp som tagits i anspråk under året	-217	-134
Outnyttjade belopp som har återförts	4	5
Omklassificering	-34	-
Omräkningsdifferenser och övrigt	1	-
Utgående balans 31 december 2018	207	92

Garantier

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Ingående balans 1 januari 2018	174	89
Avsättningar som gjorts under året	58	18
Belopp som tagits i anspråk under året	-67	-25
Outnyttjade belopp som har återförts	-4	-2
Omklassificering	-8	-4
Utgående balans 31 december 2018	153	76

Utgifter för omstruktureringsåtgärder

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Ingående balans 1 januari 2018	27	20
Avsättningar som gjorts under året	248	248
Belopp som tagits i anspråk under året	-82	-82
Outnyttjade belopp som har återförts	-4	-
Omklassificering	-1	-
Utgående balans 31 december 2018	188	186

Övriga avsättningar

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Ingående balans 1 januari 2018	540	98
Avsättningar som gjorts under året	118	6
Belopp som tagits i anspråk under året	-122	-15
Outnyttjade belopp som har återförts	-3	-1
Omklassificering	38	76
Omräkningsdifferenser och övrigt	-4	-
Utgående balans 31 december 2018	567	164

Totala avsättningar

MSEK	Koncernen	Moderbolaget
Ingående balans 1 januari 2018	1 512	837
Avsättningar som gjorts under året	814	556
Belopp som tagits i anspråk under året	-614	-382
Outnyttjade belopp som har återförts	-7	2
Omklassificering	-5	72
Omräkningsdifferenser och övrigt	-3	-
Utgående balans 31 december 2018	1 697	1 085

Tillkommande kostnader för industriellt samarbete

Vissa av Saabs avtal med kunder innehåller krav på teknologi- och kompetens överföring samt olika former av industriellt samarbete.

Avsättning för tillkommande kostnader för industriellt samarbete avser utgifter för att uppfylla framtida åtaganden om industriellt samarbete i enlighet med dessa avtal. Utgifterna bedöms utfalla under projektens löptid men även efter att leverans av varor och tjänster enligt avtalen har skett och då i enlighet med avtalet och regelverket för industriellt samarbete.

Omstrukturering

Strukturkostnader avser i huvudsak utgifter för resursanpassning och omställning. Utgifterna bedöms utfalla främst under 2019.

Förlustkontrakt

Avsättningar för förlustkontrakt på balansdagen avser vissa militära projekt. Avsättningarna utnyttjas i takt med projektens färdigställande.

Övriga avsättningar

Övriga avsättningar avser främst avsättningar för kvarvarande utgifter i projekt, miljöåtagande samt royalty.

Någon avsättning för ansvarsrisker relaterade till produktion av civila flygplan eller produktion av delkomponenter till civila flygplan har inte skett.

NOT 34 ÖVRIGA SKULDER

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Övriga långfristiga skulder		
Skulder till tidigare ägare och minoritetsägare	83	123
Personalrelaterade skulder	50	52
Övrigt	57	35
Summa	190	210
Varav skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen	112	159
Övriga kortfristiga skulder		
Mervärdesskatt	271	316
Personalens källskatt	274	265
Skulder till intresseföretag och joint ventures	4	20
Övrigt	221	204
Summa	770	805
	Moderbolaget	
MSEK	2018-12-31	2017-12-31
Mervärdesskatt	83	181
Personalens källskatt	169	161
Övrigt	355	218
Summa	607	560
Varav skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen	13	13

Saab bedömer att det inte är en väsentlig skillnad mellan bokfört och verkligt värde.

NOT 35 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna kostnader				
Upplupna projekt-kostnader	2 049	1 459	1 127	527
Semesterskuld	1 160	1 126	780	760
Sociala avgifter	749	775	604	614
Ej ankomna fakturor	436	407	275	263
Personalskulder	286	301	178	206
Royalty och kommission	26	31	21	27
Skadereserver	17	90	-	1
Övrigt	159	128	67	61
Summa upplupna kostnader	4 882	4 317	3 052	2 459
Förutbetalda intäkter				
Balanserade värdeförändringar avseende förlängning av terminskontrakt	-	-	326	231
Övrigt	215	166	77	65
Summa förutbetalda intäkter	215	166	403	296
Summa	5 097	4 483	3 455	2 755

Saab bedömer att det inte är en väsentlig skillnad mellan bokfört och verkligt värde.

NOT 36 FINANSIELL RISKHANTERING OCH FINANSIELLA INSTRUMENT

Saabs finansiella tillgångar och skulder samt kontraktuella åtaganden ger upphov till finansiella risker. Dessa risker hanteras i stor utsträckning med olika finansiella instrument.

Group Treasury ansvarar för hanteringen av de finansiella riskerna. Styrelsen i Saab har fastställt en Group Treasury Policy som övergripande beskriver hanteringen av de finansiella riskerna och hur verksamheten inom Treasury ska bedrivas. Målsättningen är att de finansiella riskerna ska identifieras och aktivt hanteras i syfte att reducera eventuell negativ påverkan på koncernens resultat, konkurrenskraft eller finansiella handlingsfrihet

De finansiella riskerna är definierade som:

- Valutarisk
- Likviditetsrisk
- Refinansieringsrisk
- Ränterisk
- Råvaruprisrisk
- Kredit- och motpartsrisk
- Pensionsåtagande

Group Treasury har ett riskmandat uttryckt som VaR (Value at Risk) på MSEK 50 (50). Mandatet fördelas mellan hanteringen av finansiella risker relaterat till fasta priser i offerter och i begränsad omfattning trading. Riskhanteringen sker i olika portföljer och rapporteras dagligen enligt definierade riskmått.

Hantering av koncernens upplåning och placering av likvida medel, kundfinansiering, garantier, samt försäkringar är centraliserad till Group Treasury. I vissa begränsade fall hanteras försäkringarna inom koncernens försäkringsbolag Larsen Försäkrings AB.

REDOVISNINGSPRINCIPER**Redovisning och värdering av finansiella tillgångar och skulder**

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i rapporten över finansiell ställning när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i rapporten över finansiell ställning när faktura har skickats.

En finansiell tillgång tas bort från rapporten över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över tillgången. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapporten över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Vid varje rapporttillfälle utvärderar Saab om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar, som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, är i behov av nedskrivning. Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapporten över finansiell ställning när det finns legal rätt att kvitta och när avsikt finns att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Detta gäller för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, där anskaffningsvärdet exklusive transaktionskostnader utgör verkligt värde. Redovisning sker därefter till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde beroende av hur de har klassificerats enligt nedan. Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar och skulder fastställs till marknadskurser. Saab tillämpar därutöver olika värderingsmetoder för att fastställa verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder som omsätts på en inaktiv marknad eller är onoterade innehav. Dessa värderingsmetoder tar utgångspunkt i värdering av likvärdiga instrument, diskonterade kassaflöden eller vedertagna värderingsmodeller såsom Garman-Kohlhagens. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Koncernens finansiella tillgångar och skulder klassificeras enligt nedan angivna kategorier, vilka avgör hur respektive post värderas.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde:

Finansiella tillgångar i denna kategori avser tillgångar som innehåses med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden som utgörs av kapitalbelopp och ränta, såsom likvida medel, kundfordringar, lånefordringar, övriga fordringar och avtals-tillgångar i enlighet med IFRS 15.

Ränteintäkter redovisas som finansiella ränteintäkter genom tillämpning av effektivräntemetoden. Vinster och förluster som uppstår vid bortbokning från balansräkningen redovisas direkt i resultatet tillsammans med valutakurseffekter.

Finansiella skulder i denna kategori avser räntebärande skulder, leverantörs-skulder och övriga skulder vilka initialt redovisas till verkligt värde vilket motsvaras av erhållet belopp efter avdrag för transaktionskostnader. Efter anskaffningstidpunkten värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde enligt effektiv-räntemetoden.

Not 36, forts.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via totalresultat:

Finansiella tillgångar i denna kategori avser tillgångar som resulterar i betalningar som endast avser kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet samt att den finansiella tillgången innehas under en affärsmodell vars syfte uppnås både genom att inneha finansiella tillgångar för att erhålla kontraktuella kassaflöden och att avyttra finansiella tillgångar. I efterföljande redovisning värderas dessa tillgångar till verkligt värde med förändringar i verkligt värde redovisade i övrigt totalresultat (OCI), förutom effektiv ränta, nedskrivningar och återföring av dessa samt valutaomräkningsvinster- och förluster, vilka presenteras i resultaträkningen. Då tillgången tas bort ur balansräkningen omklassificeras ackumulerade vinster och förluster i OCI till resultaträkningen.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:

Tillgångar som inte uppfyller kraven för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Vinst eller förlust för tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i ett säkringsförhållande redovisas netto i resultaträkningen i den period vinsten eller förlusten uppkommer. Derivat som ingår i ett säkringsförhållande redovisas i övrigt totalresultat avseende den del som avser effektiv säkring. Eget kapitalinstrument som aktier och andelar värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Nedskrivningar i relation till finansiella tillgångar:

Nedskrivningsbehov avseende kundfordringar och avtalsstillgångar prövas vid varje bokslutsdatum utifrån modell baserat på förväntade kreditförluster. Förluster för nedskrivning redovisas i resultaträkningen. Bortbokning från balansräkningen sker när det inte längre föreligger rimlig förväntan att erhålla betalning. Se även not 26.

Säkringsredovisning

För att uppfylla kraven för säkringsredovisning krävs att det finns en ekonomisk relation mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten samt att säkringsförhållandet ska vara effektivt under säkringens löptid.

För att täcka koncernens valuta- och ränterisker används främst derivatinstrument utgörande av terminskontrakt, optioner och swappar. Dessa derivat värderas till verkligt värde initialt men även vid varje efterföljande omvärdering, det vill säga vid varje rapporteringstillfälle.

Förändringar i verkligt värde för derivat som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning redovisas direkt i resultaträkningen. Om underliggande säkrade poster avser rörelserelaterade fordringar eller skulder redovisas resultateffekten i rörelseresultatet medan motsvarande resultat effekt avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Koncernen tillämpar säkringsredovisning för kassaflödessäkringar enligt nedan.

Kassaflödessäkring

De valutaterminskontrakt (säkringsinstrument) som främst har ingåtts i syfte att säkra framtida in- och utbetalningar mot valutarisken och som har klassificerats som kassaflödessäkringar (avser i huvudsak kontrakterade försäljningsvolym) redovisas i rapporten över finansiell ställning till verkligt värde. Värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat och särredovisas i säkringsreserven i eget kapital till dess att det säkrade flödet träffar rörelseresultatet, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen för att där möta resultateffekterna från den säkrade transaktionen.

Då det säkrade framtida kassaflödet avser en transaktion som kommer att aktiveras i rapporten över finansiell ställning, upplöses säkringsreserven då den säkrade posten redovisas i rapporten över finansiell ställning. Om den säkrade posten utgör en ickefinansiell tillgång eller skuld inkluderas upplösningen i det ursprungliga anskaffningsvärdet. Om den säkrade posten utgör en finansiell tillgång eller skuld, upplöses säkringsreserven successivt i resultaträkningen i samma takt som den säkrade posten påverkar resultatet.

När ett säkringsinstrument förfaller, säljs, avvecklas, löses in eller företaget på annat sätt avbryter säkringsrelationen innan den säkrade transaktionen har inträffat men den prognostiserade transaktionen fortfarande förväntas inträffa, kvarstår det redovisade ackumulerade resultatet i säkringsreserven i eget kapital och redovisas på motsvarande sätt som ovan när transaktionen inträffar.

Om den säkrade transaktionen inte längre förväntas inträffa upplöses säkringsinstrumentets ackumulerade resultat omedelbart mot resultaträkningen i enlighet med principerna beskrivna ovan om derivatinstrument.

Tidigare redovisningsprincip och övergång till IFRS 9

Saab har under räkenskapsåret 2018 för första gången tillämpat den av IASB utgivna standarden IFRS 9 Finansiella instrument. IFRS 9 hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder och inför nya regler för säkringsredovisning och nedskrivning av finansiella fordringar och ersätter merparten av vägledningen i IAS 39.

Övergången till IFRS 9 har inte någon väsentlig påverkan på koncernens resultaträkning eller finansiella ställning. Säkringsredovisningen påverkas inte, men Saab går över till IFRS 9:s säkringsredovisning då det är ett val i standarden. De nya reglerna för klassificering av finansiella tillgångar innebär ingen förändring förutom att ett lån till ett intresseföretag enligt IFRS 9 redovisas till verkligt värde över resultaträkningen istället för till upplupet anskaffningsvärde. Lånet uppgick per 1 januari 2018 till MSEK 26. Effekten på eget kapital i öppningsbalansen 2018 uppgår till MSEK -4, vilket är hänförligt till nedskrivningar av fordringar på intresseföretag och joint ventures. För mer information se not 45.

För moderbolaget Saab AB påverkas eget kapital i öppningsbalansen 2018 med MSEK -8, hänförligt till nedskrivningar av fordringar på koncernföretag, intresseföretag och joint ventures.

FINANSIELLA INSTRUMENT

De finansiella tillgångarna inom koncernen består främst av likvida medel, kundfordringar, aktier, lånefordringar, obligationsfordringar, derivatinstrument med positiva marknadsvärden samt vissa upplupna intäkter och övriga fordringar. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder, derivatinstrument med negativa marknadsvärden samt vissa upplupna kostnader och övriga skulder.

Följande tabell visar klassificering och kategorisering av finansiella tillgångar och skulder.

Klassificering och kategorisering av finansiella tillgångar och skulder²⁾

MSEK	Bokfört värde	
	2018-12-31	2017-12-31
Finansiella tillgångar		
Värderat till upplupet anskaffningsvärde ⁴⁾ :		
Kundfordringar, avtalsstillgångar och övriga fordringar	16 254	13 133
Likvida medel	2 451	2 202
Långfristiga fordringar	548	481
Värderat till verkligt värde via resultaträkningen ³⁾ :		
Kortfristiga placeringar	9 003	4 469
Derivat avseende handel	148	109
Finansiella placeringar	27	26
Derivat som säkringsredovisas	948	1 030
Summa finansiella tillgångar	29 379	21 450
Finansiella skulder		
Värderat till upplupet anskaffningsvärde:		
Räntebärande skulder ¹⁾	9 264	6 327
Övriga skulder ⁴⁾	8 626	6 934
Värderat till verkligt värde via resultaträkningen ³⁾ :		
Derivat avseende handel	74	86
Derivat som säkringsredovisas	1 160	1 007
Summa finansiella skulder	19 124	14 354
	9 437	6 412

¹⁾ Verkligt värde

²⁾ Derivat med positiva värden redovisas som tillgångar och derivat med negativa värden redovisas som skulder. Derivat med legal kvittningsrätt uppgår till MSEK 947.

³⁾ Påverkan av kreditrisk för dessa instrument bedöms som låg mot bakgrund av limiter i befintlig placeringpolicy.

⁴⁾ Redovisat värde bedöms i allt väsentligt överensstämma med verkligt värde.

Värdering av finansiella instrument till verkligt värde delas in i följande tre värderingsnivåer:

Nivå 1

Enligt noterade (ojusterade) priser på en aktiv marknad på balansdagen:

- Obligationer och räntebärande värdepapper
- Elderivat
- Ränteterminer

Not 36, forts.

Nivå 2

Enligt vedertagna värderingsmodeller baserade på observerade marknadsdata från Reuters Datascope:

- **Valutaterminer:** Framtida betalningsflöden i respektive valuta diskonteras med rådande marknadsräntor till värderingsdagen och värderas i SEK till balansdagskurser.
- **Optioner:** Garman-Kohlhagens optionsprissättningsmodell används för marknadsvärdering av samtliga optioner.
- **Ränteswappar och cross currency basis-swappar:** De framtida rörliga räntorna beräknas med hjälp av gällande forwardräntor. Dessa implicita räntebetalningar diskonteras till värderingsdag med rådande marknadsräntor. Ränteswappens marknadsvärde erhålls genom att det diskonterade nuvärdet av de rörliga räntebetalningarna ställs mot det diskonterade nuvärdet av de fasta räntebetalningarna.

Nivå 3

Enligt vedertagna principer exempelvis för riskkapitalföretag:

- **Aktier och andelar som är onoterade**

Per den 31 december 2018 hade koncernen följande finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde:

Tillgångar värderade till verkligt värde

MSEK	2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Obligationer och räntebärande värdepapper	9 003	9 003	-	-
Valutaterminer	961	-	961	-
Valutaoptioner	4	-	4	-
Cross currency basis-swappar	97	-	97	-
Elderivat	34	34	-	-
Aktier och andelar	27	-	-	27
Summa	10 126	9 037	1 062	27

Skulder värderade till verkligt värde

MSEK	2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Valutaterminer	1 151	-	1 151	-
Valutaoptioner	4	-	4	-
Ränteswappar	79	-	79	-
Summa	1 234	-	1 234	-

FINANSIELL RISKHANTERING**Valutarisk**

Med valutarisk avses risken för att förändringar i valutakurserna påverkar resultatet eller nettotillgångarna negativt.

Ekonomisk exponering

Resultatet påverkas när intäkter från försäljning och kostnader för varor och tjänster är i andra valutor än den funktionella valutan. Valutarisker uppkommer också vid lämnande av fastprisofferter i utländsk valuta.

Utestående fastprisofferter i utländsk valuta hanteras vanligtvis i en särskild portfölj, offertförsäkringsportföljen. Nedanstående tabell visar utestående nominella nettosäkringar för de största valutorna inom offertportföljen vid årsskiftet.

Netto-säkringar (miljoner)	Terminer ¹⁾		Optioner ²⁾		Summa säkring	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
USD	-39	-45	-30	-172	-69	-217
EUR	-39	-74	-55	-105	-94	-179
GBP	4	-3	-	-	4	-3
DKK	-26	-	-	-	-26	-
ZAR	40	-	-	-	40	-

¹⁾ Innehåller även sålda köp- och säljoptioner.

²⁾ Avser nettot av köpta köp- och säljoptioner.

Offertförsäkringsportföljens externa säkringar ställs i relation till benchmark för att allokeras VaR. Benchmark motsvaras av den externa säkring som optimalt skulle göras för att helt eliminera den valutariskrisken en offert ger upphov till ställd i relation till sannolikheten för att affärskontraktet erhålls. Om dessa två överensstämmer kommer offertförsäkringsportföljen enligt definition vara riskneutral, det vill säga dess VaR-mått uppgår då till noll.

Under 2018 allokerades cirka MSEK 35 uttryckt som VaR till offertförsäkringsportföljen och vid årets slut uppgick VaR till MSEK 4,4 (17). Säkringsredovisning tillämpas inte på portföljens säkringar varvid koncernens resultat påverkas av utfallet i offerterna samt kursutvecklingen i underliggande valutapar. Portföljens påverkan på koncernens resultat 2018 uppgick till MSEK -226 (54).

Omräkningsexponering

Totalresultatet påverkas när de utländska koncernföretagens resultat och nettotillgångar omräknas till SEK. Värdet av nettotillgångar utsatta för omräkningsexponering uppgick vid årsskiftet till MSEK 5 237 (4 951), se följande tabell.

Nettotillgångar omräknat till SEK

MSEK	2018-12-31	2017-12-31
USD	2 015	2 057
EUR	862	778
AUD	775	651
ZAR	475	392
GBP	334	307
DKK	138	78
BRL	142	142
Andra valutor	496	546
Summa	5 237	4 951

Effekten på nettotillgångarna per 2018-12-31 av en växelkursförändring på +/- 10 procent skulle bli en värdeförändring motsvarande MSEK 524.

Valutarisken på grund av omräkningseffekter på de utländska koncernföretagens nettotillgångar kurssäkras inte.

Transaktionsexponering

Kontrakterade flöden i orderstocken är utsatta för transaktionsexponering. Saab säkras valutaexponeringen i orderstocken med valutaderivat (främst terminskontrakt) vilket innebär att förändringar i växelkurser inte påverkar koncernens framtida resultat avseende den aktuella orderstocken. För att minska transaktionsexponeringen tillämpas också nettning av belopp i utländsk valuta. Säkringar görs normalt för varje specifikt kontrakt och den genomsnittliga terminskursen används därefter som kontraktets kurs för vinstavräkning.

Under 2018 utgjorde Saabs försäljning till länder utanför Sverige 59 procent (58) av omsättningen. Eftersom en stor del av produktionen sker i Sverige med kostnaderna denominerade i SEK medför detta att Saab har stor nettoexponering mot utländska valutor.

De dominerande kontraktstyperna i orderstocken om SEK 102,2 miljarder (107,2), är SEK, USD, EUR och GBP. Av den totala orderstocken är 66 procent (56) i fasta priser med eller utan indexklausuler och resterande 34 procent (44) innehåller rörliga priser med index- och/eller valutaklausuler.

I de fall kassaflödet ligger väldigt långt fram i tiden kan en rullningsstrategi tillämpas, säkringar läggs vid en tidigare tidpunkt än då kassaflödet förväntas komma och säkringsredovisningen för den tidsperioden tillämpas då på förändringarna i spot-kursen.

Vid nedskrivning av icke valutasäkrade förlustkontrakt i utländsk valuta baseras värderingen på framtida kassaflöden till avistakurs. Dessa kontrakt avser främst långa civila flygplansprogram i USD avseende framtida förväntade beställningar. Ramavtal innehåller både transaktions- och ekonomisk exponering och finns i huvudsak för de olika civila flygplansprogrammen.

För de derivat som avser att säkra transaktionsexponeringen tillämpas säkringsredovisning i enlighet med IFRS 9. Säkringen är effektiv när säkringsförhållandet ingås och utvärderas löpande för att säkerställa att kriterierna för effektivitet fortfarande är uppfyllda. De faktorer som undersöks för att säkerställa effektiviteten är valuta, tidpunkt för betalningsflöden samt belopp. Om flödet genererat av säkringsinstrumentet matchar flödet från den säkrade posten i valuta, tid och belopp anses säkringsrelationen vara effektiv. Under löptiden redovisas värdeförändringar på effektiva säkringar i övrigt totalresultat och särredovisas i säkringsreserven i eget kapital. Värddeförändringar på ineffektiva säkringar redovisas i resultaträkningen. Ineffektivitet kan uppstå om tidpunkten och/eller flödets belopp ändras. Då delar av portföljen löper under lång tid skulle effekter från terminspunkter också kunna innebära en källa till ineffektivitet. Säkringsförhållanden är uppsatta så att justering för detta sker löpande för att undvika denna effekt. Ineffektivitet som påverkat årets resultat uppgår till MSEK 0 (0).

Marknadsvärdet på befintliga säkringar avseende orderstock och ramavtal uppgick till MSEK -167 (73). Valutakänsligheten, det vill säga effekten av en växelkursförändring på +/- 10 procent, skulle påverka marknadsvärdet på derivaten per 2018-12-31 med +/- MSEK 619 (223). Den ineffektivitet i kassaflödessakringarna som påverkat årets resultat uppgår till MSEK 0 (0).

Not 36, forts.

I tabellen nedan visas kassaflöden för de derivat som kassaflödessäkras uttryckta i miljoner i lokal valuta.

Miljoner	EUR			GBP			USD		
	Utflyde	Inflyde	Netto	Utflyde	Inflyde	Netto	Utflyde	Inflyde	Netto
2019	-118	218	100	-108	71	-37	-432	503	71
2020	-139	64	-75	-73	29	-44	-334	755	421
2021	-3	24	21	-51	7	-44	-387	786	399
2022	-1	23	22	-42	8	-34	-146	112	-34
2023	-1	12	11	-39	7	-32	-99	24	-75
2024 och framåt	-	20	20	-7	10	3	-	-	-
Summa flöden 2018	-262	361	99	-320	132	-188	-1 398	2 180	782
Summa flöden 2017	-276	294	18	-246	103	-143	-1 457	1 886	429

Valutaexponering

Koncernens totala utestående valutaderivat avseende samtliga valutarisker framgår av nedanstående tabell.

Koncernens utestående derivat

Miljoner	Valuta	Lokal valuta	Verkligt värde 2018			2017	
			Tillgång SEK	Skuld SEK	Netto	Lokal valuta	Netto
Löptid upp till 1 år	EUR	-205	49	69	-20	-249	-36
	GBP	42	23	34	-11	-20	12
	USD	-323	325	370	-45	-687	-99
	Övriga		19	37	-18		-8
Summa			416	510	-94		-131
Löptid 1 till 3 år	EUR	51	94	45	49	59	8
	GBP	82	19	55	-36	66	-18
	USD	-798	331	412	-81	-105	229
	Övriga		13	4	9		10
Summa			457	516	-59		229
Löptid 3 till 5 år	EUR	-34	2	14	-12	-9	-4
	GBP	65	1	89	-88	55	-86
	USD	120	89	18	71	-96	96
	Övriga		-	1	-1		-
Summa			92	122	-30		6
Löptid över 5 år	EUR	-20	-	5	-5	-	-
	GBP	5	-	2	-2	20	-34
	USD	-	-	-	-	82	-21
Summa			-	7	-7		-55
Valutaderivat, totalt¹⁾²⁾			965	1 155	-190		49

¹⁾ Balanserade premier på öppna valutaoptionskontrakt uppgår till MSEK -3 (-19).²⁾ Varav derivat som används för kassaflödessäkring MSEK 67 (-1).**Moderbolagets utestående derivat**

Miljoner	Valuta	Lokal valuta	Verkligt värde 2018			2017	
			Tillgång SEK	Skuld SEK	Netto	Lokal valuta	Netto
	EUR	-62	175	145	30	-122	-16
	GBP	188	47	208	-161	656	121
	USD	-777	748	760	-12	102	-136
	Övriga		32	44	-12		-2
Valutaderivat, totalt moderbolaget			1 002	1 157	-155		-33

Not 36, forts.

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att inte kunna uppfylla betalningsförpliktelser som en följd av otillräcklig likviditet. Outnyttjade kreditfaciliteter eller likvida medel ska alltid finnas motsvarande ett värde av MSEK 4 000, justerat för lån med förfallodag inom 12 månader och ska aldrig understiga det lägsta av 10 procent av omsättningen (totala försäljningsintäkter) eller ett riskvägt belopp av bankgarantier som säkerställs av Saab. Treasury beräknar alla garantier utfärdade av bank i form av ett riskvägt belopp.

Likvida medel får ej understiga det riskvägtade beloppet.

Likviditetsrisken minimeras genom en diversifiering av finansieringskällor och löptider. För löptidsanalys för koncernens finansiella skulder, se tabeller för respektive derivattyp i denna not samt information om räntebärande skulder i not 30. Koncernens övriga finansiella skulder innefattar leverantörsskulder med kreditdagar på normalt 30-90 dagar samt andra skulder av rörelsekaraktär som klassificeras som kortfristiga.

Saab har tillgång till följande kreditfaciliteter:

Lånefaciliteter, MSEK	Ram	Utnyttjat	Tillgängligt
Revolverande kreditfacilitet (förfall 2022)	6 000	-	6 000
Checkräkning (förfallotidpunkt 2019)	43	-	43
Summa bekräftade kreditfaciliteter	6 043	-	6 043
Företagscertifikat	5 000	-	5 000
Medium Term Notes (MTN)	10 000	7 731	2 269
Summa låneprogram	15 000	7 731	7 269
Summa lånefaciliteter	21 043	7 731	13 312

Saab har två revolverande kreditfaciliteter med ett motvärde av MSEK 6 000 fördelat mellan åtta banker. Båda faciliteterna löper fram till 2022. Saab har också ett certifikatprogram med en låneram motsvarande MSEK 5 000 (5 000) och ett Medium Term Note-program (MTN) på MSEK 10 000 (6 000). Per den 31 december 2018 hade företagscertifikat för MSEK 0 (0) och MTN-lån för MSEK 7 731 (4 812) emitterats.

Utöver dessa kreditfaciliteter, som ett led i att diversifiera finansieringskällorna, har Saab lånat MEUR 100 under en Schuldschein-dokumentation. Därtill har Saab ett program för försäljning av kundfordringar med en ram om MSEK 1 425 varav utnyttjat per den 31 december 2018 var MSEK 0 (0). Saab har som ambition att utnyttja detta program i situationer då en större finansiell flexibilitet efterfrågas.

Inga finansiella kovenanter föreligger i några av Saabs kreditfaciliteter.

Refinansieringsrisk

Med refinansieringsrisk avses att Saab inte kan ersätta lån som går till förfall, varken med nya lån eller egna medel. För att minimera denna risk har Saab en diversifierad förfallostruktur på upptagna lån, se tabellen under upplåning. Låneportföljens genomsnittliga kapitalbindning ska för Saab ligga i intervallet 24-60 månader. Per den 31 december 2018 uppgick denna till 43 månader.

Som ett led i att minimera refinansieringsrisken återköptes MTN lån med förfall 2018 samt 2019 till ett nominellt värde av MSEK 691 och ersattes med nya MTN lån uppgående till MSEK 950 med förfall 2021 samt MSEK 120 med förfall 2023.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att Saab påverkas negativt av förändringar i räntenivån. För ränteriskhanteringen används ränteterminer och ränteswappar för att uppnå önskad duration avseende räntebindning. Utlåning till dotterbolag i utländsk valuta finansieras normalt i SEK och växlas till bolagets valuta via valutaswappar. Ränte- och valutarisk vid extern finansiering i utländsk valuta hanteras med cross currency basis-swappar.

Saab exponeras för ränterisk när marknadsvärdet på vissa poster i rapporten överskrider finansiell ställning påverkas av förändringar i underliggande räntor. Posten med störst exponering är pensionsåtaganden på grund av skuldens långa duration.

Vid förändringar i marknadsräntorna påverkas Saabs finansnetto.

Låneportföljen

Låneportföljen består av lån och räntederivat. Portföljens genomsnittliga räntebindning, duration, ska ligga i intervallet 12-48 månader (12-48). Per årsskiftet var durationen för låneportföljen 31 månader (31).

Räntebindning avseende långfristig upplåning med rörlig ränta säkras i huvudsak till fast ränta genom ränteswappar. Utestående ränteswappar täcker ungefär 83% av det utestående lånekapitalet med rörlig ränta per 2018-12-31. I redovisningen tillämpas kassaflödessäkring. Effektiviteten på en säkring utvärderas när säkringsförhållandet ingås och utvärderas löpande för att säkerställa att förhållandet uppfyller kravet. De faktorer som undersöks för att säkerställa effektiviteten är tidpunkt för betalningsflöden och belopp på räntebetalningar samt det nominella värdet på säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Om det nominella värdet på säkringsinstrumentet inte överstiger det nominella värdet på den säkrade posten och flöden genererade av säkringsinstrumentet inte överstiger flöden från den säkrade posten i tid och belopp anses säkringsrelationen vara effektiv. Under löptiden redovisas värdeförändringar på effektiva säkringar i övrigt totalresultat och särredovisas i säkringsreserven i eget kapital. Värdeförändringen redovisas i finansnettot när den överförs till resultaträkningen. Värdeförändringar på ineffektiva

säkringar redovisas i resultaträkningen. Ineffektiviteten som har påverkat årets resultat uppgår till MSEK 0 (0). En förändring av marknadsräntor med +/- 0,10 procentenheter skulle påverka finansiella kostnader med cirka +/- 1 MSEK och övrigt totalresultat med +/-23 MSEK utifrån låneportfölj per 2018-12-31.

Finansiering (avser utnyttjade kreditfaciliteter och lån)

MSEK (Nom)	Räntebindning ¹⁾	Varav effekt av ingångna derivat	Kapitalbindning
Förfall			
1 år	3 493	-4 161	986
2 år	1 025	425	1 275
3 år	400	400	2 091
4 år	1 700	1 350	1 746
5 år och framåt	2 039	1 900	2 559
Summa	8 657		8 657

¹⁾ I räntebindningen ingår effekter av ingångna derivat.

Placeringsportföljen

Placeringsportföljen består av placeringar i räntebärande värdepapper och räntederivat. Portföljens genomsnittliga räntebindning, duration, ska ligga i intervallet 3-24 månader (3-24). Per årsskiftet var durationen för placeringsportföljen 3 månader (10).

En ökning av marknadsränta med 0,10 procentenheter skulle påverka finansiella intäkter negativt med 3 MSEK. En motsvarande minskning av marknadsränta med 0,10 procentenheter skulle påverka finansiella intäkter positivt med 3 MSEK utifrån placeringsportfölj per 2018-12-31.

Placeringar i räntebärande värdepapper och bankdepositioner

MSEK (Nom)	Räntebindning ¹⁾	Kapitalbindning
Förfall		
1 år	10 126	6 866
2 år	-300	200
3 år	100	1 310
4 år	120	420
5 år och framåt	300	1 550
Summa	10 346	10 346

¹⁾ I räntebindningen ingår effekter av ingångna derivat.

Valuteterminer

Valuteterminer som används för att säkra kommersiella kassaflöden innehåller en räntekomponent. I vissa fall väljer Saab att lägga säkringen vid en tidigare tidpunkt än då kassaflödet förväntas komma. Det avser framför allt mycket långa kundkontrakt och genererar då en ränterisk. Underliggande kassaflöden som är exponerade för förlängningar via valuteterminer uppgick vid årsskiftet till MUSD 84 (271).

Räntederivat

Koncernens utestående räntederivat framgår av nedanstående tabell:

Räntederivat	Verkligt värde 2018			2017	
	Lokal Valuta	Tillgång SEK	Skuld SEK	Netto	Lokal Netto
Miljoner					
Löptid upp till 1 år	SEK 1 475	-	15	-15	150 -3
Summa	-	-	15	-15	-3
Löptid 1 till 3 år	SEK 1 125	-	14	-14	2 200 -46
	EUR ²⁾ 80	80	-	80	85 48
Summa	-	80	14	66	2
Löptid 3 till 5 år	SEK 1 750	-	13	-13	1 750 -12
	EUR ²⁾ 20	17	-	17	15 3
Summa	-	17	13	4	-9
Löptid över 5 år	SEK 1 500	-	36	-36	-
Summa	-	-	36	-36	-
Räntederivat, totalt¹⁾³⁾	-	97	78	19	-10

¹⁾ Marknadsvärdet inkluderar upplupna räntor om MSEK -20 (-6).

²⁾ Avser Cross currency basis-swappar (CCY).

³⁾ Varav derivat som används för kassaflödessäkring MSEK -57 (-53).

Råvaruprisrisk

Med råvaruprisrisk avses risken att Saab påverkas negativt av en råvaruprisförändring. Kostnader för inköp av råvaror hanteras primärt genom kontraktssklausuler med kunder och leverantörer. Kostnader för inköp av el hanteras genom säkringsinstrument. Hanteringen av elhandel är utlagd på diskretionärt förvaltningsuppdrag. Marknadsvärdet på elderivatsportföljen var vid årsskiftet MSEK 34 (7). För elderivat tillämpas säkringsredovisning. Elförbrukningen säkras på prognos i en trappstegs-

Not 36, forts.

modell där 100 procent av det kommande kvartalets förbrukning är prissäkrad, säkringsgraden går sedan ner linjärt till 0 procent till och med kvartal 13. Effektiviteten på säkringen utvärderas löpande för att säkerställa att förhållandet uppfyller kravet. För att säkerställa att säkringen är effektiv undersöks att den säkrade volymen per kvartal inte överstiger den prognostiserade volymen. Värdeförändringar på derivat som överstiger den prognostiserade volymen i ett kvartal redovisas i resultat-räkningen. Ineffektiviteten som har påverkat årets resultat uppgick till MSEK 0 (0).

Koncernens utestående elderivat

Elderivat	Verkligt värde 2018				2017	
	Mega-watt	Tillgång MSEK	Skuld MSEK	Netto	Mega-watt	Netto
Löptid upp till 1 år	13	25	-	25	12	4
Summa		25	-	25		4
Löptid 1 till 3 år	10	9	-	9	10	3
Summa		9	-	9		3
Elderivat, totalt¹⁾		34	-	34		7

¹⁾ Varav derivat som används för kassaflödessäkring MSEK 34 (7).

Kredit- och motpartsrisk

Kreditrisken i en transaktion utgörs av risken att motparten ej uppfyller sina kontraktuella åtaganden ur ett finansiellt perspektiv. Saab exponeras i den löpande verksamheten för kreditrisker utifrån transaktioner med motparter i form av kunder, leverantörer och finansiella aktörer. Koncernens samlade kreditrisker utgörs av kommersiella kreditrisker samt finansiella kreditrisker.

Kommersiella kreditrisker

Kommersiella kreditrisker utgörs av utestående kundfordringar samt lämnade förskott till leverantörer. Denna typ av kreditrisker identifieras och hanteras från fall till fall. Kreditrisker som uppstår i kundkontrakt hanteras genom att tillgängliga bank- eller försäkringsprodukter utnyttjas. I vissa fall kan även exportkreditinstitutioner användas. Kommersiella kreditrisker som uppstår genom lämnade förskott till leverantörer hanteras genom att erhålla bankmässig säkerhet. Den 31 december 2018 hade koncernen lämnat förskott till leverantörer för MSEK 42 (44).

Kundfordringar utgör en kommersiell kreditrisk. I de fall motparternas kreditvärdighet bedöms som otillfredsställande används bank- eller försäkringsgarantier alternativt garantier från EKN för att säkerställa att betalning kommer att erhållas. Efter- som kundfordringarna i huvudsak är säkrade genom bank- eller försäkringsgarantier, alternativt föreligger gentemot stater, är den kommersiella kreditrisken låg. Läs mer om koncernens kundfordringar inklusive reservering för kreditförluster i not 26.

Finansiell kreditrisk

Den finansiella kreditrisken består av exponeringar mot finansiella institutioner genom depositioner, placeringar i emitterade värdepapper och/eller marknadsvärdet på utestående derivatinstrument.

Koncernens policy för hanteringen av finansiella kreditrisker innebär att samtliga finansiella motparter skall inneha ett långsiktigt kreditbetyg som är lägst A- enligt Standard and Poor's eller A3 enligt Moody's. Risken för kreditförluster bedöms därmed som låg och behov av kreditreserv föreligger ej vid årets utgång.

Varje enskild finansiell motpart tilldelas en kreditlimit baserad på det långsiktiga kreditbetyget.

Saab har med finansiella motparter ingått ISDA-avtal, det vill säga avtal för netting av positiva och negativa marknadsvärden på utestående derivat, se tabeller nedan. Saab har endast ett CSA avtal vilket ger en ensidig rätt till säkerhet.

Finansiella tillgångar och skulder som lyder under kvittningsavtal

2018 MSEK	Brutto-belopp	Kvittning	Netto-belopp i balans-räkningen		Säkerheter erhållna/ställda	Netto-belopp
			Ramavtal om netting			
Valutaderivat	965	-	965	-947	-	18
Räntederivat	-	-	-	-	-	-
CCY ¹⁾	97	-	97	-	-	97
Elderivat	34	-	34	-	-	34
Tillgångar	1 096	-	1 096	-947	-	149
Valutaderivat	1 155	-	1 155	-947	-	208
Räntederivat	79	-	79	-	-	79
CCY ¹⁾	-	-	-	-	-	-
Elderivat	-	-	-	-	-	-
Skulder	1 234	-	1 234	-947	-	287

¹⁾ Cross currency basis-swappar.

2017 MSEK	Brutto-belopp	Kvittning	Netto-belopp i balans-räkningen	Ramavtal om netting	Säkerheter erhållna/ställda	Netto-belopp
Valutaderivat	1 081	-	1 081	-853	-4	224
Räntederivat	-	-	-	-	-	-
CCY ¹⁾	51	-	51	-	-	51
Elderivat	7	-	7	-	-	7
Tillgångar	1 139	-	1 139	-853	-4	282
Valutaderivat	1 032	-	1 032	-853	-	179
Räntederivat	61	-	61	-	-	61
CCY ¹⁾	-	-	-	-	-	-
Elderivat	-	-	-	-	-	-
Skulder	1 093	-	1 093	-853	-	240

¹⁾ Cross currency basis-swappar.

Den 31 december 2018 uppgick exponeringen till MSEK 10 881 (5 855), varav utlåning till banker, bostadsfinansieringsinstitut, företag och svenska staten uppgick till MSEK 10 562 (5 462). Exponeringen beräknas genom att använda marknadsvärdet för tillgångar och derivat mot varje motpart.

Säkringsreserv

Säkringsreserven före skatt uppgick till MSEK -461 (-379), varav det orealiserade värdet på derivat var MSEK 44 (-46) och realiserade effekter som uppstått vid förlängning av derivat var MSEK -505 (-333).

Förändringen i säkringsreserven 2018, MSEK -82, bestod av en anpassning till IFRS 9 MSEK 17, upplösning mot resultaträkningen MSEK 401, värdeförändring på befintliga derivat MSEK -26, marknadsvärdet på under året upptagna säkringar MSEK -248 samt förändring som uppstått vid förlängning av derivat MSEK -226. För information om det belopp som redovisades i övrigt totalresultat, se totalresultat för koncernen.

Den ineffektivitet i kassaflödessäkringarna som har påverkat årets resultat uppgick till MSEK 0 (0).

Effekter i säkringsreserven per derivat

2018 MSEK	Valutaderivat	Räntederivat	Elderivat
Redovisat belopp i säkringsreserv	67	-57	34
Nominellt belopp	7 283	5 550	23 Megawatt
Förfallotidpunkt	2019-2027	2019-2025	2019-2021
Säkringskvot	1:1	1:1	1:1
Värdeförändring på utestående derivat sedan 1 januari	68	-4	26
Värdeförändring på den säkrade posten för att avgöra effektivitet	-68	4	-26

Trading

Handel kan bedrivas, i begränsad omfattning, för egen räkning i ränte- och valuta-instrument. Denna handel syftar först och främst till att få tillgång till kvalitativ marknadsinformation och upprätthålla en hög marknadskunskap.

Styrelsen har utfärdat ett riskmandat för handel i ränte- och valutainstrument. Under 2018 allokerades MSEK 2 uttryckt som VaR till trading. Mandatet har under året inte utnyttjats.

Pensionsåtagande

Saabs Pensionsstiftelse bildades 2006 för att trygga merparten av koncernens pensionsåtaganden. Stiftelsen har ett långsiktigt avkastningsmål som motsvarar årlig finansiell kostnad för pensionsskulden enligt PRI Pensionsgaranti. Placeringsriktlinjer anger tillgångsfördelningen enligt följande 0-40 procent aktier, 0-15 procent alternativa tillgångar, 25-100 procent räntebärande produkter och 0-20 procent fastigheter. Investeringar görs i räntebärande värdepapper vars emittent som lägst har BBB i kreditrating enligt Standard & Poor's och Baa enligt Moody's. Av stiftelsens kapital var vid årets slut 54 procent (53) investerat i räntebärande och fastighetsrelaterade tillgångar, varav 19 (14) procent består av fastighetsrelaterade tillgångar, resterande 46 procent (47) i aktie- och alternativa tillgångar, varav 34 (37) procent i aktietillgångar. Marknadsvärdet på stiftelsens tillgångar var MSEK 6 051 (6098) den 31 december 2018 och avkastningen uppgick till -1 procent (9). Under 2018 kapitaliserades stiftelsen med MSEK 120 (0) och det betalades MSEK 120 (0) i gottgörelse från stiftelsen. Nedanstående tabell visar pensionsstiftelsens konsolideringsgrad.

MSEK	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Verkligt värde på förvaltningstillgångarna	6 051	6 098	5 579	5 316
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser ¹⁾	9 916	8 554	7 811	7 006
Konsolideringsgrad	61%	71%	71%	76%
Pensionsförpliktelse enligt PRI	5 776	5 522	5 369	5 237
Konsolideringsgrad	105%	110%	104%	102%

¹⁾ Avser den pensionsförpliktelse som förvaltningstillgångarna avser att täcka.

NOT 37 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE (ANSVARSFÖRBINDELSER)

REDOVISNINGSPRINCIPER

En eventualförpliktelse föreligger om det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser samt när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Upplysning sker såvida inte sannolikheten för ett utflöde av resurser är ytterst liten.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Eventualförpliktelser				
Garantiåtaganden, PRI Pensionsgaranti	116	111	116	111
Garantier avseende koncernföretagens åtaganden mot kunder	-	-	4 655	4 285
Borgensförbindelser till förmån för joint ventures	8	8	-	-
Borgensförbindelser till förmån för intresseföretag	11	11	386	292
Summa	135	130	5 157	4 688

Saab blir i affärsverksamheten från tid till annan involverat i tvister och rättsliga processer som uppstår som ett resultat av bolagets verksamhet över hela världen. Dessa tvister och rättsliga processer förväntas inte, vare sig enskilt eller tillsammans, i väsentlig grad negativt påverka Saabs finansiella resultat eller ställning.

Nedanstående tabell visar den totala summan garantier för koncernen som inte utgör eventualförpliktelser samt fördelning mellan olika kategorier och emittenter.

MSEK	2018-12-31	Andel i %	2017-12-31	Andel i %
Bankgarantier:				
On demand	18 181	99	18 714	99
Proprieborgen	173	1	168	1
Summa bankgarantier	18 354	100	18 882	100
Fördelning:				
Förskott	9 614	52	10 299	54
Fullgörande	7 872	43	7 897	42
Övrigt	868	5	686	4
Summa garantier	18 354	100	18 882	100

I sin affärsverksamhet utfärdar Saab AB från fall till fall moderbolagsgarantier till dotterföretag och joint ventures. Dessa garantier kan helt eller delvis omfatta dotterbolagets eller joint venture-företagets allmänna förpliktelser eller vara en bestämd summa för ett visst ändamål.

För koncernens så kallade fullgörandegarantier avseende åtaganden mot kunder är sannolikheten för ett utflöde av resurser ytterst liten och därmed redovisas inget värde i tabellen över eventualförpliktelser.

NOT 38 NÄRSTÄENDE

Koncernens finansiella överenskommelser sker enligt marknadsmässiga principer. Saab har inte haft några transaktioner av betydelse med Investor, styrelsemedlemmar eller personer i koncernledningen. För upplysning om ersättningar se not 9.

Av moderbolagets omsättning avsåg 7 (6) procent försäljning till koncernföretag medan 21 (20) procent av moderbolagets inköp skett från koncernföretag.

Försäljningsintäkter till och inköp från koncernens intresseföretag och joint ventures uppgår till cirka MSEK 47 (114) respektive MSEK 136 (113). För information om fordringar på och skulder till intresseföretag och joint ventures, se not 24 och not 34.

NOT 39 KONCERNFÖRETAG

Väsentliga koncernföretagsinnehav

Koncernföretag	Koncernföretagets säte, land	Ägarandel i %	
		2018	2017
Combitech AB	Växjö, Sverige	100	100
Combitech Oy	Finland	100	100
Saab Australia Pty Ltd	Australien	100	100
Saab Barracuda AB	Västervik, Sverige	100	100
Saab Barracuda LLC	USA	100	100
Saab Czech s.r.o.	Tjeckien	100	100
Saab Defense and Security USA LLC	USA	100	100
Saab Dynamics AB	Karlskoga, Sverige	100	100
Saab Danmark A/S	Danmark	100	100
Saab Grintek Defence (Pty) Ltd	Sydafrika	75	75
Saab Kockums AB	Malmö, Sverige	100	100
Saab Medav Technologies GmbH	Tyskland	100	100
Saab Seaeye Ltd	Storbritannien	100	100
Saab Sensis Corporation	USA	100	100
Saab Technologies B.V.	Nederländerna	100	100

Det totala ägandet för innehav utan bestämmande inflytande uppgår till MSEK 221 (188). Inget innehav utan bestämmande inflytande bedöms som väsentligt.

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans 1 januari	18 718	18 501
Nyemissioner/lämnade kapitaltillskott	121	-
Förvärv	-	250
Justering köpeskilling	-5	-
Återbetalda kapitaltillskott	-	-5
Försäljningar och likvidationer	-	-28
Utgående balans 31 december	18 834	18 718
Ackumulerade nedskrivningar		
Ingående balans 1 januari	-12 653	-12 653
Årets nedskrivningar	-	-13
Försäljningar och likvidationer	-	13
Utgående balans 31 december	-12 653	-12 653
Redovisat värde 31 december	6 181	6 065

Årets återförda nedskrivningar samt årets nedskrivningar redovisas i resultaträkningen på raden "Resultat från andelar i koncernföretag".

Not 39, forts.

Specifikation av moderbolagets innehav av andelar i koncernföretag

2018-12-31	Antal	Andel	Redovisat
Koncernföretag/Organisationsnummer/Säte	andelar	i%	värde, MSEK
Celsius AB, 556194-4652, Linköping	5 000	100	144
Celsius Invest AB, 556164-6588, Stockholm	1 720 000	100	158
Combitech AB, 556218-6790, Växjö	100 000	100	1 064
EMC Services Elmiljöteknik AB, 556315-6636, Mölndal	2 000	100	3
Fastighets AB Linköping Malmen 27, 556354-6349, Linköping	20 000	100	4
Fastighets AB Stensholm-Huskvarna, 556030-2746, Jönköping	150 000	100	42
Fastighets AB Tannefors 1:114, 559043-3206, Linköping	500	100	6
FFV Ordnance AB, 556414-8194, Karlskoga	100 000	100	10
Lansen Försäkrings AB, 516401-8656, Linköping	500 000	100	51
Muskövarvet AB, 556675-3496, Haninge	1 002	100	61
N. Sundin Dockstavarvet AB, 556193-6138, Kramfors	5 100	100	85
Nordic Defence Industries A/S, Danmark	-	100	22
Saab Aircraft Leasing Holdings AB, 556124-3170, Linköping	30 000	100	4
Saab Airport AB, 556366-8333, Linköping	5 000	100	3
Saab Applied Composites AB, 556326-2988, Linköping	10 000	100	82
Saab Asia Pacific Co. Ltd, Thailand	-	100	12
Saab Barracuda AB, 556045-7391, Västervik	200 000	100	101
Saab Canada, Inc., Kanada	-	100	1
Saab Czech s.r.o, Tjeckien	-	100	25
Saab Danmark A/S, Danmark	-	100	103
Saab Digital Air Traffic Solutions AB, 559060-0747, Linköping	295	59	35
Saab Dynamics AB, 556264-6074, Karlskoga	500 000	100	357
Saab France S.A.S, Frankrike	-	100	-
Saab India Technologies Private Limited, Indien	-	100	-
Saab International AB, 556267-8994, Stockholm	50 000	100	14
Saab Kenya Ltd, Kenya	-	100	-
Saab Kockums AB, 556205-5623, Malmö	500 000	100	340
SAAB LTD, Förenade Arabemiraten	-	100	-
Saab Medav Technologies GmbH, Tyskland	-	100	317
Saab Microwave Systems AB, 556028-1627, Mölndal	300 000	100	49
Saab North America, Inc., USA	-	100	2 043
Saab Seaeye Holdings Ltd, Storbritannien	-	100	194
Saab South Africa (Pty) Ltd, Sydafrika	-	100	443
Saab Surveillance Systems AB, 556577-4600, Järfälla	1 000	100	-
Saab Technologies B.V., Nederländerna	-	100	295
Saab Technologies BVBA, Belgien	-	100	29
Saab Technologies Ltd., Kanada	-	100	18
Saab Technologies s.r.o., Tjeckien	-	100	-
Saab Technologies Norway AS, Norge	-	100	3
Saab Technologies UK Limited, Storbritannien	-	100	-
Saab Training Systems GmbH, Tyskland	-	100	3
Saab Transpondertech AB, 556535-9790, Linköping	1 000	100	-
Saab Ventures AB, 556757-5211, Linköping	1 000	100	-
Vilande bolag m.m.	-	-	60
Redovisat värde vid årets slut			6 181

NOT 40 OBESKATTADE RESERVER

MSEK	Moderbolaget	
	2018	2017
Periodiseringsfond:		
Ingående balans 1 januari	1 809	1 850
Årets avsättning	530	309
Årets återföring	-514	-350
Utgående balans 31 december	1 825	1 809
Ackumulerade avskrivningar utöver/under plan		
Byggnader och mark:		
Ingående balans 1 januari	-2	-2
Årets avskrivningar utöver/under plan	-	-
Utgående balans 31 december	-2	-2
Maskiner och inventarier:		
Ingående balans 1 januari	484	432
Årets avskrivningar utöver plan	98	52
Utgående balans 31 december	582	484
Summa obeskattade reserver 31 december	2 405	2 291

NOT 41 KASSAFLÖDESANALYS, TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Nedan redovisas koncernens fria kassaflöde och en avstämning mot årets kassaflöde i kassaflödesanalysen.

FRITT KASSAFLÖDE

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital exklusive skatter och andra finansiella poster	4 026	3 688
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital:		
Avtalstillgångar och -skulder	-3 039	-718
Varulager	-1 057	-972
Övriga rörelsefordringar	-1 044	925
Övriga rörelseskulder	1 965	704
Avsättningar	-479	-107
Förändring av rörelsekapital	-3 654	-168
Kassaflöde från den löpande verksamheten exklusive skatter och andra finansiella poster	372	3 520
Investeringsverksamheten:		
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1 338	-1 064
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 481	-1 093
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	23	25
Kassaflöde från investeringsverksamheten¹⁾	-2 796	-2 132
Operationellt kassaflöde	-2 424	1 388
Skatter och andra finansiella poster	-862	-356
Avyttring och förvärv av finansiella tillgångar	43	-10
Förvärv av verksamheter	15	-170
Avyttring av koncernföretag	33	-
Fritt kassaflöde	-3 195	852

¹⁾ Kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förändring av kortfristiga placeringar och övriga räntebärande tillgångar samt exklusive avyttring och förvärv av finansiella tillgångar, förvärv av verksamheter och avyttring av koncernföretag. I de fall förvärv och avyttring av finansiella anläggningstillgångar bedöms vara av rörelsekaraktär ingår dock posten i investeringsverksamheten.

FRITT KASSAFLÖDE JÄMFÖRT MED ÅRETS KASSAFLÖDE I KASSAFLÖDESANALYSEN

MSEK	2018	2017
Fritt kassaflöde	-3 195	852
Investeringsverksamheten – räntebärande:		
Kortfristiga placeringar	-4 554	63
Andra finansiella placeringar och fordringar	-29	84
Finansieringsverksamheten:		
Amortering av lån	-967	-1 301
Upptagande av lån	3 820	1 700
Företrädesemission	5 967	-
Återköp av aktier	-203	-
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare	-588	-559
Utbetald utdelning till innehav utan bestämmande inflytande	-24	-4
Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande	-14	-
Årets kassaflöde	213	835

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYS**Likvida medel**

MSEK	Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	1 300	1 463
Bankdepositioner	1 151	739
Summa enligt rapporten över finansiell ställning	2 451	2 202
Summa enligt kassaflödesanalysen	2 451	2 202

MSEK	Moderbolaget	
	2018-12-31	2017-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	472	442
Bankdepositioner	1 151	739
Summa enligt balansräkningen	1 623	1 181
Summa enligt kassaflödesanalysen	1 623	1 181

Betalda räntor och erhållen utdelning

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Erhållen utdelning	39	26	111	1 090
Erhållen ränta	38	40	34	141
Erlagd ränta	-122	-145	-146	-159
Summa	-45	-79	-1	1 072

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Avskrivningar	866	839	478	491
Realisationsresultat vid försäljning av koncern-, intresseföretag och övriga andelar	-27	-	-	-
Avsättningar	673	378	565	283
Nedskrivningar	50	-	-	13
Resultatandelar i intresseföretag och joint ventures	14	39	-	-
Utdelning och koncernbidrag från/ till koncernföretag	-	-	-936	-78
Övrigt	232	223	75	123
Summa	1 808	1 479	182	832

Not 41, forts.

Avstämning av skulder vars kassaflöden redovisas i finansieringsverksamheten

Räntebärande skulder, MSEK	2017-12-31	Icke kassaflödespåverkande förändringar			2018-12-31
		Kassaflöden ¹⁾	Förvärv	Omräkningsdifferenser	
Skulder till kreditinstitut	5 798	2 919	-	42	8 759
Skulder till intresseföretag och joint ventures	45	-2	-	-	43
Övriga räntebärande skulder	484	-64	1	41	462
Summa räntebärande skulder	6 327	2 853	1	83	9 264

¹⁾ Beloppen avser kassaflöden hänförliga till skulder som redovisas i finansieringsdelen i kassaflödesanalysen.

Förvärv av verksamheter

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Förvärvade tillgångar och skulder		
Immateriella anläggningstillgångar	51	94
Materiella anläggningstillgångar	9	57
Varulager	-	70
Rörelsefordringar	18	86
Likvida medel	11	42
Summa tillgångar	89	349
Långfristiga skulder	-	24
Avsättningar	-	5
Uppskjuten skatteskuld	5	11
Räntebärande skulder	1	10
Rörelseskulder	36	67
Summa skulder	42	117
Utbetald köpeskillning	-	212
Justering köpeskillning	-4	-
Avgår likvida medel i förvärvade verksamheter	-11	-42
Påverkan på koncernens likvida medel (positiv (-)/negativ (+))	-15	170

Förvärvade verksamheter 2018 avser främst C-Leanship A/S och dess dotterbolag C-Leanship Singapore Pte.Ltd genom omvandling av konvertibellån till aktier.

År 2017 förvärvades företagen Applied Composites AB, N. Sundin Dockstavarvet AB samt Muskövarvet AB.

Avyttring av koncernföretag

MSEK	Koncernen	
	2018	2017
Avyttrade tillgångar och skulder		
Materiella anläggningstillgångar	23	-
Varulager	1	-
Rörelsefordringar	5	-
Likvida medel	5	-
Summa tillgångar	34	-
Uppskjuten skatteskuld	4	-
Rörelseskulder	4	-
Summa skulder	8	-
Försäljningspris	38	-
Erhållen köpeskillning	38	-
Avgår likvida medel i avyttrade verksamheter	-5	-
Påverkan på koncernens likvida medel	33	-

Avyttring 2018 avser främst fastighetsbolaget Kockums i Karlskrona Kontor AB. Ingen avyttring har skett 2017.

NOT 42 UPPGIFTER OM MODERBOLAGET

Saab AB (publ) är ett svensktregistrerat aktiebolag med säte i Linköping. Moderbolagets B-aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Saab AB, Olof Palmes gata 17, 5tr, SE-111 22 Stockholm.

Koncernredovisningen för år 2018 består av moderbolaget och dess koncernföretag, tillsammans benämnda koncernen. I koncernen ingår även andel av innehavaren i intresseföretag och joint venture-företag.

Saab AB bedriver även en mindre verksamhet i en filial i Sydkorea.

NOT 43 MILJÖREDOVISNING

Tillståndspliktiga verksamheter i moderbolaget

Moderbolaget Saab AB:s tillverkning av flygplan och flygplanskomponenter inom Tannefors industriområde i Linköping är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Tillståndsplikten har sin grund i flygverksamhet, ytbehandlande verksamhet, tillverkning av artiklar av kompositmaterial, hantering av kemiska ämnen, skjutning med grovkalibriga vapen och tillverkningsytornas storlek. Miljöpåverkan från den tillståndspliktiga verksamheten utgörs i första hand av utsläpp av flyktiga organiska lösningsmedel och flygplansemissioner till atmosfären, utsläpp av metaller till vatten, uppkomst av avfall samt bullerstörningar för omgivningen. Den tillverkande industriella verksamheten domineras av den del som är tillståndspliktig. Tillståndet för verksamheten i Tannefors meddelades av Mark- och miljödomstolen i början av 2019.

I Järfälla bedriver Saab AB tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken med tillverkning av bland annat avancerade ledningssystem. Tillståndsplikten har sin grund i ytbehandlande verksamhet och tillverkningsytornas storlek. Miljöpåverkan från verksamheten utgörs i första hand av utsläpp av metaller till vatten. Tillståndet meddelades av Koncessionsnämnden för miljöskydd 1990.

Med undantag för enstaka överskridanden av riktvärden har Saab AB under 2018 inte överskridit några villkor i tillståndsbeslut eller brutit mot några förelägganden.

Tillståndspliktiga verksamheter i dotterbolag

Verksamheten som bedrivs av Saab Airport AB är tillståndspliktig enligt miljöbalken och omfattas av det tillståndsbeslut som meddelades av Mark- och miljödomstolen i början av 2019 för Saabs samlade verksamhet inom Tannefors industriområde i Linköping. Tillståndsbeslutet omfattar även den verksamhet som Saab Dynamics AB bedriver inom området, trots att den varken är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken.

Saab Dynamics AB och Saab Bofors Test Center AB bedriver verksamhet i Karlskoga som är tillståndspliktig enligt miljöbalken och Saab Barracuda AB bedriver tillståndspliktig verksamhet i Gamleby. En tillståndsprocess pågår avseende nytt miljötillstånd för verksamheten inom Saab Dynamics AB. Saab Bofors Test Center AB bedriver också tillståndspliktig verksamhet i Degerfors, Lindesbergs och Härjedalens kommuner. Applied Composites AB bedriver tillståndspliktig verksamhet placerad i Malmslätt i Linköpings kommun. Dessutom bedriver Saab Kockums AB tillståndspliktig verksamhet i Karlskrona och på Muskö, söder om Stockholm.

Miljöpåverkan från tillståndspliktiga dotterbolag utgörs i första hand av utsläpp av flyktiga organiska lösningsmedel och stoft från verkstäderna och emissioner från flygplan till atmosfären, utsläpp av metaller och avsningsmedel till vatten, uppkomst av avfall, lagring och hantering av explosiv vara samt bullerstörningar för omgivningen.

Med undantag för enstaka överskridanden av riktvärden har dotterbolagen under 2018 inte överskridit några villkor i tillståndsbeslut eller brutit mot några förelägganden.

Anmälningspliktiga verksamheter

Saab AB bedriver verksamhet i Arboga, Docksta, Huskvarna, Ljungbyhed, Linköping (Malmslätt) och Nyköping som är anmälningspliktig enligt miljöbalken. I Arboga finns ett gällande tillstånd kvar som meddelades 1993. I Linköping (Malmslätt) upphävdes tillståndet under 2018 på Saabs initiativ.

Koncernen har även anmälningspliktig verksamhet i dotterbolaget Saab Dynamics AB i Motala. I Motala finns ett gällande tillstånd kvar. Miljöpåverkan från de anmälningspliktiga verksamheterna är mycket begränsade.

NOT 44 JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Jämförelsestörande poster är relaterade till identifierade effektiviseringsåtgärder med syfte att öka produktiviteten och är redovisade i resultaträkningen per funktion enligt nedan tabell:

MSEK	2018	2017
Kostnader för sålda varor	-41	-
Administrationskostnader	-3	-
Forskning- och utvecklingskostnader	-54	-
Övriga rörelsekostnader	-200	-
Summa	-298	-

NOT 45 NYA REDOVISNINGSPRINCIPER 2018**NYA REDOVISNINGSPRINCIPER****IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder**

Saab har under räkenskapsåret 2018 för första gången tillämpat den av IASB utgivna standarden IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder vid redovisning av intäkter som ersatt IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. Övergången har skett med tillämpning av fullständig retroaktivitet varvid jämförelseåret 2017 är omräknat. För ett fåtal kundkontrakt har en justering av metod för intäktsredovisning gjorts. Den främsta anledningen till förändringen är att ett fåtal långa kundkontrakt inte kan redovisa intäkt succesivt över tid beroende på att rätten till betalning inklusive vinst för nerlagt arbete inte uppfylls. Påverkan på koncernens resultaträkning och finansiella ställning i samband med övergången till IFRS 15 framgår av nedan tabeller. För beskrivning av redovisningsprinciper hänvisas till not 4.

IFRS 9 Finansiella instrument

Saab har under räkenskapsåret 2018 för första gången tillämpat den av IASB utgivna standarden IFRS 9 Finansiella instrument. IFRS 9 hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder och inför nya regler för säkringsredovisning och nedskrivning av finansiella fordringar och ersätter merparten av vägledningen i IAS 39.

Övergången till IFRS 9 har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens resultaträkning eller finansiella ställning. Säkringsredovisningen påverkas inte, men Saab har gått över till IFRS 9:s säkringsredovisning då det är ett val i standarden. De nya reglerna för klassificering av finansiella tillgångar har inte inneburit någon förändring förutom att ett lån till ett intresseföretag enligt IFRS 9 redovisas till verkligt värde över resultaträkningen istället för till upplupet anskaffningsvärde. Påverkan på koncernens resultaträkning och finansiella ställning i samband med övergången till IFRS 9 framgår av nedan tabeller. För beskrivning av redovisningsprinciper hänvisas till not 36.

Nedan visas effekterna 2017 för tillämpning av IFRS 15. Ingående balans 2018 har omräknats i enlighet med IFRS 9 och IFRS 15.

VID UTGÅNGEN AV 2017 SAMT INGÅENDE BALANS 2018

Finansiell ställning, MSEK	2017-12-31 Utfall	Justering IFRS 15	2017-12-31 Omräknat	Justering IFRS 9	2018-01-01 Omräknat
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	14 459	-	14 459	-	14 459
Långfristiga fordringar på intresseföretag och joint ventures	454	-	454	-5	449
Uppskjutna skattefordringar	211	27	238	1	239
Summa anläggningstillgångar	15 124	27	15 151	-4	15 147
Varulager	7 743	504	8 247	-	8 247
Fordran på beställare -> Avtalstillgångar	7 917	83	8 000	-	8 000
Kundfordringar, derivat och övriga kortfristiga fordringar	6 029	-	6 029	-	6 029
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 193	-293	900	-	900
Likvida medel och kortfristiga placeringar	6 671	-	6 671	-	6 671
Summa omsättningstillgångar	29 553	294	29 847	-	29 847
SUMMA TILLGÅNGAR	44 677	321	44 998	-4	44 994
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	14 189	-92	14 093	-4	14 093
Innehav utan bestämmande inflytande	188	-	188	-	188
Summa eget kapital	14 377	-92	14 285	-4	14 281
Skulder					
Långfristiga skulder	11 167	-	11 167	-	11 167
Skulder till beställare -> Avtalsskulder	9 094	418	9 512	-	9 512
Övriga kortfristiga skulder	10 039	-5	10 034	-	10 034
Summa skulder	30 300	413	30 713	-	30 713
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	44 677	321	44 994	-4	44 944

Not 45, forts.

VID UTGÅNGEN AV 2017

Resultaträkning, MSEK	Jan-dec Utfall	Justering IFRS 15	Jan-dec Omräknat
Försäljningsintäkter	31 394	272	31 666
Kostnad för sålda varor	-23 946	-177	-24 123
Bruttoresultat	7 448	95	7 543
<i>Bruttomarginal, %</i>	23,7		23,8
Rörelsekostnader	-5 293	-	-5 293
Rörelseresultat	2 155	95	2 250
<i>Rörelsemarginal, %</i>	6,9		7,1
Finansnetto	-151	-	-151
Resultat före skatt	2 004	95	2 099
Skatt	-566	-25	-591
Årets resultat	1 438	70	1 508
Hänförligt till:			
moderbolagets aktieägares andel	1 407	70	1 477
innehav utan bestämmande inflytande	31	-	31
Resultat per aktie före utspädning, SEK	12,19	0,60	12,79
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	12,10	0,60	12,70

INGÅENDE BALANS 2017

Finansiell ställning, MSEK	2017-01-01 Utfall	Justering IFRS 15	2017-01-01 Omräknat
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	13 687	-	13 687
Uppskjutna skattefordringar	252	53	305
Summa anläggningstillgångar	13 939	53	13 992
Varulager	6 660	526	7 186
Fordran på beställare → Avtalstillgångar	6 222	-227	5 995
Kundfordringar, derivat och övriga kortfristiga fordringar	7 411	-	7 411
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 035	-163	872
Likvida medel och kortfristiga placeringar	5 944	-	5 944
Summa omsättningstillgångar	27 272	136	27 408
SUMMA TILLGÅNGAR	41 211	189	41 400
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	13 156	-164	12 992
Innehav utan bestämmande inflytande	145	-	145
Summa eget kapital	13 301	-164	13 137
Skulder			
Långfristiga skulder	9 736	-	9 736
Skulder till beställare → Avtalsskulder	7 884	355	8 239
Övriga kortfristiga skulder	10 290	-2	10 288
Summa skulder	27 910	353	28 263
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	41 211	189	41 400

NOT 46 NYA REDOVISNINGSPRINCIPER 2019

Nya redovisningsprinciper

Från och med 2019 tillämpas den av IASB utgivna standarden IFRS 16 Leasingavtal. IFRS 16 är en ny standard för redovisning av leasingkontrakt som ersätter IAS 17 Leasing. I korthet innebär den nya standarden att för leasetagare försvinner den nuvarande klassificeringen i operationell och finansiell leasing och ersätts av en modell där tillgångar och skulder för samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen.

Koncernens åtaganden som leasetagare omfattar främst lokaler och byggnader. Leasingavtalen skrivs normalt för fasta perioder över flera år men möjligheter till förlängning kan finnas, vilket beskrivs mer utförligt nedan.

Villkoren förhandlas separat för varje avtal och innehåller ett stort antal olika avtalsvillkor. Leasingavtalen innehåller inga särskilda villkor eller restriktioner som skulle innebära att avtalen skulle sägas upp om villkoren inte uppfylls, men de leasade tillgångarna får inte användas som säkerhet för lån.

Leasingavtalen redovisas som nyttjanderätter och en motsvarande skuld, den dagen som den leasade tillgången finns tillgänglig för användning av koncernen. Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiell kostnad. Den finansiella kostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Nyttjanderätten skrivs av linjärt över det kortare av tillgångens nyttjandeperiod och leasingavtalets längd.

Tillgångar och skulder som uppkommer från leasingavtal redovisas initialt till nuvärde.

Leasingskulder redovisas initialt till nuvärdet av framtida leasingbetalningar som inkluderar fasta avgifter, variabla leasingavgifter som beror på ett index eller ett pris, garanterat restvärde som förväntas betalas till leasegivaren, eventuellt lösenpris för köpoption samt eventuella viten för att avsluta leasingavtalet. Leasingbetalningarna diskonteras med den implicita räntan om den räntan kan fastställas, annars den marginella låneräntan. Nyttjanderätter har värderats till leasingskuldens värde, med justering för förutbetalda eller upplupna leasingavgifter hänförliga till avtalet.

Nyttjanderätter och leasingskulder kommer presenteras i egna poster i balansräkningen.

Leasingbetalningar för korta kontrakt och leasingavtal av mindre värde kostnadsförs linjärt i resultaträkningen. Korta kontrakt är avtal med en leasingtid på 12 månader eller mindre.

Optioner att förlänga och säga upp avtal finns inkluderade i ett antal av koncernens leasingavtal, gällande lokaler och byggnader. Villkoren används för att maximera flexibiliteten i hanteringen av avtalen. När leasingavtalets längd fastställs, beaktas tillgänglig information som ger ett ekonomiskt incitament att utnyttja en förlängningsoption, eller att inte utnyttja en option för att säga upp ett avtal. Möjligheter att förlänga ett avtal inkluderas endast i leasingavtalets längd om det är rimligt att anta att avtalet förlängs (eller inte avslutas).

Räntekostnader på leasingskulder presenteras som finansiella kostnader i resultaträkningen.

Kassaflöden för leasingavtal klassificeras och presenteras enligt nedan:

- Leasingskuldens amortering ingår i finansieringsverksamheten.
- Räntebetalningar ingår i kassaflöde från den löpande verksamheten.
- Betalningar för korttidsleasingavtal och betalningar för leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde som inte ingår i värderingen av leasingskulden presenteras i den löpande verksamheten.

Moderbolaget kommer ej att redovisa leasingavtal i balansräkningen utan fortsätta redovisa leasingavgifter som kostnader linjärt över leasingperioden i enlighet med undantaget från IFRS 16 som finns i RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Övergångseffekter med anledning av IFRS 16

Saab kommer att från 1 januari 2019 tillämpa den nya standarden på alla leasingavtal där koncernen är leasetagare med undantag för de leasingavtal som beskrivs nedan. Koncernen har inga väsentliga leasingavtal som leasegivare.

Saab avser att tillämpa den förenklade övergångsmetoden och kommer inte att räkna om jämförelsetalen. Koncernen avser att tillämpa undantagen som finns i standarden avseende korttidsleasingavtal samt avtal där den underliggande till-

gången är av lågt värde, innebärandes att leasingavtal där avtalsperioden är högst 12 månader samt leasingavtal där den underliggande tillgången är av lågt värde ej kommer att omfattas av den nya redovisningsprincipen, utan som tidigare redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

IFRS 16 har tillämpats på alla avtal som tidigare var klassificerade som operationella leasingavtal. Koncernen har i enlighet med det praktiska undantaget i IFRS 16 p.C3b ej gjort någon bedömning av eventuella leasingkomponenter i avtal som inte sedan tidigare redan var klassificerade som leasingavtal enligt IAS 17 och IFRIC 4.

Nyttjanderätter gällande leasing som redovisas i balansräkningen kommer initialt per den 1 januari 2019 att värderas till ett belopp motsvarande leasingskulden, med justering för förutbetalda eller upplupna leasingavgifter hänförliga till avtalet per 31 december 2018. Leasingskulden har beräknats genom återstående framtida avtalsenliga leasingavgifter, diskonterat med koncernens vägda marginella låneränta per 1 januari 2019.

Finansiella leasingavtal avseende flygplan och fastighet som sedan tidigare redan varit klassificerade som materiella anläggningstillgångar har klassificerats om till nyttjanderättstillgångar i balansräkningen.

Övergången till IFRS 16 kommer i framtida finansiella rapporter ej att påverka redovisning, nyckeltal samt alternativa nyckeltal för koncernens rörelsesegment. Justeringar i enlighet med IFRS 16 kommer att ske på övergripande koncernnivå.

Se efterföljande tabell för förväntade effekter på den finansiella ställningen i och med övergången till IFRS 16.

Finansiell ställning MSEK	2018-12-31 Utfall	Justering IFRS 16	2019-01-01 Omräknat
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar	6 129	-441	5 688
Nyttjanderättstillgångar	-	2 725	2 725
Övriga anläggningstillgångar	11 015	-	11 015
Summa anläggningstillgångar	17 144	2 284	19 428
Övriga fordringar	507	44	551
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	919	-63	856
Övriga omsättningstillgångar	37 558	-	37 558
Summa omsättningstillgångar	38 984	-19	38 965
SUMMA TILLGÅNGAR	56 128	2 265	58 393
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Moderbolagets aktieägares andel	19 412	-	19 412
Innehav utan bestämmande inflytande	221	-	221
Summa eget kapital	19 633	-	19 633
Långfristiga räntebärande skulder	8 196	-421	7 775
Långfristiga leasingskulder	-	2 296	2 296
Övriga avsättningar	1 081	32	1 113
Övriga långfristiga skulder	5 319	-	5 319
Summa långfristiga skulder	14 596	1 907	16 503
Kortfristiga räntebärande skulder	1 068	-41	1 027
Kortfristiga leasingskulder	-	399	399
Övriga kortfristiga skulder	20 831	-	20 831
Summa kortfristiga skulder	21 899	358	22 257
Summa skulder	36 495	2 265	38 760
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	56 128	2 265	58 393

NOT 47 I BOKSLUTET ANVÄNDA VALUTAKURSER

Land	Balansdagkurs			Medelkurs		
		2018	2017	2018	2017	
Australien	AUD	1	6,32	6,42	6,49	6,54
Brasilien	BRL	1	2,32	2,49	2,39	2,68
Danmark	DKK	100	137,60	132,29	137,62	129,49
Euro	EUR	1	10,28	9,85	10,26	9,63
Indien	INR	100	12,82	12,86	12,71	13,13
Kanada	CAD	1	6,59	6,56	6,71	6,58
Norge	NOK	100	102,45	100,11	106,87	103,30
Schweiz	CHF	1	9,10	8,43	8,88	8,67
Storbritannien	GBP	1	11,35	11,10	11,59	10,99
Sydafrika	ZAR	100	62,13	66,96	65,87	64,14
Tjeckien	CZK	100	39,81	38,49	39,99	36,61
USA	USD	1	8,97	8,23	8,69	8,54

NOT 48 NYCKELTALSDEFINITIONER

Nedan följer definitioner av finansiella nyckeltal som används i rapporten. För mer information och förklaringar av användandet av respektive nyckeltal hänvisas till saabgroup.com, investor, financial data, key ratios.

Bruttomarginal Bruttoresultat i procent av försäljningsintäkter.

EBITDA Rörelseresultat före av- och nedskrivningar.

EBITDA-marginal Rörelseresultat före av- och nedskrivningar i procent av försäljningsintäkter.

Effektiv skattesats Aktuella och uppskjutna skatter i procent av resultat före skatt.

Eget kapital per aktie Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med antal aktier, exklusive aktier i eget förvar, vid årets utgång.

Fritt kassaflöde Kassaflöde från den löpande verksamheten samt kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förvärv och avyttring av kortfristiga placeringar och andra räntebärande finansiella tillgångar.

Fritt kassaflöde per aktie Fritt kassaflöde dividerat med genomsnittligt antal aktier efter utspädning.

Jämförelsestörande poster Resultatposter av engångskaraktär med en betydande inverkan på resultatet och som är viktiga för att förstå den underliggande verksamhetsutvecklingen.

Kapitalomsättningshastighet Försäljningsintäkter dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Nettoinvesteringar Förvärv och avyttringar av immateriella och materiella anläggningstillgångar.

Nettolikviditet/nettoskuld Likvida medel, kortfristiga placeringar och räntebärande fordringar med avdrag för räntebärande skulder och avsättningar för pensioner exklusive avsättning för pensioner hänförlig till särskild löneskatt.

Operationellt kassaflöde Kassaflöde från den löpande verksamheten, exklusive skatter och andra finansiella poster, samt förvärv och avyttringar av immateriella och materiella anläggningstillgångar.

Orderingång Totalt värde på mottagna order under året.

Orderstock Totalt värde på utestående order vid årets slut.

Organisk försäljningstillväxt Förändring av försäljningsintäkter i procent justerat för valutaeffekter vid omräkning av utländska dotterföretag och strukturförändringar såsom förvärv och avyttringar av dotterföretag.

Resultat per aktie Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt antal aktier före och efter full utspädning. Ingen utspädnings-effekt föreligger om årets resultat är negativt.

Räntabilitet på eget kapital Årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital.

Räntabilitet på sysselsatt kapital Rörelseresultatet ökat med finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Räntetäckningsgrad Rörelseresultat ökat med finansiella intäkter dividerat med finansiella kostnader.

Rörelsemarginal Rörelseresultat (EBIT) i procent av försäljningsintäkter.

Soliditet Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Sysselsatt kapital Totala tillgångar med avdrag för icke räntebärande skulder.

Utgifter för forskning och utveckling Forsknings- och utvecklingskostnader redovisas separat och innehåller kostnader för egenfinansierad ny- och vidareutveckling av produkter samt avskrivning av aktiverade utvecklingsutgifter. Totala utgifter för forskning och utveckling innehåller dessutom den del av Saabs forskning och utveckling som bedrivs tillsammans med kunder och som rapporteras under kostnad för sålda varor.

Överskottsgrad Rörelseresultat ökat med finansiella intäkter i procent av försäljningsintäkter.

NOT 49 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER PERIODENS SLUT

- Den 3 januari genomförde Saab en lyckad premiärflygning med det andra flygburna övervakningssystemet GlobalEye.
- Saab lämnade med stöd av svenska staten i januari i en offert avseende nya stridsflygplan till arméesuisse, den schweiziska myndigheten för försvarsinköp. Saab erbjuder Gripen E samt ett omfattande program för industriellt samarbete med schweizisk industri motsvarande 100 procent av kontraktsvärdet.
- Saab tecknade i januari kontrakt med det brittiska försvarsdepartementet gällande support och service för markradarsystemen Giraffe AMB. Denna multifunktionsradar är sedan 2007 i drift i Storbritannien.
- Saab lämnade med stöd av svenska staten i en offert avseende nya stridsflygplan till det finska försvarets logistikavdelning, som ansvarar för försvarsinköp. Erbjudandet som omfattar 64 Gripenflygplan, bestående av både ensitsiga Gripen E och tvåsitsiga Gripen F, utgör det formella svaret på kundens anbudsförfrågan (RFQ) som utfärdades i april 2018.
- Per 31 januari registrerades de sista aktierna i samband med Saabs riktade nyemission. Därmed är nyemissionen komplett genomförd.

Utdelningsmotivering

Styrelsens yttrande enligt 18 kap. 4 § ABL avseende föreslagen utdelning – Saab AB.

Saab är ett av världens ledande högteknologiska företag, vilket innebär att Saabs verksamhet präglas av komplexa utvecklingsuppdrag i teknologins framkant. Saab har under åren bedrivit betydande utvecklingsprojekt och hanterat därmed förknippade risker med stor framgång. Se vidare risker och osäkerhetsfaktorer i årsredovisningen.

Styrelsen förslår en total utdelning om MSEK 601 (588), en ökning med 2,2 procent, vilket motsvarar 4,50 per aktie (5,50). Den genomförda företrädesemissionen innebär en ökning av antalet utdelningsberättigade aktier med 25 procent.

Saab AB:s fria egna kapital uppgår till MSEK 10 849 och balanserade vinstmedel i koncernen uppgår till MSEK 11 067 före genomförd utdelning.

Årets resultat för koncernen hänförlig till moderbolagets aktieägare uppgick till MSEK 1 313 och för moderbolaget till MSEK 1 075.

Efter genomförd utdelning till aktieägarna uppgår koncernens soliditet till 34,3 procent jämfört med koncernens mål på 30 procent. Soliditeten har sedan börsintroduktionen 1998 ökat från 22 procent till 35,0 procent 2018.

Saabs bruttoinvesteringar för 2018 uppgick till MSEK 1 481. Investeringar sker dessutom i forskning och utveckling som under 2018 uppgick till MSEK 2 223 varav MSEK 1 140 har aktiverats i balansräkningen.

Saab har vid årets slut en nettoskuld inkluderande likvida medel, kortfristiga placeringar och räntebärande fordringar avräknat räntebärande skulder inklusive avsättningar för pensionsåtaganden, som uppgår till MSEK 1 460. Föreslagen utdelning bedöms inte påverka Saabs förmåga att, på kort eller lång sikt, fullgöra koncernens åtaganden.

Det bedöms att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § andra och tredje styckena i ABL 2005:551:

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet och
2. bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen i Saab AB

Förslag till vinstdisposition 2018

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till årsstämman förfogande stående vinstmedel i Moderbolaget:

SEK	
Balanserade vinstmedel	4 216 961 639
Överkursfond	5 557 130 127
Årets totalresultat	1 075 469 016
Summa	10 849 560 782
disponeras enligt följande:	
Till aktieägarna utdelas SEK 4,50 per aktie	600 672 960
Till överkursfond	5 557 130 127
I ny räkning överföres	4 691 757 695
Summa	10 849 560 782

Efter genomförande av föreslagen vinstdisposition får Moderbolaget följande egna kapital:

SEK	
Aktiekapital	1 746 405 504
Pågående företrädesemission	427 128 048
Reservfond	542 471 135
Uppskrivningsfond	669 183 636
Överkursfond	5 557 130 127
Balanserad vinst	4 691 757 695
Summa	13 634 076 145

Bolagets policy är att över en konjunkturcykel utdela 20–40 procent av årets nettovinst. Styrelsens och verkställande direktörens förslag är att MSEK 601 (588), eller SEK 4,50 (5,50) per aktie delas ut till aktieägarna. Detta är beräknat på antal utestående aktier per 31 december 2018, det vill säga 1 334 823 880 (1 068 233 782). Soliditeten för koncernen uppgår till 35,0 procent (31,7) och efter genomförd vinstdisposition uppgår soliditeten till 34,3 procent (30,8).

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Linköping den 25 februari 2019

Marcus Wallenberg
Ordförande

Sten Jakobsson
Vice ordförande

Danica Kragic Jensfelt
Styrelseledamot

Sara Mazur
Styrelseledamot

Daniel Nodhäll
Styrelseledamot

Bert Nordberg
Styrelseledamot

Cecilia Stegö Chilö
Styrelseledamot

Erika Söderberg Johnson
Styrelseledamot

Joakim Westh
Styrelseledamot

Stefan Andersson
Styrelseledamot

Göran Gustavsson
Styrelseledamot

Nils Lindskog
Styrelseledamot

Håkan Buskhe
Verkställande direktör och styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 1 mars 2019
PricewaterhouseCoopers AB

Bo Hjalmarsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Saab AB (publ), org nr 556036-0793

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Saab AB (publ) för år 2018 med undantag för bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 68 till 77 respektive 52 till 67. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 38 till 135 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december

2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 68 till 77 respektive 52 till 67. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och rapporten över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Översikt

- I revisionen har vi tillämpat en övergripande materialitet om 100 miljoner kronor vilket motsvarar cirka fem procent av rörelseresultatet.
- I revisionen har vi fokuserat på verksamheten i moderbolaget Saab AB samt dotterbolagen Saab Dynamics AB och Saab Kockums AB. Därutöver har enheter i Australien, Sydafrika och USA varit föremål för granskningsåtgärder.
- En stor del av Saabs redovisade intäkter och resultat härrör från långa kontrakt där ledningens antaganden och bedömningar är betydelsefulla för såväl redovisning av intäkter som kostnad såld vara. Utöver resultaträkningsposter så påverkas även flera balansposter av antaganden och bedömningar för de långa kundkontrakten. En väsentlig del av vår granskning inriktas mot granskning av stora projekt. Från och med 2018 tillämpar Saab IFRS 15, intäkter från avtal med kunder.

En stor del av Saabs intäkter och resultat kommer från långa kundkontrakt med betydande inslag av utveckling och anpassningar för specifika kunder vilka är förknippade med tekniska och affärsmässiga risker. Intäktsredovisning och resultatavräkning sker i många projekt enligt succesiv vinstavräkning vilka i sin tur baseras på ledningens uppskatt-

ningar och mätning av färdigställandegrad, beräknad marginal och totala kostnader och risker.

Detta ställer stora krav på projektkontroll och uppföljning för att vid varje tidpunkt säkerställa att antaganden och bedömningar om projektkostnader och intäkter ger en tillfredsställande grund för redovisning av intäkter och

resultat. I många fall innebär också kundprojekten stora inslag av löpande interagerande med både beställare och underleverantörer varför kundprojektens ekonomiska utfall inte enbart beror på Saabs egna aktiviteter utan också av andra parter.

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden som påverkas av verkställande direktörens och styrelsens bedömningar och antaganden. Detta gäller särskilt bedömningen av de långa kontrakt Saab har och där intäktsredovisning sker enligt succesiv vinsavräkning. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt specifika omständigheter i olika större kundprojekt.

En omfattande del av Saabkoncernens verksamhet sker i moderbolaget Saab AB. Därutöver bedrivs betydande verksamhet i dotterbolagen Saab Dynamics AB och Saab Kockums AB i Sverige. Dessa enheter ingår i revisionen av koncernen. I utlandet bedrivs verksamhet av betydelse för den finansiella rapporteringen främst i Australien, Sydafrika och USA. I dessa enheter är vår revision främst inriktad på projektrelaterade delar i den finansiella rapporteringen.

Utöver revisionen av koncernredovisningen och årsredovisningen genomför vi översiktlig granskning av Saabs delårsrapporter för första, andra och tredje kvartalet. Denna kvartalsvisa granskning hjälper oss att kontinuerligt förstå förändringar i förhållanden, främst inom långa kundkontrakt, som påverkar den finansiella rapporteringen.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapporteringen för koncernen som helhet (se tabellen nedan). Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammanlagda felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Koncernens väsentlighetstal

100 miljoner kronor.

Hur vi fastställde det

Fem procent av rörelseresultatet.

Motivering av valet av väsentlighetstal

Vi valde rörelseresultatet som riktmärke eftersom vi bedömer att detta är det mått som användarna av årsredovisningen oftast använder vid analys av koncernens resultat och eftersom det är ett allmänt accepterat riktmärke. Nivån fem procent anses i revisionsstandarder vara en godtagbar kvantitativ väsentlighetströskel.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden, och

innefattar bland annat de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, och när vi bildade oss en uppfattning om dem, men vi gör inte ett

separat uttalande om dessa områden. En omfattande del av Saab-koncernens verksamhet sker i moderbolaget Saab AB. De särskilt betydelsefulla områden som redogörs för nedan gäller både koncernen och moderbolaget.

Särskilt betydelsefullt område

Långa kundkontrakt

Intäktsredovisning och resultatavräkning sker i många projekt över tid enligt succesiv vinstavräkning vilka i sin tur baseras på ledningens uppskattningar och bedömning av färdigställandegrad, marginal, risker och totala återstående kostnader. I de fall ett projekt leder till förlust redovisas förlusten så snart den kan fastställas.

Färdigställandegraden och resultatavräkningen kan beräknas baserat på upparbetade kostnader, uppfyllande av milstolpar eller baserat på levererade enheter.

Risken i den finansiella rapporteringen är att intäkter och resultatavräkning inte på ett korrekt sätt speglar Saabs uppfyllande av prestationsåtaganden i de långa kontrakten och att risker i de långa kontrakten avviker från utfall vilket kan leda till att resultatavräkning sker till felaktig marginal. Detta kan i sin tur leda till felperiodisering av intäkter och kostnader.

Redovisningen av långa kundkontrakt påverkar utöver försäljningsintäkter och kostnad för sålda varor balansposter så som fordringar hos och skulder till beställare, kundfordringar, varulager och avsättningar för förlustkontrakt.

I årsredovisningen beskrivs risker relaterade till långa kundkontrakt på sidan 48 till 51 och i noterna till de finansiella rapporterna (not 2 och not 4) beskrivs redovisningsprinciperna närmare.

Från och med 2018 tillämpar Saab IFRS 15, intäkter från avtal med kunder.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Saab har processer, metoder och kontroller för att redovisa och följa de långa kundkontrakten från offert till genomförande och avslut. Dessa processer omfattar bland annat projektorganisation, dokumentation, ekonomisk uppföljning och rapportering samt vägledning om tillämpning av redovisningsprinciper. Detta beskrivs i Saabs årsredovisning bland annat på sidorna till 48-51.

I vår revision har vi utvärderat utformningen av dessa processer, metoder och kontroller och på urvalsbasis testat att de fungerar som avsett. I vår testning av kontroller har vi fokuserat på följande:

- Test av övergripande kontroller på affärsområdes-, affärsenhets- och i förekommande fall programnivå.
- Test av transaktionskontroller kring redovisning av upparbetning på långa kundprojekt avseende inköp till projekt.
- Test av att projektbedömningar dokumenterats och godkänts enligt fastställda metoder inom Saab.

Vi har vidare gjort ett urval av kontrakt där vi genomfört substansgranskning. Urvalet baseras på kvantitativa eller kvalitativa faktorer där vi valt ut långa kundkontrakt som är beloppsmässigt väsentliga utifrån kontraktsvärde, intäkt, resultatavräkning eller omfattningen av risker i återstående kostnader.

För de långa kundkontrakt vi valt ut har vi sedan i detalj skapat oss en förståelse för projektet bland annat genom att ta del av kontraktsklausuler, projektplaner, analyser av färdigställandegrad, och kontraktsprognoser. Kvartalsvis har vi genomgång av projekten med projektledare, projektcontroller eller motsvarande. Vid dessa genomgångar genomför vi följande moment med fokus på att redovisningen på ett rimligt sätt speglar de i vissa projekt väsentliga riskerna i projekten:

- Vi tar vi del av hur ledningen bedömer projektgenomförande och påverkan på den finansiella rapporteringen. Detta inkluderar totalt kontraktsvärde, färdigställandegrad, modell för beräkning av färdigställande, upparbetade kostnader och bedömning av återstående kostnader.
- Vi stämmer av ledningens bedömningar mot underliggande dokumentation och jämför med bedömningar från tidigare kvartal.
- Vi stämmer av finansiell information mellan olika rapporter och system samt kontrollräknar beräkningar.

I dessa genomgångar använder vi vår kunnskap om Saab och hur liknande långa kontrakt hanterats för att ställa frågor och diskutera och utmanar ledningens antaganden och bedömningar. Vi bedömer även om redovisningsprinciper tillämpas konsekvent mellan olika kontrakt under likartade förutsättningar. I denna del testar vi även de belopp som redovisas som pågående projekt. Vi testar dem utifrån kvantitativa och kvalitativa faktorer och bedömer att de redovisas i enlighet med Saabs redovisningsprinciper.

Kontrakt avseende Gripen E Sverige, Gripen NG Brasilien och Luftburen övervakningsradar Förenade Arabemiraten har varit av särskild betydelse i vår granskning.

För enskilda kundkontrakt har vi från tid till annan iakttagelser kring både belopp och bedömningar som vi rapporterar till företagsledningen och revisionsutskottet. Projektens komplexitet och bedömningsinslagen innebär att redovisade belopp till sin natur är behäftade med osäkerhet där senare utfall kan avvika från bolagets nu gjorda bedömningar.

I samband med vår granskning av långa kundkontrakt under året har vi beaktat tillämpningen av IFRS 15.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1 till 37 och 142 till 144 samt hållbarhetsrapporten på sidorna 52 till 67. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om

styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska besluten som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Saab AB (publ) för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorsd i Sverige

och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att förlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 68 till 77 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions-sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra

stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 52 till 67 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions-sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

PricewaterhouseCoopers AB, Stockholm, utsågs till Saab AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 15 april 2015 och har varit bolagets revisor sedan 7 april 2011.

Stockholm den 1 mars 2019

PricewaterhouseCoopers AB

Bo Hjälmarsson
Auktoriserad revisor

Information till aktieägarna

Årsstämma 2019

Årsstämma hålls torsdagen den 11 april 2019 klockan 16.00 i Saabs hangar, Åkerbovägen 10, Linköping.

Anmälan

Anmälan om deltagande i årsstämman ska ske senast fredagen den 5 april 2019.

- per telefon till 013-18 20 55
- per post till: Saab Aktiebolag c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm
- via Internet på adress: www.saabgroup.com/arsstamma

Vid anmälan ska aktieägaren uppge namn, personnummer, adress och telefonnummer. Sker deltagandet med stöd av fullmakt, registreringsbevis eller annan behörighetshandling, bör denna sändas in i god tid före årsstämman. De uppgifter som lämnas kommer enbart att användas för årsstämman.

Aktieägare eller ombud för aktieägare får vid årsstämman medföra högst två biträden. Biträde får medföras endast om aktieägaren till Saab anmäler biträden på det sätt som anges ovan för anmälan om aktieägares deltagande.

Rätt att delta i årsstämman

Endast de aktieägare som är införda i den utskrift av aktieboken, som görs av Euroclear Sweden AB, fredagen den 5 april 2019, har rätt att efter anmälan delta i årsstämman. Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste tillfälligt registreras i aktieboken i eget namn (s.k. rösträttsregistrering) för att ha rätt att efter anmälan delta i stämman. För att denna registrering ska vara införd i aktieboken senast fredagen den 5 april 2019, måste aktieägare några bankdagar före denna dag begära omregistrering hos förvaltaren.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning av SEK 4,50 per aktie och den 15 april 2019 som avstämningsdag för utdelning. Med denna avstämningsdag beräknas Euroclear Sweden AB utsända utdelningen den 18 april 2019.

Distribution av årsredovisning

Årsredovisningen kommer finnas tillgänglig på Saabs hemsida www.saabgroup.com tre veckor före årsstämman den 11 april. En tryckt version av årsredovisningen kommer att distribueras till de aktieägare som begärt det. Tryckt årsredovisning kan även beställas via mail till servicecenter@servistik.se.

Flerårsöversikt

MSEK, om ej annat anges	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Orderingång	27 975	30 841	21 828	81 175	22 602	49 809	20 683	18 907	26 278	18 428
Orderstock 31 december	102 184	107 233	107 606	113 834	60 128	59 870	34 151	37 172	41 459	39 389
Försäljningsintäkter	33 156	31 666	28 631	27 186	23 527	23 750	24 010	23 498	24 434	24 647
Utlandsandel, %	59	58	57	58	55	59	64	63	62	69
Andel försvarsverksamhet, %	85	84	83	82	79	81	82	84	83	83
Rörelseresultat (EBIT)	2 266	2 250	1 797	1 900	1 659	1 345	2 050	2 941	975	1 374
Rörelsemarginal, %	6,8	7,1	6,3	7,0	7,1	5,7	8,5	12,5	4,0	5,6
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar exklusive leasing (EBITDA)	3 182	3 089	2 743	2 859	2 523	2 367	3 168	4 088	2 187	2 598
EBITDA-marginal, %	9,6	9,8	9,6	10,5	10,7	10,0	13,3	17,4	9,0	10,5
Finansiella intäkter	193	121	90	169	103	62	153	162	116	50
Finansiella kostnader	-663	-272	-276	-338	-239	-428	-202	-324	-341	-450
Resultat efter finansiella poster	1 796	2 099	1 611	1 731	1 523	979	2 003	2 783	776	976
Årets resultat	1 366	1 508	1 175	1 402	1 168	742	1 560	2 217	454	699
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	1 313	1 477	1 133	1 362	1 153	741	1 585	2 225	433	686
Balansomslutning	56 128	44 998	41 211	35 088	29 556	27 789	28 938	31 799	29 278	30 430
- varav totalt eget kapital	19 633	14 285	13 301	12 912	11 373	12 227	11 280	13 069	11 444	10 682
- varav eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	19 412	14 097	13 156	12 851	11 291	12 136	11 168	12 950	11 274	10 542
Eget kapital per aktie, SEK ¹⁾	145,43	121,86	114,17	111,99	98,83	105,31	97,35	113,53	99,41	92,26
Nettolikviditet/skuld exklusive räntebärande fordringar och nettopensionsförpliktelser	2 190	344	28	-1 880	185	1 953	3 837	4 735	2 382	-1 631
Nettolikviditet/-skuld ⁶⁾	-1 460	-1 834	-1 836	-3 217	-2 113	813	1 996	5 333	3 291	-634
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-490	3 164	4 154	358	-713	-662	350	2 392	4 487	1 696
Fritt kassaflöde⁶⁾	-3 195	852	2 359	-726	-1 094	-1 460	-396	2 477	4 349	1 447
Fritt kassaflöde per aktie efter utspädning, SEK ³⁾	-27,27	7,33	20,38	-6,30	-9,45	-12,35	-3,35	20,96	36,79	12,24
Genomsnittligt sysselsatt kapital	28 151	22 495	21 135	18 454	15 897	15 454	15 131	13 987	13 743	13 775
Genomsnittligt eget kapital	16 959	13 793	13 107	12 143	11 800	11 754	12 175	12 257	11 063	10 006
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	8,7	10,5	8,9	11,2	11,1	9,1	14,6	22,2	7,9	10,3
Räntabilitet på eget kapital, %	8,1	10,9	9,0	11,5	9,9	6,3	12,8	18,1	4,1	7,0
Överskottsgrad, %	7,42	7,49	6,59	7,61	7,49	5,92	9,18	13,21	4,47	5,78
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,18	1,41	1,35	1,47	1,48	1,54	1,59	1,68	1,78	1,79
Soliditet, %	35,0	31,7	32,3	36,8	38,5	44,0	39,0	41,1	39,1	35,1
Räntetäckningsgrad, ggr	3,71	8,72	6,84	6,12	7,37	3,29	10,91	9,58	3,20	3,16
Resultat per aktie före utspädning, SEK ^{2) 5)}	11,27	12,79	9,85	11,90	10,03	6,45	13,86	19,57	3,80	5,96
Resultat per aktie efter utspädning, SEK ^{3) 5)}	11,21	12,70	9,79	11,81	9,96	6,27	13,41	18,82	3,66	5,80
Utdelning, SEK	4,50⁴⁾	5,50	5,25	5,00	4,75	4,50	4,50	4,50	3,50	2,25
Bruttoinvestering i materiella anläggningar	1 481	1 093	807	799	732	543	328	325	262	197
Utgifter för forskning och utveckling	7 562	7 348	7 421	6 841	5 970	6 543	5 946	5 116	5 008	4 820
Antal anställda vid årets slut	17 096	16 427	15 465	14 685	14 716	14 140	13 968	13 068	12 536	13 159

¹⁾ Antal aktier exklusive aktier i eget förvar per 31 december 2018: 133 482 880; 2017: 115 685 451; 2016: 115 232 495; 2015: 114 746 834; 2014: 114 251 832; 2013: 115 241 831; 2012: 114 718 422; 2011: 114 069 871; 2010: 113 404 688; 2009: 114 263 900.

²⁾ Genomsnittligt antal aktier före utspädning 2018: 116 467 822; 2017: 115 444 915; 2016: 114 971 098; 2015: 114 484 478; 2014: 114 929 422; 2013: 114 928 817; 2012: 114 395 790; 2011: 113 691 233; 2010: 113 946 228; 2009: 115 156 720.

³⁾ Genomsnittligt antal aktier efter utspädning 2018: 117 144 915; 2017: 116 310 466; 2016: 115 775 275; 2015: 115 280 946; 2014: 115 785 595; 2013: 118 205 015; 2012: 118 205 015; 2011: 118 205 015; 2010: 118 205 015; 2009: 118 205 015.

⁴⁾ Styrelsens förslag.

⁵⁾ Årets resultat med avdrag för innehav utan bestämmande inflytande dividerat med genomsnittligt antal aktier.

⁶⁾ För mer information och förklaringar av användandet av dessa nyckeltal hänvisas till saabgroup.com, investor, financial data, key ratios.

2017 har omräknats enligt förändringen i redovisningsprinciper för intäkter från avtal med kunder (IFRS 15).

2013 har omräknats enligt förändringen i redovisningsprinciper för samarbetsarrangemang (IFRS 11).

2012 har omräknats enligt förändringen i redovisningsprinciper för pensioner (IAS 19).

2012 och tidigare perioder har inte omräknats till operationellt och fritt kassaflöde.

Genomsnittligt antal utestående aktier under perioden liksom för tidigare redovisade perioder som redovisas för jämförelseändamål, har justerats i enlighet med IAS33 "Resultat per aktie", i enlighet med villkoren i företrädesemissionen.

Ordlista

9LV

Stridsledningssystem

A26

Ubåtsprogram till den svenska marinen

AEW&C

Airborne Early Warning & Control, flygburet radar- och kontrollsystem

Arthur

Artillery Hunting Radar, artillerilokaliseringsradar

AT4

Axelburet anti-tank vapensystem

Carl-Gustaf

Axelburet granatgevär

CBRN

Kemiska (C), biologiska (B), radiologiska (R) och nukleära (N) ämnen

CDP

Carbon Disclosure Project

Erieye

Flygburet övervakningssystem (AEW&C)

FMV

Försvarets Materielverk

FoU

Forskning och utveckling

FTE

Full time equivalent, heltidsekvivalent vilket motsvarar en anställd som arbetar heltid under ett år

Giraffe

System för radarövervakning och stridsledning

GlobalEye

Flygburet övervakningssystem, (AEW&C)

GLSDB

Artillerisystem, Ground Launched Small Diameter Bomb

GRI

Global Reporting Initiative, standard för hållbarhetsredovisning

Gripen

Flygstridssystem

ICT

Information and communication technology, informationsteknologi

ISP

Inspektionen för strategiska produkter

ISR

Intelligence, surveillance and reconnaissance, underrättelseverksamhet, övervakning och spaning

LTI

Långsiktigt incitamentsprogram

SOTACS

Special operations tactical suit, kamouflage

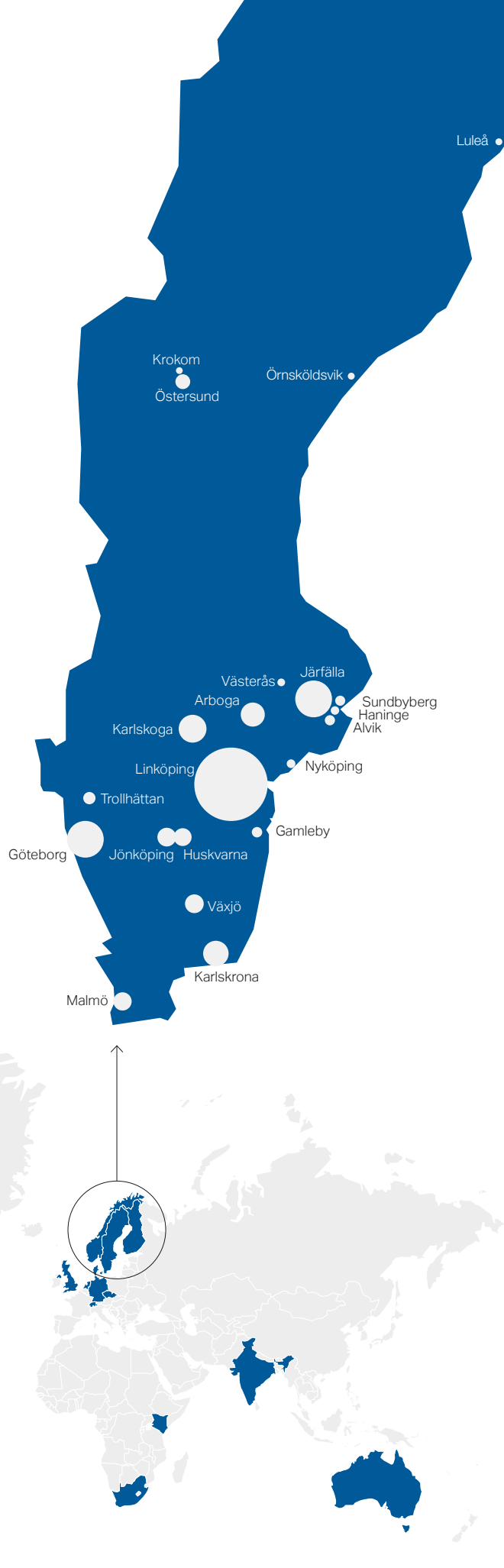
T-X-programmet

USA:s upphandlingsprogram för militära träningsflygplan

Saab i världen

Antal anställda

Antal anställda per ort	31 dec 2018	Antal anställda per land	31 dec 2018
Linköping, Sverige	6 276	Sverige	14 086
Göteborg, Sverige	1 575	Sydafrika	711
Järfälla, Sverige	1 297	USA	650
Karlskoga, Sverige	957	Australien	410
Karlskrona, Sverige	733	Storbritannien	204
Gauteng/Centurion/ Pretoria/Johannesburg/ Bedfordview, Sydafrika	649	Nederländerna	149
Huskvarna, Sverige	543	Tyskland	130
East Syracuse NY, USA	528	Danmark	102
Malmö, Sverige	511	Finland	92
Arboga, Sverige	504	Tjeckien	91
Växjö, Sverige	342	Schweiz	63
Adelaide SA, Australien	335	Kanada	60
Stockholm, Sverige	245	Indien	47
Östersund, Sverige	187	Brasilien	46
Trollhättan, Sverige	143	Norge	46
Fareham, Storbritannien	141	Förenade Arabemiraten	33
Apeldoorn, Nederländerna	106	Kenya	29
Uttenreuth, Tyskland	102	Övriga	109
Sönderborg, Danmark	90	Totalt	17 096
Slavkov, Tjeckien	81		
Gamleby, Sverige	80		
Jönköping, Sverige	76		
Nyköping, Sverige	73		
Thun, BE, Schweiz	63		
Western Cape/Cape Town/ Hermanus/Bredasdorp, Sydafrika	61		
Docksta, Sverige	53		
Luleå, Sverige	52		
Lillington, USA	50		
Rockingham WA, Australien	50		
Norrköping, Sverige	46		
Tampere, Finland	46		
Haninge, Sverige	40		
Singapore	38		
Zeist, Nederländerna	34		
Helsingborg, Sverige	34		
Vancouver, BC, Kanada	29		
Övriga	926		
Totalt	17 096		

Kontaktuppgifter

Huvudkontor
Saab AB
Olof Palmes gata 17, 5tr
111 22 Stockholm
Telefon: 08-463 00 00
Org. nummer 556036-0793
www.saabgroup.com
www.saab.com

SAAB